

การตรวจเยี่ยม สถานที่คุมขัง

คู่มือปฏิบัติ

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย
มูลนิธิสถานวัฒนธรรม ร่วมกับ
คณะกรรมการเฉพาะกิจในการรณรงค์เพื่อต่อต้านการทรมาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
โดยการสนับสนุนของสมาคมเพื่อป้องกันการทรมาน
และสถานทูตสวิสเซอร์แลนด์ประจำประเทศไทย

การตรวจเยี่ยม สถานที่คุมขัง

คู่มือปฏิบัติ

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา ร่วมกับ
คณะกรรมการเฉพาะกิจในการรณรงค์เพื่อต่อต้านการทรมาน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

โดยการสนับสนุนของสมาคมเพื่อป้องกันการทรมาน
และสถานทูตสวิสเซอร์แลนด์ประจำประเทศไทย

คู่มือปฏิบัติ: การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง

แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ Monitoring Places of Detention: A practical guide

แปลโดย พิกพ อุดมอิทธิพงศ์

บรรณาธิการ บุญแทน ต้นสุเทพวิรัตน์ สมชาย หอมลออ พรเพ็ญ คงขจรเกียรติ

จัดพิมพ์ภาษาไทยโดย

มูลนิธิสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา

111 ซอยสิทธิชน ถนนสุทธิสารวินิจฉัย

ห้วยขวาง สามเสนนอก กรุงเทพฯ 10320

info@hrdfoundation.org

สนับสนุนโดย

สมาคมเพื่อป้องกันการทรมาน - Association for the Prevention of Torture (APT),

Geneva

สถานทูตสหพันธรัฐสวิสเซอร์แลนด์ประจำประเทศไทย และ

คณะกรรมการเฉพาะกิจในการรณรงค์เพื่อต่อต้านการทรมาน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

422 ถนนพญาไท (ใกล้สะพานหัวช้าง)

เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

โทรศัพท์ 0 2219 2983

โทรสาร 0 2219 2983

สายด่วนร้องเรียน 1377

Email: help@nhrc.or.th

Website: <http://www.nhrc.or.th>

ISBN 978-974-8218-65-6

พิมพ์ครั้งที่ 1 มิถุนายน 2550

จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม

คำนำหนังสือ

คู่มือปฏิบัติ: การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง ได้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เกิดการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังเพื่อป้องกันการทรมาน อันเป็นไปตามพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน แม้ว่าขณะนี้ประเทศไทยจะยังไม่ได้ลงนามในอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและในพิธีสารเลือกรับฯ ในประเทศไทย แม้ว่าจะมีการทำงานของหลายหน่วยงานได้มีการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังอยู่บ้างก็ตาม ถ้ามีการนำคู่มือปฏิบัติ: การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง ฉบับนี้ ซึ่งประกอบไปด้วยสาระและคำอธิบายในรายละเอียดเป็นแนวทางปฏิบัติที่จะช่วยให้การตรวจเยี่ยมของหน่วยงานต่าง ๆ และการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้พัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะนำมาสู่การป้องกันและยุติการทรมานในสถานที่คุมขังทั่วประเทศได้ในอนาคต

ในนาม คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจในการรณรงค์เพื่อต่อต้านการทรมาน ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอขอบคุณ สมาคมเพื่อป้องกันการทรมาน (Association for the Prevention of Torture - APT) ที่จัดพิมพ์คู่มือภาษาอังกฤษที่เป็นต้นฉบับ ซึ่งเป็นประโยชน์ฉบับนี้ และขอขอบคุณ มูลนิธิผสานวัฒนธรรมที่ได้จัดแปล และจัดพิมพ์เป็นภาษาไทย ด้วยการสนับสนุนจากสถานทูตสหพันธรัฐสวิสเซอร์แลนด์ประจำประเทศไทย และเครือข่ายผู้สนับสนุนสิทธิมนุษยชน การจัดแปลและจัดพิมพ์คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง

ของการรณรงค์ในวันต่อต้านการทรมานสากล 26 มิถุนายน 2550 เพื่อร่วมกัน
ยุติการทรมานทั่วโลก

วสันต์ พานิช

ประธานคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจในการรณรงค์เพื่อต่อต้านการทรมาน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มิถุนายน พ.ศ. 2550

คำนำบรรณาธิการ

เป็นเวลากว่า 25 ปี สมาคมเพื่อป้องกันการทรมานได้ทำหน้าที่ซึ่งดูพื้น ๆ แต่มีความสร้างสรรค์ซึ่งเป็นความคิดที่เสนอโดยคุณฌอง-ฌาคส์ กอติเย ผู้ก่อตั้งองค์กร ซึ่งได้ไปเยี่ยมสถานที่ที่ควบคุมเสรีภาพของบุคคล ซึ่งได้กลายเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการป้องกันการทรมานและการทารุณ

ในขณะนั้น สมาคมฯ มีบทบาทอย่างเข้มแข็งในการร่างกฎบัตรสากล โดยพัฒนาจากข้อมูลที่ได้จากการไปเยี่ยมสถานที่คุมขัง ถือได้ว่าองค์กรนี้มีส่วนร่วมทำให้เกิดอนุสัญญาเพื่อป้องกันการทรมานแห่งยุโรป (1987) รวมทั้งพิธีสารเลือกรับต่อทำอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งมีการรับรองไปเมื่อ 18 ธันวาคม 2002 พิธีสารเลือกรับฉบับนี้ถือเป็นสิ่งแปลกใหม่ โดยใจความหลักกำหนดให้รัฐภาคีต้องจัดตั้งหน่วยงานระดับนานาชาติและ “กลไกเพื่อป้องกันการทรมานระดับชาติหนึ่งหรือหลายองค์กร” ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเยี่ยมเยียนเพื่อป้องกันการทรมานในสถานที่คุมขัง

วิธีทำงานแบบสองขั้วซึ่งเห็นได้จากการทำงานของสมาคมฯ ซึ่งมีบทบาทในการกระตุ้นให้มีการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังในระดับชาติเป็นเวลาหลายปีมาแล้ว อันเป็นเหตุให้มีการพัฒนาสมาคมฯ ขึ้นมา และในปี 2000 ได้มีโครงการร่วมกับสำนักงานสถาบันประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนขององค์การเพื่อความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) เพื่อ “ส่งเสริมให้องค์กรพัฒนาภาคเอกชนระดับชาติทำงานเพื่อตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง” โครงการนี้เป็นผลให้มีการตีพิมพ์หนังสือร่วมกันในชื่อ “การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง คู่มือ

ปฏิบัติสำหรับองค์กรพัฒนาเอกชน” ซึ่งตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษในเดือน ธันวาคม 2002 และเป็นภาษารัสเซียในเดือนกันยายน 2003 คู่มือฉบับนี้เขียนขึ้นโดยแอนเน็ต คอริบาช ที่ปรึกษาของสมาคมฯ ซึ่งมีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีในการไปเยือนสถานที่คุมขังร่วมกับหน่วยงานคณะกรรมการกาชาดสากล

คู่มือฉบับใหม่เล่มนี้เป็นการปรับปรุงเนื้อหาจากฉบับเดิม ทั้งนี้เพื่อเพิ่มเนื้อหาในส่วนของพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ และขยายขอบเขตของผู้อ่านให้ครอบคลุมถึงบุคคลหรือหน่วยงานที่มีสิทธิที่จะไปเยือนสถานที่คุมขังในระดับชาติ คู่มือเล่มนี้ตีพิมพ์ในภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส โปรตุเกส สเปน และอาจตีพิมพ์ในภาษารัสเซียด้วย

เราหวังว่าคู่มือฉบับนี้จะมีส่วนช่วยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง ในการเตรียมพร้อม การตรวจเยี่ยมหรือการติดตามผลภายหลังการไปเยือน และจะมีส่วนช่วยปรับปรุงสภาพการณ์คุมขังและป้องกันการทรมาน และการทารุณในโลก

เจนีวา กุมภาพันธ์ 2004

ESTHER SCHAUFELBERGER

เจ้าหน้าที่โครงการ ฝ่ายเยี่ยมสถานที่คุมขัง
สมาคมเพื่อป้องกันการทรมาน

BARBARA BERNATH

เจ้าหน้าที่โครงการ ฝ่ายยุโรป
สมาคมเพื่อป้องกันการทรมาน

คำนำ

การทรมานและการทารุณต่อบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ มักเกิดขึ้นตามสถานที่คุมขัง ซึ่งไม่มีการตรวจเยี่ยมจากสาธารณะ และกลายเป็นเงื่อนไขช่วยทำให้เกิดการทรมานขึ้นโดยผู้ทรมานไม่ต้องรับผิดชอบโดยสิ้นเชิง

ในฐานะผู้แทนพิเศษด้านการทรมานแห่งองค์การสหประชาชาติ และเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งก่อนหน้าข้าพเจ้าทั้งสองท่าน ข้าพเจ้าส่งเสริมให้มีการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง โดยหน่วยงานอิสระที่มีคุณสมบัติอย่างเหมาะสม ซึ่งถือเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดอย่างหนึ่งเพื่อป้องกันการทรมานและการทารุณ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่ทำการตรวจเยี่ยมต้องมีความพร้อม มีทักษะและอุปกรณ์อย่างพอเพียงที่จะทำงานอันยุ่งยากในสภาพการณ์ที่ยุ่งยากเช่นกัน นอกจากนี้พวกเขาควรสามารถให้ข้อเสนอแนะที่หากมีการปฏิบัติตามอย่างจริงจัง จะนำไปสู่การปรับปรุงการปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง

ข้าพเจ้ายินดีที่สมาคมเพื่อป้องกันการทรมานตีพิมพ์คู่มือฉบับนี้ เพราะเป็นแนวปฏิบัติให้กับผู้ที่ประสงค์จะไปเยือนสถานที่คุมขัง ทั้งนี้เพื่อหาทางป้องกันการทรมานและการทารุณ คู่มือฉบับนี้ให้ข้อเสนอแนะถึงลักษณะการตรวจเยี่ยมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและประเด็นที่ผู้ตรวจเยี่ยมควรใส่ใจ อย่างเช่น บริการด้านสุขภาพหรือมาตรการคุ้มครองผู้ถูกคุมขัง นอกจากนี้ยังมีการอธิบายอย่างชัดเจนถึงกลไกต่าง ๆ ที่ใช้ในการตรวจเยี่ยม และชี้ให้เห็นว่ากลไกเหล่านี้จะช่วยเหลือกันได้อย่างไร

คู่มือฉบับนี้จัดพิมพ์ขึ้นในเวลาอันเหมาะสม โดยเฉพาะในช่วงก่อนที่

พิธีสารเลือกรับต่อทำอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งมีการรับรองไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ จะมีผลบังคับใช้ หน่วยงานป้องกันการทรมาน ตามที่ระบุไว้ในพิธีสาร โดยเฉพาะหน่วยงานระดับชาติจะได้รับประโยชน์จาก คู่มือฉบับนี้มาก ข้าพเจ้าจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะกระตุ้นให้ประเทศต่าง ๆ ลงนามและให้การรับรองพิธีสาร ซึ่งเป็นกลไกสากลอย่างใหม่ที่น่าจะช่วย ป้องกันไม่ให้ผู้ถูกคุมขังต้องประสบกับการทรมานและการทารุณอย่างแท้จริง

8 มีนาคม 2004

ศาสตราจารย์ทีโอ ฟาน โบเวน

ผู้แทนพิเศษด้านการทรมานแห่งองค์การสหประชาชาติ

บัญชีคำย่อบางส่วน

ACHPR	African Charter on Human and Peoples Rights
APT	Association for the Prevention of Torture
BPP	Body of Principles for the Protection of All Persons under Any Form of Detention or Imprisonment
BPTD	Basic Principles for the Treatment of Detainees
CAT	Committee against Torture
CPT	European Committee for the Prevention of Torture
ECPT	European Convention for the Prevention of Torture
EPR	European Prison Rules
ICCPR	United Nations International Covenant on Civil and Political Rights
ICPR	Inter-American Convention to Prevent and Punish Torture
ICRC	International Committee of the Red Cross
NGO	Non-governmental organisation
ODHIR	Office for Democratic Institutions and Human Rights of the OSCE
OHCHR	Office of the UN High Commissioner for Human Rights
OPCAT	Optional Protocol to the UN Convention against Torture
OSCE	Organisation for Security and Co-operation in Europe
UN	United Nations
UNCAT UN	Convention against Torture

สำหรับตัวย่อซึ่งใช้ในบทที่ 4 จะมีการระบุไว้ในต้นบท

สารบัญ

คำขอบคุณ	2
คำนำบรรณานุกรม	7
คำนำ	9
บัญชีคำย่อบางส่วน	11
สารบัญ	12
เกริ่นนำ	19
บทที่ 1 บริบทที่เกี่ยวข้องกับการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง	27
1. การคุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้สูญเสียอิสรภาพ	29
1.1 การทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ	29
1.2 การคุ้มครองบุคคลผู้สูญเสียอิสรภาพ	30
2. การใช้วิธีเข้าเยี่ยมเพื่อตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง	32
2.1 การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังหมายถึงอะไรบ้าง?	32
2.2 ความสำคัญของการตรวจเยี่ยม	33
2.3 การเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขัง เครื่องมือหลักในการตรวจเยี่ยม	35
3. หลักการพื้นฐานของการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง	36
บทที่ 2 หน่วยงานตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง	45
1. การเข้าเยี่ยมระดับประเทศ	47
1.1 การตรวจเยี่ยมภายใน	47

1.2 การตรวจเยี่ยมของระบบยุติธรรม	48
1.3 การตรวจเยี่ยมอย่างเป็นอิสระจากภายนอก	48
2. กลไกการเข้าเยี่ยมในระดับนานาชาติและภูมิภาค	50
3. พิธีสารเลือกรับต่อทำอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ	54
3.1 คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน	54
3.2 กลไกการป้องกันในระดับชาติภายใต้พิธีสารเลือกรับต่อทำอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน	56
3.2.1 การจัดตั้งหรือการรับรองกลไกการป้องกันในระดับชาติ	57
3.2.2 รูปแบบของกลไกการป้องกันในระดับชาติ	58
3.2.3 อำนาจหน้าที่ของกลไกการป้องกันในระดับชาติ	59
3.2.4 หลักประกันสำหรับกลไกการป้องกันในระดับชาติ	60
3.2.5 การเข้าถึงสถานที่ซึ่งทำให้บุคคลเสื่อมเสียซึ่งอิสรภาพ	64
3.3 การเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผลภายหลังภายใต้พิธีสารเลือกรับ	66
3.3.1 การรายงานและข้อเสนอแนะ	66
3.3.2 การกระทำเพื่อเสริมการป้องกันการทรมาน	66
3.3.3 การติดต่อโดยตรงกับคณะอนุกรรมการ	67
4. ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเข้าเยี่ยมหลายหน่วย	68
4.1 การประสานงานระหว่างหน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศ	68
4.2 การประสานงานระหว่างหน่วยงานเข้าเยี่ยมระหว่างประเทศและในประเทศ	69

4.3 การประสานงานระหว่างหน่วยงานเข้าเยี่ยมสากล	72
บทที่ 3 วิธีตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง	77
1. กรอบของการตรวจเยี่ยม	79
2. การจัดทำโครงการตรวจเยี่ยม	84
2.1 การจัดทำโครงการเข้าเยี่ยม	84
2.2 การเลือกสถานที่	85
2.3 ระยะเวลาการเข้าเยี่ยม	86
2.4 ความถี่ในการเข้าเยี่ยม	88
2.5 คณะผู้เข้าเยี่ยม	89
2.5.1 องค์ประกอบ	89
2.5.2 ขนาด	91
2.5.3 การอบรม	91
3. การเตรียมตัวเข้าเยี่ยม	92
3.1 การเตรียมตัว	92
3.2 กำหนดวัตถุประสงค์การเข้าเยี่ยม	95
4. การเข้าเยี่ยม	96
4.1 การพูดคุยเบื้องต้นกับผู้อำนวยการสถานที่คุมขัง	96
4.2 การพิจารณาทะเบียนข้อมูลและเอกสารอื่น ๆ	97
4.3 การเยี่ยมชมอาคารสถานที่ของสถานที่คุมขัง	99
4.4 การสัมภาษณ์บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ	101

4.4.1	ข้อพิจารณาทั่วไป	101
4.2.2	การคุยเป็นกลุ่ม	103
4.4.3	การพูดคุยรายบุคคล	103
4.4.4	การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ซึ่งดูแลบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อม เสียอิสรภาพ	107
4.5	การพูดคุยขั้นสุดท้ายกับผู้อำนวยความสะดวก	108
5.	การเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผล	109
5.1	การติดตามผลภายใน	109
5.2	การเขียนรายงานการตรวจเยี่ยมเกี่ยวกับสภาพการคุมขัง	110
5.2.1	การเขียนรายงานจากการเข้าเยี่ยม	111
5.2.2	การเขียนรายงานภาพรวม	114
5.2.3	การเผยแพร่รายงานโดยภาพรวม	116
5.3	การติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ	117
5.4	การติดตามผลนอกเหนือจากกระบวนการตรวจเยี่ยม	118
		123
บทที่ 4	ประเด็นสำหรับการตรวจเยี่ยมในการคุมขัง	
	การปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง	127
	การทรมานและการทารุณ	129
	การแยกขังเดี่ยว	141
	การใช้เครื่องพันธนาการ	145
	การใช้กำลัง	149

มาตรการคุ้มครอง	154
การลงทะเบียนผู้คุมขัง	156
การให้ข้อมูลกับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ	160
การตรวจเยี่ยม	163
ขั้นตอนปฏิบัติด้านวินัย	166
กระบวนการร้องเรียน	170
การแยกผู้ถูกคุมขังเป็นประเภทต่าง ๆ	175
สภาพทางกายภาพ	182
อาหาร	184
แสงสว่างและการระบายอากาศ	188
สุขอนามัยส่วนบุคคล	194
ห้องน้ำ	191
เสื้อผ้าและเครื่องนอน	197
ความแออัดและสภาพที่อยู่อาศัย	200
กิจกรรมเพื่อการฟื้นฟู	207
การติดต่อกับครอบครัวและเพื่อน	209
การติดต่อกับโลกภายนอก	216
การศึกษา	222
กิจกรรมกลางแจ้ง	228
กิจกรรมเพื่อการพักผ่อน	231
ศาสนา	234

การทำงาน	237
บริการด้านการแพทย์	244
การเข้าถึงบริการรักษา	246
การดูแลสุขภาพโดยเฉพาะสำหรับผู้หญิง (และทารก)	257
การดูแลสุขภาพโดยเฉพาะสำหรับผู้ถูกคุมขังที่มีอาการทางจิต	260
เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์	252
บุคลากรในเรือนจำ	265
ประเด็นทั่วไป	267
การอบรมบุคลากรในเรือนจำ	273
การควบคุมตัวโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ	277
มาตรการคุ้มครองขั้นพื้นฐาน	279
การลงทะเบียน	284
การสอบสวน	286
ข้อมูล	291
สภาพทางกายภาพ	293
ภาคผนวก	297
ภาคผนวก 1 รายการที่ต้องตรวจเยี่ยม	299
ภาคผนวก 2 ตัวอย่างของบันทึกการเข้าเยี่ยมภายใน	305
ภาคผนวก 3 พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน องค์การสหประชาชาติ	308

ภาคผนวก 4 รายชื่อของมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง	332
ภาคผนวก 5 เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม	340
ภาคผนวก 6 รายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยงานที่เป็นประโยชน์	345

เกริ่นนำ

“ผู้แทนพิเศษมักใจเชื่อว่าจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานอย่างถอนรากถอนโคนในบรรดาประชาคมโลกเกี่ยวกับลักษณะที่เรียกว่าเป็นการทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพ แนวคิดทั่วไปซึ่งยึดถือกันมากกว่าศตวรรษ มองว่า เรือนจำ สถานที่ตำรวจและสถานที่แบบเดียวกันเป็นสิ่งที่ควรถูกปกปิดและเป็นสถานที่ลับ โดยสาธารณชนไม่มีโอกาสรับทราบสิ่งที่เกิดขึ้นภายในสถานที่เหล่านั้น (...) สิ่งที่เราต้องการคือการเปลี่ยนจากแนวคิดการทำงานแบบสีเทาให้เป็นการทำงานอย่างโปร่งใส โดยสมมติฐานใหม่ควรเน้นที่การเข้าถึงได้อย่างเปิดเผยสำหรับสถานที่ซึ่งทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพ”

เซอร์ ในเจล รอดลีย์

ผู้แทนพิเศษด้านการทรมานแห่งองค์การสหประชาชาติ

3 กรกฎาคม 2001, A/56/156, §35

ทำไมต้องมีคู่มือเพื่อตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง?

ความโปร่งใสและการควบคุมหน่วยงานของรัฐอย่างเป็นอิสระ เป็นพื้นฐานของหลักการประชาธิปไตย และหลักนิติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีการตรวจเยี่ยมอำนาจของรัฐที่ถูกใช้เพื่อทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพ การตรวจเยี่ยมการปฏิบัติและสภาพของการคุมขังบุคคลที่สูญเสียอิสรภาพ ทั้งนี้โดย

การไปเยือนโดยไม่แจ้งล่วงหน้าและการไปเยือนอย่างสม่ำเสมอ เป็นหนึ่งในวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อป้องกันการทรมานและการทารุณ

แนวคิดการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังอย่างเป็นอิสระโดยองค์กรภายนอก ได้รับการยอมรับมากขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เป็นที่ยอมรับกันในปัจจุบันแล้วว่า วิธีป้องกันไม่ให้เกิดการทรมานและการทารุณที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งคือ การพัฒนาให้เกิดความโปร่งใสในสถานที่คุมขังให้มากที่สุด ทั้งนี้โดยการอนุญาตให้หน่วยงานจากสาธารณะที่เป็นที่ยอมรับเข้าตรวจเยี่ยมได้อย่างสม่ำเสมอ พัฒนาการเช่นนี้สะท้อนจากการรับรองพิธีสารเลือกรับต่อทำอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2002 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ “จัดตั้งระบบการเข้าเยี่ยมสถานที่ซึ่งทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพอย่างสม่ำเสมอโดยหน่วยงานระดับชาติและสากลที่เป็นอิสระ ทั้งนี้ “เพื่อป้องกันการทรมาน การปฏิบัติและการลงโทษที่ทารุณ ขาดมนุษยธรรม หรือลดทอนความเป็นมนุษย์”

ภายใต้พิธีสารดังกล่าว รัฐภาคีมีหน้าที่ป้องกันการทรมานในระดับประเทศ ทั้งนี้โดยการ “จัดตั้ง มอบหมายหน้าที่และสนับสนุนกลไกการป้องกันในระดับชาติหนึ่งหรือหลายกลไก” กลไกใหม่เช่นนี้จะต้องจัดตั้งขึ้น หรือต้องมีการปรับปรุงกลไกเดิมที่มีอยู่เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของพิธีสาร โดยการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการตรวจเยี่ยมในระดับประเทศที่มีอยู่ ภายใต้บริบทดังกล่าว คู่มือปฏิบัติฉบับปัจจุบันจึงมุ่งทำหน้าที่เป็นเครื่องมือส่งเสริมการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังของกลุ่มหรือองค์กรตรวจเยี่ยมระดับชาติ เพื่อป้องกันการทรมานและการทารุณอย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

คู่มือฉบับนี้เหมาะสำหรับบุคคลหรือหน่วยงานที่มีสิทธิในการตรวจเยี่ยมและเยือนสถานที่คุมขังในระดับชาติ ดังที่กล่าวข้างต้น กลุ่มเป้าหมายหลักจะเป็นสมาชิกของกลไกที่จัดตั้งขึ้นหรือได้รับมอบหมายให้เป็น “กลไกเพื่อการป้องกันระดับชาติ” ภายใต้พิธีสาร

แต่คู่มือฉบับนี้ก็ได้มุ่งให้ใช้เฉพาะหน่วยงานเหล่านี้เท่านั้น แต่อาจเป็นเครื่องมือสำหรับบุคคลหรือหน่วยงานใดก็ตามที่มีสิทธิในการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังในประเทศของตน เหมาะสำหรับหน่วยงานที่สามารถตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังได้อยู่แล้ว ทั้งนี้โดยเป็นอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่หรือเป็นอำนาจที่เกิดจากข้อตกลงพิเศษ ด้วยเหตุดังกล่าว คู่มือฉบับนี้จึงไม่พูดถึงการให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าถึงสถานที่คุมขังเหล่านี้¹

นอกจากประโยชน์ที่จะมีต่อกลไกเข้าเยี่ยมในประเทศแล้ว คู่มือฉบับนี้ยังเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ต่อหน่วยงานที่มีความสนใจในประเด็นการทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพ ทั้งที่เป็นองค์การพัฒนาระดับสากลและระดับชาติ หน่วยงานระดับสากลและภูมิภาค และสำนักงานภาคสนาม

สุดท้าย พวกเรามีเป้าหมายเพื่อให้ข้อมูลจากคู่มือฉบับนี้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และบุคลากรซึ่งทำงานในสถานที่คุมขัง เนื่องจากพวกเขาต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานตรวจเยี่ยมเหล่านี้ด้วย

วัตถุประสงค์ของคู่มือ

วัตถุประสงค์ทั่วไปของคู่มือฉบับนี้คือการส่งเสริมการทำงานที่มี

1 ประเด็นนี้มีการกล่าวไว้ในบทที่ 2 ของคู่มือ “การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง คู่มือปฏิบัติสำหรับองค์กรพัฒนาเอกชน” APT/ODIHR guide “Monitoring places of detention: a practical guide for NGOs”, Geneva, December 2002, pp. 36-39

ประสิทธิภาพของหน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศ ทั้งที่ตั้งขึ้นใหม่และมีอยู่เดิม เพื่อให้ทำงานอย่างเป็นมืออาชีพมากขึ้น และนำไปสู่การป้องกันการทรมานและการปรับปรุงสภาพการคุมขัง

วัตถุประสงค์เฉพาะได้แก่

- ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับวิธีการเข้าเยี่ยม โดยแจกแจงเป็นขั้นตอนต่าง ๆ (การเตรียมตัว การปฏิบัติ และการติดตามผล)
 - ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในประเทศกับหน่วยงานสากล
 - นำเสนอมาตรฐานสากลแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นขั้นตอน
 - แจกแจงรายละเอียดของพิธีสารเลือกรับต่อทำอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งถือว่าเป็นสนธิสัญญาสากลด้านสิทธิมนุษยชนฉบับแรกที่กำหนดหลักเกณฑ์และหลักประกันการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นอิสระของ “กลไกการป้องกันในระดับชาติ”
 - เพื่อชี้ตขวางกลไกที่ไม่สอดคล้องกับหลักการของพิธีสาร
- คู่มือฉบับนี้ไม่ได้เขียนขึ้นเพื่อกลไก ประเทศหรือภูมิภาคใดเป็นพิเศษ แต่ต้องการให้เป็นข้อมูลสำหรับสาธารณชนในระดับสากลและทั่วไป

ขอบเขตของคู่มือ

คู่มือฉบับนี้เกี่ยวข้องกับการตรวจเยี่ยมสถานที่ใด ๆ ที่มีการทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพ ในทางปฏิบัติแล้ว เราให้ความสำคัญกับเรือนจำ แต่ครอบคลุมถึงสถานที่ตำรวจในบางกรณีด้วย การตรวจเยี่ยมสถานที่บางแห่งอย่างเช่น สถานันจิตเวช ศูนย์พินิจเด็กและเยาวชน หรือศูนย์คุมขังคนต่างด้าว จะต้องอาศัยวิธีการเฉพาะที่ต่างไป แม้จะสามารถใช้หลักการทั่วไปของคู่มือมาปรับใช้ได้

ในคู่มือไม่มีเนื้อหาเฉพาะสำหรับกลุ่มผู้ถูกคุมขังที่มีความเสี่ยงเป็นพิเศษ อย่างเช่น ผู้หญิง เด็ก ชนกลุ่มน้อยและคนต่างชาติ แต่จะมีการพูดถึงเนื้อหาเหล่านี้ในหลายหัวข้อ

โครงสร้างของคู่มือประกอบด้วย บทแรก ให้ข้อมูลเบื้องต้นของความสำคัญของการตรวจเยี่ยมสภาพการคุมขัง บทที่ 2 ให้ข้อมูลโดยย่อเกี่ยวกับกลไกสากลและกลไกในประเทศที่มีอยู่ และเน้นเป็นพิเศษถึงกลไกการป้องกันในระดับชาติตามที่ระบุไว้ในพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ บทที่ 3 มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ โดยอธิบายถึงการเข้าเยี่ยมตั้งแต่การเตรียมตัวไปจนถึงการติดตามผลภายหลัง บทสุดท้ายพูดถึงประเด็นที่ควรพิจารณาในระหว่างการเข้าเยี่ยม และความเห็นที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติในมาตรฐานสากล

นิยามคำศัพท์หลัก

การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง

การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังหมายถึงกระบวนการตรวจเยี่ยมอย่าง

สม่ำเสมอ โดยการเข้าเยี่ยมเพื่อตรวจเยี่ยมทุกแง่มุมที่เกี่ยวกับการคุมขัง การตรวจเยี่ยมดังกล่าวอาจกระทำกับผู้ถูกคุมขังทุกประเภทหรือบางประเภท (โปรดดูด้านล่าง) ผู้ถูกคุมขังซึ่งอยู่ในสถานที่คุมขังหนึ่งหรือหลายแห่ง (โปรดดูด้านล่าง)

การตรวจเยี่ยม ประกอบด้วย การส่งมอบผลการตรวจเยี่ยมทั้งทางวาจาหรือที่เป็นลายลักษณ์อักษรและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และบุคคลหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในระดับชาติและนานาชาติที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองบุคคลที่ถูกทำให้เสื่อมเสียเสรีภาพ ทั้งยังประกอบด้วย การติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ส่งมอบให้กับเจ้าหน้าที่ไปแล้ว

ผู้ถูกคุมขัง

คำว่าผู้ถูกคุมขังถูกใช้ในหลายลักษณะที่แตกต่างกันในหลายประเทศ แม้แต่ในเอกสารที่ใช้ระดับนานาชาติ ในบางครั้งคำนี้หมายถึงบุคคลที่ถูกคุมขังในช่วงก่อนการไต่สวนหรือถูกคุมขังตามคำสั่งของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง แต่ยังไม่ได้เป็นนักโทษที่ได้รับโทษคุมขัง (ผู้ต้องหา) ในคู่มือฉบับนี้คำว่า “ผู้ถูกคุมขัง” ถูกใช้ในความหมายกว้างที่สุดเพื่อครอบคลุมบุคคลใด ๆ ที่ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ อันเป็นผลมาจากการจับกุม คำสั่งขัง การกักตัวก่อนการไต่สวน หรือการตัดสินลงโทษโดยศาล และถูกกักตัวในสถานที่คุมขัง (โปรดดูด้านล่าง)

สถานที่คุมขัง

คำว่าสถานที่คุมขังก็ถูกใช้ในความหมายที่กว้างเช่นกัน โดยครอบคลุม

สถานที่ที่มีการทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพ ไม่ว่าจะเป็นเรือนจำ สถานที่ตำรวจ ศูนย์คุมขังคนต่างด้าวหรือผู้ลี้ภัย สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สถานสงเคราะห์ สถาบันจิตเวช เรือนจำหรือทัณฑสถานสำหรับเจ้าหน้าที่ทหาร และสถานที่อื่นใดซึ่งมีการทำให้เสื่อมเสียต่ออิสรภาพของบุคคล

หน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศ

คำ ๆ นี้หมายถึงโครงสร้างของหน่วยงานที่เป็นอิสระในระดับประเทศ (ทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่นหรือชุมชน) ไม่ว่าจะเป็นสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานผู้ตรวจการรัฐสภา หน่วยเยี่ยมเยือนพิเศษ องค์การพัฒนาภาคเอกชนระดับชาติ คณะกรรมการพลเรือนและกลุ่มประชาสังคมอื่น ๆ ซึ่งทำหน้าที่ตรวจเยี่ยมการคุมขัง

กลไกการป้องกันในระดับชาติ (National Preventive Mechanism)

คำ ๆ นี้ใช้เฉพาะกับกลไกที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐภาคีในฐานะที่เป็น “กลไกการป้องกันในระดับชาติ” ตามพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ

การเข้าเยี่ยม

คำว่า “การเข้าเยี่ยม” ก็ถูกใช้ในความหมายที่กว้างเพื่อครอบคลุมไม่เฉพาะการเข้าไปเยี่ยมสถานที่คุมขังโดยตรงเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเตรียมตัว

และการติดตามผลภายหลัง โดยครอบคลุมการเข้าเยี่ยมทุกส่วนของสถานที่คุมขัง รวมทั้งการเข้าเยี่ยมผู้ถูกคุมขังเฉพาะกลุ่ม หรือการเข้าเยี่ยมเนื่องจากปัญหา ประเด็นหรือเหตุการณ์พิเศษบางประการ

บทที่ 1

บริบทที่เกี่ยวข้องกับการ
ตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง

1. การคุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้สูญเสียอิสรภาพ

1.1 การทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

สิทธิในการเดินทางอย่างมีอิสรภาพและเสรีภาพเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่ง แม้จะมีข้อจำกัดอยู่บ้าง รัฐมีเหตุผลในการทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการจับกุมหรือคุมขัง ทั้งนี้เหตุผลและกระบวนการของการทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพต้องมีกฎหมายรองรับอย่างชัดเจน การจับกุมหรือคุมขังโดยพลการเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ตามกฎหมาย

การทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพหมายถึงการนำบุคคลไปอยู่ในสถานที่สาธารณะหรือเอกชน อันเป็นเหตุให้บุคคลผู้นั้นไม่ได้รับอนุญาตให้สามารถจากไปได้โดยสมัครใจ ทั้งนี้โดยเป็นไปตามคำสั่งของศาล พนักงานฝ่ายปกครองหรือหน่วยงานอื่น ๆ

ตัวอย่างของการทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

- การจับกุม
- การกักตัวก่อนตั้งข้อหา (การกักตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ)
- การกักตัวภายหลังตั้งข้อกล่าวหาและก่อนการไต่สวน (ขั้นตอนก่อนการไต่สวนหรือการฝากขัง)
- การคุมขัง (อันเนื่องจากการต้องโทษคุมขังภายหลังมีคำสั่งศาลอันเป็นที่สิ้นสุดแล้ว)
- คำสั่งคุมขัง
- การกักตัวเด็กและเยาวชน

- การกักตัวด้านจิตเวช
- คำสั่งขังอันเป็นการลงโทษทางวินัยของทหาร

มาตรฐานสากลกระตุ้นให้รัฐจำกัดการใช้วิธีทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ การคุมขังก่อนการไต่สวนควรใช้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อ “เป็นเครื่องมือสุดท้ายที่เลือกใช้ในทางอาญา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนตามข้อกล่าวหา และเพื่อคุ้มครองสังคมและเหยื่อของการกระทำ² มาตรฐานเหล่านั้นส่งเสริมการใช้วิธีการที่ไม่มีการควบคุมตัวหรือวิธีการอื่นแทนการคุมขัง อย่างเช่นการให้ทำงานบริการชุมชน

มาตรฐานสากลมุ่งส่งเสริมรัฐให้หลีกเลี่ยงการกักตัวเด็กและเยาวชน รวมทั้งช่วงก่อนการไต่สวน

ในระหว่างการคุมขัง บุคคลย่อมสูญเสียสิทธิในการเคลื่อนไหวอย่างเสรี แต่สิทธิอย่างอื่นของพวกเขาจะยังต้องได้รับการคุ้มครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พวกเขาต้องได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพต่อศักดิ์ศรีในฐานะที่เป็นมนุษย์

1.2 การคุ้มครองบุคคลผู้สูญเสียอิสรภาพ

บุคคลผู้สูญเสียอิสรภาพเป็นกลุ่มที่อ่อนแอและเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของเขาตกอยู่ใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานผู้คุมขัง ซึ่งควรดำเนินการให้มีการคุมขังอย่างเคารพต่อสิทธิมนุษยชน และศักดิ์ศรีของมนุษย์ การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญ

² Article 6, United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures (The Tokyo Rules), adopted by the General Assembly resolution 45/110 of 14 December 1990

ของระบบที่**คุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ** องค์ประกอบสำคัญของระบบตรวจเยี่ยมดังกล่าว ได้แก่ การเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังของหน่วยงานอิสระที่ทำอย่างสม่ำเสมอและไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า รวมทั้งการทำรายงานและข้อเสนอแนะให้กับหน่วยงานของรัฐ และการติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ รัฐซึ่งมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิมนุษยชนและได้รับการยอมรับในด้านนี้ ควรจัดตั้งหรือพัฒนาระบบเช่นนี้ขึ้น

ประสบการณ์ต่าง ๆ ชี้ให้เห็นว่า ระบบคุ้มครองระดับชาติที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้ที่ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพควรประกอบด้วย

1. กรอบกฎหมายระดับชาติ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานคุ้มครองที่สอดคล้องกับกฎบัตรสากล ซึ่งหมายถึงการรับรองกฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบด้านนโยบายและคำสั่งการของรัฐบาล

2. การบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกรอบกฎหมายทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของการปฏิบัติตามหลักกฎหมาย และในการจัดการกับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ ซึ่งควรประกอบด้วย

- การประกาศและเผยแพร่ข้อมูลอย่างเปิดเผยที่แสดงเจตจำนงทางการเมืองที่จะปฏิบัติตามหลักกรอบกฎหมายดังกล่าว
- ทรพยากรบุคคลที่ได้รับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจ

อย่างดีถึงจรรยาบรรณของการปฏิบัติแบบมีอาชีพ

- ทรัพยากรการเงินและวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ

3. การตรวจเยี่ยมการบังคับใช้กรอบกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดย

- บริการตรวจเยี่ยมภายในองค์กร
- การแทรกแซงของศาลและอัยการ
- ทนายความและสภาพทนายความ
- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสำนักงานผู้ตรวจการรัฐสภา
- หน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศที่เป็นอิสระ
- องค์กรพัฒนาภาคเอกชน
- กลไกนานาชาติ (คณะกรรมการกาชาดสากล คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานแห่งยุโรป คณะอนุกรรมการสหประชาชาติที่จะแต่งตั้งขึ้นตามสนธิสัญญาเพื่อป้องกันการทรมาน)

กล่าวโดยรวมแล้ว การตรวจเยี่ยมเช่นนี้จะช่วยให้ทราบสภาพโดยรวมของการทำงานของหน่วยงานของรัฐ และอาจมีการเสนอมาตรการทั้งในระดับปฏิบัติหรือกฎหมาย รวมทั้งการจำแนกและแบ่งปันการปฏิบัติซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดี

2. การใช้วิธีเข้าเยี่ยมเพื่อตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง

2.1 การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังหมายถึงอะไรบ้าง?

การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังหมายถึงกระบวนการตรวจเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอ โดยการเข้าเยี่ยมเพื่อตรวจเยี่ยมทุกแง่มุมที่เกี่ยวกับการคุมขัง การตรวจเยี่ยมดังกล่าวอาจกระทำกับผู้ถูกคุมขังทุกประเภทหรือบางประเภท และครอบคลุมผู้ถูกคุมขังซึ่งอยู่ในสถานที่คุมขังหนึ่งหรือหลายแห่ง

การตรวจเยี่ยมทุกแง่มุมของสถานที่คุมขังต้องเป็นไปอย่างมีอิสระ และมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน (โปรดดูบทที่ 4)

- มาตรการด้านกฎหมายและการบริหารที่พัฒนาขึ้นและนำไปปฏิบัติในสถานที่คุมขัง ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองบุคคล คำประกันสิทธิในการมีชีวิตอยู่และมีความมั่นคงปลอดภัยทางกายและใจ
- สภาพการดำรงชีวิตในระหว่างการคุมขัง
- กิจกรรมเพื่อการฟื้นฟู (กิจกรรม การติดต่อกับโลกภายนอก)
- การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ
- โครงสร้างและการจัดการของผู้ถูกคุมขังและของบุคลากร รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถูกคุมขังและเจ้าหน้าที่ผู้คุมขัง

การตรวจเยี่ยมประกอบด้วย การส่งมอบผลการตรวจเยี่ยมทั้งทางวาจา หรือที่เป็นลายลักษณ์อักษรและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และบุคคลหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในระดับชาติและนานาชาติที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองบุคคลที่ถูกทำให้เสื่อมเสียเสรีภาพ ทั้งยังประกอบด้วย การติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ส่งมอบให้กับเจ้าหน้าที่ไปแล้ว

2.2 ความสำคัญของการตรวจเยี่ยม

การตรวจเยี่ยมสภาพการคุมขังเป็นสิ่งจำเป็นด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

- การทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพเป็นการกระทำแบบบังคับที่รุนแรงของรัฐ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน
- ในสภาพที่สูญเสียอิสรภาพ ผู้ถูกคุมขังต้องพึ่งพากับหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่เกือบทั้งหมด เพื่อให้มีการคุ้มครอง ปกป้องสิทธิและหนทางการดำรงชีพต่อไป
- โอกาสที่บุคคลซึ่งสูญเสียอิสรภาพจะกำหนดชะตากรรมของตนเองมีอยู่จำกัดหรือแทบไม่มีเลย
- โดยนิยามแล้ว สถานที่ที่คุมขังมักเป็นสถานที่ซึ่งปิดลับและเป็นเหตุให้สังคมภายนอกไม่มีโอกาสทราบความเป็นไปที่เกิดขึ้นกับผู้ถูกคุมขัง

ไม่ว่าจะในเวลาและสถานที่ใด บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพย่อมอ่อนแอและอยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการทารุณและการทรมาน อันเป็นเหตุที่ทำให้พวกเขาควรได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษจากการตรวจเยี่ยมสภาพการคุมขัง

เป็นที่สังเกตว่า การที่มีกลไกตรวจเยี่ยมในระบบคุ้มครองอย่างถาวรสำหรับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ ไม่ได้หมายความว่า จะไม่มีปัญหารุนแรงในสถานที่คุมขังแห่งนั้น หรือสะท้อนการขาดความเชื่อมั่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม

สิ่งที่สำคัญกว่าคือการส่งเสริมให้หน่วยงานที่มีอำนาจสามารถตรวจเยี่ยมช่องว่างที่กว้างใหญ่ของอำนาจระหว่างผู้ถูกคุมขังกับผู้คุมขัง ในกรณีที่มีการละเมิดอำนาจดังกล่าว กลไกควบคุมดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ลดโอกาสเสี่ยงในการถูกทารุณและควบคุมการใช้มาตรการรุนแรงต่อบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

ทั้งยังช่วยให้เกิดความโปร่งใสและการตรวจเยี่ยมได้ของสถานที่ซึ่งทำให้เกิดการเชื่อมโยงสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการจัดการสถานที่ดังกล่าว และเพิ่มความมั่นใจของสาธารณะต่อหน่วยงานเหล่านั้น

2.3 การเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขัง เครื่องมือหลักในการตรวจเยี่ยม

เราสามารถตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังได้โดยผ่านการเข้าเยี่ยมสถานที่ที่มีการคุมขังบุคคล³ การเข้าเยี่ยมมีประโยชน์หลายประการ

- ในแง่การป้องกัน การที่มีบุคคลภายนอกเข้าไปเยี่ยมสถานที่คุมขังอย่างสม่ำเสมอย่อมส่งผลในการคุ้มครองผู้ถูกคุมขัง
 - การคุ้มครองโดยตรง การเข้าเยี่ยมในสถานที่จริง (In situ) เปิดโอกาสให้สามารถแก้ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อผู้ถูกคุมขังได้โดยทันที ซึ่งเป็นปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขโดยเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง
 - การบันทึกข้อมูล ในระหว่างการเข้าเยี่ยม เราสามารถตรวจเยี่ยมสภาพการคุมขังในแง่มุมต่าง ๆ และสามารถประเมินความพอใจเพียงในหลายด้าน ข้อมูลที่ได้ช่วยให้มีการประเมินผล และการบันทึกข้อมูลซึ่งจะสร้างความชอบธรรมให้กับวิธีการแก้ไขปัญหานานาเสนอ
- การเข้าเยี่ยมเป็นโอกาสที่จะช่วยให้สามารถทำบันทึกข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับการคุมขัง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษารูปแบบเป็นระบบ
- เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเจรจากับหน่วยงานผู้คุมขัง การเข้าเยี่ยมเปิดโอกาสให้มีการเจรจาโดยตรงกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสถานที่คุมขัง การเจรจาที่ตั้งอยู่บนฐานความเคารพต่อกัน ย่อมนำไปสู่ความสัมพันธ์ในการทำ

³ เราสามารถใช้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการคุมขังที่จัดเก็บจากภายนอกสถานที่คุมขังเพื่อสนับสนุนเหตุผลการแทรกแซงได้ ในกรณีที่ไม่สามารถเข้าถึงสถานที่คุมขังดังกล่าว อย่างไรก็ตามความชอบธรรมและชอบด้วยเหตุผลของการเข้าแทรกแซงดังกล่าว อาจถูกท้าทายได้มากกว่าการเข้าเยี่ยมซึ่งได้รับอนุญาตโดยตรง

งานที่สร้างสรรค์ และจะทำให้ทราบความเห็นของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อสภาพการทำงานและปัญหาใด ๆ ที่พวกเขาต้องเผชิญ

นอกจากนั้น เป็นที่สังเกตว่าการที่บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพสามารถติดต่อโดยตรงกับบุคคลภายนอกที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่ของเขา เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง และถือเป็นรูปแบบการคุ้มครองและการให้กำลังใจอย่างหนึ่ง

3. หลักการพื้นฐานของการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง

การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังโดยใช้วิธีเข้าเยี่ยมเป็นงานที่ละเอียดอ่อนทั้งในแง่จริยธรรมและประสิทธิภาพ ผู้เข้าเยี่ยมจะต้องตระหนักถึงและเคารพหลักการพื้นฐานบางประการ

หลักการต่อไปนี้ส่วนใหญ่คัดมาจากหลักการพื้นฐาน 18 ประการของการตรวจเยี่ยม ตามที่ปรากฏในคู่มือการอบรมการตรวจเยี่ยมด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ⁴ โดยมีการปรับให้เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะพิเศษของการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง

หน่วยงานที่ตรวจเยี่ยมต้องพัฒนาศาสตร์การคัดเลือกผู้ทำงานแบบแผนการทำงานและการอบรมที่ช่วยรักษาคุณลักษณะขั้นพื้นฐาน การประเมินผลโดยหน่วยงานที่คล้ายคลึงกันช่วยกำกับให้มีการนำหลักการเหล่านี้ไปใช้จริงในการตรวจเยี่ยม

4 บทที่ 5 (หน้า 87-93) *Training Manual on Human Rights Monitoring, Professional Training Series n°7*, Office of the High Commissioner for Human Rights, United Nations, New York, Geneva, 2001.

1. ไม่ก่อให้เกิดอันตราย

ผู้ถูกคุมขังมีสภาพเสี่ยงภัยอยู่แล้ว ผู้เข้าไปเยี่ยมจะต้องตระหนักถึงความปลอดภัยของพวกเขา โดยต้องไม่ปฏิบัติการณ์หรือนำมาตรการใดมาใช้ ซึ่งอาจทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลตกอยู่ในอันตราย โดยเฉพาะในกรณีที่มีการกล่าวหาว่ามีการทรมานหรือการทารุณ ผู้เข้าเยี่ยมต้องปฏิบัติตามหลักการรักษาความลับ ความปลอดภัยและความละเอียดอ่อน การเข้าเยี่ยมที่ปราศจากการวางแผนหรือขาดการเตรียมพร้อมที่เพียงพอ หรือการเข้าเยี่ยมที่ไม่เป็นไปตามหลักวิธีหรือหลักการพื้นฐาน อาจก่อให้เกิดโทษมากกว่าคุณ

2. แสดงวิจารณ์ญาณที่ดี

ผู้ตรวจเยี่ยมต้องตระหนักถึงมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจเยี่ยม อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะกฎเกณฑ์จะมีอยู่มากมายเพียงใด มีความเกี่ยวข้องหรือแม่นยำเพียงใด ก็ไม่อาจทดแทนการใช้วิจารณ์ญาณและสามัญสำนึกที่ดีของแต่ละบุคคล ผู้ตรวจเยี่ยมจึงควรมีและแสดงวิจารณ์ญาณที่ดีไม่ว่าในสถานการณ์ใด

3. เคารพหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

หากปราศจากความเคารพต่อกัน อันถือเป็นพื้นฐานระหว่างเจ้าหน้าที่และคณะผู้เข้าเยี่ยมแล้ว การทำงานในสถานที่คุมขังก็อาจล้มเหลว ผู้เข้าเยี่ยมควรเคารพการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานนั้น และพยายามศึกษาโครงสร้างอำนาจและความรับผิดชอบของหน่วยงานนั้น เพื่อให้สามารถแก้

ปัญหาได้ตรงจุด แม้ว่าเราอาจพบว่าเจ้าหน้าที่บางคนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม แต่ปัญหานั้นจำนวนมากไม่ได้เกิดขึ้นจากตัวบุคคล หากเกิดจากระบบคุมขังที่ด้อยคุณภาพซึ่งส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานที่คุมขังทำงานซึ่งยากลำบาก และเป็นงานที่มักไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม และในหลายประเทศเป็นงานที่มีค่าตอบแทนต่ำ

4. การพบบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

ไม่ว่าเหตุผลของการคุมขังจะเป็นอย่างไร เราควรปฏิบัติด้วยความเคารพและมีมารยาทต่อผู้ถูกคุมขัง ผู้เข้าเยี่ยมควรแนะนำตนเองด้วย

5. ทำตัวให้น่าเชื่อถือ

ผู้เข้าเยี่ยมควรอธิบายต่อผู้ถูกคุมขังและเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจนถึงวัตถุประสงค์และข้อจำกัดในการทำงานตรวจเยี่ยม และปฏิบัติตามสิ่งที่ตนบอก พวกเขาไม่ควรให้คำสัญญาที่ไม่อาจปฏิบัติตามได้หรือไม่น่าจะทำได้ และไม่ควรปฏิบัติกรใด ๆ ที่ไม่สามารถทำงานบรรลุผลสำเร็จ

6. การพบความลับส่วนตัว

การเก็บข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลเป็นความลับ มีความสำคัญยิ่ง ผู้เข้าเยี่ยมไม่ควรเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ โดยระบุชื่อของผู้ถูกคุมขัง หากปราศจากความยินยอมและฉันทานุมัติอย่างเปิดเผยของเขา ผู้เข้าเยี่ยมควร

อธิบายให้ผู้ถูกคุมขังเข้าใจอย่างชัดเจนถึงคุณและโทษหรือผลลัพธ์ในแง่ลบของการปฏิบัติหน้าที่ในนามผู้ถูกคุมขัง ผู้เข้าเยี่ยม แพทย์และล่ามจะต้องเคารพหลักการเก็บความลับด้วย

7. เคารพความปลอดภัย

ความปลอดภัยหมายถึงความปลอดภัยส่วนบุคคลของผู้เข้าเยี่ยม ผู้ถูกคุมขังที่พวกเขาทำงานด้วย และความปลอดภัยของสถานที่คุมขัง

เราต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ภายในสถานที่คุมขังที่เข้าเยี่ยม และต้องขอความเห็นหรือขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในกรณีที่มีการจัดการใดเป็นพิเศษ หน่วยงานต่าง ๆ มักอ้างเหตุผลด้านความปลอดภัยเพื่อปฏิเสธไม่อนุญาตให้มีการเข้าเยี่ยมสถานที่บางแห่ง หรือกำหนดเงื่อนไขสำหรับการสัมภาษณ์ผู้ถูกคุมขังบางคน คณะผู้เข้าเยี่ยมต้องเป็นผู้ตัดสินใจเองว่าพวกเขาจะปฏิบัติตามความเห็นนั้นหรือไม่และอย่างไร

ผู้เข้าเยี่ยมไม่ควรนำวัตถุใด ๆ เข้ามาหรือนำออกไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานนั้น พวกเขาควรแสดงชื่อของตนเองด้วยการสวมป้ายชื่อหรือสื่อที่แสดงสถานภาพของตนเอง

ในแง่ความปลอดภัยของผู้ถูกคุมขัง ผู้เข้าเยี่ยมควรพิจารณาว่าการใช้ข้อมูลแบบใดจะทำให้บุคคลผู้นั้นอยู่ในอันตราย ผู้เข้าเยี่ยมควรเข้าเยี่ยมซ้ำและเข้าพบผู้ถูกคุมขังที่เคยเข้าพบเมื่อครั้งก่อนอีกครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ถูกคุมขังไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ จากการเข้าเยี่ยม

8. ทำตัวให้สม่ำเสมอ กระตือรือร้นและอดทน

ความชอบธรรมของหน่วยงานเข้าเยี่ยมจะเพิ่มขึ้นตามเวลาที่ผ่านไป ทั้งนี้เป็นผลมาจากประโยชน์ ความหนักแน่น และความต่อเนื่องของการทำงาน การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังต้องเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งหมายถึงการเข้าเยี่ยมสถานที่เดิมอย่างสม่ำเสมอ การแสวงหาหลักฐานมากเพียงพอก่อนที่จะมีข้อสรุปและข้อเสนอนะใด ๆ รวมทั้งผู้เข้าเยี่ยมต้องมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่อเนื่อง

9. มีความแม่นยำและเที่ยงตรง

ในระหว่างการเข้าเยี่ยมจริง เราจำเป็นต้องเก็บข้อมูลที่มีน้ำหนักและแม่นยำทั้งนี้เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานที่น่าเชื่อถือและมีข้อเสนอที่เป็นประโยชน์

10. มีความละเอียดอ่อน

ในระหว่างการสัมภาษณ์ผู้ถูกคุมขัง ผู้เข้าเยี่ยมควรมีความละเอียดอ่อนต่อสถานการณ์ อารมณ์ความรู้สึกและความต้องการของบุคคล รวมทั้งการทำงานที่ช่วยคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ถูกคุมขังด้วย ในกรณีที่มีการกล่าวหาว่ามีการทรมานและการทารุณ ผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักถึงปัญหาของการซ้ำเติมความเจ็บปวด (โปรดดูบทที่ 4 การทรมานและการทารุณ)

11. เป็นกลาง

ผู้เข้าเยี่ยมต้องพยายามบันทึกข้อมูลที่เกิดขึ้นจริง และต้องปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่และนักโทษโดยไม่ใช้อารมณ์ความรู้สึกหรือความเห็นส่วนตัว

12. ทำงานอย่างมีหลักการ

ผู้เข้าเยี่ยมควรปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้คุมขัง และสมาชิกของคณะผู้เข้าเยี่ยมด้วยความเคารพและเที่ยงธรรม ไม่ควรทำงานเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตัว และควรมีความซื่อสัตย์ ในการทำงาน พวกเขาควรปฏิบัติตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนสากล ซึ่งพวกเขามีหน้าที่ต้องคอยปกป้องและคุ้มครอง

13. กระทำการอย่างเปิดเผย

ภายในสถานที่คุมขัง ผู้เข้าเยี่ยมควรพยายามทำให้เจ้าหน้าที่และผู้ถูกคุมขังเข้าใจถึงวิธีการและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เข้าเยี่ยม เพื่อช่วยให้พวกเขาทราบว่าจะมีท่าทีต่อตนเองอย่างไร ผู้เข้าเยี่ยมควรสวมป้ายชื่อหรือใช้สื่อเพื่อแสดงสถานะภาพของตนเอง เมื่ออยู่นอกสถานที่คุมขัง รายงานของหน่วยงานเข้าเยี่ยมควรได้รับการเผยแพร่อย่างเป็นลายลักษณ์อักษรและมีความระมัดระวังในการเผยแพร่ตามสื่อมวลชน (โปรดดูบทที่ 3 ส่วนที่ 5 การติดตามผลหลังการเยี่ยม)

เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม

United Nations, Office of the High Commissioner for Human Rights,
Professional Training Series no.7,
Training Manual on Human Rights Monitoring, New York, Geneva,
2001
Helsinki Foundation for Human Rights, Human Rights Monitoring,
Warsaw, 2001

เป็นเวลานานมาแล้วที่การตรวจเยี่ยมระดับชาติ เป็นหน้าที่ของหน่วยงานด้านการปกครองในประเทศ แต่เริ่มมีการยอมรับมากขึ้นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังโดยองค์กรจากภายนอก และการมีรูปแบบการตรวจเยี่ยมในประเทศแบบใหม่ ๆ ซึ่งเป็นอิสระจากสถานที่คุมขัง แนวคิดของการตรวจเยี่ยมควบคุมในระดับสากล ได้เริ่มพัฒนาขึ้นอย่างช้า ๆ พร้อม ๆ กับการพัฒนาหน่วยงานระดับประเทศเพื่อตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง

การรับรองพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติเมื่อเร็ว ๆ นี้ เป็นผลมาจากข้อมูลการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังโดยองค์กรระดับชาติและสากลเพื่อป้องกันการทรมาน ซึ่งถือว่าเป็นความก้าวหน้าอีกขั้นหนึ่งของการพัฒนาระบบสากลที่ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามกลไกระหว่างประเทศและในประเทศพร้อม ๆ กัน

เป็นที่สังเกตว่า การรับรองพิธีสารดังกล่าว เป็นเหตุให้เกิดสนธิสัญญาสากลด้านสิทธิมนุษยชนฉบับแรกที่กำหนดหลักเกณฑ์และหลักประกันการทำ

งานอย่างมีประสิทธิภาพและความเป็นอิสระของกลไกการป้องกันการทรมานในระดับชาติ

ส่วนที่หนึ่งและสองของบทนี้ให้ภาพรวมเกี่ยวกับประเภทของกลไกทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศที่มีอยู่ตามลำดับ ส่วนที่สาม ให้รายละเอียดเกี่ยวกับกลไกการเข้าเยี่ยมอันเป็นผลมาจากพิธีสาร โดยอ้างอิงถึงกลไกการป้องกันในระดับชาติ ส่วนที่สี่ พุดถึงคำถามเกี่ยวกับการประสานงานที่จำเป็นระหว่างหน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศและหน่วยงานเข้าเยี่ยมในระดับสากล

บทที่ 2

หน่วยงานตรวจเยี่ยม
สถานที่คุมขัง

1. การเข้าเยี่ยมระดับประเทศ

ที่สุดแล้ว การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังย่อมเป็นภาระหน้าที่ของหน่วยงานระดับชาติ ที่ดูแลบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

“ทั้งนี้เพื่อกำกับให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ควรมีการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังอย่างสม่ำเสมอโดยบุคคลที่เหมาะสมและมีประสบการณ์ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งและขึ้นตรงต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นอิสระจากหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อสถานที่คุมขังหรือสถานคุมขังแห่งนั้น” หลักการที่ 29 ย่อหน้าที่ 1 ของหลักการเพื่อคุ้มครองบุคคลที่ถูกคุมขังหรือถูกคุมขังในรูปแบบใด ๆ ก็ตามขององค์การสหประชาชาติ

ประเทศส่วนใหญ่พัฒนาการไกลตรวจเยี่ยมภายในของตนเอง โดยบางกรณีมีการแทรกแซงจากระบบศาล อย่างไรก็ตาม รัฐบาลส่วนใหญ่มักไม่สนใจที่จะพัฒนาการไกลตรวจเยี่ยมภายนอกที่เป็นอิสระ

1.1 การตรวจเยี่ยมภายใน

รัฐส่วนใหญ่พัฒนาการไกลตรวจเยี่ยมภายในโดยหน่วยงานของรัฐซึ่งทำหน้าที่เข้าเยี่ยมสถานที่คุมขัง โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของระบบราชการทั่วไป บทบาทของหน่วยงานเช่นนั้นมักจำกัดอยู่แค่การดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และดูแลให้กฎเกณฑ์เหล่านั้นสอดคล้องกับมาตรฐานระดับชาติ สอดคล้องกับแนวปฏิบัติ และกฎเกณฑ์ของฝ่ายปกครอง โดยมักไม่ครอบคลุมถึงประเด็นอื่น ๆ อย่างเช่น ศักดิ์ศรีและสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ อันเป็นเหตุให้แม้กระบวนการตรวจเยี่ยมภายในจะทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว แต่สภาพการคุมขังก็อาจไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชน

สากลอยู่ดี ซึ่งเป็นเหตุให้การตรวจเยี่ยมภายในถือว่าไม่พอเพียง และควรได้รับการหนุนเสริมโดยการตรวจเยี่ยมอย่างเป็นอิสระจากภายนอก

1.2 การตรวจเยี่ยมของระบบยุติธรรม

ผู้พิพากษาและอัยการย่อมมีหน้าที่ประการหนึ่งในการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังและตรวจเยี่ยมสภาพการคุมขังอย่างสม่ำเสมอ ในบางประเทศ “ผู้พิพากษาที่ให้คำปรึกษา” ...อาจเข้าเยี่ยมเรือนจำที่คุมขังนักโทษ และให้ข้อวินิจฉัยเกี่ยวกับการดำเนินการตามคำพิพากษาคัดสินของศาล การตรวจเยี่ยมโดยศาลมีความแตกต่างกันไปทั้งในแง่ความถี่และคุณภาพ โดยอาจมีประสิทธิภาพในกรณีที่ผู้พิพากษาสามารถให้ข้อวินิจฉัยซึ่งมีผลผูกพันต่อสภาพในเรือนจำ

1.3 การตรวจเยี่ยมอย่างเป็นอิสระจากภายนอก

ในช่วงที่ผ่านมา การตระหนักว่าสถานที่คุมขังควรมีความโปร่งใสและตรวจเยี่ยมได้ เป็นเหตุให้มีการพัฒนากลไกตรวจเยี่ยมในประเทศที่เป็นอิสระขึ้นมา ซึ่งได้พัฒนาจนเป็นองค์กรที่เป็นมืออาชีพและมีบทบาทเด่นชัดมากขึ้น กลไกภายนอกเช่นนี้มีในรูปแบบแตกต่างกันไป โดยอาจเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการโดยรัฐสภา หน่วยงานที่อยู่ภายใต้กระทรวงบางแห่ง หรือกลุ่มจากภาคประชาสังคม หรือองค์กรที่ผสมผสานกัน

กลไกภายนอกที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐสภาอาจประกอบด้วย สำนักงานผู้ตรวจการรัฐสภา และสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หน่วยงานเหล่านี้มักมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจเยี่ยมและสนับสนุนให้มีความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน รวมทั้งมีอำนาจในการตรวจเยี่ยมข้อร้องเรียนของบุคคล โดยหมายถึงสิทธิใน

การเข้าเยี่ยมและการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังด้วย แต่ขอบเขตและความถี่ของการเข้าเยี่ยมอาจแตกต่างกันไป นอกจากนั้น การเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังมักเป็นผลมาจากความพยายามที่จะพิสูจน์ข้อกล่าวหาบางประการและสอบสวนในกรณีที่มีข้อร้องเรียน มากกว่าที่จะเป็นการตรวจเยี่ยมเพื่อการป้องกันและการประเมินสภาพการคุมขังด้วยเจตนาที่จะป้องกันปัญหาในอนาคต ลักษณะที่ได้เปรียบของสำนักงานผู้ตรวจการรัฐสภา และสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้แก่หน่วยงานเหล่านี้มักรายงานอย่างเปิดเผยต่อรัฐสภา และด้วยสถานะความเป็นหน่วยราชการ ข้อเสนอแนะขององค์กรเหล่านี้ย่อมถูกมองว่ามีน้ำหนัก

ในบางประเทศ มีการจัดตั้งหน่วยตรวจเยี่ยมพิเศษขึ้นภายใต้กระทรวงบางแห่ง หน่วยงานเหล่านี้มักมีอำนาจหน้าที่สองระดับ กล่าวคือ การควบคุมสภาพการคุมขังในสถานที่ต่าง ๆ ที่อยู่ใต้การควบคุมของกระทรวง และให้ความเห็นต่อกระทรวงถึงสิ่งที่ควรปรับปรุง หน่วยงานเช่นนี้อาจประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ ตัวแทนจากองค์กรพัฒนาภาคเอกชน สมาชิกที่เป็นกลางจากภาคประชาสังคม (บุคคลทั่วไป) หรือผสมผสานกัน หน่วยงานเหล่านี้มักมีข้อเสนอที่ไม่มีผลบังคับตามกฎหมาย ในบางครั้งก็มีการตีพิมพ์ข้อมูลในรูปของรายงาน

สุดท้าย ในบางประเทศ องค์กรพัฒนาภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคมด้านสิทธิมนุษยชนระดับชาติอาจได้รับมอบหมายและได้รับอนุญาตให้ทำการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังอย่างสม่ำเสมอ การตรวจเยี่ยมโดยภาคประชาสังคม มักมีความเป็นอิสระไม่ตกอยู่ใต้การควบคุมของหน่วยงานของรัฐ ข้อมูลและรายงานที่นำเสนอมักเป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้เป็นเพราะความเป็นอิสระขององค์กร และความเชื่อมั่นว่าข้อมูลที่เสนอเป็นความจริง อย่างไรก็ตาม ความชอบธรรมด้านกฎหมายในการตรวจเยี่ยมอาจไม่มั่นคงมากนัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อตกลง

สิ่งที่ทำกับกระทรวงต่าง ๆ หรือขึ้นอยู่กับกระทรวงบางแห่ง อันเป็นเหตุให้คณะผู้ตรวจเยี่ยมต้องพึ่งพาเจตจำนงทางการเมืองของรัฐบาล ในบางประเทศ การขาดเงินทุนอย่างเช่น ค่าเดินทาง อาจทำให้การทำงานตรวจเยี่ยมโดยกลุ่มอิสระเหล่านี้ขาดความสม่ำเสมอ ไม่ต่อเนื่อง

2. กลไกการเข้าเยี่ยมในระดับนานาชาติและภูมิภาค

การมีหน่วยงานสากลที่เข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังเป็นปรากฏการณ์ค่อนข้างใหม่ คณะกรรมการกาชาดสากลเป็นหน่วยงานแรกที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ดังกล่าว โดยเป็นการเข้าเยี่ยมเชลยสงครามในสถานการณ์ที่มีการสู้รบด้วยอาวุธ ในเวลาต่อมาอำนาจหน้าที่ดังกล่าวได้ขยายออกไปตามสิทธิที่มีการนำเสนอ เป็นเหตุให้มีการเข้าเยี่ยมผู้ถูกคุมขังตามเงื่อนไขที่ตกลงกับรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งหรือความตึงเครียด ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกาชาดสากลยังอาจครอบคลุมถึงผู้ถูกคุมขังตามกฎหมายแบบจารีตประเพณี

กลไกระหว่างประเทศที่มีอยู่ส่วนใหญ่ได้รับสิทธิที่จะเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขัง โดยสามารถทำหน้าที่แก้ปัญหาคตามสถานการณ์ อย่างเช่นการเข้าเยี่ยมสถานที่เมื่อได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการทรมานหรือการทารุณในสถานที่นั้น (อย่างเช่น ผู้แทนพิเศษแห่งองค์การสหประชาชาติ คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน) มีไม่กี่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการเข้าเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอและสามารถทำหน้าที่ในเชิงรุกได้ (อย่างเช่น ผู้แทนพิเศษด้านเรือนจำและสภาพการคุมขังแห่งแอฟริกา) กลไกเหล่านี้จะสามารถเข้าเยี่ยมได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานสากลสองแห่งทำหน้าที่ที่แตกต่างกันไปค่อนข้างมาก คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานแห่งยุโรป (CPT) เมื่อปี 1987 ถือเป็นองค์กรแรกที่มีการจัดตั้งขึ้นเพื่อเยี่ยมสถานที่คุมขังโดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันการทรมานโดยเฉพาะ จากการให้สัตยาบันรับรองสนธิสัญญาดังกล่าว รัฐภาคีต้องยอมอนุญาตให้มีการเข้าเยี่ยมโดยคณะกรรมการฯ ไม่ว่าในเวลาใดหรือสถานที่ใดซึ่งมีการคุมขังบุคคล คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการต่อต้านการทรมานที่จะแต่งตั้งขึ้นตามพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ ก็จะทำหน้าที่เข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะมีการร้องเรียนมาหรือไม่ก็ตาม และไม่จำเป็นต้องขออนุญาตจากรัฐภาคล่วงหน้า

ตาราง 1 กลไกเข้าเยี่ยมระดับนานาชาติและภูมิภาค

ประเภท	ข้อกฎหมาย	คุณลักษณะ
	กลไกนานาชาติ	
<p>ขั้นตอนปฏิบัติขององค์การสหประชาชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ผู้แทนพิเศษด้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่ทารุณ ไร้มนุษยธรรมหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ • ผู้แทนพิเศษด้านการฆาตกรรมนอกกระบวนยุติธรรม การสังหารโดยพลการหรือการสังหารโดยปราศจากการไต่สวน • คณะทำงานด้านการบังคับให้สูญหาย • คณะทำงานด้านการคุมขังโดยพลการ 	<p>มติของสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชน องค์การสหประชาชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ข้อตกลงเบื้องต้นกับประเทศที่จะเข้าเยี่ยม • การเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังในบางกรณีเพื่อประเมินสถานการณ์ประเทศนั้นเปรียบเทียบกับพันธสัญญาที่ให้ไว้ • ข้อเสนอแนะ ที่ได้มาจากข้อมูลที่มีการสื่อสารกับผู้แทนพิเศษ และมีการตรวจเยี่ยม หรือเป็นข้อมูลที่ได้จากการเข้าเยี่ยมประเทศที่เกี่ยวข้อง • ข้อเสนอซึ่งไม่มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายต่อประเทศนั้น • รายงานต่อสาธารณะที่นำเสนอในการประชุมของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

ประเภท	ข้อกำหนด	คุณลักษณะ
กลไกนานาชาติ		
คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน (CAT)	มาตรา 20 ของอนุสัญญาแห่งองค์การสหประชาชาติ (1984)	<ul style="list-style-type: none"> • สามารถเข้าเยี่ยมรัฐภาคีของอนุสัญญา⁵ • เข้าเยี่ยมได้เฉพาะกรณีที่มี “การทรมานอย่างเป็นระบบ” • ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาล • เป็นกระบวนการที่ปกปิดเป็นความลับ
คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน ⁶	พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ (2002)	<ul style="list-style-type: none"> • การเข้าเยี่ยมรัฐภาคีของพิธีสาร • จะได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เข้าเยี่ยมเพื่อป้องกันทรมาน • สามารถเข้าเยี่ยมได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตล่วงหน้าทั้งนี้ตามการให้สัตยาบันรับรองหรือพันธกรณีต่อพิธีสาร • สามารถเข้าเยี่ยมได้อย่างสม่ำเสมอเพื่อป้องกันทรมาน โดยอาจเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผลได้หนึ่งครั้ง • สามารถเข้าไปยังสถานที่ใดก็ตามซึ่งมีการคุมขังบุคคล โดยไม่มีขอบเขตจำกัด • รายงานที่มีการเก็บข้อมูลเป็นความลับ โดยอาจขออนุญาตก่อนการตีพิมพ์จากรัฐบาลหรือคณะกรรมการอาจตัดสินใจตีพิมพ์รายงานได้เลยในกรณีที่รัฐบาลไม่ให้ความร่วมมือ • รายงานประจำปีต่อคณะกรรมการต่อต้านการทรมาน • การติดต่อโดยตรงกับกลไกการป้องกันในระดับชาติ
คณะกรรมการกาชาดสากล	ตามเงื่อนไขของอนุสัญญานครเจนีวา (1949) ในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้ง และตามข้อตกลงที่มีต่อรัฐในสถานการณ์อื่น	<ul style="list-style-type: none"> • การตรวจเยี่ยมสภาพการคุมขังโดยเน้นที่บุคคลซึ่งถูกจับกุมและคุมขังอันเนื่องมาจากสถานการณ์สู้รบหรือความขัดแย้งในประเทศ ในบางสถานการณ์ การตรวจเยี่ยมอาจครอบคลุมไปถึงบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียสุขภาพประเภทอื่น ๆ • ในสถานการณ์ที่เป็นการสู้รบระหว่างประเทศ รัฐภาคีที่เป็นคู่ขัดแย้งต้องอนุญาตให้มีการเข้าเยี่ยมทหารเกณฑ์และพลเรือนที่สู้รบให้กับกองกำลังต่างชาติที่มีส่วนร่วมในความขัดแย้ง • ในสถานการณ์อื่น การเข้าเยี่ยมให้เป็นไปตามข้อตกลงกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง • การเข้าเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอและถาวรในช่วงที่เกิดสงครามหรือความขัดแย้ง หรือผล

5 ในกรณีประเทศนั้นไม่ได้มีคำประกาศภายใต้มาตรา 20

6 จะมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใน 6 เดือนหลังจากที่พิธีสารเลือกรับมีผลบังคับใช้เมื่อมีประเทศที่ให้สัตยาบันรับรองครบ 20 ประเทศ

ประเภท	ข้อกำหนด	คุณลักษณะ
กลไกนานาชาติ		
		<p>กระทบโดยต่างจากสถานการณ์นั้น การทำกิจกรรมบรรเทาทุกข์และบูรณาการปฏิสังขรณ์ โดยมีข้อตกลงร่วมกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> • การช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว • กระบวนการทำงานและรายงานที่ปกปิดความลับ
กลไกระดับภูมิภาค		
คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งภูมิภาคอเมริกา	อนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนแห่งภูมิภาคอเมริกา (1978) ปฏิญญามีภาคอเมริกาว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของมนุษย์ (1948) ⁷	<ul style="list-style-type: none"> • การเข้าเยี่ยมประเทศ ซึ่งรวมไปถึงการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังในรัฐภาคีของอนุสัญญาหรือปฏิญญา • การเข้าเยี่ยมแต่ละครั้งต้องเกิดขึ้นจากการเจรจากับรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง • ต้องมีรายงานที่เปิดเผยเกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศนั้น
ผู้แทนพิเศษด้านเรือนจำและสภาพการคุมขังแห่งแอฟริกา	ตามปฏิญญากัมปาลาที่เกิดขึ้นจากมติของคณะกรรมการเพื่อสิทธิประชาชนและสิทธิมนุษยชนแห่งแอฟริกา (1996)	<ul style="list-style-type: none"> • การเข้าเยี่ยมรัฐภาคีของธรรมนูญสิทธิประชาชนและสิทธิมนุษยชนแห่งแอฟริกา • การเข้าเยี่ยมโดยมีข้อตกลงกับรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง • การประเมินสภาพการคุมขังและการปฏิบัติโดยทั่วไป • การจัดพิมพ์รายงานภายหลังการผนวกความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว
คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานแห่งยุโรป (CPT)	อนุสัญญาเพื่อป้องกันการทรมานแห่งยุโรป (1987)	<ul style="list-style-type: none"> • การเข้าเยี่ยมรัฐภาคีของอนุสัญญา • การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเข้าเยี่ยมเพื่อป้องกัน • การเข้าถึงอย่างไม่จำกัด ไม่ว่าจะเป็นเวลาหรือสถานที่ใดซึ่งมีการคุมขังบุคคล • การเข้าเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอและชั่วคราว (“ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสถานการณ์”) • โดยหลักการแล้ว รายงานต้องเก็บเป็นความลับ แต่ที่ผ่านมามีการตีพิมพ์รายงาน

7 คณะกรรมการการฯ บังคับใช้ปฏิญญากับประเทศสมาชิกซึ่งไม่ได้ลงนามในอนุสัญญา

3. พิธีสารเลือกรับต่อทำยอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ

พิธีสารเลือกรับต่อทำยอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ ตั้งอยู่บนพื้นฐานการให้ความร่วมมือกับการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังโดยกลไกระหว่างประเทศและระดับชาติ

“วัตถุประสงค์ของพิธีสาร⁸คือการพัฒนาระบบการเข้าเยี่ยมสถานที่ซึ่งทำให้บุคคลเสื่อมเสียซึ่งอิสรภาพโดยหน่วยงานนานาชาติและระดับชาติที่เป็นอิสระอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการทรมาน การปฏิบัติและการลงโทษที่ทารุณ ขาดมนุษยธรรม หรือลดทอนความเป็นมนุษย์” (มาตรา 1 พิธีสารเลือกรับต่อทำยอนุสัญญาต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติ)

3.1 คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน

เนื้อหาของพิธีสารกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน (คณะอนุกรรมการ) องค์การนี้จะประกอบด้วยตัวแทนที่เป็นอิสระ 10 คน ซึ่งเสนอและเลือกตั้งโดยรัฐภาคีของพิธีสาร ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ระดับมืออาชีพและเป็นตัวแทนจากภูมิภาคและระบบกฎหมายที่แตกต่างกันของโลก คณะอนุกรรมการจะทำงานตามหลักการของ “การปกปิดข้อมูลเป็นความลับ ความไม่ลำเอียง การไม่เลือกปฏิบัติและความเป็นกลาง” (มาตรา 2)

อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการคือการเข้าเยี่ยมสถานที่ซึ่งทำให้

⁸ โดยจะเพิ่มจำนวนเป็น 25 คนหลังจากมีประเทศที่ให้สัตยาบันรับรองครบ 50 ชาติ

บุคคลเสื่อมเสียซึ่งอิสรภาพ โดยสามารถเข้าถึงไม่เพียงเรือนจำหรือสถานี่ตำรวจ แต่ยังอาจเข้าถึงศูนย์พักพิงผู้ลี้ภัย ค่ายทหาร สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โรงพยาบาลจิตเวช และพื้นที่ในสนามบินนานาชาติระหว่างที่รอเดินทางไปประเทศอื่น (transit zones) ⁹

คณะอนุกรรมการสามารถทำการ “เข้าเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอ” ได้เท่านั้น และควรพัฒนาแผนการเพื่อแจ้งข้อมูลให้รัฐภาคีทราบ นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการยังสามารถเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผลภายหลังการเยี่ยมตามปกติ ได้ด้วย

อำนาจหน้าที่ในการเข้าเยี่ยม

- สามารถเข้าถึงข้อมูลทุกประการที่เกี่ยวข้องกับจำนวนผู้ถูกคุมขัง การปฏิบัติและสภาพการคุมขัง
- เข้าถึงสถานที่คุมขังและศูนย์ควบคุมตัวทุกที่ ในบางกรณีรัฐบาลอาจเลื่อนการเข้าเยี่ยมสถานที่บางแห่งด้วยเหตุผลเร่งด่วน อย่างเช่น เหตุผลเพื่อการป้องกันประเทศ การรักษาความปลอดภัยของสาธารณะ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรือสภาพผิดปกติอย่างร้ายแรงของสถานที่ที่จะทำการเยี่ยม
- โอกาสในการสัมภาษณ์เป็นการส่วนตัว
- อิสรภาพในการเลือกสถานที่ที่จะเข้าเยี่ยมและบุคคลที่จะสัมภาษณ์

⁹ ประเภทของสถานที่ซึ่งเข้าถึงได้มีลักษณะเดียวกับกลไกการเข้าเยี่ยมระดับชาติ (โปรดดูด้านล่าง)

- นอกจากนั้น ยังมีบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองบุคคลที่ติดต่อกับข้อมูลกับคณะกรรมการหรือกลไกการป้องกันในระดับชาติ ไม่ให้ถูกตอบโต้/ลงโทษ (มาตรา 15)

ภายหลังการเข้าเยี่ยม คณะกรรมการจะจัดทำรายงานที่เป็นความลับซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอแนะที่จะส่งมอบให้กับรัฐภาคี และถ้าสมเหตุสมผล ก็อาจส่งให้กับกลไกการป้องกันในระดับชาติได้ ถึงแม้ว่าในรายงานจะเป็นข้อมูลลับ แต่รัฐบาลอาจสั่งให้มีการตีพิมพ์ได้ ข้อเสนอแนะไม่มีผลบังคับทางกฎหมาย แต่รัฐบาลมีหน้าที่ที่พิจารณาข้อเสนอแนะเหล่านั้น และเข้าสู่การเจรจาเพื่อหามาตรการปฏิบัติ พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานยังกำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนที่บริจาคโดยสมัครใจเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ

ในกรณีที่รัฐบาลปฏิเสธไม่ให้ความร่วมมือ คณะกรรมการสามารถเสนอให้คณะกรรมการต่อต้านการทรมานขององค์การสหประชาชาติให้รับรองแถลงการณ์ต่อสาธารณะหรือตีพิมพ์รายงานฉบับนั้น

3.2 กลไกการป้องกันในระดับชาติภายใต้พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน

มาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่ปรากฏในพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานมีความสำคัญต่อการรับรองสถานะ “กลไกการป้องกันใน

ระดับชาติ” ของกลไกการเข้าเยี่ยมในประเทศ ทั้งยังจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเงื่อนไขที่ตีเยี่ยมที่สะท้อนมติของนานาชาติในการสร้างหลักประกันที่จำเป็น เพื่อให้กลไกการเข้าเยี่ยมในประเทศทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.1 การจัดตั้งหรือการรับรองกลไกการป้องกันในระดับชาติ

รัฐภาคีมีหน้าที่ต้อง “ส่งเสริม มอบหมายหน้าที่หรือจัดตั้ง (...)กลไกการป้องกันในระดับชาติหนึ่งหรือหลายกลไกเพื่อป้องกันการทรมานในประเทศ” (มาตรา 17)¹⁰ ในทำนองเดียวกัน รัฐบาลบางประเทศจะต้องจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ส่วนประเทศอื่นอาจมีหน่วยงานเดิมอยู่แล้ว แต่ต้องกำกับให้มีการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้พิธีสารเลือกรับอย่างเต็มที่

เพื่อช่วยให้รัฐภาคีจัดตั้งกลไกในประเทศที่มีประสิทธิภาพ คณะอนุกรรมการสามารถให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาได้ ด้วยเหตุดังกล่าว คณะอนุกรรมการจึงมีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาต่อรัฐภาคีในการจัดตั้งกลไกระดับประเทศ คณะอนุกรรมการยังสามารถให้ความช่วยเหลือโดยตรงและจัดอบรมให้กับกลไกการป้องกันในระดับชาติด้วย

เมื่อรัฐบาลรองรับสถานะของหน่วยงานที่มีอยู่ให้เป็น “กลไกการป้องกันในระดับชาติ” ภายใต้พิธีสารแล้ว รัฐบาลจะต้องประเมินว่าหน่วยงานนั้นปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพิธีสารหรือไม่ โดยเฉพาะในแง่ความเป็นอิสระในการทำงาน คณะอนุกรรมการยังสามารถช่วยเหลือให้กลไกการป้องกันในระดับชาติทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้ข้อเสนออนะต่อ

¹⁰ รัฐภาคีจะต้องจัดตั้งกลไกการป้องกันในระดับชาติภายในหนึ่งปีหลังจากพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานมีผลบังคับใช้ และมีผลบังคับใช้ จะต้องให้สัตยาบันรับรองพิธีสาร อย่างไรก็ตาม แม้ภายหลังให้สัตยาบันรับรองแล้ว รัฐบาลอาจประกาศเลื่อนการปฏิบัติตามพันธกรณีเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้เพื่อให้มีเวลาในการพัฒนากลไกระดับประเทศเป็นระยะเวลาสูงสุด 5 ปี ตามมาตรา 24

รัฐบาลเพื่อส่งเสริมศักยภาพและอำนาจหน้าที่ในการป้องกันการทรมานและการทารุณ

ควรเน้นด้วยว่า การมอบหมายหน้าที่หรือการจัดตั้งกลไกการป้องกันในระดับชาติ ไม่ควรถูกใช้เป็นข้ออ้างในการปฏิเสธการเข้าเยี่ยมของหน่วยงานในประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะการเข้าเยี่ยมขององค์การพัฒนาภาคเอกชน โดยควรถือว่าการกิจกรรมตรวจเยี่ยมของหน่วยงานต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมการป้องกันการทรมาน

3.2.2 รูปแบบของกลไกการป้องกันในระดับชาติ

พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานไม่ได้ระบุรูปแบบของกลไกการป้องกันในระดับชาติโดยชัดเจน รัฐบาลจึงสามารถเลือกรูปแบบของหน่วยงานที่เหมาะสมที่สุดกับบริบทของประเทศตนเองได้ กลไกการป้องกันในระดับชาติอาจเป็นสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานผู้ตรวจการรัฐสภา คณะกรรมการของรัฐสภา องค์การพัฒนาภาคเอกชน กลุ่มบุคคลทั่วไปหรือหน่วยงานพิเศษที่จัดตั้งขึ้นเพื่อตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังโดยเฉพาะ

รัฐบาลยังสามารถจัดตั้งกลไกการป้องกันในระดับชาติได้หลายกลไกให้สอดคล้องกับโครงสร้างของรัฐบาล (อย่างเช่น การเป็นสหพันธรัฐ) หรือแบ่งออกเป็นประเด็นต่าง ๆ เมื่อรัฐบาลตัดสินใจจัดตั้งกลไกการป้องกันในระดับชาติหลายองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งตามภูมิภาคหรือประเด็น รัฐบาลต้องหาวิธีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่แตกต่างกัน โดยอาจจัดตั้งเป็นองค์กรประสานงานกลางในระดับประเทศ ซึ่งทำหน้าที่ส่งเสริมความเป็น

เอกภาพในการทำงานของแต่ละหน่วยงาน

3.2.3 อำนาจหน้าที่ของกลไกการป้องกันในระดับชาติ

ประสิทธิภาพในการป้องกันการทรمانของการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังขึ้นอยู่กับความสม่ำเสมอในการเข้าเยี่ยมและกิจกรรมติดตามผล ดังนั้น กลไกการป้องกันในระดับชาติจึงมีอำนาจหน้าที่ในการเข้าเยี่ยมสถานที่ซึ่งทำให้บุคคลเสื่อมเสียซึ่งอิสรภาพและให้ข้อเสนอแนะอย่างสม่ำเสมอ

ขอบเขตของอำนาจหน้าที่ (มาตรา 19)

กลไกการป้องกันในระดับชาติควรมีอำนาจอย่างน้อยในการ

- ตรวจสอบการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพในสถานที่คุมขังอย่างสม่ำเสมอ
- ให้ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการปรับปรุง
- ยื่นข้อเสนอและข้อสังเกตที่มีต่อร่างกฎหมายที่มีอยู่

นิยามของสถานที่คุมขัง

พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรمانให้คำนิยามอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับสถานที่ซึ่งทำให้บุคคลเสื่อมเสียซึ่งอิสรภาพ โดยประกอบด้วย

- สถานีตำรวจ
- สำนักงานกองกำลังเพื่อความมั่นคง
- สถานที่คุมขังก่อนการไต่สวน
- เรือนจำเพื่อฝากขัง
- เรือนจำสำหรับผู้ต้องโทษ
- สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- พื้นที่ในสนามบินนานาชาติระหว่างที่รอเดินทางไปประเทศอื่น (transit zones)
- ศูนย์พักพิงผู้ลี้ภัย
- สถาบันจิตเวช
- สถานที่คุมขังของฝ่ายปกครอง
- สถานที่อื่นซึ่งมีบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

3.2.4 หลักประกันสำหรับกลไกการป้องกันในระดับชาติ

พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานกำหนดหลักประกันและหลักเกณฑ์เพื่อช่วยให้กลไกการป้องกันในระดับชาติปลอดพ้นจากการแทรกแซงของรัฐ บทบัญญัติเหล่านี้มีความเป็นอิสระและจะต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้เพื่อช่วยให้หน่วยงานเหล่านี้มีความเป็นอิสระ

ในแง่ของการเป็นหลักการนำพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานกำหนดให้รัฐภาคีต้องให้ความสำคัญกับ “หลักการที่เกี่ยวข้องกับสถานะและการทำงานของหน่วยงานระดับชาติเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ

มนุษยชน” (หลักการปารีส)¹¹

หลักประกันและหลักเกณฑ์สำหรับกลไกการป้องกันในระดับชาติ (มาตรา 18)

ตามมาตรา 18 ของพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน กลไกการป้องกันในระดับชาติจะต้องมีหลักประกันดังต่อไปนี้

- ความเป็นอิสระในการทำงาน
- การมีศักยภาพและองค์ความรู้แบบมืออาชีพที่จำเป็น
- ทรัพยากรที่เหมาะสม

ความเป็นอิสระในการทำงาน

ความเป็นอิสระของกลไกการป้องกันในระดับชาติ เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้หน่วยงานเหล่านี้ทำงานป้องกันการทรมานและการทารุณในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในทางปฏิบัติ หมายถึงการที่กลไกการป้องกันในระดับชาติสามารถทำหน้าที่โดยเป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ และที่สำคัญคือการมีทัศนคติที่มองว่ากลไกการป้องกันในระดับชาติเป็นหน่วยงานอิสระไม่ขึ้นกับรัฐ

11 มีการรับรองหลักการเหล่านี้ในเดือนตุลาคม 1991 ในกรุงปารีส ในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการนานาชาติซึ่งจัดขึ้นโดยศูนย์สิทธิมนุษยชน องค์การสหประชาชาติ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนเห็นชอบกับข้อเสนอแนะนี้ในเดือนมีนาคม 1992

**ความเป็นอิสระในการทำงานของกลไกการป้องกันในระดับชาติ
จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมี**

พื้นฐานการจัดตั้งองค์กรที่เป็นอิสระ

เพื่อสร้างพื้นฐานกฎหมายที่เข้มแข็งให้องค์กรทำงานอย่างต่อเนื่องในระยะยาว บทบัญญัติเพื่อการก่อตั้งกลไกการป้องกันในระดับชาติควรระบุอยู่ในรัฐธรรมนูญ หรือมีการผ่านเป็นกฎหมายจากรัฐสภา

ความสามารถในการร่างกฎเกณฑ์และวิธีการของตนเอง

โดยที่กฎเกณฑ์เหล่านั้นจะไม่สามารถแก้ไขได้โดยหน่วยราชการภายนอก

เป็นอิสระจากอำนาจฝ่ายบริหารและตุลาการ

เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและความมีอิสระ กลไกการป้องกันในระดับชาติไม่ควรเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงหรือองค์กรตุลาการใด ๆ

กระบวนการแต่งตั้งที่เป็นอิสระและโปร่งใส

กระบวนการแต่งตั้งเป็นตัวกำหนดวิธีการและหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งรวมทั้งระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง สิทธิประโยชน์และการงดเว้นความรับผิดชอบ การปลดจากตำแหน่งและขั้นตอนการอุทธรณ์ หลักการปารีสระบุไว้ว่า “เพื่อให้สมาชิกของหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่อย่างมั่นคง และเพื่อ

ให้เกิดความเป็นอิสระอย่างแท้จริง การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งควรเป็นไปตามขั้นตอนปฏิบัติในกฎหมายอย่างเป็นทางการ ซึ่งกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งอย่างชัดเจน (...)” หลักการที่ 3 ขั้นตอนการแต่งตั้งจึงควรประกอบด้วยการปรึกษาหารือกับภาคประชาสังคม

ความเป็นอิสระทางการเงิน

ความเป็นอิสระทางการเงินถือเป็นหลักเกณฑ์พื้นฐานอันประกอบด้วย การมีงบประมาณอย่างเพียงพอ (โปรดดูด้านล่าง) และความสามารถในการกำหนดและเสนอการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นอิสระ

กระบวนการทำงานและการรายงานต่อสาธารณะอย่างโปร่งใส

การรายงานต่อสาธารณะถึงงานและผลของงานที่เกิดขึ้น ช่วยสร้างภาพความเป็นอิสระและส่งเสริมความเป็นอิสระของกลไกระดับชาติ

ความเชี่ยวชาญและความรู้ที่เหมาะสม

รัฐภาคีจะต้องดำเนินการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สมาชิกของหน่วยงานเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีความสามารถและความรู้ที่มีอาชีพ ในด้านสิทธิมนุษยชน และประเด็นเกี่ยวกับการทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพ พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานยังเสนอให้คำนึงถึงความสมดุลทางเพศ และการมีตัวแทนของชนกลุ่มน้อยอย่างเหมาะสมในองค์ประกอบของกลไกการป้องกันในระดับชาติ¹²

¹² บทบัญญัติดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการปารีส ซึ่งเน้นว่าองค์ประกอบของกลไกการป้องกันในระดับชาติควรมีความหลากหลาย

องค์ประกอบที่เหมาะสม

หน่วยงานเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังควรมีองค์ประกอบที่หลากหลาย โดยควรประกอบด้วย

- นักกฎหมาย
- พยาบาล
- แพทย์ รวมทั้งแพทย์นิติเวช
- นักจิตเวชและนักจิตวิทยา
- ตัวแทนจากภาคประชาสังคมและองค์กรพัฒนาภาคเอกชน
- ผู้เชี่ยวชาญในประเด็นต่าง ๆ อย่างเช่น สิทธิมนุษยชน กฎหมายมนุษยธรรม ระบบเรือนจำและตำรวจ

ทรัพยากรที่พอเพียง

ความเป็นอิสระทางการเงินเป็นหลักเกณฑ์พื้นฐาน ซึ่งหากปราศจากปัจจัยดังกล่าว กลไกการป้องกันในระดับชาติย่อมไม่สามารถตัดสินใจอย่างเป็นอิสระ กลไกการป้องกันในระดับชาติควรมีงบประมาณและสามารถดำเนินงานขั้นพื้นฐานได้อย่างเป็นอิสระ หลักการปารีสเน้นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีงบประมาณอย่างพอเพียง ซึ่ง “จะช่วยให้หน่วยงานนั้นมีเจ้าหน้าที่และสำนักงานของตนเอง เพื่อให้เป็นอิสระจากรัฐบาล และไม่ตกอยู่ใต้การควบคุมด้านการเงิน” (หลักการที่ 2)

3.2.5 การเข้าถึงสถานที่ซึ่งทำให้บุคคลเสื่อมเสียซึ่งอิสรภาพ

ภายใต้พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน กลไกการป้องกันในระดับชาติจะต้องได้รับอนุญาตให้เข้าถึงสถานที่ซึ่งทำให้บุคคลเสื่อมเสียซึ่งอิสรภาพ เพื่อให้กลไกระดับชาติทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีบทบัญญัติดังต่อไปนี้

กลไกระดับชาติจะต้องได้รับอนุญาตให้ (มาตรา 20)

- เข้าถึงสถานที่คุมขังทุกที่ ทั้งในส่วนโครงสร้างหลักและโครงสร้างรองอื่น ๆ โดยเป็นการเลือกของกลไกระดับชาติเอง
- เข้าถึงข้อมูลทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับจำนวนบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ
- เข้าถึงข้อมูลทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ รวมทั้งสภาพการคุมขัง
- เข้าถึงการสัมภาษณ์บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพอย่างเป็นส่วนตัว โดยที่ผู้ถูกคุมขังยินยอมและไม่ต้องมีพยานอยู่ร่วมด้วย และสามารถสัมภาษณ์บุคคลใดก็ได้ตามที่ต้องการ หน่วยงานของรัฐต้องดูแลไม่ให้นบุคคลที่เข้าเยี่ยมถูกตอบโต้หรือคุกคามด้วยแรงกดดันได้รับคำข่มขู่ หรือถูกทารุณอันเป็นผลจากการเข้าพบคณะผู้เข้าเยี่ยม

มีข้อเสนอแนะว่ากลไกการป้องกันในระดับชาติควรได้รับอนุญาตให้

เข้าเยี่ยมเวลาใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้หน่วยงานที่คุมขัง

ทราบล่วงหน้า และไม่ว่ากรณีใด ๆ ควรมีการอนุญาตให้เข้าเยี่ยมได้ โดยเร็วที่สุด

3.3 การเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผลภายหลังภายใต้พิธีสารเลือกรับ

3.3.1 การรายงานและข้อเสนอแนะ

กลไกการป้องกันในระดับชาติจะจัดทำรายงานประจำปี โดยรัฐภาคีของพิธีสารเลือกรับจะต้องจัดพิมพ์ โดยกลไกการป้องกันในระดับชาติจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาในรายงานประจำปี โดยอาจประกอบไปด้วยข้อมูลส่วนใหญ่ที่มาจาก การเข้าเยี่ยม และรายงานประจำปีควรระบุข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ รัฐภาคีไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อเสนอแนะดังกล่าว แต่สามารถอนุญาตให้มีการจัดพิมพ์รายงานการเข้าเยี่ยมทั้งหมดที่จัดทำโดยกลไกการป้องกันในระดับชาติ

กลไกการป้องกันในระดับชาติอาจจัดส่งรายงานให้กับคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในองค์การสหประชาชาติก็ได้ ถ้าจำเป็น โดยทำเป็นความลับ

กลไกการป้องกันในระดับชาติจะต้องปฏิบัติตามข้อมูลอย่างเป็นความลับ โดยจะไม่ตีพิมพ์ข้อมูลส่วนตัวใด ๆ หากปราศจากฉันทานุมัติของบุคคลที่พาดพิงถึง

3.3.2 การกระทำเพื่อเสริมการป้องกันการทรมาน

กลไกการป้องกันในระดับชาติสามารถทำกิจกรรมเสริมการเข้าเยี่ยม

และข้อเสนอแนะ โดยกิจกรรมเหล่านี้มุ่งป้องกันการทารุณและช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิตของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ โดยอาจประกอบด้วย

- การจัดสัมมนาและอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หรือเป็นผู้ดูแลบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ
- กิจกรรมรณรงค์ต่อสาธารณะ
- การยื่นข้อเสนอและข้อสังเกตที่มีต่อกฎหมายที่มีอยู่ หรือกฎหมายที่กำลังร่างขึ้น (ทั้งนี้ตามมาตรา 19 (ค))

3.3.3 การติดต่อโดยตรงกับคณะอนุกรรมการ

ดังที่กล่าวข้างต้น พิธีสารเลือกรับต่อทำนองสัญญาต่อต้านการทรมาน ประกอบด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ ทั้งนี้โดยมีพื้นฐานอยู่บนการทำงานที่หนุนเสริมทั้งในและต่างประเทศเพื่อป้องกันการทรมาน พิธีสารเลือกรับกำหนดให้กลไกการป้องกันในระดับชาติต้องติดต่อกับคณะอนุกรรมการ นอกจากนี้รัฐภาคีต้องส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการติดต่อนั้น

หน่วยงานในประเทศและสากลอาจมีบทบาทสำคัญในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านวิธีการและกลยุทธ์เพื่อป้องกันการทรมาน ด้วยเหตุดังกล่าว คณะอนุกรรมการและกลไกการป้องกันในระดับชาติอาจประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล หากจำเป็นโดยต้องทำเป็นความลับ กลไกการป้องกันในระดับชาติอาจจัดส่งและนำเสนอรายงานของตน และข้อมูล ใด ๆ ให้กับกลไกในระดับสากลก็ได้

คณะอนุกรรมการก็อาจเสนอจัดอบรมและให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค ทั้งนี้เพื่อเพิ่มศักยภาพของกลไกการป้องกันในระดับชาติ คณะอนุกรรมการยังสามารถให้ความเห็นและช่วยเหลือในการประเมินวิธีการที่จำ

เป็นเพื่อส่งเสริมการคุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

4. ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเข้าเยี่ยมหลายหน่วย

การมีหน่วยงานเข้าเยี่ยมทั้งในระดับชาติและสากลจำนวนมาก ควรได้รับการประสานงานเป็นอย่างดีเยี่ยมระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อลดความสับสนและเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

4.1 การประสานงานระหว่างหน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศ

ในกรณีที่มีหน่วยงานเข้าเยี่ยมหลายหน่วยงานในประเทศหนึ่ง (อย่างเช่น องค์การพัฒนภาคเอกชนระดับชาติและผู้ตรวจการรัฐสภา) หน่วยงานเหล่านั้นควรมีช่องทางในการประสานงานกิจกรรมตรวจเยี่ยมของตน ระดับความร่วมมืออาจแตกต่างกันไป ตั้งแต่การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมตรวจเยี่ยม กิจกรรมที่หนุนเสริมกัน ความร่วมมือในบางประเด็นหรือการเป็นภาคีความร่วมมือ

การประสานงานเช่นนี้ยังคงมีความสำคัญ แม้ว่าหน่วยงานใด ๆ ในประเทศหนึ่งหรือหลายหน่วยงานได้รับสถานะเป็น “กลไกการป้องกันในระดับชาติ” ตามพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน ซึ่งไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อลดจำนวนหน่วยงานเพื่อตรวจเยี่ยม แต่เพื่อส่งเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

การประสานงานจะทำให้หน่วยงานตรวจเยี่ยมทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้หน่วยงานราชการเห็นประสิทธิภาพของการทำ

งานมากขึ้นด้วย

การประสานงานกับสำนักงานภาคสนามขององค์กรระหว่างประเทศก็เป็นสิ่งจำเป็น (อย่างเช่น สำนักงานภาคสนามด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ องค์การเพื่อความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE)) รวมทั้งการประสานงานกับคณะกรรมการกาชาดสากล ในทางเทคนิคแล้ว องค์กรนานาชาติซึ่งมีสำนักงานในประเทศนั้น ๆ ก็ควรมีวิธีการทำงานในสถานที่คุมขังคล้ายคลึงกับหน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศ มากกว่าหน่วยงานสากล

4.2 การประสานงานระหว่างหน่วยงานเข้าเยี่ยมระหว่างประเทศและในประเทศ

ดังที่กล่าวข้างต้น พิธีสารเลือกรับเน้นการติดต่อโดยตรงระหว่าง “กลไกการป้องกันในระดับชาติ” และคณะอนุกรรมการ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการทำงานที่หนุนเสริมกัน แม้ว่าในพิธีสารเลือกรับจะเน้นแค่การติดต่อโดยตรงระหว่างกลไกการป้องกันในระดับชาติและคณะอนุกรรมการ แต่เพื่อให้การทำงานของหน่วยงานในประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น หน่วยงานเหล่านั้นก็อาจส่งข้อมูลและรายงานให้กับคณะอนุกรรมการได้

หน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศยังสามารถส่งข้อมูลและรายงานให้กับหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกลไกสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาคด้วย

หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ

ผู้แทนพิเศษของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน สหประชาชาติ

- ผู้แทนพิเศษด้านการทรมาน
- ผู้แทนพิเศษด้านความเป็นอิสระของตุลาการและกระบวนการยุติธรรม
- ผู้แทนพิเศษด้านการมาตรฐานการระบบยุติธรรม
- ผู้แทนพิเศษด้านผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน
- คณะทำงานด้านการจับกุมคุมขังโดยพลการ

หน่วยงานตามสนธิสัญญาขององค์การสหประชาชาติ

- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ภายใต้กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง
- คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน
- คณะกรรมการด้านสิทธิเด็ก
- คณะกรรมการการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ
- หน่วยงานที่ทำงานในประเด็นต่าง ๆ (อย่างเช่น คณะกรรมการเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติทุกรูปแบบ)

หน่วยงานพิเศษขององค์การสหประชาชาติ

- สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านผู้ลี้ภัย องค์การสหประชาชาติ

(โดยเฉพาะโครงการที่ทำงานเพื่อคุ้มครองผู้ลี้ภัยและผู้อพยพในประเทศ)

- โครงการเพื่อการพัฒนาสหประชาชาติ (UNDP โดยเฉพาะโครงการเพื่อปฏิรูประบบตุลาการ)
- กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF โดยเฉพาะโครงการด้านการคุ้มครองผู้หญิงและเด็ก)

องค์กรระดับภูมิภาค

ในภูมิภาคอเมริกา

- คณะกรรมการระหว่างภูมิภาคอเมริกา

ในภูมิภาคแอฟริกา

- คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชนแห่งแอฟริกา (โดยเฉพาะผู้แทนพิเศษด้านเรือนจำและสภาพการคุมขังแห่งแอฟริกา)

ในยุโรป

- สภาแห่งยุโรป (โดยเฉพาะคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานแห่งยุโรป (CPT))
 - สำนักงานสถาบันประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนขององค์กรเพื่อความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE)
-

4.3 การประสานงานระหว่างหน่วยงานเข้าเยี่ยมสากล

หน่วยงานเข้าเยี่ยมในระดับสากลอาจต้องปฏิบัติตามหลักการปกปิดความลับอย่างเข้มงวด ซึ่งทำให้การประสานงานทำได้ยากขึ้น แต่อย่างน้อยพวกเขาควรปรึกษาหารือกัน

ภายใต้พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน การประสานงานระหว่างคณะกรรมการและหน่วยงานเข้าเยี่ยมระดับภูมิภาคปรากฏตามรายละเอียดในมาตรา 31 ซึ่งส่งเสริมให้หน่วยงานเหล่านั้น “ปรึกษาหารือและประสานงานทั้งนี้เพื่อเลี่ยงการทำงานซ้ำซ้อน”

คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานแห่งยุโรปมีข้อเสนอต่อประเทศที่เป็นภาคีสมาชิกของทั้งพิธีสารเลือกรับและสนธิสัญญาเพื่อป้องกันการทรมานแห่งยุโรป เพื่อให้เห็นชอบ “ให้มีการส่งมอบรายงานที่จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานแห่งยุโรปในแต่ละประเทศ และวิธีแก้ปัญหาให้กับคณะกรรมการโดยปกปิดเป็นความลับ ซึ่งเป็นเหตุให้การปรึกษาหารือในประเด็นที่เกี่ยวข้องอาจเกิดขึ้นได้”¹³

ในกรณีที่มีการเปิดเผยรายงานต่อสาธารณะ ดังเช่นกรณีรายงานที่จัดทำโดยคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกาและผู้แทนพิเศษด้านเรือนจำและสภาพการคุมขังแห่งอาฟริกา การปรึกษาหารือและการประสานงานกับคณะกรรมการอาจทำได้ง่ายกว่า

พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานยังระบุไว้ว่า “บทบัญญัติของพิธีสารไม่มีผลต่อพันธกรณีของรัฐภาคีที่จะต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาเจนีวาสี่ฉบับ และไม่กระทบต่อการที่รัฐภาคีจะอนุญาตให้คณะกรรมการ

13 13th general report on the CPT's activities, covering the period 1 January 2002 to 31 July 2003, CPT/Inf (2003)35, §22

กาชาดสากลเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขัง ในสภาพการณ์ที่ไม่มีกระบวนการเข้าถึงตามกฎบัตรมนุษยธรรมสากล” คณะอนุกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นและคณะกรรมการกาชาดสากลจะต้องหาทางสร้างความสัมพันธ์ ดังเช่นกรณีความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นแล้วในยุโรประหว่างคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานกับคณะกรรมการกาชาดสากล

เอกสารสำหรับอ่านเพิ่มเติม

Association for the Prevention of Torture, Visiting Places of Detention: Practices and Lessons Learned by Selected Domestic Institutions, seminar report, Geneva, 2004

Association for the Prevention of Torture, The Impact of External Visiting of Police Stations on Prevention of Torture and Ill-Treatment, Study, Geneva, 1999

Association for the Prevention of Torture, Standard Operating Procedures of International Mechanisms Carrying Out Visits to Places of Detention, seminar report, Geneva, 1997

เอกสารเกี่ยวกับพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน

Association for the Prevention of Torture, The Optional Protocol

to the UN Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment: A Manual for Prevention, Geneva, 2004

Association for the Prevention of Torture, Implementation of the Optional Protocol to the UN Convention against Torture, The Establishment and Designation of National Preventive Mechanisms,

Geneva, April 2003

**เอกสารเกี่ยวกับคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมาน
แห่งยุโรป**

Malcolm D. Evans, Rod Morgan, Preventing Torture – A study of the European Convention for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading treatment or Punishment, Clarendon Press, Oxford, 1998

Malcolm D. Evans, Rod Morgan, Combating Torture in Europe, Council of Europe Publishing, 2001.

APT Series on Prevention of Torture in Europe (in French and English), in particular Brochure n°3 – Barbara Bernath, CPT History, Mandate, Composition, Geneva, December 1999

Brochure n°4 – Ursula Kriebaum, CPT Modus Operandi, Geneva, May 2002

*APT/Council of Europe, A visit by the CPT – What's it all about?
15 questions and answers for the police, May 1999*

เอกสารเกี่ยวกับคณะกรรมการกาชาดสากล

*International Committee of Red Cross, Deprived of Freedom,
Geneva, 2002*

ขั้นตอนการเข้าเยี่ยม

เมื่อไร?

การเตรียมตัวเข้าเยี่ยม
(ส่วนที่ 2 และ 3)

การเข้าเยี่ยม
(ส่วนที่ 4)

การเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผล
(ส่วนที่ 5)

อะไร?

- รวบรวมข้อมูลที่มีอยู่
- กำหนดวัตถุประสงค์การเข้าเยี่ยม
- จัดคณะเข้าเยี่ยม
- การพูดคุยเบื้องต้นกับผู้อำนวยการเรือนจำ
- การเข้าเยี่ยมสถานที่
- ทะเบียนข้อมูล
- การสัมภาษณ์ผู้ถูกคุมขังเป็นการส่วนตัว
- การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่เรือนจำ
- การพูดคุยขั้นสุดท้ายกับผู้อำนวยการเรือนจำ
- บันทึกภายในเกี่ยวกับการเข้าเยี่ยม
- รายงานการเข้าเยี่ยม
- การเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผล
- รายงานระดับโลก
- กิจกรรมติดตามผลภายหลัง
- รายงานประจำปี

บทที่ 3

วิธีตรวจเยี่ยม สถานที่คุมขัง

1. กรอบของการตรวจเยี่ยม

เงื่อนไขในการตรวจเยี่ยมประกอบด้วย การตรวจสภาพที่เป็นจริง เปรียบเทียบกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนในประเทศและต่างประเทศ และการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพเมื่อเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติอย่างมีความเคารพต่อศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ มาตรฐานทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการคุมขังปรากฏอยู่ในกฎบัตรระหว่างประเทศ (โปรโตดุษที่ 4) และกฎหมายระดับประเทศ

หลักการพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังขององค์การสหประชาชาติ เป็นกรอบมาตรฐานทั่วไปที่ใช้ในกรณีของการทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพ เป็นกรอบที่ใช้ได้กับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพทุกคน ไม่ว่าจะมีการคุมขังที่ใด ทั้งยังเป็นบรรทัดฐานอ้างอิงสำคัญสำหรับหน่วยงานเข้าเยี่ยม

หลักการพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง

ได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติตามมติที่ประชุมเลขที่ 45/111 14 ธันวาคม 1990

1. ผู้ถูกคุมขังทุกคนต้องได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพต่อศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์
2. จะต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติเนื่องจากเหตุผลด้านเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความเห็นทางการเมืองหรือความเห็นด้านอื่น

ๆ ประเทศหรือสังคมที่เป็นบ้านเกิดของตน ทรัพย์สิน สถานภาพการเกิดหรืออื่น ๆ

3. แต่เราควรให้ความเคารพต่อความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรมของกลุ่มสังคมที่ผู้ถูกคุมขังเป็นสมาชิก ในกรณีที่มีการทำงานเกี่ยวข้องกับสภาพในท้องถิ่น

4. การทำหน้าที่ของเรือนจำในการควบคุมตัวผู้ถูกคุมขังและการคุ้มครองสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ทางสังคมของรัฐและความรับผิดชอบพื้นฐาน ในการส่งเสริมสวัสดิภาพและการพัฒนาของสมาชิกทุกคนในสังคม

5. นอกจากการจำกัดเสรีภาพตามที่จำเป็นด้วยเงื่อนไขของการจับกุมคุมขังที่พิสูจน์ได้แล้ว ผู้ถูกคุมขังทุกคนจะต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานตามที่ปรากฏในปฏิญญาสากลสิทธิมนุษยชน และในกรณีที่รัฐบาลเป็นภาคีของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และพิธีสารเลือกรับแล้ว รวมทั้งสิทธิตามที่ปรากฏในอนุสัญญาอื่น ๆ ขององค์การสหประชาชาติ

6. ผู้ถูกคุมขังทุกคนจะต้องมีสิทธิในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านวัฒนธรรมและการศึกษา ที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาความเป็นมนุษย์อย่างดีที่สุด

7. ควรมีการปฏิบัติและการส่งเสริมให้ยกเลิกการใช้การขังเดี่ยว

เพื่อลงโทษ หรือให้มีการจำกัดการใช้บทลงโทษเช่นนั้น

8. ควรสร้างเงื่อนไขเพื่อช่วยให้ผู้ถูกคุมขังสามารถทำงานโดยได้รับค่าตอบแทนอย่างเหมาะสม ทั้งนี้เป็นสิ่งที่ช่วยในการปรับตัวผู้ถูกคุมขังให้เข้ากับตลาดแรงงานในประเทศในโอกาสต่อไป และเปิดโอกาสให้พวกเขาสามารถหารายได้เพื่อเลี้ยงตนเองรวมทั้งครอบครัวของตนเองได้

9. ผู้ถูกคุมขังพึงได้รับบริการด้านสุขภาพที่มีอยู่ในประเทศ โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลเนื่องจากสถานภาพทางกฎหมาย

10. ควรสร้างเงื่อนไขเพื่อช่วยให้อดีตผู้ถูกคุมขังสามารถปรับตัวเข้าสู่สังคมได้อย่างดีที่สุด ทั้งนี้ด้วยความช่วยเหลือและการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานด้านสังคม และให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของตัวเองผู้ถูกคุมขังเอง

11. หลักการข้างต้นต้องได้รับการปฏิบัติตามอย่างยุติธรรม

การตรวจเยี่ยมจึงประกอบด้วยขั้นตอนสี่ประการดังนี้

ก) การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการคุมขังอย่างเป็นทางการและมีอาชีพ

ข) การวิเคราะห์ว่ามีการปฏิบัติตามมาตรฐานในประเทศและสากลอย่างไร

ค) การจัดทำข้อเสนอแนะ

ง) การติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ

ก) การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการคุมขังอย่างเป็นทางการและมืออาชีพ

หน่วยงานเข้าเยี่ยมจะต้องบรรยายสภาพที่เกิดขึ้นจริงเกี่ยวกับการคุมขังให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะทำได้ รวมทั้งการปฏิบัติต่าง ๆ ทั้งนี้โดยการสรุป

- มุมมองของหน่วยราชการ เจ้าหน้าที่และมืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ
- มุมมองของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ
- มุมมองของแหล่งข้อมูลอื่น ๆ (เช่น นักกฎหมาย ครอบครัวของผู้ถูกคุมขัง สมาคม องค์กรพัฒนาภาคเอกชน)
- สิ่งที่คุณจะผู้เข้าเยี่ยมสังเกตได้จากสถานที่คุมขัง

ก่อนที่คุณจะผู้เข้าเยี่ยมจะเสนอข้อร้องเรียนขึ้นไปยังหน่วยงานระดับสูง และก่อนจะทำการสรุป พวกเขาต้องให้ความสำคัญกับแหล่งข้อมูลเหล่านี้ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานสามารถวิเคราะห์สภาพการคุมขังได้อย่างถี่ถ้วนและจัดทำข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ แต่ควรมีการนำเสนอข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการทรมาน และการทรมานอย่างรุนแรงต่อหน่วยงานของรัฐโดยทันที แต่ทั้งนี้ต้องไม่ให้เกิดอันตรายต่อบุคคลที่ถูกกระทำหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา (โปรดดู บทที่ 4 การทรมานและการทรมาน)

ข) การวิเคราะห์ว่ามีการปฏิบัติตามมาตรฐานในประเทศและสากลอย่างไร

ในขั้นตอนที่ 2 หน่วยงานเข้าเยี่ยมต้องวิเคราะห์ว่าสภาพการคุมขัง สอดคล้องกับมาตรฐานระดับชาติและสากลที่เกี่ยวข้องหรือไม่

หน่วยงานผู้เข้าเยี่ยมไม่ควรทำหน้าที่เพียงตั้งข้อสังเกตว่ามี การปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานในแง่มุมใด (สิ่งที่เกิดขึ้นจริง เทียบกับสิ่งที่ควรจะเป็น) แต่ควรพยายามอธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดการเบี่ยงเบนจากมาตรฐานเหล่านั้นด้วย แม้เพียงบางส่วน

ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบของปัจจัยดังต่อไปนี้

- กฎหมายในประเทศอาจไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
- อาจมีการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานหรือปฏิบัติตามเพียงบางส่วน ทั้งนี้ เพราะ

- o มาตรฐานนั้นยังไม่ได้รับการพัฒนาในรายละเอียดมากเพียงพอเพื่อจะเป็นกรอบในการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสถานที่คุมขังอย่างแท้จริง

- o การอบรมเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอ ทั้งในแง่การทำงานด้านต่าง ๆ อันเป็นเหตุให้วัฒนธรรมการทำงานแตกต่างจากมาตรฐานที่มีอยู่

- o ทรัพยากรมนุษย์หรือวัสดุอุปกรณ์เท่าที่มีอยู่ไม่เอื้ออำนวยให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานเหล่านั้น

ค) การจัดทำข้อเสนอแนะ

ทางคณะสามารถใช้การวิเคราะห์ขั้นต้นเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะที่สำคัญ และปฏิบัติได้ แทนที่จะกล่าวทวนมาตรฐานที่มีอยู่

นอกจากนั้น ความเข้าใจต่อปัญหาและสาเหตุอาจทำให้คณะผู้เข้าเยี่ยม

- ระบุถึงประเด็นที่ละเอียดอ่อนหรือปัญหาหลัก
- กำหนดให้มีช่วงเวลาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ (อย่างเช่น สิ่งที่ทำได้ในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว)
- เสนอทางออกแบบเดิมให้กับปัญหาบางประการ
- ช่วยพัฒนามาตรฐานขึ้นมา

ง) การติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ

เป้าหมายสูงสุดของการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังคือการกระตุ้นให้หน่วยงานนั้นปรับปรุงการปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังและปรับปรุงสภาพการคุมขัง การเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังและการรายงานข้อมูลเป็นเพียงเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะจึงน่าจะเป็นขั้นตอนสำคัญที่สุดในกระบวนการตรวจเยี่ยม เมื่อมีการปรับปรุง ทางคณะก็ควรแสดงความชื่นชม เมื่อไม่มีการปรับปรุงใด ๆ ทางคณะผู้เข้าเยี่ยมก็อาจหาวิธีการอื่นเพื่อกดดันให้มีการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ

2. การจัดทำโครงการตรวจเยี่ยม

2.1 การจัดทำโครงการเข้าเยี่ยม

โครงการเข้าเยี่ยมควรประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- รายชื่อของสถานที่คุมขังบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพประเภทต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศกำหนดเป็นเป้าหมาย

- จะมีการแจ้งล่วงหน้าหรือไม่
- จะเรียงลำดับสถานที่สำหรับการเยี่ยมชมอย่างไร ระยะเวลาในการเยี่ยมชมแต่ละครั้งควรเป็นเท่าไร
- ความถี่ในการเยี่ยมชมซ้ำ

2.2 การเลือกสถานที่

หน่วยงานเข้าเยี่ยมชมอาจตัดสินใจที่จะเข้าเยี่ยมชมสถานที่คุมขังทุกแห่งหรือเพียงบางแห่งอย่างสม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เป็นอยู่

โดยอาจพิจารณาตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ในแต่ละข้อ หรือผสมรวมกันเพื่อจัดลำดับและคัดเลือกสถานที่สำหรับการเข้าเยี่ยมชม

ความเสี่ยงทั้งที่เป็นไปได้และเกิดขึ้นจริงต่อบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

- สถานที่ซึ่งใช้เป็นที่สอบสวนบุคคลผู้นั้น
- ผู้ถูกคุมขังที่เป็นกลุ่มเสี่ยงพิเศษ อย่างเช่น ผู้หญิง เด็กและเยาวชน ชาวต่างชาติ ชน กลุ่มน้อย
- สถานที่ซึ่งอยู่ในภูมิภาค เมืองหรืออำเภอที่มีความเสี่ยงสูง

ข้อมูลที่มีอยู่ จำนวนของข้อร้องเรียน (การไม่มีข้อร้องเรียนหรือการมีข้อร้องเรียนมากก็เป็นสัญญาณของปัญหาเช่นกัน) จำนวนผู้

ถูกคุมขัง ศักยภาพของสถานที่คุมขังและความหนาแน่นของผู้ถูกคุมขัง

ข้อมูลที่ได้จากแหล่งอื่น ๆ อย่างเช่น ข้อมูลจากหน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศหรือสากลอื่น ๆ

ตัวอย่าง

- สถานที่คุมขังซึ่งสามารถเป็นตัวแทนข้อมูลสถานที่คุมขังทั่วประเทศได้ดีที่สุด
- สถานที่คุมขังที่ไม่ค่อยมีการเข้าเยี่ยม (ส่วนมากจะอยู่ไกลจากเมือง)
- กลุ่มตัวอย่างที่ผสมผสานกันทั้งในแง่ประเภทของผู้ถูกคุมขังหรือประเภทของสถานที่คุมขัง

2.3 ระยะเวลาการเข้าเยี่ยม

การเข้าเยี่ยมควรมีระยะเวลานานเพียงพอให้สามารถทำงานได้อย่างมืออาชีพ ควรมีระยะเวลานานพอเพื่อให้คณะผู้เข้าเยี่ยมสามารถพูดคุยกับบุคคลผู้ดูแลสถานที่คุมขัง เจ้าหน้าที่ระดับล่างและตัวแทนของผู้ถูกคุมขังบางส่วนในที่นั้น และเพื่อให้สามารถตรวจเยี่ยมสถานที่และสภาพความเป็นอยู่ได้

ในการกำหนดระยะเวลาการเข้าเยี่ยม เราจะต้องพิจารณาว่าการเข้าเยี่ยมส่งผลกระทบต่อหรือรบกวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ในสถานที่คุมขังมาก

เพียงใด เราจึงต้องหาความสมดุลที่เหมาะสมระหว่างความจำเป็นที่จะต้องมีการตรวจเยี่ยมอย่างมีประสิทธิภาพกับอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นกับการทำงานของสถานที่นั้น

เราอาจประมาณระยะเวลาการเข้าเยี่ยมจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

- ขนาดของคณะผู้เข้าเยี่ยม
- ข้อมูลที่มีอยู่เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าเยี่ยม
 - มีหน่วยงานอื่นเข้าเยี่ยมสถานที่นั้นแล้วหรือไม่?
 - ทางคณะได้รับข้อมูลจากบุคคลที่สามเพื่อช่วยให้สามารถประเมินระยะเวลาที่จำเป็นสำหรับการเข้าเยี่ยมหรือไม่
- ขนาดของสถานที่คุมขังและจำนวนผู้ถูกคุมขัง
- ประเภทของสถานที่คุมขัง
 - ระบบรักษาความปลอดภัยในสถานที่คุมขัง (ยิ่งมีระบบรักษาความปลอดภัยเข้มงวดมาก การเดินทางในสถานที่คุมขังก็ต้องใช้เวลามากขึ้น)
 - บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพประเภทต่าง ๆ ที่ถูกคุมขังโดยหน่วยงานแตกต่างกัน ถูกคุมขังในสถานที่เดียวกันหรือไม่? ซึ่งอาจเป็นเหตุให้มีต้องมีการใช้เวลามากขึ้นในการตรวจเยี่ยมสภาพเงื่อนไขการคุมขังที่แตกต่างกัน

- โครงสร้างเจ้าหน้าที่หรือองค์กร
- ภาษาที่ผู้ถูกคุมขังใช้และความจำเป็นที่จะต้องใช้ล่าม
- ภาระงานในการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งจะต้องทำให้เสร็จเร็วที่สุดในช่วงท้ายของการเข้าเยี่ยม
- เวลาในการเดินทางระหว่างสถานที่คุมขังที่แตกต่างกัน

2.4 ความถี่ในการเข้าเยี่ยม

ประสบการณ์ชี้ให้เห็นว่าการเข้าเยี่ยมจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นในการป้องกันการทรมานหรือการทารุณ และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ถ้าเป็นการเข้าเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอ ความถี่ในการเข้าเยี่ยมขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยด้วยกัน

เราสามารถกำหนดความถี่ในการเข้าเยี่ยมได้จาก

- ประเภทของสถานที่คุมขัง
- สถานที่ที่ใช้ในการฝากขังก่อนการไต่สวน อย่างเช่น สถานที่ตำรวจ ซึ่งควรมีการเข้าเยี่ยมบ่อยครั้งกว่าเรือนจำ ทั้งนี้เพราะ
 - o เป็นสถานที่สำหรับการสอบสวน
 - o โอกาสการติดต่อโลกภายนอกของผู้ถูกคุมขังมีอยู่จำกัด

- มีการหมุนเวียนตัวผู้ถูกคุมขังอย่างรวดเร็ว
- ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจริงหรืออาจเกิดขึ้นต่อบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ หรือปัญหาอันเนื่องมาจากการคุมครองที่สังเกตพบ
- ความสมดุลในระยะยาวระหว่างความจำเป็นของหน่วยงานเข้าเยี่ยมและความจำเป็นของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง บ่อยครั้งที่การเข้าเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอซ้ำกันเป็นระยะเวลานาน อาจส่งผลลบเมื่อกลายเป็นการรบกวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ โดยไม่มีเหตุอันควร

ความถี่ในการเข้าเยี่ยมยังขึ้นอยู่กับระดับความร้ายแรงของปัญหาในการคุมครองผู้ถูกคุมขัง ในกรณีที่หน่วยงานเข้าเยี่ยมเกรงว่าจะมีการใช้มาตรการตอบโต้กับผู้ถูกคุมขัง ที่ให้ข้อมูลกับพวกเขา ทางคณะจะต้องดำเนินการเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผลโดยทันที และเข้าเยี่ยมผู้ถูกคุมขังที่เคยให้ข้อมูลด้วย

2.5 คณะผู้เข้าเยี่ยม

2.5.1 องค์กรประกอบ

ในการตรวจเยี่ยมสภาพการคุมขัง เราจำเป็นต้องพึ่งพาทักษะแบบมืออาชีพบางประการ ในแง่ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและสาธารณสุข คณะผู้เข้าเยี่ยมควรมีสมาชิกอย่างน้อยหนึ่งคนที่มีความรู้ด้านกฎหมาย และอีกหนึ่งคนที่มีความรู้ด้านการแพทย์ โดยควรจะเป็นแพทย์ด้วยหากเป็นไปได้ การมีแพทย์ประ

จำในทีมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในกรณีที่มีการทรมานและการทารุณ ทั้งยังมีส่วนช่วยให้เกิดการประสานงานกับบุคลากรด้านการแพทย์ในสถานที่คุมขัง ซึ่งสามารถให้ข้อมูลด้านการแพทย์อย่างเป็นทางการเป็นความลับได้ด้วย

บุคลากรในอาชีพอื่นก็มีประโยชน์เช่นกัน อย่างเช่น นักการศึกษา นักจิตวิทยา วิศวกร

นอกจากทักษะแบบมืออาชีพแล้ว ทักษะส่วนบุคคลก็มีความสำคัญ โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารด้วยท่าทีละเอียดอ่อน และมีความเคารพต่อศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ของพวกเขา

จากประสบการณ์ที่ผ่านมา การมีความสมดุลระหว่างสมาชิกชายและหญิงในคณะผู้เข้าเยี่ยมนับเป็นข้อได้เปรียบสำคัญ ในวัฒนธรรมส่วนใหญ่ ผู้หญิงและผู้ชายมีโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจกับผู้ถูกคุมขัง และเจ้าหน้าที่ในระดับที่แตกต่างกัน ผู้ถูกคุมขังและเจ้าหน้าที่อาจต้องการพูดคุยกับผู้ชายหรือผู้หญิงมากกว่าก็ได้ ขึ้นอยู่กับประเด็นเฉพาะหน้า ในวัฒนธรรมที่ชายเป็นใหญ่ ผู้ถูกคุมขังอาจรู้สึกอับอายน้อยกว่าในการพูดคุยกับผู้เข้าเยี่ยมที่เป็นผู้หญิง คณะที่มีความสมดุลทางเพศจะเพิ่มโอกาสในการเข้าใจถึงสภาพโดยรวมของการคุมขัง

ในสถานที่คุมขังซึ่งมีบุคคลจากพื้นเพทางชาติพันธุ์หรือภูมิภาคแตกต่างกันอยู่ร่วมกัน การมีองค์ประกอบที่หลากหลายของกลุ่มและภูมิภาคในคณะผู้เข้าเยี่ยมอาจเป็นข้อได้เปรียบอย่างหนึ่ง รวมทั้งการคำนึงถึงทักษะด้านภาษาด้วย

2.5.2 ขนาด

ขนาดของคณะผู้เข้าเยี่ยมขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยดังนี้

- วัตถุประสงค์ในการเข้าเยี่ยม
- ข้อมูลที่มีอยู่แล้วเกี่ยวกับสถานที่คุมขังและปัญหา
- ขนาดของสถานที่คุมขังและจำนวนผู้ถูกคุมขัง
- ข้อจำกัดที่ถูกกำหนดขึ้นโดยหน่วยงานผู้คุมขัง

ขนาดที่เหมาะสมของคณะผู้เข้าเยี่ยมควรอยู่ระหว่าง 2-8 คน

2.5.3 การอบรม

การตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังเป็นงานที่ยากและละเอียดอ่อน ดังนั้นสมาชิกของคณะผู้เข้าเยี่ยมควรได้รับการอบรมอย่างพอเพียงทั้งในแง่ทฤษฎีและข้อมูลเชิงปฏิบัติ โดยควรมีการอบรมอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาที่ดำรงตำแหน่ง

การอบรมเชิงทฤษฎีควรครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

- หลักการพื้นฐานของการตรวจเยี่ยม โดยเฉพาะในแง่การปกปิดเป็นความลับและการคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ถูกคุมขังอยู่เสมอ
- กรอบกฎหมาย โดยเฉพาะมาตรฐานสากล กฎหมายในประเทศและมาตรการที่เกี่ยวข้อง
- ประเด็นและปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพ

การอบรมเชิงปฏิบัติควรครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

- วิธีการเข้าเยี่ยม

- การสัมภาษณ์บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพอย่างเป็นทางการเป็นส่วนตัว
- พฤติกรรมที่ควรปฏิบัติต่อหน่วยงาน เจ้าหน้าที่และผู้ถูกคุมขัง
- กฎเบื้องต้นเกี่ยวกับความปลอดภัยที่ควรปฏิบัติตามในระหว่างการเข้าเยี่ยม
- การเขียนรายงาน
- กลไกเพื่อการประสานงานและการสื่อสารภายในคณะของตนเอง

3. การเตรียมตัวเข้าเยี่ยม

3.1 การเตรียมตัว

เพื่อสร้างเงื่อนไขที่ดีที่สุดสำหรับการเข้าเยี่ยม เราจะต้องเตรียมพร้อมล่วงหน้า หน่วยงานเข้าเยี่ยมควรกำหนดเวลาที่พอเพียงทั้งนี้เพื่อ

สรุปข้อมูลที่มีอยู่เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าเยี่ยม

- สรุปข้อมูลที่ได้จากการเข้าเยี่ยมในช่วงที่ผ่านมาหรือจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ (จากหน่วยงานเข้าเยี่ยมอื่น ๆ องค์กรพัฒนาภาคเอกชน สื่อมวลชน ผู้ถูกคุมขังที่ได้รับการปล่อยตัวมาแล้ว ครอบครัวของผู้ถูกคุมขัง นักกฎหมาย สมาคมการกุศล อาสาสมัครที่ทำงานในสถานที่คุมขัง ฯลฯ)
- ตักยภาพของสถานที่คุมขัง จำนวนและสถานภาพของผู้ถูก

คุมขัง

- ปัญหาที่เกิดขึ้นหรือมีการกล่าวหา
จากนั้นจึงควรใช้ข้อมูลเหล่านี้เพื่อกำหนดประเด็นต่าง ๆ ขึ้น
มา

กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะสำหรับการเข้าเยี่ยม

- การประเมินสภาพการคุมขังโดยทั่วไป
- การเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผลเพื่อตรวจดูบางแง่มุมของการคุม
ขัง เพื่อตรวจเยี่ยมผู้ถูกคุมขังบางกรณี หรือดูว่ามีการปฏิบัติตามข้อ
เสนอแนะที่ผ่านมาอย่างไร
- อื่น ๆ

การจัดระบบงานของคณะผู้เข้าเยี่ยม

- จัดเตรียมเอกสาร แบบสอบถามหรือรายการตรวจเยี่ยม¹⁴
เกี่ยวกับสภาพการคุมขัง ทั้งนี้เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลเป็นไปตาม
มาตรฐาน
- กำหนดบุคคลที่เป็นหัวหน้าคณะและรับผิดชอบประสาน
งานการเข้าเยี่ยม
- ช่วยให้สมาชิกทุกคนมีข้อมูลอย่างเดียวกันเกี่ยวกับสถานที่ที่
จะเข้าเยี่ยม วัตถุประสงค์และรูปแบบของการเข้าเยี่ยม
- แบ่งภาระงานระหว่างสมาชิกตามทักษะ ขนาดและลักษณะ

14 โปรดดูภาคผนวก 1 สำหรับตัวอย่างรายการที่ต้องตรวจเยี่ยม

ของสถานที่ที่จะเข้าเยี่ยม และระยะเวลาสำหรับการเข้าเยี่ยม

วางแผนการติดต่อล่วงหน้ากับสถานที่คุมขัง

- การแจ้งการเข้าเยี่ยม คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจเข้าเยี่ยมได้โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า แต่ด้วยเหตุผลในทางปฏิบัติบางอย่าง (อย่างเช่น ระยะทาง ขนาดของสถานที่คุมขัง) ทางคณะอาจแจ้งข้อมูลการเข้าเยี่ยมล่วงหน้าก็ได้
- แสดงเหตุผลสนับสนุนการขออนุญาตในการนำวัตถุบางอย่างเข้าไปในสถานที่คุมขัง โดยเป็นวัตถุที่มักไม่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าไป (อย่างเช่น กล้องถ่ายรูป เครื่องบันทึกเสียง)

วางแผนการติดต่อกับหน่วยงานนอกสถานที่คุมขัง

- หน่วยงานด้านการเมืองและการปกครอง
 - หน่วยงานด้านตุลาการ
 - บริการของรัฐที่ทำงานกับสถานที่คุมขังอย่างเช่น แพทย์ สังคมสงเคราะห์ การศึกษา
 - ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสถานที่คุมขังอื่น ๆ
 - อื่น ๆ
-

3.2 กำหนดวัตถุประสงค์การเข้าเยี่ยม

โอกาสที่คณะผู้เข้าเยี่ยมจะสามารถตรวจเยี่ยมทุกแง่มุมของการคุมขังได้อย่างเป็นระบบในการเข้าเยี่ยมแต่ละครั้ง อาจเป็นไปได้น้อยหรือแทบเป็นไปได้ไม่ได้ (เว้นแต่เป็นการเยี่ยมที่ห่างกันหลายปี) ดังนั้นจึงควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับในช่วงการเตรียมตัว โดยเฉพาะการลำดับความสำคัญของประเด็นตามที่กำหนดโดยผู้ถูกคุมขัง อดีตผู้ถูกคุมขัง และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้อื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์และลำดับความสำคัญในการเข้าเยี่ยมได้อย่างแม่นยำ

ในกรณีที่ว่าแผนเข้าเยี่ยมหลายครั้ง อาจมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันสำหรับการเข้าเยี่ยมแต่ละครั้ง ยกตัวอย่างเช่น การเข้าเยี่ยมครั้งแรก ๆ อาจเน้นที่สภาพภายในของอาคาร สภาพของห้องคุมขังและสาธารณูปการอื่น ๆ เมื่อได้ข้อมูลในส่วนนี้แล้ว ผู้เข้าเยี่ยมก็ควรให้ความสำคัญกับแง่มุมอื่นดังนี้

- ระบบการร้องเรียนในสถานที่คุมขัง
- วิธีลงโทษผู้ถูกคุมขัง
- การติดต่อกับโลกภายนอก
- การดูแลสุขภาพ
- ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่/ฝ่ายบริหารกับผู้ถูกคุมขัง

บทที่ 5 ในคู่มือฉบับนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแง่มุมต่าง ๆ ของการคุมขัง และให้แนวปฏิบัติถึงสิ่งที่คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยม ประเด็นที่ควรตรวจเยี่ยมมีการนำเสนอไว้ในรายการที่ต้องตรวจเยี่ยมในภาคผนวก 1

4. การเข้าเยี่ยม

4.1 การพูดคุยเบื้องต้นกับผู้อำนวยการสถานที่คุมขัง

ในการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังเป็นครั้งแรก เราควรเริ่มต้นพูดคุยกับบุคคลผู้ทำหน้าที่ดูแล หรือเป็นผู้ช่วย การพูดคุยครั้งนี้จะเป็นขั้นตอนแรกที่น่าไปสู่การสนทนากับหน่วยงานนั้น ทั้งนี้เพื่อ

- แนะนำคณะผู้เข้าเยี่ยมและสมาชิก
- ให้อายุละเอียดเกี่ยวกับความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการเข้าเยี่ยม
- ให้อายุละเอียดเกี่ยวกับวิธีการทำงาน โดยเฉพาะความจำเป็นที่จะต้องพูดคุยกับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสีย อิสรภาพความเป็นส่วนตัว และหากเป็นไปได้ควรมีการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลผู้ถูกคุมขังเหล่านี้ด้วย
- ให้อายุละเอียดเกี่ยวกับการนำข้อมูลที่จัดเก็บได้ไปใช้
- สร้างความมั่นใจให้กับผู้อำนวยการสถานที่คุมขัง เกี่ยวกับพฤติกรรมของสมาชิกของคณะในระหว่างการเข้าเยี่ยม (ในแง่การปฏิบัติตามกฎและมาตรการเพื่อความปลอดภัย)
- ให้อายุละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการเข้าเยี่ยมและระยะเวลา
- ขอข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่คุมขัง ทั้งในแง่ที่ว่าในสถานที่คุมขังมีกลุ่มผู้ถูกคุมขังที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ (อย่างเช่น ผู้ถูกคุมขัง

หูหนวก ผู้ถูกคุมขังพิการ) และข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหรือเหตุการณ์สำคัญ ๆ (โดยเฉพาะเหตุการณ์รุนแรง การเสียชีวิตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินอื่น ๆ) ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากการเข้าเยี่ยมครั้งสุดท้าย

- สอบถามความเห็นของผู้อำนวยความสะดวก ในประเด็นที่เกี่ยวกับ
 - o สภาพการคุมขังและบุคคลผู้ถูกคุมขัง
 - o ปัญหาที่เกิดขึ้นด้านต่าง ๆ เนื่องจากสภาพการคุมขัง และสาเหตุ
 - o ข้อเสนอของผู้อำนวยความสะดวกในการปรับปรุง
 - นัดประชุมเพื่อแจ้งผลจากการเข้าเยี่ยม
-

ในกรณีที่คณะผู้เข้าเยี่ยมได้เคยเยี่ยมสถานที่นั้นแล้วหลายครั้ง โดยไม่ประสบปัญหาร้ายแรง หรือไม่สังเกตพบปัญหาเกี่ยวกับสภาพการคุมขัง การพูดคุยในเบื้องต้นควรจำกัดอยู่แค่แง่มุมที่เป็นทางการหรือเพื่อสร้างความสัมพันธ์

4.2 การพิจารณาทะเบียนข้อมูลและเอกสารอื่น ๆ

ในบทนี้ ทะเบียนข้อมูลหมายถึงเฉพาะเอกสารที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพและสภาพการดำรงชีวิต การขอดูทะเบียนข้อมูลตั้งแต่การเข้าเยี่ยมในครั้งแรกจะมีประโยชน์ หากจะมีการเข้าเยี่ยมเป็นเวลาหลายวัน เราจะสามารถตรวจเยี่ยมข้อเท็จจริงจากทะเบียนข้อมูลในระหว่างการเข้าเยี่ยมได้ ถ้าจำเป็น

ทะเบียนข้อมูลอาจมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับประเภทของสถานที่คุมขัง

ทะเบียนข้อมูลโดยทั่วไปอาจแบ่งได้เป็นสามลักษณะ

ทะเบียนข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

- แบ่งตามประเภทของผู้ถูกคุมขัง
- ข้อมูลการเข้าและออก
- ข้อมูลด้านการลงโทษ
- ข้อมูลด้านการแพทย์¹⁵
- อื่น ๆ

ทะเบียนการส่งมอบสิ่งของให้กับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

- อาหาร อุปกรณ์ด้านสุขอนามัย เสื้อผ้า เครื่องนอน ฯลฯ
- ยาและอุปกรณ์ด้านการแพทย์
- อุปกรณ์การศึกษา กีฬา และการพักผ่อน
- อื่น ๆ

ทะเบียนข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตประจำวันในสถานที่คุมขัง

- การใช้กำลังหรืออาวุธปืน
- ทะเบียนข้อมูลเกี่ยวกับอาหาร การทำงาน การออกกำลังกาย กิจกรรมด้านการศึกษา ฯลฯ

¹⁵ สืบเนื่องจากกฎการเก็บความลับทางการแพทย์ การตรวจเยี่ยมทะเบียนประวัติผู้ป่วยอาจทำได้เฉพาะสมาชิกคณะผู้เข้าเยี่ยมซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเท่านั้น

- ทะเบียนข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ทะเบียนข้อมูลสามส่วนสุดท้ายอาจมีความสำคัญอย่างยิ่งในการอธิบายสภาพการณ์และพฤติกรรมการละเมิดที่กระทำต่อผู้ถูกคุมขัง อย่างไรก็ตาม หน่วยงานผู้คุมขังมักจะปฏิเสธไม่ให้ผู้เข้าเยี่ยมสามารถเข้าถึงทะเบียนข้อมูลเหล่านี้ได้โดยละเอียด

ผู้เข้าเยี่ยมควรขอเอกสารอย่างอื่นซึ่งช่วยให้เข้าใจภาระหน้าที่ของสถานที่นั้นดีขึ้น อย่างเช่น

- กฎระเบียบภายใน
- รายชื่อเจ้าหน้าที่
- ตารางการทำงานของเจ้าหน้าที่

4.3 การเยี่ยมชมอาคารสถานที่ของสถานที่คุมขัง

ในการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังเป็นครั้งแรก เราจำเป็นต้องเยี่ยมชมอาคารสถานที่ที่มีการใช้ประโยชน์โดยและเพื่อผู้ถูกคุมขังทั้งหมด การเดินทางเยี่ยมชมอาคารสถานที่ทั้งหมดควรทำพร้อมกันสำหรับสมาชิกในคณะ โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้บริหารของสถานที่คุมขังเป็นผู้นำ หรือมีเจ้าหน้าที่ซึ่งสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับโครงสร้างของอาคารสถานที่และการทำงานในหน่วยต่างๆ หลังจากการเยี่ยมชมโดยทั่วไปแล้ว ในการเข้าเยี่ยมครั้งต่อมา ทางคณะอาจแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยเพื่อเข้าเยี่ยมในส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของตน

การเยี่ยมชมอาคารสถานที่ทำให้เราสามารถ

- เห็นภาพของอาคารสถานที่และโครงสร้าง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและไม่อาจมองข้าม สถาปัตยกรรมของสถานที่คุมขังและโครงสร้างการรักษาความปลอดภัย (รั้ว กำแพงกัน ฯลฯ) มีอิทธิพลโดยตรงต่อชีวิตประจำวันของผู้ถูกคุมขัง
- ทราบที่ตั้งของที่พักของผู้ถูกคุมขัง (ตาราง หอพัก สนามหญ้า โรงอาหาร พื้นที่ด้านการศึกษาและพักผ่อน ห้องกีฬา สนามกีฬา โรงฝึกงาน ห้องสำหรับเยี่ยมนักโทษ ฯลฯ) รวมทั้งทราบถึงบริการและสาธารณูปการต่าง ๆ สำหรับผู้ถูกคุมขัง (ครัว ห้องพัสดุผู้ป่วย อุปกรณ์ด้านอนามัย การซักเสื้อผ้า ฯลฯ)
- เป็นการสร้างความรู้สึกครั้งแรกที่มีต่อบรรยากาศของสถานที่นั้น

แม้ว่าเราควรเยี่ยมชมอาคารสถานที่ทั้งหมด แต่อาจมีการจัดลำดับความสำคัญของบางสถานที่ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญต่อระดับการเคารพที่ให้กับผู้ถูกคุมขัง อันได้แก่

สถานที่ซึ่งผู้ถูกคุมขังลงทะเบียนและ “ผ่านกระบวนการ” ในช่วงแรกรับ

- คุกขังเดี่ยวและคุกขังเพื่อลงโทษ
- บริการด้านสุขภาพ

- ตารางและหอพัก

คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจสอบถามผู้ถูกคุมขังว่าสถานที่ใดมีสภาพเลวร้ายที่สุด และพวกเขาควรเข้าเยี่ยมชมสถานที่นั้น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักว่าคุณตารางและพื้นที่บางส่วนอาจถูกปกปิดจากพวกเขา ทางคณะควรตรวจเยี่ยมข้อมูลเหล่านี้ในระหว่างการพูดคุยส่วนตัวกับผู้ถูกคุมขัง และควรมีการขอข้อมูลจากอดีตผู้ถูกคุมขังหรือผู้ที่เคยมาเยี่ยมสถานที่แห่งนี้

ควรมีการเยี่ยมชมสถานที่ซึ่งจัดไว้สำหรับเจ้าหน้าที่ด้วย เว้นแต่สถานที่เหล่านั้นจะไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการเข้าเยี่ยม

4.4 การสัมภาษณ์บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

4.4.1 ข้อพิจารณาทั่วไป

การพูดคุยกับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพถือเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบันทึกสภาพการคุมขัง โดยเป็นงานที่ละเอียดอ่อนอย่างยิ่ง

ในการเริ่มการพูดคุยแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการคุยเป็นกลุ่มหรือคุยตัวต่อตัว สมาชิกผู้เข้าเยี่ยมควรพยายามสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถูกคุมขัง และแนะนำตัวเองรวมทั้งหน่วยงานเข้าเยี่ยม ทั้งควรอธิบายอย่างชัดเจนถึงสาเหตุที่เข้าเยี่ยม สิ่งที่สามารถทำได้และทำไม่ได้ และการเก็บข้อมูลจากการพูดคุยเป็นความลับ

การใช้ตารางหรือแบบสอบถามในการพูดคุยเป็นกลุ่มและแบบตัวต่อตัว เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์เพื่อครอบคลุมประเด็นสำคัญ (โปรดดูรายการที่

ต้องตรวจเยี่ยมในภาคผนวก 1) อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าเยี่ยมควรให้ความยืดหยุ่นในการสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ถูกคุมขังรู้สึกผ่อนคลายและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ อย่างเป็นธรรมชาติ การใช้แบบสอบถามอย่างตายตัวอาจเสี่ยงที่จะทำให้เกิดลักษณะการสอบสวนแบบเจ้าหน้าที่ ผู้เข้าเยี่ยมพึงหลีกเลี่ยงการทำงานในลักษณะเช่นนั้นให้มากที่สุด

ผู้เข้าเยี่ยมต้องแสดงความคิดอย่างชัดเจน เรียบง่ายและเข้าใจได้ การแสดงความเห็นหรือการตั้งคำถามไม่ควรเป็นไปในลักษณะที่จำกัดหรือครอบงำ การตอบของบุคคล ผู้เข้าเยี่ยมควรใช้คำถามปลายเปิดแทนที่จะใช้คำถามนำ

ขึ้นอยู่กับภาษาที่ผู้ถูกคุมขังใช้ ในบางกรณีอาจมีความจำเป็นที่คณะผู้เข้าเยี่ยมต้องใช้ล่าม คณะผู้เข้าเยี่ยมควรระวังกรณีที่ล่ามเข้าไปพัวพันกับการสนทนา และควรหลีกเลี่ยงการใช้คนในท้องถิ่น เพื่อนักโทษหรือสมาชิกครอบครัวเป็นล่าม โดยควรเลือกใช้ล่ามมืออาชีพแทน เว้นแต่จำเป็นจริง ๆ ควรมีการตักเตือนให้ล่ามตระหนักถึงการเก็บข้อมูลเป็นความลับ การให้ข้อมูลคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องล่วงหน้าอาจช่วยให้ล่ามทำงานดีขึ้น

องค์ประกอบทางเพศของคณะผู้เข้าเยี่ยมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสัมภาษณ์รายบุคคล ในกรณีที่มีข้อกล่าวหาว่ามีการข่มขืน การละเมิดทางเพศ และความรุนแรงแบบอื่น ๆ เหื่อยี่ซึ่งเป็นชายหรือหญิงอาจต้องการเลือกผู้สัมภาษณ์ในเพศที่ตนต้องการ (โปรดดู บทที่ 4 การทรมานและการทรมาน)

ในกรณีที่มียกโทษที่ต้องการสัมภาษณ์มาก ผู้เข้าเยี่ยมอาจเลือกพูดคุยกับผู้ถูกคุมขังจำนวนหนึ่ง โดยควรเป็นตัวแทนของประเภทผู้ถูกคุมขังที่แตกต่างกันในสถานที่แห่งนี้

ผู้เข้าเยี่ยมชมควรจำกัดการพูดคุยเฉพาะผู้ที่ต้องการให้ข้อมูล หรือผู้ที่จัดเตรียมไว้ให้โดยเจ้าหน้าที่

การพูดคุยอย่างเป็นทางการเป็นกันเองกับผู้ถูกคุมขังและเจ้าหน้าที่ถือเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความมั่นใจและการเก็บข้อมูล

4.2.2 การคุยเป็นกลุ่ม

การพูดคุยเป็นกลุ่มช่วยให้คณะผู้เข้าเยี่ยมชมสามารถรับฟังจากผู้ถูกคุมขังได้เป็นจำนวนมาก แต่มักเป็นเหตุไม่ให้ได้รับฟังประเด็นที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน

การพูดคุยเป็นกลุ่มมีประโยชน์ในการจำแนกปัญหาโดยรวม จำแนกผู้นำอย่างไม่เป็นทางการ เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกหรือวัฒนธรรม และเป็นข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจว่าจะสัมภาษณ์ใครเป็นรายบุคคล

ควรมีการกำหนดระยะเวลาการพูดคุยเป็นกลุ่มล่วงหน้า ทั้งนี้ควรเริ่มการพูดคุยด้วยคำถามแบบเปิด สิ่งให้ผู้ให้สัมภาษณ์บอกอาจชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่พวกเขาเห็นว่าเป็นปัญหาหลัก (หรือสิ่งที่มีผู้กล้าเสนอขึ้นมา)

การพูดคุยในระหว่างการเข้าเยี่ยมครั้งต่อไปควรมีโครงสร้างมากขึ้น ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลในประเด็นสำคัญที่ถือว่าเป็นข้อกังวล ในกรณีที่ได้ข้อมูลซึ่งขัดแย้งกันหรือน่าสงสัย ควรมีการตรวจเยี่ยมซ้อนในระหว่างการพูดคุยเป็นรายบุคคล ทั้งนี้โดยการใช้การสังเกตเชิงประจักษ์และการหาข้อมูลจากแหล่งอื่น

4.4.3 การพูดคุยรายบุคคล

การพูดคุยรายบุคคลหมายถึงการพบปะกับบุคคลที่อยู่ในสภาพพิเศษกว่าธรรมดา (ซึ่งแตกต่างจากบรรทัดฐานทั่วไปในสังคมภายนอก) โดยเป็นบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ บุคคลผู้นั้นอาจมีชีวิตที่แปลกประหลาด และไม่อาจสรุปได้ง่าย ๆ ว่าเป็นเหตุที่ทำให้เขาถูกคุมขัง ข้อเท็จจริงง่าย ๆ เช่นนี้มักถูกมองข้าม เนื่องจากทัศนคติที่เหมารวมหรือมั่งง่ายของทั้งเจ้าหน้าที่และบุคคลภายนอกในบางกรณี

การเลือกสถานที่สำหรับการพูดคุยเป็นส่วนสำคัญยิ่ง โดยจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสีย อิสรภาพ เราควรหลีกเลี่ยงการใช้สถานที่สัมภาษณ์ซึ่งทำให้ผู้ถูกคุมขังรู้สึกว่าผู้เข้าเยี่ยมเป็นเหมือนเจ้าหน้าที่ (อย่างเช่น ในสำนักงานของเจ้าหน้าที่) ทางคณะไม่ควรรู้สึกถูกบังคับให้ต้องสัมภาษณ์ในสถานที่ซึ่งจัดเตรียมโดยหน่วยงานนั้น การสัมภาษณ์อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ที่ผู้ถูกคุมขังใช้ในแต่ละวัน อย่างเช่น ในห้องขังที่เขาอยู่ หอพัก ห้องรับแขก สนามหญ้า ห้องสมุด ผู้เข้าเยี่ยมควรเลือกสถานที่ที่ปลอดภัยจากการดักฟังให้มากที่สุด โดยควรให้ความสำคัญกับความเห็นของผู้ที่ต้องการสัมภาษณ์

แต่ในสถานีดำรวจ ทางเลือกในแง่ของสถานที่อาจมีจำกัด

การพูดคุยแบบรายบุคคลควรเกิดขึ้นโดยไม่มีเจ้าหน้าที่มานั่งรับฟัง แต่ไม่ใช่ว่าเราจะสามารถทำการสัมภาษณ์โดยไม่ให้เจ้าหน้าที่รู้เห็นได้ในทุกกรณี ผู้เข้าเยี่ยมควรใช้วิจารณญาณของตนเอง

ข้อพิจารณาด้านความปลอดภัย

เราควรให้ความสำคัญกับมาตรการที่เสนอโดยเจ้าหน้าที่เพื่อความ

ปลอดภัยโดยส่วนตัวของผู้เข้าเยี่ยม แต่ในขณะเดียวกันผู้เข้าเยี่ยมเองก็อาจตัดสินใจได้ว่าพวกเขาจะปฏิบัติตามมาตรการนั้นหรือไม่ หน่วยงานเข้าเยี่ยมควรหาข้อยุติเกี่ยวกับเงื่อนไขเหล่านี้ก่อนล่วงหน้า

การสัมภาษณ์

ผู้เข้าเยี่ยมหนึ่งหรือสองคนอาจเข้าร่วมในการพูดคุย โดยคนหนึ่งเป็นผู้นำการพูดคุย ส่วนอีกคนหนึ่งคอยจดประเด็น แม้ว่าการทำเช่นนี้อาจเป็นลักษณะที่เอาเปรียบผู้ถูกคุมขัง แต่ก็มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ผู้ที่นำการพูดมีสมาธิในสิ่งที่ตนทำดีขึ้น แต่ควรมีการชี้แจงให้ผู้ถูกคุมขังทราบอย่างชัดเจน

เราต้องพยายามสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถูกคุมขัง ในช่วงต้นของการสัมภาษณ์ ผู้เข้าเยี่ยมควรแนะนำตนเอง อธิบายอย่างชัดเจนถึงเหตุผลที่มาที่นี้ สิ่งที่สามารถทำได้และทำไม่ได้ และการเก็บข้อมูลจากการพูดคุยเป็นความลับ

ผู้เข้าเยี่ยมควรมีความอดทน ด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน ทั้งในแง่ประสบการณ์ที่ต้องเผชิญหรือสภาพอารมณ์ การสูญเสียอิสรภาพเป็นเวลานาน ทั้งหมดอาจเป็นเหตุให้ผู้ถูกคุมขังหลงลืมเรื่องเวลา หลงลืมเหตุการณ์ เกิดความคิดที่ติดขัดบางอย่าง การแสดงความเห็นของพวกเขาอาจมีความสับสนอยู่บ้าง

การพูดเป็นรายบุคคลควรเป็นไปในลักษณะที่ช่วยให้ได้ข้อมูลที่จำเป็น โดยแสดงความเคารพต่อความต้องการของผู้ถูกคุมขังและใช้เวลาที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ทั้งนี้ควรทำให้เกิดความสมดุลระหว่าง

ความต้องการของผู้เข้าเยี่ยมในการเก็บข้อมูลที่จำเป็นต่อการประเมินสภาพการคุมขัง กับความต้องการของผู้ถูกคุมขังที่ต้องการแสดงข้อกังวลของตนเอง ควรหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่ทำให้การสัมภาษณ์มีลักษณะแบบเดียวกับการสอบสวน

ผู้เข้าเยี่ยมควรมีความเห็นอกเห็นใจและรักษาระยะห่างด้านอารมณ์กับบุคคลที่พูดคุยด้วยตลอดช่วงการพูดคุย จุดสมจุดในเรื่องนี้ขึ้นอยู่กับสภาพอารมณ์ของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

การจัดสรรเวลาระหว่างความต้องการสื่อสารของผู้ที่ถูกคุมขังกับความต้องการของผู้เข้าเยี่ยมในการได้รับข้อมูล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาโดยประมาณ ซึ่งต้องมีการคิดคำนวณไว้ล่วงหน้า

การสัมภาษณ์บุคคลที่กล่าวหาว่ามีการทรมานเป็นกระบวนการที่ละเอียดอ่อนอย่างยิ่ง การสัมภาษณ์บุคคลที่ถูกคุมขังที่มีข้อกล่าวหาดังกล่าวเป็นเรื่องที่ต้องทำอย่างระมัดระวัง คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นนี้ ซึ่งเป็นเอกสารที่อาจใช้เพื่อการอบรมได้ด้วย

- Giffard, Camille, The Torture Reporting Handbook - How to document and respond to allegations of torture within the international system for the protection of human rights, Human Rights Centre, University of Essex, United Kingdom,

2000, Part II – Documenting allegations, pp. 29-51;

- United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights, Professional Training Series no. 8, The Istanbul Protocol, Manual on the Effective investigation and Documentation of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, New York, Geneva, 2001, Chapter IV- General considerations for interviews

โปรดดูภาคผนวก 5 เกี่ยวกับวิธีการได้มาซึ่งเอกสารเหล่านี้ และภาษาที่ใช้ในการพิมพ์เอกสาร

4.4.4 การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ซึ่งดูแลบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสีย

อิสราเอล

เราอาจแบ่งเจ้าหน้าที่ที่ออกได้เป็นสองประเภท ได้แก่ ผู้ที่สอดส่องดูแลผู้ถูกคุมขัง และผู้ให้บริการกับผู้ถูกคุมขังทั้งในด้านอาหาร การดูแลด้านสุขภาพ หรือสังคม การศึกษา การทำงาน ฯลฯ การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่กลุ่มหลังช่วยให้ทราบข้อมูลสำหรับการตรวจเยี่ยมสภาพการคุมขัง

การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ผู้สอดส่องดูแลมักทำได้ยาก อันเนื่องมาจากเหตุผลด้านโครงสร้างองค์กรและลักษณะงานที่พวกเขาทำ

อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ผู้สอดส่องดูแลมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสราเอล เราจึงควรหาทางพูดคุยกับพวกเขา

ทั้งนี้เพื่อช่วยให้คณะผู้เข้าเยี่ยมสามารถอธิบายถึงอำนาจหน้าที่และเหตุผลในการทำงาน ตอบคำถามและรับฟังความเห็นของพวกเขาได้ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการทำงานต่อ ๆ ไป

ผู้เข้าเยี่ยมยังอาจจัดให้มีการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่เป็นรายบุคคล โดยไม่มีเจ้าหน้าที่คนอื่นมาฟังหรือนั่งดูอยู่ด้วย หากเจ้าหน้าที่ร้องขอเช่นนั้น

4.5 การพูดคุยขั้นสุดท้ายกับผู้อำนวยการ

เราจำเป็นต้องพูดคุยกับผู้อำนวยการของหน่วยงานเพื่อจบการเข้าเยี่ยมอย่างเป็นทางการ โดยควรมีการเตรียมการพูดคุยครั้งสุดท้ายไว้ล่วงหน้า และคณะผู้เข้าเยี่ยมทุกคนต้องเข้าประชุมล่วงหน้าเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและพูดคุยถึงประเด็นสำคัญที่ต้องการถ่ายทอด

เราจำเป็นต้องพัฒนาการพูดคุยอย่างสร้างสรรค์กับผู้ที่มิอำนาจในสถานที่ที่เข้าเยี่ยม ทั้งนี้เพื่อมีโอกาสแจ้งให้เขาทราบโดยทันทีเกี่ยวกับผลของการเข้าเยี่ยม เป้าหมายของการพูดคุยครั้งสุดท้ายคือการแจ้งให้ทราบถึงข้อสรุปและประเด็นปัญหาที่ได้พบ โดยควรมีการนำเสนอกรณีเร่งด่วน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการป้องกันการทรมานหรือการทารุณในรูปแบบต่าง ๆ ในกรณีที่ตรวจพบการละเมิดสิทธิอย่างรุนแรง คณะผู้เข้าเยี่ยมควรเสนอเรื่องนี้ต่อเจ้าหน้าที่ระดับสูงโดยตรง ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการตอบโต้กับผู้ให้ข้อมูล เราควรใช้กลยุทธ์นี้ในกรณีที่รุนแรงอย่างยิ่ง เพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายความสัมพันธ์ในการทำงานที่ดีกับผู้มีอำนาจในหน่วยงานนั้นโดยไม่จำเป็น

ในกรณีที่ไม่ตรวจพบปัญหาเร่งด่วนใด ๆ การพูดคุยครั้งสุดท้ายกับผู้อำนวยการ

นัยการควรมีลักษณะการพูดคุยอย่างเป็นทางการหรือพูดคุยตามมารยาท

5. การเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผล

การเข้าเยี่ยมไม่ใช่การทำงานในขั้นตอนสุดท้าย หากเป็นการเริ่มต้นกระบวนการที่นำไปสู่ปรับปรุงการปฏิบัติและสภาพการคุมขังบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ ขั้นตอนหลังการเยี่ยมจึงมีความสำคัญพอ ๆ กับการเข้าเยี่ยมเอง ถ้าไม่สำคัญมากกว่า ภายหลังการเยี่ยมควรมีการจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบ โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงสภาพที่เป็นอยู่ ทั้งมีการติดตามอย่างใกล้ชิดว่ามีการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะนั้นหรือไม่

5.1 การติดตามผลภายใน

หน่วยงานเข้าเยี่ยมจะต้องสามารถหาประเด็นอ้างอิงหรือตัวชี้วัด ซึ่งช่วยให้สามารถติดตามพัฒนาการที่เกิดขึ้นในระยะเวลาต่าง ๆ ในแง่ของสภาพการคุมขังในสถานที่ที่ตนเองเข้าเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอ หมายความว่าต้องมีการวิเคราะห์ จัดระบบและจัดกลุ่มข้อมูลที่ได้จากการคณะผู้เข้าเยี่ยม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในยามที่ต้องการข้อมูลที่ไม่มีการวิเคราะห์หรือจัดระบบถือได้ว่าเป็นข้อมูลที่สูญหายไป

หากเป็นไปได้ คณะผู้เข้าเยี่ยมควรจัดทำบันทึกภายในเกี่ยวกับการเข้าเยี่ยม โดยใช้รูปแบบมาตรฐาน (โปรดดูภาคผนวก 2) บันทึกเหล่านี้ควรเป็นข้อมูลของการเข้าเยี่ยมอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้เพื่อเตือนความจำของคณะผู้เข้าเยี่ยม และเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการเข้าเยี่ยมในโอกาสต่อไป

บันทึกภายในเหล่านี้จะประกอบด้วย

- ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานที่และสภาพของการเข้าเยี่ยม
- ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานนั้น
- ข้อมูลหลักที่ได้จากการเข้าเยี่ยม อย่างเช่นปัญหาหลักที่พบ
สิ่งที่จะต้องทำต่อไป ประเด็นในการตรวจเยี่ยมสำหรับการเข้าเยี่ยมครั้ง
ต่อไป

คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจตรวจเยี่ยมและเพิ่มเติมข้อมูลที่ได้รับการ
การเข้าเยี่ยมจนสมบูรณ์ โดยการขอข้อมูลเพิ่มเติมจาก

- หน่วยงานระดับสูงขึ้นไป
- หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ นอกเหนือจากสถานที่คุมขังเอง
(อย่างเช่น กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น)
- ผู้มีบทบาทอย่างอื่น เช่นนักกฎหมาย หรือองค์กรภาคประชา
สังคมที่ทำงานภายในหรือร่วมกับสถานที่คุมขัง
- รายงานของหน่วยเข้าเยี่ยมหน่วยอื่น
- ข้อมูลจากครอบครัวของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ
และผู้ถูกคุมขังที่ถูกปล่อยตัวออกมาแล้ว
- ผู้ถูกคุมขังที่ถูกย้ายตัวไปสถานที่คุมขังแห่งอื่น

5.2 การเขียนรายงานการตรวจเยี่ยมเกี่ยวกับสภาพการคุมขัง

รายงานน่าจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดที่หน่วยงานเข้าเยี่ยมใช้ได้ ทั้งนี้
เพื่อให้การคุ้มครองผู้ถูกคุมขังและปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในนั้น เอกสาร

หรือข้อตกลงด้านกฎหมายซึ่งอนุญาตให้หน่วยงานเข้าเยี่ยมชมทำงานได้ จึงมีกระบวนการเปิดเผยถึงสิทธิของหน่วยงานเข้าเยี่ยมชมในการจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะ และระบุถึงพันธกรณีของหน่วยงานผู้ควบคุมที่จะต้องพิจารณาข้อเสนอเหล่านี้และเริ่มต้นการเจรจา

รายงานอาจมีอยู่หลายประเภทและมีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน โดยมีกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกัน หน่วยงานเข้าเยี่ยมชมควรกำหนดยุทธศาสตร์ในการรายงานและติดตามผลของตนเอง หน่วยงานเข้าเยี่ยมชมอาจตัดสินใจจัดทำรายงานสำหรับการเข้าเยี่ยมชมแต่ละแห่ง หรืออาจเสนอรายงานโดยภาพรวมซึ่งเป็นการสรุปข้อมูลจากการเข้าเยี่ยมชมหลายครั้ง หรืออาจเลือกเสนอรายงานโดยภาพรวมที่น่าเสนอประจำปีเพียงฉบับเดียวก็ได้

5.2.1 การเขียนรายงานจากการเข้าเยี่ยมชม

หน่วยงานเข้าเยี่ยมชมควรแจ้งให้หน่วยงานผู้คุมขังทราบอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับผลการประเมินสถานที่คุมขังที่มีการเข้าเยี่ยมชม ข้อมูลเหล่านั้นควรปรากฏในรูปรายงานอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร การถ่ายทอดข้อมูลทางวาจาควรเป็นสิ่งที่ทำเฉพาะกับผู้ที่ติดต่อด้วยเป็นครั้งคราว ซึ่งคณะทำงานพยายามสร้างความสัมพันธ์และสร้างความเชื่อมโยงไปถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบ

รายงานการเข้าเยี่ยมชมควรครอบคลุมประเด็นการเข้าเยี่ยมโดยนำเสนอเนื้อหาหลัก และประเด็นปัญหาที่ได้พบจากการเข้าเยี่ยมชม รวมทั้งประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้นจากการพูดคุยขั้นสุดท้ายกับผู้อำนวยความสะดวก รายงานการเข้าเยี่ยมชมเช่นนี้ควรมีลักษณะสั้น และสามารถส่งมอบได้โดยทันทีหลังการเข้าเยี่ยม โดยควรมุ่ง

นำเสนอโดยตรงต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อสถานที่ซึ่งทำการเข้าเยี่ยม เนื่องจากหน่วยงานเหล่านั้นมีความรับผิดชอบโดยตรงในการแสวงหาทางออก และปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ การส่งมอบรายงานที่สะท้อนความเห็นอย่างเป็นทางการและเป็นลายลักษณ์อักษร จะช่วยให้การสนทนากับหน่วยงานนั้นคล่องตัวยิ่งขึ้น

คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจมองว่า ไม่จำเป็นต้องทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อส่งมอบให้กับหน่วยงานของรัฐโดยทันทีภายหลังการเข้าเยี่ยม โดยอาจมีการส่งรายงานให้กับหน่วยงานของรัฐเป็นครั้ง ๆ ไป ขึ้นอยู่กับการประเมินความรุนแรงของปัญหาที่ตรวจพบ

รายงานการเข้าเยี่ยมควรประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปดังต่อไปนี้

- องค์ประกอบของคณะผู้เข้าเยี่ยม วันที่ และเวลาของการเข้าเยี่ยม
- วัตถุประสงค์เฉพาะของการเข้าเยี่ยม
- วิธีการเก็บและตรวจเยี่ยมข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการคุมขัง

รายงานควรนำเสนอข้อกังวลหลักอย่างชัดเจน ซึ่งเกี่ยวข้องกับประเด็นต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทที่ 4 ดังต่อไปนี้

- การปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง
 - มาตรการคุ้มครอง
 - สภาพทางกายภาพ
 - กิจกรรมเพื่อการฟื้นฟู
 - บริการด้านการแพทย์
 - บุคลากรในเรือนจำ
-

ในการเขียนรายงาน เราไม่จำเป็นต้องบรรยายในรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพการคุมขังที่ติดอยู่แล้ว แต่อาจเลือกนำเสนอข้อมูลในแง่ดีบางอย่างได้

การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเป็นสิ่งที่ควรทำเพื่อ

- o เน้นปัญหารุนแรงที่สุด
- o เน้นปัญหาหลักซึ่งเป็นสาเหตุนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ

ในการรายงานการทรมาน การทารุณหรือสถานการณ์อื่น ๆ ที่ผู้เข้าเยี่ยมไม่ได้เห็นกับตา เราจะต้องใช้ความระมัดระวังในการอธิบายข้อมูลเหล่านั้น คำศัพท์ที่ใช้ควรแยกแยะให้เห็นอย่างชัดเจนถึงสิ่งที่ “เป็นจริง” และสิ่งที่ “เป็นข้อกล่าวหา” หรือ “มีการรายงานมาว่า” ทั้งนี้เพื่อต้องการให้หน่วยงานนั้นทำการสอบสวนและมีปฏิกริยาบางอย่าง

หน่วยงานเข้าเยี่ยมยังต้องดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ถูกคุมขัง ในกรณีที่มีการให้ความยินยอมอย่างชัดเจน และเนื้อหาที่มีการเปิดเผยนั้นจะไม่ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่ทางคณะเข้าเยี่ยม

ข้อเสนอแนะ

เราจะต้องส่งมอบข้อเสนอแนะให้กับเจ้าหน้าที่ในระดับที่เหมาะสม ข้อเสนอแนะในรายงานการเข้าเยี่ยมควรพุ่งเป้าไปที่เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบดูแลสถานที่คุมขัง ผู้ซึ่งมีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ ในกรณีที่รากเหง้าของปัญหาอยู่นอกเหนือความสามารถในการจัดการของเจ้าหน้าที่ระดับสูง ก็อาจต้องมีการเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับหน่วยงานหลายระดับ และอาจใช้รายงานหลายฉบับที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะหรือมาตรการแก้ไขที่นำเสนอควรระบุกรอบเวลาไว้ด้วย หมายถึงสิ่งที่สามารถทำได้ในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว โดยเส้นตายของการทำงานต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง และชอบด้วยเหตุผลกับปัญหาที่นำเสนอ

5.2.2 การเขียนรายงานภาพรวม

นอกเหนือจากการเขียนรายงานการเข้าเยี่ยมในแต่ละครั้ง หน่วยงานเข้าเยี่ยมอาจตัดสินใจจัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์ รายงานประจำปีหรือทั้งสองอย่าง

รายงานเชิงวิเคราะห์

หน่วยงานเข้าเยี่ยมอาจตัดสินใจจัดทำรายงานภายหลังการเข้าเยี่ยมหลายครั้งในช่วงเวลาหนึ่ง ยุทธศาสตร์เช่นนี้ช่วยให้หน่วยงานเข้าเยี่ยมสามารถแสดงทัศนะเชิงวิเคราะห์หรืออย่างรอบด้านต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงที่มีการตรวจเยี่ยม และอาจมีการจัดทำรายงานเฉพาะบางประเด็นเพื่อเน้นประเด็นปัญหาที่รุนแรง

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการเข้าเยี่ยมหลายครั้งและหลายสถานที่คุมขังช่วยให้สามารถจำแนกแบบแผนของปัญหาหรือการละเมิดที่เกิดขึ้น ทั้งยังเป็น การเน้นรากเหง้าของปัญหาโดยรวมของสถานที่คุมขัง ข้อเสนอแนะก็อาจพุ่งเป้าไปที่หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่แทรกแซงจัดการกับสาเหตุเหล่านี้ โดยอาจเป็นหน่วยงานภายนอกเรือนจำหรือกระทรวง (ด้านนิติบัญญัติ นโยบายการลงโทษทัณฑ์ การจัดอบรมให้เจ้าหน้าที่)

เราอาจเสนอรายงานเชิงวิเคราะห์ที่ประกอบกับรายงานการเข้าเยี่ยมก็ได้

รายงานประจำปี

หน่วยงานเข้าเยี่ยมอาจตัดสินใจจัดทำรายงานประจำปีจากกิจกรรมการตรวจเยี่ยมได้

เนื้อหาของรายงานประจำปีจัดทำโดยหน่วยงานในประเทศ อาจมีความแตกต่างกัน รายงานประจำปีอาจอยู่ในรูปของการรวบรวมรายงานการเข้าเยี่ยมฉบับต่าง ๆ และนำเสนอรายละเอียดที่พบในการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังที่แตกต่างกัน รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ รายงานอาจมีลักษณะเชิงวิเคราะห์ และ

เน้นปัญหาสำคัญที่พบในช่วงปีนั้น รายงานประจำปีอาจเน้นประเด็นปัญหาเฉพาะที่สำคัญเพียงอย่างเดียวหรือไม่ก็ปัญหา และแสดงข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องด้วย

ภายใต้พิธีสารเลือกรับต่อทำอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน กลไกการป้องกันในระดับชาติจะต้องนำเสนอรายงานประจำปีและรัฐภาคีมีหน้าที่ต้องจัดพิมพ์และเผยแพร่รายงานนั้น ทางกลไกในประเทศจะเป็นผู้กำหนดเองว่ารายงานประจำปีควรประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปจากกิจกรรมการตรวจเยี่ยม หรือควรมีรายงานการเข้าเยี่ยมและข้อเสนอแนะอื่น ๆ อยู่ด้วย

5.2.3 การเผยแพร่รายงานโดยภาพรวม

รายงานโดยภาพรวมไม่ควรมุ่งนำเสนอต่อเฉพาะหน่วยงานของรัฐ แต่สาธารณชนทั่วไปควรเข้าถึงทั้งรายงานประจำปีและรายงานเชิงวิเคราะห์ด้วย โดยอาจเป็นบุคคลหรือหน่วยงานที่มีส่วนในการสนับสนุนหรือติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ อย่างเช่น สมาชิกรัฐสภา และองค์กรภาคประชาสังคม

ขึ้นอยู่กับยุทธศาสตร์การสื่อสารของหน่วยงานตรวจเยี่ยม พวกเขาอาจตัดสินใจให้มีการเผยแพร่รายงานหรือบทสรุปให้กับสื่อมวลชนด้วย

โปรดสังเกตว่าอาจมีการส่งมอบรายงานเหล่านั้นให้กับคณะอนุกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นตามพิธีสารได้ในอนาคต โดยเป็นการส่งมอบให้อย่างเป็นทางการเป็นความลับและไม่มีข้อจำกัดใด ๆ รายงานยังเป็นแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์สำหรับหน่วยงานสากลอื่น ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานระดับภูมิภาคอย่างเช่น คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานแห่งยุโรป คณะกรรมาธิการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกา และผู้แทนพิเศษด้านเรือนจำและสภาพการคุมขังแห่งแอฟริกา รวม

ทั้งคณะกรรมการต่อต้านการทรมาน เมื่อมีการตรวจเยี่ยมรายงานของรัฐแล้ว ผู้แทนพิเศษด้านการทรมาน (โปรดดูบทที่ 2 ประเด็นที่ 4 เรื่องการประสานงาน)

5.3 การติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ

เมื่อมีการส่งมอบรายงานการเข้าเยี่ยมหรือรายงานโดยภาพรวมให้กับหน่วยงานต่าง ๆ แล้ว เราจำเป็นจะต้องตรวจเยี่ยมอย่างใกล้ชิดว่ามีการปฏิบัติตามอย่างไร

หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่แสดงความเห็นต่อรายงาน และเราควรให้เวลาที่เหมาะสมเพื่อให้หน่วยงานเหล่านั้นแสดงท่าทีต่อคำวิจารณ์หรือข้อเสนอแนะใด ๆ หน่วยงานของรัฐควรเข้าสู่กระบวนการเจรจากับหน่วยงานเข้าเยี่ยมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและโอกาสที่จะนำไปปฏิบัติ

คำตอบหรือท่าทีทั่วไปของหน่วยงานของรัฐ จะช่วยให้หน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศสามารถปรับปรุงกิจกรรมเข้าเยี่ยมครั้งต่อไปได้ ในการเข้าเยี่ยมครั้งต่อไปผู้เข้าเยี่ยมสามารถตรวจเยี่ยมได้ว่าเจ้าหน้าที่ซึ่งให้คำตอบกับตนนั้นหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และมีการนำมาตรการหรือกิจกรรมใดมาใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือไม่

แม้ในกรณีที่หน่วยงานนั้นไม่แสดงความกระตือรือร้นที่จะพิจารณารายงานและข้อเสนอแนะหรือดำเนินการใด ๆ แม้จะได้รับการส่งมอบรายงานแล้วก็ตาม หน่วยงานเข้าเยี่ยมก็ควรติดตามการทำงานของหน่วยงานนั้นต่อไป ทั้งควรหายุทธศาสตร์เพื่อกดดันหน่วยงานนั้น โดยอาจเป็นการขอความช่วยเหลือจากสมาชิกรัฐสภา องค์กรภาคประชาสังคม สื่อมวลชนและองค์กรสากล

5.4 การติดตามผลนอกเหนือจากกระบวนการตรวจเยี่ยม

ในระหว่างการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขัง คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจได้รับฟังปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันมากมาย ผู้เข้าเยี่ยมอาจได้รับการร้องขอหลายประการ ทั้งการขอความช่วยเหลือด้านกฎหมายหรือมนุษยธรรม การติดต่อกับสมาชิกในครอบครัว หน่วยงานเข้าเยี่ยมจะต้องอภิปรายและกำหนดนโยบายที่ชัดเจนว่าควรมีท่าทีต่อคำร้องขออย่างไร ทั้งนี้เพื่อป้องกันการให้สัญญาแบบลม ๆ แล้ง ๆ หน่วยงานผู้คุมขังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามความต้องการของบุคคลที่อยู่ใต้การดูแลของพวกเขา ภารกิจหลักของหน่วยงานเข้าเยี่ยมจึงมักเป็นการตรวจเยี่ยมดูว่ามีการปฏิบัติตามความต้องการเหล่านั้นมากน้อยเพียงไร และอาจนำเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

อย่างไรก็ตาม หน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศบางแห่งซึ่งรับฟังความต้องการและปัญหาในประเทศของตน อาจไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่ตรวจเยี่ยมและรายงานผลเท่านั้น องค์กรบางแห่งยังติดตามผลการรายงานด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายกับผู้ถูกคุมขังบางราย หรืออาจให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและจัดกิจกรรมการอบรมให้กับเจ้าหน้าที่หรือผู้ถูกคุมขังด้วย

บทบาทของหน่วยงานเข้าเยี่ยมในบางประเทศอาจครอบคลุมถึงการติดตามผล ในแง่ของการมีส่วนร่วมในการแก้ไขกฎหมายระดับชาติ พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานระบุอย่างชัดเจนว่ากลไกการป้องกันในระดับชาติควรมีอำนาจหน้าที่ในการ “ยื่นข้อเสนอและข้อสังเกตเกี่ยวกับกฎหมายที่มีอยู่หรือกฎหมายที่กำลังร่าง” ด้วย (มาตรา 19 (ค))

หน่วยงานเข้าเยี่ยมในประเทศบางแห่ง โดยเฉพาะสถาบันสิทธิมนุษยชน

ชน (เช่น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา – บรรณาธิการ) มีอำนาจ “เชิงตุลาการบางส่วน” อยู่ด้วย หน่วยงานเหล่านี้ไม่เพียงรับข้อร้องเรียน หากยังสามารถสอบสวนและยื่นฟ้องคดีต่อศาล หน่วยงานเข้าเยี่ยมบางแห่งอาจสั่งการให้มีการปล่อยตัวผู้ถูกคุมขังและ/ หรือให้มีการจ่ายค่าชดเชยให้กับบุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิ

เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม

United Nations, Office of the High Commissioner for Human Rights, Professional Training Series n°7, Training Manual on Human Rights Monitoring, New York, Geneva, 2001 (Chapter IX: Visits to persons in detention)

Giffard, Camille, The Torture Reporting Handbook- How to document and respond to allegations of torture within the international system for the protection of human rights, Human Rights Centre, University of Essex, United Kingdom, 2000

United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights, Professional Training Series no. 8, Istanbul Protocol, Manual on the Effective investigation

and Documentation of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, New York, Geneva, 2001

APT/OSCE-ODIHR, Monitoring places of detention: a practical guide for NGOs, Geneva, 2002

ประเด็นในการตรวจเยี่ยม

การปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง	<ul style="list-style-type: none"> • การทรมานและการทารุณ • การขังเดี่ยว • วิธีพันธนาการ • การใช้กำลัง
มาตรการคุ้มครอง	<ul style="list-style-type: none"> • การสอบสวน • กระบวนการรับคำร้องเรียน • กระบวนการลงโทษ • การลงทะเบียนผู้ถูกคุมขัง • การแยกประเภทผู้ถูกคุมขัง
สภาพทางกายภาพ	<ul style="list-style-type: none"> • อาหาร • แสงไฟและระบบระบายอากาศ • สุขอนามัยของบุคคล • ห้องน้ำ • เสื้อผ้าและเครื่องนอน • ความแออัดและสภาพการอยู่อาศัย
กิจกรรมเพื่อการฟื้นฟู	<ul style="list-style-type: none"> • การติดต่อกับครอบครัวและเพื่อน • การติดต่อกับโลกภายนอก • กิจกรรมกลางแจ้ง • การศึกษา • กิจกรรมยามว่าง • ศาสนา • การทำงาน
บริการด้านการแพทย์	<ul style="list-style-type: none"> • การเข้าถึงบริการด้านการแพทย์ • บริการดูแลสุขภาพโดยเฉพาะสำหรับผู้หญิงและเด็กอ่อน • บริการดูแลสุขภาพโดยเฉพาะสำหรับผู้มีอาการทางจิตประสาท • โรคติดต่อ • บุคลากรด้านการแพทย์
บุคลากรในเรือนจำ	<ul style="list-style-type: none"> • การปฏิบัติโดยทั่วไป • การอบรมบุคลากร

บัญชีคำย่อของมาตรฐานต่าง ๆ

ACHPR	African Charter on Human and Peoples' Rights – Adopted by the Organisation of African Unity on 27 June 1981
ACPR	African Charter on Prisoners' Rights – Draft adopted by the Fifth Conference of the Central, Eastern and Southern African Heads of Correctional Services (CESCA), meeting in Windhoek, Namibia, 4 to 7 September 2001 ¹⁶
BPP	Body of Principles for the Protection of All Persons under Any Form of Detention or Imprisonment - Adopted by the United Nations General Assembly resolution 43/173 of 9 December 1988
BPTD	Basic Principles for the Treatment of Detainees- Adopted by the United Nations General Assembly in its resolution 45/111 of 14 December 1990
CPT GR2	2nd General Report on the CPT's activities covering the period 1 January to 31 December 1991; CPT/Inf (92)3, 13 April 1992
CPT GR3	3rd General Report on the CPT's activities covering the period 1 January to 31 December 1992; CPT/Inf (93) 12, 4 June 1993
CPT GR10	10th General Report on the CPT's activities covering the period 1 January to 31 December 1999, CPT/Inf (2000) 13, 18 August 2000
CPT GR11	11th General Report on the CPT's activities covering the period 1 January to 31 December 2000, CPT/Inf (2001)16, 3 September 2001
CPT GR12	12th General Report on CPT's activities covering the period 1 January to 31 December 2001, CPT/Inf (2002) 15, 3 September 2002
EPR	European Prison Rules; Recommendation R(87)3, adopted by the Council of Europe Committee of Ministers on 12 February 1987
GC	General Comments of the Human Rights Committee on the implementation of ICCPR's provisions
ICCPR	United Nations International Covenant on Civil and Political Rights, 1966
ICPR	Inter-American Convention to Prevent and Punish Torture – Adopted by the Organization of American States on 28 February 1987
IDRCPDL	Draft Inter-American Declaration Governing the Rights and Care of Persons Deprived of Liberty ¹⁷
R(89)12	Recommendation of the Committee of Ministers to Member States on Education in Prison (adopted by the Council of Europe Committee of Ministers on 13 October 1989)
R(98) 7	Recommendation of the Committee of Ministers to Member States concerning the ethical and organisational aspects of health care in prison (adopted by the Committee of Ministers on 8 April 1998)
RIG	Guidelines and Measures for the Prohibition and Prevention of Torture, Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment in Africa (The Robben Island Guidelines), 2002
RPJDL	United Nations Rules for the Protection of Juveniles Deprived of their Liberty, 1990. SMR Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners approved by ECOSOC in its resolutions 633C (XXIV) of 31 July 1957 and 2076 (LXII) of 13 May 1977

16 ธรรมเนียมฉบับนี้เป็นร่างที่จัดเตรียมโดย CESCA

17 ปฏิญญาฉบับนี้เป็นร่างที่จัดเตรียมโดยองค์กรปฏิรูปทัศนคติทางศาสนา และได้รับความสนับสนุนจากรัฐบาลประเทศคอซอวาร์

บทที่ 4

ประเด็นสำหรับการ การตรวจเยี่ยม ในการคุมขัง

- 1 การปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง
- 2 มาตรการคุ้มครอง
- 3 สภาพทางกายภาพ
- 4 กิจกรรมเพื่อการฟื้นฟู
- 5 บริการด้านการแพทย์
- 6 บุคลากรในเรือนจำ
- 7 การควบคุมตัวโดยตำรวจ

ในบทนี้เป็นการนำเสนอองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ต้องมีการตรวจเยี่ยมในระหว่างการเข้าเยี่ยม เป็นเครื่องมือที่ใช้ได้ในทางปฏิบัติเพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานสากลและแนวปฏิบัติด้านสภาพการคุมขัง อันเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาในระหว่างการเข้าเยี่ยมอย่างรวดเร็ว มีการเน้นถึงปัญหาสำคัญของหน่วยงานเข้าเยี่ยม รวมทั้งกลยุทธ์ในการจัดการกับปัญหาเหล่านั้น “ประเด็นอ้างอิง” ในตอนท้ายของแต่ละหัวข้อไม่ได้จบเพียงแค่นั้น คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจเพิ่มเติมประเด็นของตนเองเข้าไปได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของระบบที่ทำงานด้วย

การปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง

การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกคุมขังถือว่าเป็นคุณค่าทางจริยธรรมพื้นฐานสำหรับผู้ทำหน้าที่ดูแล หรือทำงานในสถานที่คุมขัง และมีความสำคัญเท่าเทียมกันสำหรับหน่วยงานเข้าเยี่ยมซึ่งทำหน้าที่ตรวจเยี่ยม หลักการพื้นฐานแสดงไว้อย่างชัดเจนในมาตรา 10 แห่งกติกาสากลว่าด้วยสิทธิพลเรือนและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ที่ว่า “บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นมนุษย์และด้วยความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่มีอยู่ในตัวบุคคลผู้นั้น”

เหนือสิ่งอื่นใด การทรมานและการปฏิบัติอย่างผิดมนุษย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์ล้วนเป็นสิ่งต้องห้ามอย่างสิ้นเชิง และไม่มีเหตุผลความชอบธรรมที่จะสนับสนุนไม่ว่าในเงื่อนไขใด

มาตรการบางอย่างอาจมีผลในลักษณะเดียวกับการทรมานหรือการทารุณ หากนำไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะในกรณีการขังเดี่ยว หรือวิธีการจำกัดเสรีภาพและการใช้กำลังอย่างอื่น ดังนั้นการนำมาตราการเหล่านี้มาใช้จะต้องมีมาตรการควบคุมและป้องกันอย่างชัดเจน และหน่วยงานเข้าเยี่ยมควรให้ความใส่ใจต่อรูปแบบของการนำมาตราการเหล่านี้มาใช้

การปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง

- การทรมานและการทารุณ
- การแยกขังเดี่ยว

- การใช้เครื่องพันธนาการ
 - การใช้กำลัง
-

การทรมานและการทารุณ

มาตรฐาน

“บุคคลผู้อยู่ใต้การคุมขังหรือคุมขังใด ๆ จะต้องไม่ถูกทรมานหรือถูกปฏิบัติและลงโทษอย่างทารุณโหดร้าย ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ โดยไม่อาจอ้างเงื่อนไขใด ๆ เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการทรมานหรือการปฏิบัติและการลงโทษอย่างทารุณโหดร้าย ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์นั้นได้” *BPP หลักการที่ 6*

“บุคคลใดจะต้องไม่ถูกทรมานหรือถูกปฏิบัติและลงโทษอย่างทารุณโหดร้าย ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลใดจะต้องไม่ถูกนำตัวเข้าสู่การทดลองทางการแพทย์หรือวิทยาศาสตร์ โดยปราศจากการให้คำยินยอมโดยไม่มีการบังคับ” *ICCPR มาตรา 7*

“บุคคลใดจะต้องไม่ถูกทรมานหรือถูกปฏิบัติและลงโทษอย่างทารุณโหดร้าย ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพใด ๆ จะต้องได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในตัวบุคคลผู้นั้น” *มาตรา 5 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกา 1978*

“บุคคลใดจะต้องไม่ถูกทรมานหรือถูกปฏิบัติและลงโทษอย่างทารุณโหดร้าย ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์” *มาตรา 3 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป 1950*

“ทุกคนย่อมได้รับสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการคุ้มครองสถานภาพทางกฎหมายของตน การละเมิดและลดทอนความเป็นมนุษย์ใด ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้เป็นทาส การเป็นทาสด้านการค้า การทรมาน การลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ ล้วนเป็นสิ่งต้องห้ามทั้งสิ้น” มาตรา 5 ACHPR

“สำหรับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฉบับนี้ คำว่า ‘การทรมาน’ หมายถึงการกระทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือความทรมานอย่างรุนแรงไม่ว่าจะทางกายหรือใจ ทั้งนี้เป็นการจงใจให้เกิดขึ้นกับบุคคลเพื่อประโยชน์ในการแสวงหาข้อมูลจากบุคคลผู้นั้นหรือจากบุคคลที่สาม หรือต้องการให้เขาสารภาพ เป็นการลงโทษบุคคลผู้นั้นสำหรับสิ่งที่เขาหรือบุคคลที่สามได้ทำลงไป หรือสงสัยว่าเขาได้ทำลงไป หรือเป็นการข่มขู่หรือบังคับเขาหรือบุคคลที่สาม หรือเป็นการกระทำเนื่องด้วยเหตุผลจากการเลือกปฏิบัติในรูปแบบต่าง ๆ เมื่อมีการทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือความทรมานโดย/หรือเนื่องจากการกระทำโดยตรง หรือโดยการกระตุ้นของ หรือโดยการยินยอม หรือโดยการอนุญาตของเจ้าหน้าที่รัฐหรือบุคคลอื่นที่กระทำการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ไม่รวมถึงความเจ็บปวดหรือความทรมานที่เกิดขึ้นเนื่องจากการลงโทษตามตัวบทกฎหมายหรือเป็นผลโดยบังเอิญจากการลงโทษเช่นนั้น” มาตรา 1 อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ (UNCAT)

“สำหรับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฉบับนี้ ถือได้ว่าการทรมานคือการ

กระทำใด ๆ ที่ทำอย่างจงใจเพื่อให้เกิดความเจ็บปวดหรือทรมานทางกายหรือใจต่อบุคคล เพื่อตอบสนองเป้าหมายของการสอบสวนทางอาญา และเพื่อเป็นการข่มขู่ เป็นการลงโทษบุคคล เป็นมาตรการป้องกัน เป็นบทลงโทษ หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ถือได้ว่าการทรมานคือการใช้วิธีการใด ๆ ต่อบุคคล ทั้งนี้เพื่อลงโทษบุคคลผู้เป็นเหยื่อ หรือลดทอนศักยภาพทางกายหรือใจ แม้ว่าวิธีการเหล่านั้นอาจไม่ทำให้เกิดความเจ็บปวดทางกายหรือใจก็ตาม

แนวคิดของการทรมานจะไม่ครอบคลุมถึงความเจ็บปวดหรือทรมานทางกายหรือใจอันเป็นผลโดยตรงมาจากมาตรการที่ถูกกฎหมายโดยเฉพาะ ในกรณีที่การกระทำเหล่านั้นไม่เข้ากับองค์ประกอบของการกระทำหรือการใช้วิธีการตามที่ระบุไว้ในมาตรานี้” *มาตรา 2 ICPRT*

“รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องดำเนินการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำทารุณ การลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการทรมานอย่างหนึ่งตามนิยามในมาตรา 1 ในเขตอำนาจศาลของตน ในกรณีที่การกระทำนั้นเกิดขึ้นโดยตรงจาก หรือโดยการกระตุ้นของ หรือโดยการยินยอม หรือโดยการอนุญาตของเจ้าหน้าที่รัฐหรือบุคคลอื่นที่กระทำการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (...)” *มาตรา 16 UNCAT*

“การลงโทษด้วยการทำร้ายร่างกาย การลงโทษด้วยการขังคุกมืด และการลงโทษอย่างทารุณ ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ เพื่อลงโทษทางวินัย เป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำโดยสิ้นเชิง” *SMR กฎที่ 31*

เด็กและเยาวชน

“รัฐภาคีจะต้องดูแล

ก) “ไม่ให้เด็กคนใดได้รับการทรมาน หรือการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยธรรมหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ (...)” *ปฏิญญาสิทธิเด็กองค์การสหประชาชาติ มาตรา 37*

ความเห็น

ผู้ถูกคุมขังมีความเสี่ยงต่อการทรมานมากที่สุดในช่วงต้นของการคุมขัง โดยเฉพาะในช่วงการสืบสวนและสอบสวน แม้ว่าหน่วยงานเข้าเยี่ยมอาจไม่มีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมการตรวจเยี่ยมการควบคุมตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือการควบคุมตัวก่อนการไต่สวน พวกเขาควรพยายามหาทางพบและพูดคุยกับผู้ถูกคุมขังที่ผ่านการควบคุมตัวในลักษณะดังกล่าว และตรวจเยี่ยมว่าผู้ถูกคุมขังเหล่านี้มีโอกาสแสดงข้อกังวลและมีการบันทึกสภาพร่างกายของตนหรือไม่ รวมทั้งสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้หรือไม่

การทรมานเป็นหนึ่งในประเด็นยากที่สุดสำหรับผู้เข้าเยี่ยม โดยต้องอาศัยการกำหนดขั้นตอนการทำงาน การเตรียมตัวและการอบรมอย่างระมัดระวัง การสัมภาษณ์ผู้ที่ผ่านการทรมานมาแล้ว เป็นงานที่ละเอียดอ่อนอย่างมาก

การพิสูจน์ข้อกล่าวหาว่ามีการทรมานอาจเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก โดยเฉพาะเมื่อเวลาผ่านไป ผู้เข้าเยี่ยมควรหาข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น รวมทั้งวิธีการปกปิดการละเมิด และวิธีการทรมานที่มักใช้กัน

ทั้งยังควรหาข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการของราชการที่สามารถใช้เพื่อป้องกันการ
ทรมานได้ (อย่างเช่น การบันทึกข้อมูลการทำงาน)

ผู้เข้าเยี่ยมควรสังเกตว่าตามความเห็นของหน่วยงานด้านนิติศาสตร์
สากล การกระทำใด ๆ ต่อไปนี้ถือได้ว่าเป็นการทรมานหรือการปฏิบัติอย่าง
ทารุณ ผิดมนุษย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์

- สภาพการคุมขังในลักษณะแยกเดี่ยวหรือรวมกับการลงโทษ
อย่างอื่น
- การขังเดี่ยว (โปรดดูเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวกับการขังเดี่ยวใน
บทนี้)
- การปฏิเสธไม่ให้การรักษาด้านการแพทย์อย่างเหมาะสม
- การรบกวนระบบประสาท

การห้ามการทรมานอย่างเด็ดขาด

กฎบัตรสากลห้ามไม่ให้มีการทรมานอย่างเด็ดขาด และเราไม่อาจใช้
เงื่อนไขใด ๆ เพื่อสร้างความชอบธรรมให้การทรมานได้ การคุ้มครองให้
ปลอดภัยจากการทรมานเป็นสิทธิมนุษยชนที่ไม่อาจลดทอนได้ ไม่อนุญาตให้รัฐเข้า
แทรกแซงไม่ว่าด้วยเหตุผลใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ้างภาวะฉุกเฉินของสังคม
ความมั่นคงของประเทศหรือเหตุผลอื่น ๆ กฎบัตรสากลตามแนวจารีตก็ห้ามการ
ทรมานและการทารุณเช่นกัน

รูปแบบการทรมานและการทารุณ

นิยามของการทรมานตามสนธิสัญญาต่อต้านการทรมาน ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญสามประการ อันได้แก่

- การทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือทรมานด้านจิตใจหรือร่างกายอย่างรุนแรง
- เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นโดยหรือด้วยการยินยอมหรือคล้อยตามโดยหน่วยงานของรัฐ
- เป็นการทำให้วัตถุประสงค์บางอย่าง เช่น การให้ได้มาซึ่งข้อมูล การลงโทษหรือการข่มขู่

การทรมานอาจเกิดขึ้นทั้งทางกายหรือใจ และอาจมีหลายรูปแบบ อย่างเช่น การช็อตด้วยไฟฟ้า การใช้เท้าเหยียบย่ำ การบังคับให้อยู่ในท่วงท่าที่สร้างความเจ็บปวด การทุบตี การข่มขืน การทำให้ขาดอากาศหายใจ การใช้ บุหรี่จี้ การบังคับไม่ให้กินอาหาร ไม่ให้หลับนอน และไม่ให้สื่อสาร การข่มขู่ การแก้งที่ จะสังหาร...

การละเมิดทางเพศเป็นวิธีการที่บั่นทอนทั้งในร่างกายและจิตใจ

คณะผู้เยี่ยมควรตระหนักกว่ามีการปฏิบัติบางอย่างที่อาจไม่เข้าองค์ประกอบทั่วไปของการทรมาน เป็นการปฏิบัติที่ยากจะสังเกตเห็น แต่ในระยะยาวสามารถทำลายสมดุลด้านจิตใจของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ การปฏิบัติเช่นนี้นับว่ามีอันตรายยิ่งกว่า เนื่องจากผู้ถูกคุมขังซึ่งเป็นเหยื่อจะเกิดความคุ้นเคยกับการทรมาน โดยไม่ตระหนักถึงการทรมานที่เกิดขึ้น และไม่สามารถรายงานรายละเอียดที่ชัดเจนของการทรมานแบบนั้นได้ โดยพวกเขา

อาจให้ข้อมูลได้แบบกว้าง ๆ เท่านั้น ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการทรมานแบบดังกล่าว

- การเพิกเฉยอย่างเป็นระบบต่อคำร้องขอ ซึ่งเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า
- การพูดกับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพราวกับเขาเป็นเด็กเล็ก
- การไม่สบตากับผู้ถูกคุมขัง
- การนำผู้ถูกคุมขังเข้าไปอยู่ในห้องขังทันที โดยไม่มีเหตุผลอันควร
- การทำให้เกิดบรรยากาศแห่งความระแวงในบรรดาผู้ถูกคุมขัง
- การอนุญาตให้ไม่ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หนึ่งวัน ส่วนอีกวันหนึ่งก็ทำการลงโทษ ฯลฯ

ความรุนแรงระหว่างผู้ถูกคุมขัง

ผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักว่า เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ดูแลไม่ให้ผู้ถูกคุมขังทำร้ายกันเอง เราไม่ควรเพิกเฉยต่อการใช้ความรุนแรงในบรรดาผู้ถูกคุมขัง ไม่ว่าจะเป็นการทุบตีและทำร้าย การข่มขืนและพฤติกรรมชาติสก็้ออย่างอื่น ๆ เหตุของความรุนแรงเช่นนี้มักไม่รายงานสิ่งที่เกิดขึ้น เพราะกลัวจะถูกล้างแค้น ในขณะที่เจ้าหน้าที่อาจเพิกเฉยเพราะเห็นว่าเป็น “เรื่องของผู้ถูกคุมขังเอง” และพยายามเอาหูไปนาเอาตาไปไร่ แทนที่จะทำตัวเป็นศัตรูกับผู้ถูกคุมขังที่มีศักยภาพมากในการก่อปัญหา

ผู้เข้าเยี่ยมต้องทำให้เกิดบรรยากาศและเงื่อนไขที่ทำให้ผู้ถูกคุมขังที่อ่อนแอรู้สึกที่สามารถแสดงความคับข้องใจและระบายปัญหาต่าง ๆ ออกมาได้

ผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักว่าเจ้าหน้าที่สามารถมีบทบาทควบคุมความ

รุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ถูกคุมขัง และตรวจเยี่ยมว่ามีการพยายามป้องกันความรุนแรงเช่นนั้นด้วยวิธีการใดบ้าง อย่างเช่น

- การแยกผู้ถูกคุมขังออกเป็นประเภทต่าง ๆ
- การคัดเลือกผู้ถูกคุมขังที่อยู่ในตารางเดียวกันอย่างระมัดระวัง
- ระบบการรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่เข้าถึงได้และเก็บข้อมูลเป็นความลับ
- จำนวนของเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรมซึ่งมีมากเพียงพอ
- หลีกเลี่ยงการใช้งานนักโทษที่ถูกภาคทัณฑ์หรือถูกควบคุม
- มีการเผยแพร่นโยบาย “ต่อต้านการกลั่นแกล้งนักโทษ” โดยเปิดเผยและแพร่หลาย

การรับมือกับข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการทรมาน

ในระหว่างการสัมภาษณ์รายบุคคล ผู้เข้าเยี่ยมชมอาจได้ฟังข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการทรมาน โดยอาจเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนจะมาถึงยังสถานที่คุมขังในปัจจุบันก็ได้ โดยทั่วไปแล้วในขณะที่ผู้ถูกคุมขังยังคงอยู่ในสถานที่ซึ่งมีการทรมาน หรือสถานที่ที่เขาได้รับการทรมาน ผู้ถูกคุมขังย่อมไม่กล้าจะระบุถึงข้อกล่าวหาเหล่านั้นเพราะกลัวว่าจะถูกล้างแค้น ข้อกล่าวหาเหล่านั้นอาจเป็นกรณีที่กระทำต่อบุคคล อย่างเช่น ผู้คุมทำการละเมิดสิทธิผู้ถูกคุมขังบางคน หรืออาจเป็นการละเมิดที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ใหญ่ ๆ อย่างเช่น ในระหว่างการจลาจล หรือการลงโทษทางวินัย ผู้เข้าเยี่ยมชมควรตระหนักด้วยว่าสภาพทั่วไปของสถานที่นั้นอาจเป็นส่วนหนึ่งของการทรมาน

ผู้ที่ผ่านการทรมานหรือการทารุณมักลำบากใจที่จะพูดถึงประสบการณ์

ที่ทำให้เกิดความอับอายอย่างมากเช่นนั้น การเก็บข้อมูลของผู้เข้าเยี่ยมเกี่ยวกับการทรมานจึงเป็นงานที่ละเอียดอ่อนเป็นอย่างยิ่ง ผู้เข้าเยี่ยมควรได้รับการอบรมพิเศษเพื่อให้สามารถจัดการกับข้อกล่าวหาว่ามีการทรมานได้ เพื่อให้ทราบว่าจะควรตั้งคำถามในระดับใด หรือควรมีการขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะหรือไม่ การหาสมดุลระหว่างความต้องการข้อมูลที่จำเป็นเพื่อแก้ปัญหากับการหลีกเลี่ยงการสร้างความเป็นปวดซ้ำ เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก

เพื่อให้ความคุ้มครองผู้ถูกคุมขัง ขอให้สอบถามความเห็นของเขาว่าท่านจะใช้ประโยชน์จากข้อกล่าวหาที่ได้หรือไม่และอย่างไร (ท่านจะสามารถพูดถึงข้อมูลส่วนตัว และใช้ข้อมูลเหล่านั้นในกรณีทั่วไป หรือไม่สามารถใช้ข้อมูลส่วนตัวได้เลย)

บุคลากรด้านการแพทย์จะต้องสามารถบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับข้อกล่าวหาเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วที่สุด โดยมีการตรวจเยี่ยมสุขภาพทั้งนี้เพื่อหาหลักฐานการละเมิดที่เกิดขึ้นทั้งทางกายและใจ

สำหรับข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับการสัมภาษณ์เหยื่อของการทรมานและการรวบรวมหลักฐานด้านการแพทย์ โปรดอ่าน

- Camille Giffard, *The Torture Reporting Handbook - How to document and respond to allegations of torture within the international system for the protection of human rights*, Human Rights Centre, University of Essex, United Kingdom, 2000. Part II – Documenting allegations, pp. 29 to 51;
- United Nations Office of the High Commissioner for

Human Rights, Professional Training Series no. 8; *Istanbul Protocol, Manual on the Effective investigation and Documentation of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment*, New York, Geneva, 2001.

Chapter IV- General considerations for interviews

ผู้เข้าเยี่ยมไม่ควรเป็นผู้ตัดสินว่าการปฏิบัติตามข้อกล่าวหาที่เข้าข่ายการทรมานหรือไม่ โดยควรส่งข้อมูลที่ปราศจากข้อสงสัยที่สำคัญใด ๆ เกี่ยวกับข้อกล่าวหาการทรมานหรือการทารุณ ให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อให้มีการสอบสวน (ทั้งหน่วยงานบริหาร และหน่วยงานด้านการลงโทษทัณฑ์) ทั้งนี้โดยปฏิบัติตามข้อควรระวังที่กล่าวข้างต้นในแง่ของการทำหน้าที่ในนามของบุคคล และการปฏิบัติตามกระบวนการที่จะไม่ทำให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาตกอยู่ในอันตราย ภาวะพินิจ หรือการแสวงหาความจริงโดยผ่านการสอบสวนอย่างเหมาะสมเพื่อพิสูจน์ข้อกล่าวหา เป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ใช่ความรับผิดชอบของผู้ที่ถูกกล่าวหา

ข้อมูลที่ผู้เข้าเยี่ยมอาจเก็บรวบรวมเกี่ยวกับข้อกล่าวหาว่ามี การทารุณ

- รายละเอียดที่ครบถ้วนเกี่ยวกับบุคคลผู้แจ้งข้อมูล
- วันเวลาและสถานที่ที่รับแจ้งข้อกล่าวหา

- หน่วยงานผู้ควบคุมตัว
- วันเวลาและสถานที่ที่เกิดเหตุตามข้อกล่าวหา
- หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบต่อการทารุณ
- สภาพการทารุณ
- พยานรู้เห็น
- รายละเอียดเกี่ยวกับการทารุณ (เกิดอะไรขึ้น อย่างไร เป็นเวลานานเท่าไร บ่อยครั้งแค่ไหน ใครเป็นผู้กระทำ)
- ผลกระทบที่มีต่อผู้ถูกคุมขังโดยทันทีและในเวลาต่อมา รอยแผลหรือร่องรอยที่เห็นได้ชัดเจน
- ใบรับรองแพทย์และหลักฐานอื่น ๆ อย่างเช่น ภาพถ่าย

หากในขณะผู้เข้าเยี่ยมประกอบด้วยบุคลากรด้านการแพทย์ อาจมีการบันทึก

- ข้อมูลการตรวจทางร่างกาย
- ข้อมูลด้านจิตใจ
- ความต้องการด้านการรักษาพยาบาล

สิ่งที่ต้องทำในภายหลัง

- ใครเป็นผู้ที่รับทราบข้อกล่าวหาก่อนหน้านั้นแล้ว และมีการแก้ปัญหาอย่างไร?
- มีโอกาสที่จะยื่นคำร้องต่อหน่วยงานด้านบริหารหรือหน่วย

งานด้านการลงโทษหรือไม่?

- ผู้ร้องเรียนอนุญาตให้มีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือไม่?
 - มีการแก้ปัญหาจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องแล้วหรือไม่ (หรือการไม่แก้ปัญหา หรือการแก้ปัญหาซึ่งไม่ต่างจากการไม่แก้ปัญหาเลย)?
 - มีการยื่นคำร้องไปที่ใดบ้าง มีผลลัพธ์อย่างไรบ้าง (ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เขียนคำร้อง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อเหยื่อ)?
 - ข้อสังเกตส่วนตัวของผู้เข้าเยี่ยม
-

การแยกขังเดี่ยว

มาตรฐาน

“ควรมีการดำเนินงานและส่งเสริมความพยายามในการยกเลิกการลงโทษด้วยการขังเดี่ยว หรือให้จำกัดการใช้วิธีลงโทษเช่นนั้น” *หลักการ 7 BPTP*

“การขังเดี่ยวผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังเป็นเวลานาน อาจถือได้ว่าเป็นการทรมานที่ต้องห้ามอย่างหนึ่ง” *GC No. 20/44 ในมาตรา 7 ICCPR*

“อนุสัญญาเพื่อป้องกันการทรมานให้ความสำคัญกับผู้ถูกคุมขังที่ถูกกักตัวไม่ว่าด้วยสาเหตุใด (เพื่อการลงโทษทางวินัย อันเป็นผลมาจากพฤติกรรมที่เป็น ‘อันตราย’ หรือ ‘ก่อปัญหา’ เพื่อประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวน และการขังตามความประสงค์ของผู้ถูกคุมขังเอง) ที่มีสภาพใกล้เคียงกับลักษณะการขังเดี่ยว

หลักการด้านสัดส่วนกำหนดให้หาความสมดุลระหว่างความจำเป็นที่เกิขึ้นกับการใช้การขังเดี่ยวเป็นเครื่องมือ ซึ่งอาจเป็นขั้นตอนที่เป็นอันตรายต่อบุคคลผู้นั้นอย่างยิ่ง ในบางลักษณะ การขังเดี่ยวไม่มีความแตกต่างจากการปฏิบัติอย่างผิดมนุษย์และลดทอนความเป็นมนุษย์เลย ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม การขังเดี่ยวทุกรูปแบบจะต้องทำในระยะเวลาสั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้

ในกรณีที่มาตราการดังกล่าวถูกนำมาใช้หรือปฏิบัติตามคำร้องขอ ข้อควรระวังอย่างยิ่งก็คือเมื่อผู้ถูกคุมขังคนดังกล่าว หรือเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมตัวร้องขอพบแพทย์ จะต้องมีการส่งตัวแพทย์เข้าไปโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้เพื่อตรวจ

สภาพร่างกายของผู้ถูกคุมขัง ผลการตรวจรวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับสภาพร่างกาย และจิตใจของผู้ถูกคุมขัง และข้อมูลเกี่ยวกับผลที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต เนื่องจากการขังเดี่ยวอย่างต่อเนื่อง ควรบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและมีการ นำส่งหน่วยงานผู้รับผิดชอบ” *CPT, GR 2, §56*

โปรดดู IDRCPLD, มาตรา 48 ด้วย

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรให้ความสำคัญต่อผู้ถูกคุมขังที่ถูกขังเดี่ยวไม่ว่าด้วย เหตุผลใดก็ตาม (รวมทั้งผู้ที่ไม่สามารถติดต่อผู้ถูกคุมขังคนอื่น ไม่สามารถติดต่อ โลกภายนอกหรือติดต่อได้อย่างจำกัด)

การแยกบุคคลเพื่อขังเดี่ยวเป็นการลงโทษอย่างรุนแรง และหากมีการนำมาใช้ เป็นเวลานานและ/หรือนำมาใช้ซ้ำแล้วซ้ำอีก อาจถือว่าเป็นการปฏิบัติอย่างผิด มนุษย์และลดทอนความเป็นมนุษย์หรือเป็นการทรมานอย่างหนึ่ง หรืออาจทำให้ ผู้ถูกคุมขังเสี่ยงต่อการทรมานดังกล่าว การขังเดี่ยวจึงควรเป็นมาตรการพิเศษ และใช้ในระยะเวลาจำกัด โดยให้สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ ระบบการขังเดี่ยวจะต้อง ประกอบด้วยมาตรการเพื่อรับประกันต่าง ๆ อย่างเช่น เปิดโอกาสให้มีการ ทบทวนและอุทธรณ์ได้ คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจตรวจเยี่ยมในแง่ที่ว่าระบบเหล่านั้น ให้ความคุ้มครองอย่างพอเพียงกับผู้ถูกคุมขังมากน้อยเพียงใด

ในบางครั้ง เราอาจใช้การขังเดี่ยวเพื่อเป็นมาตรการคุ้มครอง ในกรณี ดังกล่าว การใช้การขังเดี่ยวควรมีลักษณะเคร่งครัดน้อยกว่าการใช้การขังเดี่ยว เพื่อเป็นมาตรการลงโทษทางวินัย และผู้ถูกคุมขังเหล่านั้นควรมีโอกาสเข้าถึง

ช่องทางร้องขอให้มีการทบทวนการลงโทษ

เราไม่ควรใช้การขังเดี่ยวกับเด็กและเยาวชน

การขังเดี่ยวควรจะไม่

- ทำอย่างพร่ำเพรื่อ
- ทำเป็นเวลานาน
- ทำซ้ำแล้วซ้ำอีก

ประเด็นอ้างอิง

- ระยะเวลาสูงสุดของการขังเดี่ยวที่ควรได้รับการอนุญาตควรเป็นเท่าใด?
- การขังเดี่ยวเริ่มต้นตั้งแต่วันไหน?
- ใครเป็นผู้ตัดสินใจให้มีการขังเดี่ยว?
- การขังเดี่ยวอาจทำได้ในสถานการณ์เช่นใดบ้าง?
- ควรมีช่องทางการทบทวนและอุทธรณ์อย่างไร?
- บุคคลผู้ถูกขังเดี่ยวมีโอกาสออกมาภายนอกเพื่อออกกำลังกายอย่างน้อยวันละหนึ่งชั่วโมงหรือไม่?
- ระเบียบปฏิบัติของนักโทษขังเดี่ยวเป็นอย่างไร?
- ก่อนการขังเดี่ยว มีการตรวจสุขภาพหรือไม่ และการตรวจสุขภาพเน้นที่สวัสดิภาพของผู้ถูกคุมขังหรือไม่?

- การตรวจสุขภาพในช่วงขังเดี่ยวมีความถี่มากน้อยเพียงใด?
 - ผู้ถูกคุมขังที่ถูกขังเดี่ยวมีโอกาสเข้าพบแพทย์ตามที่ร้องขอหรือไม่?
 - ใครที่สามารถเข้าถึงผู้ถูกคุมขังที่ถูกขังเดี่ยวได้บ้าง และมีการบันทึกการเข้าออกอย่างไร?
 - มีหลักฐานที่แสดงว่ามีการใช้การขังเดี่ยวอย่างไม่เป็นธรรมต่อคนกลุ่มน้อยหรือไม่?
-

การใช้เครื่องพันธนาการ

มาตรฐาน

“อุปกรณ์ที่ใช้ในการพันธนาการตัวอย่างเช่น กุญแจมือ โซ่ตรวน ห่วงเหล็ก เสื้อคลุมสำหรับพันธนาการ (Strait-jacket) ไม่ควรถูกใช้เป็นเครื่องมือในการลงโทษ นอกจากนี้โซ่ตรวนและห่วงเหล็กไม่ควรถูกใช้เพื่อการควบคุมตัว อุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้ในการควบคุมตัวก็ไม่ควรถูกนำมาใช้ ยกเว้นในกรณีต่อไปนี้

(ก) เป็นการใช้เพื่อป้องกันการหลบหนีระหว่างการเคลื่อนย้ายตัวและต้องนำเครื่องพันธนาการเหล่านี้ออกเมื่อผู้ถูกคุมขังปรากฏตัวต่อหน้าศาลหรือหน่วยงานราชการแล้ว

(ข) เป็นการใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ตามคำสั่งของแพทย์

(ค) เป็นการใช้ตามคำสั่งของผู้อำนวยการ ในกรณีที่วิธีการอื่นใช้ไม่ได้ผลในการป้องกันนักโทษจากการทำร้ายตนเอง ทำร้ายผู้อื่นหรือทำลายสิ่งของ ในกรณีที่ต้องใช้เครื่องพันธนาการดังกล่าว ผู้อำนวยการจะต้องปรึกษากับแพทย์ โดยเร็วและรายงานให้หน่วยเหนือทราบ” *SMR กฎที่ 33*

“ฝ่ายบริหารของเรือนจำจะเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะใช้รูปแบบและลักษณะของเครื่องพันธนาการอย่างไร เครื่องมือดังกล่าวจะต้องไม่ถูกใช้เป็นเวลานานเกินกว่าที่จำเป็น” *SMR กฎที่ 34*

“รูปแบบและลักษณะของการใช้เครื่องพันธนาการตามที่ได้รับอนุญาต ในย่อหน้าข้างต้น ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ โดยจะต้องไม่ใช่เครื่องมือดังกล่าวเป็นระยะเวลาเกินกว่าที่จำเป็น” *EPR บทที่ 40*

มีเพียงไม่กี่กรณีที่ใช้เครื่องพันธนาการร่างกายเป็นสิ่งจำเป็น และ

หากมีการใช้เครื่องพันธนาการดังกล่าวจะต้องให้การดูแลอย่างสม่ำเสมอและพอเพียง นอกจากนั้น ควรปลดเครื่องพันธนาการออกเมื่อถึงกำหนดให้เร็วที่สุด โดยไม่ควรนำมาใช้เพื่อเป็นการลงโทษ หรือนำมาใช้เป็นเวลานาน สุดท้าย จะต้องมีการบันทึกเหตุการณ์การใช้กำลังต่อผู้ถูกคุมขังทุกครั้ง” *CPT, GR 2, §53*

โปรดดู ACPR, A-5 และ IDRCPLD, มาตรา 46 และ EPR กฎที่ 39 ด้วย

เด็กและเยาวชน

“การนำเครื่องพันธนาการและการใช้กำลังเป็นสิ่งต้องห้าม เว้นแต่ข้อความที่ปรากฏในกฎที่ 64 ด้านล่าง” *RPJDL, 63*

“การใช้เครื่องพันธนาการและการใช้กำลังเพื่อควบคุมตัวควรทำในกรณียกเว้น เมื่อมีการใช้วิธีการควบคุมตัวอย่างอื่นแล้วและยังไม่สำเร็จ หากมีการนำมาใช้จะต้องไม่ทำให้เกิดความอับอายหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ โดยต้องใช้เพื่อจุดประสงค์ที่ระบุนอย่างเคร่งครัด และใช้เป็นระยะเวลาสั้นที่สุด การใช้เครื่องมือดังกล่าวอาจทำได้ตามคำสั่งของผู้อำนวยความสะดวก ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนทำร้ายตนเอง ทำร้ายผู้อื่นหรือสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อทรัพย์สิน ในกรณีดังกล่าว ผู้อำนวยความสะดวกจะต้องปรึกษากับเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และรายงานให้หน่วยเหนือทราบต่อไป” *RPJDL,*

64

ความเห็น

วิธีควบคุมตัวบางอย่างเป็นสิ่งต้องห้ามโดยสิ้นเชิง

วิธีควบคุมตัวที่ได้รับอนุญาตอย่างอื่นควรถูกนำมาใช้ในกรณีที่เป็นจริง ๆ โดยไม่ควรถูกใช้เพื่อเป็นมาตรการลงโทษ นอกจากนี้ไม่ควรนำมาใช้โดยมีมาตรการคุมครองอย่างเช่น

- ผู้ถูกคุมขังควรถูกควบคุมตัวในระยะเวลาสั้นที่สุดเท่าที่จำเป็น
- การใช้เครื่องพันธนาการ (หรือใช้กำลังควบคุมตัว) ต้องมีการบันทึกข้อมูลไว้ที่ฝ่ายทะเบียน
- ผู้อำนวยการต้องได้รับแจ้งทันที

บทบาทของแพทย์ต่อการใช่วิธีควบคุมตัวมีความละเอียดอ่อนอย่างยิ่ง กฎของ SMR และกฎอื่น ๆ ระบุว่า แพทย์สามารถให้ความเห็นทางการแพทย์เกี่ยวกับวิธีการที่อนุญาตให้ใช้ได้ ดังที่ระบุอย่างชัดเจนในส่วนของความเห็นของอนุสัญญาเพื่อป้องกันการทรมาน ในกรณีที่มีการควบคุมตัวผู้ถูกคุมขัง ผู้ถูกคุมขังมีสิทธิที่จะได้รับการตรวจสอบสุขภาพจากแพทย์โดยทันที ทั้งนี้ต้องไม่ใช่เงื่อนไขที่ดีความได้ว่า เป็นการขอให้แพทย์ทดสอบ ‘ความทนทานต่อการลงโทษ’ เนื่องจากบทบาทของแพทย์ในลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งต้องห้ามอย่างชัดเจนตามมาตรฐานสากล และตรงข้ามกับจรรยาบรรณของแพทย์ (โปรดดูในส่วน บริการด้านการแพทย์)

ตามหลักปฏิบัติทั่วไปแล้ว คณะผู้เข้าเยี่ยมซึ่งมีหน้าที่คุมครองศักดิ์ศรีมนุษย์ในสถานที่คุมขัง ไม่ควรสัมภาษณ์ผู้ถูกคุมขังระหว่างที่อยู่ในเครื่องพันธนาการ

ประเด็นอ้างอิง

- การใช้เครื่องพันธนาการจะได้ในโอกาสใดบ้าง?
 - มีการใช้เครื่องพันธนาการบ่อยครั้งเพียงใด?
 - มีการบันทึกและลงทะเบียนการใช้เครื่องพันธนาการหรือไม่?
 - บุคคลผู้ได้รับการปฏิบัติเช่นนั้น สามารถพบแพทย์ได้หรือไม่?
 - มีการใช้เครื่องพันธนาการเป็นเวลานานเพียงไร?
 - มีหลักฐานที่แสดงว่ามีการใช้เครื่องพันธนาการอย่างไม่เป็นธรรมต่อคนกลุ่มน้อยหรือไม่?
-

การใช้กำลัง

มาตรฐาน

“1. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานจะต้องไม่ใช้กำลังกับผู้ถูกคุมขัง ยกเว้นในกรณีป้องกันตนเอง หรือในกรณีที่มีความพยายามหลบหนี หรือมีการใช้แรงต่อต้านขัดขืนคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม

เจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งใช้กำลังจะต้องใช้กำลังไม่มากกว่าที่จำเป็น และจะต้องรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยทันทีให้กับผู้อำนวยการหรือหน่วยงานนั้น

2. เจ้าหน้าที่เรือนจำควรได้รับการฝึกฝนด้านร่างกายเป็นพิเศษ เพื่อให้สามารถควบคุมตัวผู้ถูกคุมขังที่ก้าวร้าวได้

3. ยกเว้นในกรณีพิเศษ เจ้าหน้าที่ซึ่งต้องสัมผัสโดยตรงกับผู้ถูกคุมขังไม่ควรตีอาวูธ นอกจากนั้น ไม่ควรมีการมอบอาวูธให้กับเจ้าหน้าที่ หากเจ้าหน้าที่เหล่านั้นไม่เคยได้รับการฝึกฝนการใช้อาวูธ (...)” *SMR กฎที่ 54 (โปรตูดู EPR บทที่ 63 ด้วยเช่นกัน)*

“เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอาจใช้กำลังได้เท่าที่จำเป็นอย่างยิ่ง และใช้ในระดับที่ทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้” *จรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย มาตรา 3*

“เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจะต้องไม่ใช้อาวุธต่อบุคคล เว้นแต่เป็นไปเพื่อป้องกันตนเอง หรือป้องกันบุคคลอื่นไม่ให้ต้องเสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บสาหัส ป้องกันอาชญากรรมร้ายแรงที่นำความเสี่ยงภัยอย่างยิ่งมาสู่ชีวิต เพื่อ

จับกุมบุคคลผู้ก่อให้เกิดอันตรายดังกล่าวและขัดขืนคำสั่งของเจ้าหน้าที่ หรือเพื่อป้องกันการหลบหนีของเขา และใช้ได้เฉพาะในสถานการณ์ที่วิธีการรุนแรงอย่างอื่นไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนแล้ว อย่างไรก็ตาม การใช้กำลังที่อาจจูงใจให้เสียชีวิตอาจใช้ได้เฉพาะกรณีที่เป็นไปเพื่อปกป้องชีวิตเท่านั้น” *หลักการพื้นฐานของการใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย องค์การสหประชาชาติ หลักการที่ 9*

“เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่ดูแลบุคคลที่อยู่ในการควบคุมหรือคุมขัง จะต้องไม่ใช้กำลัง เว้นแต่สถานการณ์จำเป็นอย่างจริงจัง ๆ เพื่อรักษาความปลอดภัยและความเรียบร้อยในหน่วยงานนั้น หรือเมื่อมีภัยคุกคามต่อบุคคล” *หลักการพื้นฐานของการใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย องค์การสหประชาชาติ หลักการที่ 15*

“เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่ดูแลบุคคลที่อยู่ในการควบคุมหรือคุมขัง จะต้องไม่ใช้อาวุธปืน เว้นแต่เป็นไปเพื่อป้องกันตนเอง หรือป้องกันบุคคลอื่นไม่ให้ต้องเสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บสาหัส หรือในกรณีจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อป้องกันการหลบหนีของบุคคลในการควบคุมหรือคุมขังซึ่งเป็นผู้ที่ก่ออันตรายได้ตามที่กล่าวถึงในหลักการที่ 9” *หลักการพื้นฐานของการใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย องค์การสหประชาชาติ หลักการที่ 16*

“เจ้าหน้าที่เรือนจำอาจใช้กำลังเพื่อควบคุมผู้ถูกคุมขังที่ก่อความรุนแรง

เป็นบางครั้ง และในบางกรณีอาจต้องใช้เครื่องพันธนาการ ซึ่งต้องเป็นสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอย่างชัดเจนโดยอาจมีการทำร้ายผู้ถูกคุมขังที่เกี่ยวข้อง และเป็นเหตุให้ต้องใช้มาตรการป้องกัน

ผู้ถูกคุมขังที่ถูกละเมิดด้วยการใช้กำลัง ควรมีสติที่จะได้รับการตรวจและรักษาโดยแพทย์ หากจำเป็น การตรวจร่างกายควรดำเนินไปโดยไม่มีบุคคลากรอื่น ๆ นอกจากแพทย์ที่เข้าร่วมฟังหรือสังเกตการณ์ และควรมีการบันทึกข้อมูลจากการตรวจร่างกาย (รวมทั้งข้อความสำคัญที่ผู้ถูกคุมขังได้กล่าวออกมาและข้อวินิจฉัยของแพทย์) และให้ส่งข้อมูลเหล่านั้นให้กับผู้ถูกคุมขังด้วย (...) สุดท้าย ในการใช้กำลังต่อผู้ถูกคุมขังจะต้องมีการบันทึกไว้ทุกครั้ง” *CPT, GR 2, §53*

เด็กและเยาวชน

“การพบปะและใช้อาวุธโดยเจ้าหน้าที่ควรเป็นสิ่งต้องห้ามในสถานที่ควบคุมตัวเด็กและเยาวชน” *RPJDL, 65*

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่ามีการใช้กำลังเฉพาะกรณีจำเป็นจริง ๆ หรือเป็นการใช้อย่างพร่าเฟือ

และควรสังเกตว่ามีการปฏิบัติตามหลักการใช้เท่าที่จำเป็นและมีสัดส่วนพอเหมาะหรือไม่

และควรตรวจเยี่ยมว่าในระบบของเรือนจำมีการฝึกสอนและจำกัดการใช้กำลังหรือไม่ และระบบดังกล่าวผู้ถูกคุมขังสามารถเข้าถึงได้หรือไม่ และเจ้า

หน้าที่ได้รับการอบรมเทคนิคการควบคุมและจับตัวบุคคลซึ่งช่วยให้พวกเขาสามารถควบคุมตัวผู้ถูกคุมขังโดยไม่ก่อให้เกิดอาการบาดเจ็บต่อตนเองหรือผู้ถูกคุมขังหรือไม่

โดยหลักการทั่วไป เจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสสัมผัสกับผู้ถูกคุมขังโดยตรงไม่ควรพกพาอาวุธปืน หากพวกเขาพกพาอาวุธอย่างเช่น ไม้กระบอง ก็ไม่ควรพกพาอย่างเปิดเผยหรือมีลักษณะยั่ว

ควรมีการรายงานเหตุการณ์การใช้กำลังหรืออาวุธปืนเป็นลายลักษณ์อักษรให้กับผู้อำนวยการ โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนและให้มีการสอบสวน

ประเด็นอ้างอิง

- เจ้าหน้าที่พกพาอาวุธใด ๆ หรือไม่?
- ตามกฎของหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ฝ่ายใดได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืน?
- เหตุการณ์ที่มีการใช้กำลังเกิดขึ้นบ่อยครั้งเพียงใด (ตามข้อมูลของผู้ถูกคุมขัง ผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียน และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ)?
- มีหลักฐานที่แสดงว่ามีการใช้กำลังอย่างไม่เป็นธรรมต่อคนกลุ่มน้อยหรือไม่?

เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม

- Amnesty International, Combating torture: a manual for action, London, 2003. (Chapter 5.5: Conditions of detention; Discipline and security pp. 127-132)
 - Camille Giffard, The Torture Reporting Handbook, How to document and respond to allegations of torture within the international system for the protection of human rights, Human Rights Centre, University of Essex, United Kingdom, 2000
 - United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights, Professional Training Series no. 8, Istanbul Protocol, Manual on the Effective investigation and Documentation of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, New York, Geneva, 2001
 - Penal Reform International, Making standards work, an international handbook on good prison practice London, 2001, pp.42-51
 - Andrew Coyle, Human Rights Approach to Prison Management. Handbook for prison staff. International Centre for Prison Studies, 2003, pp. 69-81
 - UN OHCHR, Human Rights and Prisons – A manual on Human Rights Training for Prison Officials, Geneva, 2003. (Section 2: right to physical and moral integrity, pp. 2133)
-

มาตรการคุ้มครอง

เป้าหมายของเนื้อหาในส่วนนี้คือการพิจารณามาตรการคุ้มครองสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้ถูกคุมขังที่แตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยให้ระบบทัณฑสถานทำหน้าที่ได้อย่างราบรื่น แม้ว่าความเป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นสิ่งจำเป็นภายในเรือนจำ แต่การปฏิบัติตามวินัยก็ต้องเป็นไปอย่างเคร่งครัดตามกฎหมายและขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ในการลงโทษทางวินัยควรมีระบบคุ้มครองสิทธิด้วย กล่าวคือผู้ถูกคุมขังจะต้องมีโอกาสยื่นคำร้องต่อหน่วยงานภายในและภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสะดวก โดยไม่กลัวว่าจะต้องถูกล้างแค้น กลไกตรวจเยี่ยมที่เป็นอิสระจะมีบทบาทดูแลให้มีการเคารพต่อสิทธิของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

ประการสุดท้าย มาตรการอื่น ๆ จะช่วยดูแลให้การดำเนินงานของเรือนจำเป็นไปในลักษณะที่ไม่เป็นการทำงานแบบพลการและ/หรือมีการควบคุมตรวจเยี่ยมการดำเนินงาน กล่าวคือการแบ่งแยกผู้ถูกคุมขังเป็นประเภทต่าง ๆ การลงทะเบียนข้อมูล การแจ้งให้บุคคลทราบถึงภารกิจของหน่วยงาน

มาตรการคุ้มครอง

- การลงทะเบียนมูลเหตุการคุมขัง
 - การให้ข้อมูลกับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ
 - การตรวจเยี่ยม
 - ขั้นตอนปฏิบัติด้านวินัย
 - กระบวนการร้องเรียน
 - การแยกผู้ถูกคุมขังเป็นประเภทต่าง ๆ
-

การลงทะเบียนข้อมูลการคุมขัง

มาตรฐาน

“1. ข้อมูลต่อไปนี้จะต้องมีการบันทึกอย่างเหมาะสม

(ก) เหตุผลของการจับกุม

(ข) เวลาในการจับกุมและเวลาที่นำตัวบุคคลผู้ถูกจับกุมมายังสถานที่ควบคุมตัว รวมทั้งเวลาที่บุคคลผู้นั้นปรากฏตัวต่อคณะผู้พิพากษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ เป็นครั้งแรก

(ค) รายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(ง) ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ควบคุมตัว

2. จะต้องมีการถ่ายทอดข้อมูลเหล่านี้ให้กับผู้ถูกคุมขังหรือทนายให้รับทราบ ในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย” *BPP หลักการที่ 12*

“1. ในทุกสถานที่ซึ่งมีการคุมขังบุคคล จะต้องมิสมุดลงทะเบียนซึ่งมีเลขหมายในแต่ละหน้า ทั้งนี้เพื่อใส่ข้อมูลด้านต่าง ๆ ของนักโทษแต่ละคนดังนี้

(ก) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของบุคคลผู้นั้น

(ข) เหตุผลของการกระทำของบุคคลผู้นั้นและของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

(ค) วันและเวลาที่เข้าสู่การควบคุมตัวและที่ปล่อยออกไป

2. จะไม่มีการรับบุคคลเข้าสู่การควบคุมตัวหากปราศจากใบส่งตัวจากตำรวจ (commitment order) อย่างสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียดที่ได้จากการลงทะเบียนครั้งที่ผ่านมา” *SMR หลักการที่ 7*

“1. จะไม่มีการรับบุคคลเข้าสู่การควบคุมตัวหากปราศจากใบส่งตัวจาก ตำรวจอย่างสมบูรณ์

2. จะต้องมีการบันทึกรายละเอียดที่สำคัญเกี่ยวกับคำสั่งดังกล่าวและการรับตัวโดยทันที” *EPR หลักการที่ 7*

“เพื่อให้การคุ้มครองผู้ถูกคุมขังมีประสิทธิภาพ จะต้องจัดให้ผู้ถูกคุมขัง ถูกควบคุมตัวในสถานที่ที่มีสถานะตามกฎหมายเป็นสถานที่คุมขัง และให้มีการ ลงทะเบียนชื่อของผู้ถูกคุมขังและสถานที่คุมขัง รวมทั้งชื่อของบุคคลผู้ควบคุม ดูแลการคุมขัง โดยญาติและเพื่อนของผู้ถูกคุมขังย่อมสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้” *GC 20 ย่อหน้าที่ 21*

รัฐบาลควร

“เก็บรักษาข้อมูลที่บันทึกอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และครอบคลุม เกี่ยวกับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพในแต่ละสถานที่คุมขัง ซึ่งให้รายละเอียดด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็วันที่ เวลา สถานที่และเหตุผลของการคุมขัง” *RIG บทบัญญัติที่ 30*

โปรดดู IDRC PDL มาตรา 18 ด้วย

ความเห็น

การลงทะเบียนอย่างเป็นทางการเป็นมาตรการคุ้มครองที่สำคัญ ทั้งยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้เกิดความโปร่งใสของหน่วยงานและการ คุ้มครองผู้ถูกคุมขัง

ข้อมูลการลงทะเบียนที่น่าสนใจสำหรับคณะผู้เข้าเยี่ยมประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกผู้ถูกคุมขังจากสถานที่คุมขัง การใช้กำลัง และมาตรการลงโทษทางวินัย

ข้อมูลจากการลงทะเบียนที่ควรจัดเก็บได้แก่

- รายละเอียดส่วนตัวเกี่ยวกับบุคคลผู้ถูกคุมขัง
- เหตุผลตามกฎหมายที่นำไปสู่การเสื่อมเสียอิสรภาพ
- ช่วงเวลาของการจับกุม
- ช่วงเวลาที่ผู้ถูกจับกุมมาถึงยังสถานที่คุมขัง
- ช่วงเวลาที่มีการส่งตัวผู้ถูกคุมขังออกไป (เพื่อไปดำเนินการสืบสวน สอบสวนหรือรับฟังคำไต่สวนจากศาล) และช่วงเวลาที่กลับมายังสถานที่คุมขัง
- สภาพร่างกายของผู้ถูกคุมขังช่วงที่ออกและกลับมาขังเรือนจำ
- ช่วงเวลาที่ผู้ถูกคุมขังปรากฏตัวต่อหน้าคณะผู้พิพากษาหรือหน่วยงานอื่น
- รายละเอียดของบุคคลผู้ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุมขัง
- รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ที่มีการคุมขัง (ควรรวมไปถึงตำแหน่งที่มีการคุมขังของแต่ละบุคคลอย่างคร่าว ๆ)

ทั้งนี้ยังควรมีการลงทะเบียนข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

อย่างเป็นระบบ (เช่นเหตุการณ์ใช้กำลัง การลงโทษทางวินัย...)

ในบางบริบท หนึ่งในวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของการเข้าเยี่ยมคือการป้องกันไม่ให้เกิดการลักพาตัวจนสูญหาย ในกรณีดังกล่าว ข้อมูลจากการลงทะเบียนต่อไปนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง การเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผลจึงเป็นโอกาสที่จะตรวจเยี่ยมข้อมูลเกี่ยวกับการย้ายผู้ถูกคุมขังจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง หรือการปล่อยตัว การตรวจเยี่ยมข้อมูลอาจเกิดขึ้นในช่วงการเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผลยังสถานที่คุมขังแห่งอื่น หรือการติดต่อขอข้อมูลจากครอบครัวของผู้ถูกคุมขังที่ได้รับการปล่อยตัวไปแล้ว

ประเด็นอ้างอิง

- มีการลงทะเบียนการเข้าและออกจากสถานที่คุมขังอย่างเข้มงวดหรือไม่?
 - มีการบันทึกข้อมูลเหตุการณ์สำคัญ ๆ ทุกเหตุการณ์หรือไม่?
 - มีการบันทึกข้อมูลอย่างไรบ้าง?
 - มีการลงทะเบียนวันที่ซึ่งผู้ถูกคุมขังอาจได้รับการปล่อยตัวโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่?
-

การให้ข้อมูลกับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

มาตรฐาน

“ในช่วงมีการจับกุมและในช่วงเริ่มต้นการคุมขังหรือคุมขัง หรือโดยทันทีหลังจากนั้น บุคคลใด ๆ ย่อมต้องได้รับฟังข้อมูลและข้ออธิบายเกี่ยวกับสิทธิของตน และการใช้สิทธิเหล่านั้นจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจับกุม คุมขังหรือคุมขัง” *BPP หลักการที่ 13*

“1. เมื่อแรกเข้า ผู้ถูกคุมขังทุกคนจะต้องได้รับข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับกฎระเบียบในการปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังในประเภทของตน ระเบียบในสถานที่คุมขัง วิธีการขอข้อมูลและการร้องเรียนที่ถูกกฎหมาย และข้อมูลอย่างอื่นที่ช่วยให้เขาตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตน และสามารถปรับตัวให้เข้ากับชีวิตในสถานที่คุมขังแห่งนั้น

2. ในกรณีที่ผู้ถูกคุมขังไม่รู้หนังสือ จะต้องมีการอ่านข้อมูลข้างต้นให้กับเขาฟัง” *SMR กฎที่ 35 (ข้อความที่คล้ายคลึงกันอยู่ใน EPR กฎที่ 41)*

“รัฐบาลต้องจัดการให้ผู้ถูกคุมขังทุกคนได้รับทราบเหตุผลของการคุมขังโดยทันที” *RIG บทบัญญัติที่ 25*

โปรตอคอล ACPR, A-9 และ IDRCPLD, มาตรา 53

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่ามีการจัดการให้ผู้ถูกคุมขังได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตนมากน้อยเพียงใด ตรวจเยี่ยมความเหมาะสมใน

การถ่ายถอดข้อมูล ตรวจเยี่ยมว่าผู้ถูกคุมขังเข้าใจข้อมูลเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด และสามารถเข้าถึงข้อมูลในภายหลังหรือไม่

ผู้ถูกคุมขังอาจเกิดความสับสนและอยู่ในสภาพอ่อนแอในช่วงที่เพิ่งเข้าสู่สถานที่คุมขัง ควรตรวจเยี่ยมท่าทีในการให้ข้อมูลเหล่านั้นด้วย

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมด้วยว่าครอบครัวของผู้ถูกคุมขังสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสถานที่คุมขังหรือไม่ โดยเฉพาะในแง่ของขั้นตอนการเข้าเยี่ยม การเขียนจดหมาย ทรัพย์สินของผู้ถูกคุมขังและการติดต่อทางโทรศัพท์

ประเด็นอ้างอิง

- ข้อมูลที่บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพได้รับในตอนเช้าสู่สถานที่คุมขังมีอะไรบ้าง?
- มีการให้ข้อมูลด้วยท่าทีแบบใด?
- ภาษาที่ใช้ทำให้เกิดความเข้าใจหรือไม่ (ในกรณีที่เป็นผู้ถูกคุมขังต่างชาติ มีการหามาตรการเพื่อช่วยให้พวกเขาเข้าใจข้อมูลเหล่านี้หรือไม่?) และมีการพิจารณาหาทางแก้ไขในกรณีที่ผู้ถูกคุมขังไม่รู้หนังสือหรือไม่?
- มีการตีประกาศกฎระเบียบภายในอย่างชัดเจน และสามารถมองเห็นได้ตลอดเวลาหรือไม่?
- เนื้อหาของกฎระเบียบเหล่านั้นสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ

มาตรฐานการปฏิบัติที่บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพพึงได้รับหรือไม่?

- กฎระเบียบเขียนโดยภาษาที่เข้าใจได้ง่ายหรือไม่?
-

การตรวจเยี่ยม

มาตรฐาน

“1. เพื่อดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด จะต้องมีการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังอย่างสม่ำเสมอโดยบุคคลผู้มีความรู้และประสบการณ์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งและมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง โดยเป็นหน่วยงานอิสระที่แยกขาดจากหน่วยงานผู้ดูแลสถานที่คุมขังหรือสถานคุมขัง

2. บุคคลผู้ถูกคุมขังหรือถูกคุมขังย่อมมีสิทธิในการสื่อสารอย่างเสรีและเป็นความลับกับบุคคลผู้เข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังหรือสถานคุมขัง ทั้งนี้ตามย่อหน้าที่ 1 ของหลักการนี้ โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับเหตุผลที่เหมาะสมในการรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในสถานทีนั้น” *BPP หลักการที่ 29*

“จะต้องมีการตรวจเยี่ยมทัณฑสถานและบริการที่เกี่ยวข้องโดยผู้ตรวจเยี่ยมที่มีความรู้ความชำนาญที่ได้รับการแต่งตั้งโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจ หน่วยงานตรวจเยี่ยมมีหน้าที่ดูแลให้มีการดำเนินงานของสถานที่คุมขังอย่างสอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่มีอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษและการคุมประพฤติ” *SMR กฎที่ 55*

“กระบวนการร้องเรียนและตรวจเยี่ยมที่มีประสิทธิภาพเป็นมาตรการป้องกันการทารุณขั้นพื้นฐานในเรือนจำ ผู้ถูกคุมขังควรมีช่องทางในการร้อง

เรียนทั้งโดยผ่านระบบของเรือนจำและระบบภายนอก รวมทั้งโอกาสที่จะติดต่อกับหน่วยงานที่เหมาะสมอย่างเป็นความลับ อนุสัญญาเพื่อป้องกันทรมานให้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเข้าเยี่ยมเรือนจำแต่ละแห่งโดยหน่วยงานอิสระ (อย่างเช่น คณะกรรมการผู้เข้าเยี่ยมหรือคณะผู้พิพากษาที่ให้คำปรึกษา (supervisory judge)) ซึ่งมีอำนาจในการรับฟัง (และอาจดำเนินการบางอย่างหากจำเป็น) ข้อร้องเรียนจากผู้ถูกคุมขัง และตรวจเยี่ยมอาคารสถานที่ของเรือนจำ หน่วยงานดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการทำให้เกิดข้อแตกต่างระหว่างการจัดการเรือนจำกับตัวนักโทษบางคนหรือนักโทษทุกคนให้น้อยที่สุด” *CPT, GR 2, §55*

โปรดดู ACPR, A-16 และ IDRCPL, มาตรา 9 และย่อหน้าที่ 1 ของ มาตรา 10

ความเห็น

ดังที่กล่าวถึงในบทที่ 1 ระบบตรวจเยี่ยมทั้งภายในและภายนอกเป็นเครื่องมือสำคัญในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ ในฐานะเป็นหน่วยงานเข้าเยี่ยม ท่านมีหน้าที่ดังกล่าว

ผู้ถูกคุมขังควรสามารถสื่อสารอย่างเสรีและติดต่อกับคณะผู้เข้าเยี่ยม อย่างเป็นความลับ

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าสถานที่คุมขังมีปฏิกริยาอย่างไรต่อข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของตน

ประเด็นอ้างอิง

- ในสถานที่คุมขังนั้นมีกลไกตรวจเยี่ยมภายในหรือไม่?
 - มีองค์กรประกอบอย่างไรบ้าง?
 - มีการตรวจเยี่ยมบ่อยครั้งเพียงใด?
 - บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพมีโอกาสติดต่อกับหน่วยงานตรวจเยี่ยมอย่างเป็นทางการหรือไม่?
 - หน่วยงานนั้นสามารถรับและตรวจเยี่ยมข้อร้องเรียนได้หรือไม่?
 - ใครเป็นผู้สามารถอ่านรายงาน? จะมีการเผยแพร่รายงานต่อสาธารณะหรือไม่?
 - ผล/ผลลัพธ์จากการตรวจเยี่ยมเป็นอย่างไรบ้าง?
-

ขั้นตอนปฏิบัติด้านวินัย

มาตรฐาน

“1. ประเภทของพฤติกรรมของผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังที่ถือว่าเป็นการละเมิดวินัยในระหว่างการคุมขังหรือการคุมขัง ลักษณะและระยะเวลาของการลงโทษทางวินัยที่เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการลงโทษได้ ข้อมูลดังกล่าวควรมีการบัญญัติไว้ในกฎหมายหรือกฎระเบียบ และมีการตีพิมพ์อย่างเหมาะสม

2. บุคคลผู้ถูกคุมขังหรือถูกคุมขังย่อมมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นก่อนที่จะมีการลงโทษทางวินัย เขาย่อมมีสิทธิในการขออุทธรณ์ต่อหน่วยงานระดับสูงขึ้นไป” *BPP หลักการที่ 30*

“การรักษาวินัยและความสงบเรียบร้อยจะต้องเป็นไปอย่างเคร่งครัด แต่ก็ไม่เคร่งครัดเกินกว่าที่จำเป็นเพื่อให้เกิดการควบคุมตัวอย่างปลอดภัยและชีวิตในชุมชนที่สงบเรียบร้อย” *SMR กฎที่ 27*

“พฤติกรรมต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดโดยกฎหมายหรือกฎระเบียบของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- (ก) พฤติกรรมที่ถือว่าเป็นการละเมิดวินัย
- (ข) ประเภทและระยะเวลาการลงโทษที่อาจนำมาใช้ได้
- (ค) หน่วยงานผู้มีอำนาจในการลงโทษดังกล่าว” *SMR กฎที่ 29*

“การลงโทษด้วยการทำร้ายร่างกาย การลงโทษด้วยการขังคุกมืดและ

การลงโทษที่ทารุณ ฆาตกรรม หรือลดทอนความเป็นมนุษย์อย่างอื่น เป็นการลงโทษทางวินัยที่ไม่อาจปฏิบัติได้ทั้งสิ้น” *SMR กฎที่ 31 (โปรตอคอลที่ 28 และ 30 ด้วย)*

จะเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้ถูกคุมขังและเจ้าหน้าที่เรือนจำหากมีการกำหนดขั้นตอนปฏิบัติด้านวินัยอย่างเป็นทางการ และนำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม พื้นที่สันทนาการในกรณีนี้ทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะเกิดระบบที่ไม่เป็นทางการ (และไม่อาจควบคุมได้) ขั้นตอนปฏิบัติด้านวินัยควรให้สิทธิกับผู้ถูกคุมขังในการแสดงความเห็นต่อโทษที่ถูกกล่าวหา และมีสิทธิในการอุทธรณ์บทลงโทษต่อหน่วยงานเหนือขึ้นไป

อาจมีมาตรการอื่นนอกเหนือจากการลงโทษทางวินัยอย่างเป็นทางการ ซึ่งอาจเป็นการบังคับแยกตัวผู้ถูกคุมขังออกจากผู้ถูกคุมขังคนอื่นด้วยเหตุผลด้านวินัยและความปลอดภัย (อย่างเช่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในเรือนจำ) มาตรการเหล่านี้จะต้องมีกลไกคุ้มครองสิทธิที่มีประสิทธิภาพ ผู้ถูกคุมขังควรได้รับการชี้แจงถึงเหตุผลที่มีการนำมาตรการเช่นนั้นมาใช้กับตน และนอกจากมีเหตุผลด้านความปลอดภัย ผู้ถูกคุมขังควรได้รับโอกาสในการแสดงความเห็นในเรื่องนั้น และสามารถอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อหน่วยงานที่เหมาะสมได้” *CPT, GR 2, §55*

โปรตอคอล ACPR, A-3, A-6, A-12 และ IDRCPLD, ย่อหน้าที่ 1 ของมาตรา 47 และมาตรา 49

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าระบบการลงโทษดังกล่าวปรากฏอยู่ในกฎระเบียบที่ชัดเจน ซึ่งมีการถ่ายทอดให้เจ้าหน้าที่และผู้ถูกคุมขังรับทราบหรือไม่ และตรวจเยี่ยมว่าการลงโทษที่เกิดขึ้นเป็นการละเมิดต่อระเบียบที่มีอยู่หรือไม่ ทั้งควรพิจารณาว่ากฎระเบียบที่มีอยู่อธิบายอย่างชัดเจนถึงสิ่งที่ถือว่าเป็นการละเมิดกฎ รวมทั้งมีการอธิบายอย่างชัดเจนถึงการลงโทษอันเป็นผลตามมาหรือไม่ มีการระบุถึงระดับชั้นของเจ้าหน้าที่ซึ่งสามารถลงโทษได้ และมีการระบุถึงกระบวนการที่ผู้ถูกลงโทษสามารถแสดงความเห็นและอุทธรณ์ได้หรือไม่

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรใส่ใจว่ามีการอธิบายกฎระเบียบในลักษณะใด และมีการตีตราอย่างชัดเจนหรือไม่

คณะผู้เข้าเยี่ยมยังควรใส่ใจต่อลักษณะโดยทั่วไปของกฎระเบียบนั้น (เป็นกฎระเบียบที่สร้างขึ้นอย่างเป็นธรรมทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการบริหารงานที่ราบรื่น รวมทั้งการเคารพศักดิ์ศรีของบุคคลหรือไม่)

กระบวนการร้องเรียนก็เป็นประเด็นที่ต้องมีการไต่สวนเช่นกัน โดยกระบวนการร้องเรียนควรสอดคล้องกับกระบวนการที่เหมาะสม อย่างเช่น การมีตัวแทน (representation) อย่างพอเพียง

คณะผู้เข้าเยี่ยมต้องตระหนักว่าการลงโทษอาจกลายเป็นการทารุณอย่างหนึ่ง หากมีการใช้เป็นส่วนไม่เหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับความผิดที่เกิดขึ้น หรือในกรณีที่เป็นการลงโทษโดยพลการ หรือเป็นการลงโทษที่ไม่มีเหตุผลซึ่งทำให้เกิดความอึดอัดรำคาญและความทรมาน

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่ามีแนวโน้มการใช้บทลงโทษผู้ถูกคุมขังในลักษณะไม่เป็นทางการมากขึ้นหรือไม่ ซึ่งถือเป็นสิ่งต้องห้าม

ประเด็นอ้างอิง

- พฤติกรรมและการกระทำใดที่นำไปสู่การลงโทษ?
- ใครเป็นผู้ตัดสินให้มีการลงโทษและด้วยเหตุผลใด (รายงานด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร)?
- บุคคลผู้นั้นมีโอกาสแก้ต่างให้กับตนเองหรือไม่?
- บุคคลผู้นั้นได้รับข้อมูลเกี่ยวกับข้อกล่าวหาหรือไม่?
- บทลงโทษมีลักษณะและมีระยะเวลายาวนานเพียงใด?
- กลไกการอุทธรณ์ทำหน้าที่อย่างไร?
- การอุทธรณ์จะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่พึงปรารถนาสำหรับผู้ถูกคุมขังหรือไม่?
- มีผู้ถูกลงโทษในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นจำนวนเท่าใด เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพทั้งหมด?
- มีแนวโน้มที่ชี้ว่าการลงโทษโดยทั่วไปหรือการลงโทษในบางกรณีเกิดขึ้นโดยมีอคติต่อคนกลุ่มน้อยหรือไม่?
- มีแนวโน้มที่ชี้ว่าผู้ถูกคุมขังมีส่วนร่วมในการนำบทลงโทษมาใช้หรือไม่?

กระบวนการร้องเรียน

มาตรฐาน

“1. บุคคลผู้ถูกคุมขังหรือถูกคุมขังหรือทนายความของตนย่อมมีสิทธิในการยื่นคำขอหรือร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบสถานที่คุมขังและหน่วยงานในระดับสูงขึ้นไป โดยเฉพาะในกรณีที่มีการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยธรรมหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ และในกรณีจำเป็นที่ต้องร้องเรียนเพื่อให้หน่วยงานที่มีอำนาจแทรกแซงหรือเยียวยา

2. ในกรณีที่บุคคลผู้ถูกคุมขังหรือถูกคุมขังหรือทนายความของตนไม่มีโอกาสในการใช้สิทธิของตนตามย่อหน้าที่ 1 ในหลักการนี้ สมาชิกครอบครัวของบุคคลผู้ถูกคุมขังหรือถูกคุมขัง หรือบุคคลอื่นใดซึ่งตระหนักถึงปัญหาที่อาจใช้สิทธิดังกล่าวได้

3. ในกรณีที่ผู้ร้องเรียนร้องขอ ต้องมีการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการร้องขอหรือร้องเรียนเป็นความลับ

4. ต้องมีการแก้ไขปัญหาตามคำร้องขอหรือข้อร้องเรียนโดยทันทีและมีการตอบกลับโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีการปฏิเสธหรือเกิดความล่าช้าในการตอบกลับอย่างไม่สมเหตุผลต่อคำร้องขอหรือข้อร้องเรียนนั้น ผู้ร้องเรียนย่อมมีสิทธิจะอุทธรณ์ต่อคณะผู้พิพากษาหรือหน่วยงานอื่น การร้องเรียนโดยบุคคลผู้ถูกคุมขังหรือถูกคุมขังภายใต้ย่อหน้าที่ 1 ตามหลักการนี้ ต้องไม่ทำให้เกิดอคติอันเนื่องมาจากคำร้องขอหรือข้อร้องเรียนนั้น” BPP หลักการที่ 33

“1. ผู้ถูกคุมขังทุกคนย่อมมีโอกาสนำคำร้องขอหรือข้อร้องเรียนต่อผู้ว่า

นวยการสถานที่คุมขังหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับได้รับมอบอำนาจ สัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

2. ผู้ร้องเรียนย่อมมีโอกาสยื่นคำร้องขอหรือข้อร้องเรียนต่อคณะผู้ตรวจเยี่ยมเรือนจำในระหว่างการตรวจเยี่ยมได้ ผู้ถูกคุมขังย่อมมีโอกาสพูดคุยกับผู้ตรวจเยี่ยมหรือเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจเยี่ยมอื่นใด โดยไม่มีผู้อำนวยการหรือเจ้าหน้าที่ของสถานที่คุมขังเข้าร่วมรับฟังด้วย

3. ผู้ถูกคุมขังทุกคนต้องได้รับอนุญาตให้ยื่นคำร้องขอหรือข้อร้องเรียนต่อคณะผู้พิพากษาหรือหน่วยงานที่เหมาะสมอย่างอื่นตามช่องทางที่ได้รับอนุญาต โดยไม่มีการเซ็นเซอร์เนื้อหาสาระสำคัญ โดยอาจมีการแก้ไขรูปแบบบ้าง

4. เว้นแต่คำร้องขอหรือข้อร้องเรียนที่มีลักษณะไม่น่าเชื่อถือหรือไม่มีความชัดเจน ไม่เช่นนั้นต้องมีการแก้ไขปัญหาตามคำร้องขอหรือข้อร้องเรียนโดยไม่ชักช้า” *SMR กฎที่ 36*

โปรดดู ACPR, A-7-a), b) และ c) และ IDRCPLD, ย่อหน้าที่ 1 ของมาตรา 50 และมาตรา 54

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าผู้ถูกคุมขังมีช่องทางชัดเจนที่จะอภิปรายหรือแก้ไขการดำรงชีวิตบางด้านในสถานที่คุมขังหรือไม่ รูปแบบและเนื้อหาของกระบวนการร้องเรียน หรือการไม่มีกระบวนการร้องเรียน เป็นตัวชี้วัดสำคัญถึงระดับความเคารพที่ให้ผู้ถูกคุมขัง

การร้องเรียนมีอยู่ที่ระดับ? ในระดับเบื้องต้นอาจเป็นการร้องเรียนต่อผู้

อำนาจการสถานที่คุมขัง ผู้ถูกคุมขังมีโอกาสร้องเรียนต่อหน่วยงานระดับสูงขึ้นไปโดยไม่มีการเซ็นเซอร์และมีการปกปิดข้อมูลเป็นความลับหรือไม่?

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมด้วยว่าผู้ถูกคุมขังมีโอกาสร้องเรียนต่อหน่วยงานภายนอกที่เป็นอิสระจากสถานที่คุมขัง โดยไม่มีการเซ็นเซอร์หรือไม่

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมระบบการร้องเรียนในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- กระบวนการร้องเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานเพื่อความเป็นธรรมและยุติธรรมหรือไม่
- ผู้ถูกคุมขังมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการนี้อย่างไร?
- มีการปกปิดข้อมูลเป็นความลับหรือไม่?
- กระบวนการร้องเรียนมีความโปร่งใสหรือไม่?
- ผู้รับเรื่องร้องเรียนปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นกลางและไม่ลำเอียงหรือไม่?
- มีการปรับระบบการร้องเรียนให้เข้ากับความต้องการของผู้ถูกคุมขังและสถานการณ์ที่เป็นอยู่หรือไม่? (ความยืดหยุ่น)
- ผู้ร้องเรียนได้รับคำตอบเพื่อแก้ไขปัญหาหลักในข้อร้องเรียนของตนในเวลาที่เหมาะสมหรือไม่? (ประสิทธิผล)
- มีการจัดเก็บ วิเคราะห์และเรียนรู้จากข้อมูลสถิติจากการปฏิบัติตามข้อร้องเรียนหรือไม่?

กลไกเพื่อการร้องเรียนควรได้รับการตรวจเยี่ยมพร้อม ๆ กับประเด็นในการตรวจเยี่ยม โดยหน่วยงานผู้ตรวจเยี่ยมควรมีโอกาสในการรับฟังและได้สวนข้อร้องเรียน (โปรดดูในบทที่ว่าด้วยการตรวจเยี่ยม)

ประเด็นอ้างอิง

- ช่องทางในการร้องเรียนของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพเป็นอย่างไร?
- ลักษณะการอุทธรณ์ต่อคณะผู้พิพากษาหรือหน่วยงานอื่นเป็นอย่างไร?
- กระบวนการอุทธรณ์เป็นอย่างไร เป็นการอุทธรณ์กับใครและอย่างไร?
- บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการร้องเรียนได้อย่างสะดวกหรือไม่ (รวมทั้งบุคคลที่เป็นคนต่างชาติและอ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านออกบ้างไม่ออกบ้าง)?
- มีโอกาสที่บุคคลภายนอกจะทำหน้าที่แทนผู้ถูกคุมขังในการร้องเรียนต่อผู้บริหารของสถานที่คุมขังหรือไม่?
- มีโอกาสที่บุคคลภายนอกจะทำหน้าที่แทนผู้ถูกคุมขังในการร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลหรือไม่?
- ระยะเวลาในการแก้ปัญหาตามข้อร้องเรียนเป็นอย่างไร?
- ในช่วงหกเดือนที่ผ่านมา มีการยื่นข้อร้องเรียนเป็นจำนวน

เท่าใด (เปรียบเทียบกับจำนวนของผู้ถูกคุมขังโดยเฉลี่ยในสถานที่แห่งนั้น)?

- รูปแบบการร้องเรียนในปัจจุบันเป็นอย่างไร?
 - ผลลัพธ์และสิ่งที่มีมากขึ้นภายหลังการร้องเรียนเป็นอย่างไร?
 - มีการร้องเรียนกี่ครั้งที่ได้รับการแก้ไขตามความต้องการของผู้ร้อง?
 - มีข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการตอบโต้แก้แค้นในกรณีที่มีการร้องเรียนหรือไม่?
-

การแยกผู้ถูกคุมขังเป็นประเภทต่าง ๆ

มาตรฐาน

“2. (ก) ยกเว้นในกรณีพิเศษ ผู้ต้องหาจะต้องถูกแยกออกจากผู้ต้องโทษ และได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมในสถานะที่ยังเป็นผู้ไม่ได้รับบทลงโทษ

(ข) ผู้ต้องหาที่เป็นเด็กและเยาวชนจะต้องถูกแยกออกจากผู้ใหญ่ และต้องดำเนินการให้มีการไต่สวนอย่างรวดเร็วที่สุด” *ICCPR มาตรา 10.2*

“มาตรา 10 ย่อหน้า 2 (ก) ระบุว่ายกเว้นในกรณีพิเศษ ผู้ต้องหาต้องถูกแยกออกจากผู้ต้องโทษ การแบ่งแยกดังกล่าวเป็นการทำเพื่อยืนยันสถานะบุคคลของผู้ที่ยังไม่ได้รับบทลงโทษ ซึ่งยังมีสิทธิตามความบริสุทธิ์ที่ตนมีอยู่ ดังที่ระบุไว้ในมาตรา 14 ย่อหน้าที่ 2” *GC 21 ย่อหน้าที่ 9*

“ผู้ถูกคุมขังประเภทต่าง ๆ ย่อมถูกแยกขังในสถานที่คุมขังที่ต่างกัน หรือในอาคารที่แตกต่างกันในสถานที่คุมขัง โดยคำนึงถึงเพศ อายุ ประวัติ อาชญากรรม เหตุผลแห่งการคุมขังตามกฎหมายและความจำเป็นเพื่อการปฏิบัติ ดังนั้น

(ก) ผู้ชายและผู้หญิงควรถูกคุมขังในหน่วยงานที่แตกต่างกัน ในหน่วยงานที่มีการคุมขังทั้งผู้ชายและผู้หญิง จะต้องมีการแบ่งสถานที่คุมขังสำหรับผู้หญิงโดยเฉพาะ

(ข) ผู้ต้องหาที่ยังไม่ได้รับการไต่สวนจะต้องถูกขังแยกจากผู้ถูกคุมขังที่ได้รับโทษแล้ว

(ค) ผู้ถูกคุมขังตามคดีนี้และคดีแพ่งอย่างอื่นจะต้องถูกแยกออกจากบุคคลผู้ถูกคุมขังด้วยความผิดทางอาญา

(ง) ผู้ถูกคุมขังวัยเยาว์จะต้องถูกขังแยกจากผู้ใหญ่” *SMR กฎที่ 8*

“1. การแยกผู้ถูกคุมขังเพื่อฝากขังในหน่วยงานหรือระบบที่แตกต่างกันจะต้องพิจารณาจากสถานภาพด้านศาลและกฎหมาย (เป็นผู้ต้องหาหรือผู้ต้องโทษ เป็นผู้กระทำความผิดเป็นครั้งแรกหรือผู้กระทำความผิดเป็นอาชญา เป็นผู้ได้รับโทษจำขังระยะสั้นหรือระยะยาว) ความต้องการด้านการรักษาพยาบาลเป็นพิเศษ ความต้องการด้านแพทย์ เพศและอายุ

2. โดยหลักการแล้วต้องมีการแยกขังระหว่างชายและหญิง แม้ว่าทั้งสองเพศอาจเข้าร่วมกิจกรรมด้วยกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของการบำบัดในสถานที่คุมขังแห่งนั้น

3. โดยหลักการแล้ว ผู้ต้องหาจะต้องถูกขังแยกจากผู้ต้องโทษเว้นแต่ผู้ต้องหาร้องขอเป็นอย่างอื่น หรือในกรณีที่ผู้ต้องหาเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้ต้องโทษและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง

4. ผู้ถูกคุมขังวัยเยาว์ต้องถูกขังในสภาพที่ได้รับการคุ้มครองให้ปลอดภัยจากอิทธิพลที่เป็นอันตราย และคำนึงถึงความต้องการแห่งวัยของตน” *EPR กฎที่ 11*

“โดยหลักการแล้ว ผู้หญิงซึ่งถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ ต้องถูกขังโดยแยกจากผู้ชายในสถานที่คุมขัง อย่างไรก็ตาม รัฐบาลบางประเทศเริ่มดำเนินการ

ให้คู่สามีภรรยา (ซึ่งทั้งคู่กลายเป็นบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ) สามารถอยู่ร่วมกันและ/หรือจัดให้มีการผสมผสานด้านเพศในระดับหนึ่งในเรือนจำ อนุสัญญาเพื่อป้องกันการทรมานเห็นชอบกับความก้าวหน้าดังกล่าว ในกรณีที่ผู้ถูกคุมขังเห็นชอบที่จะเข้าร่วมด้วย และมีการคัดเลือกอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการกำกับดูแลอย่างพอเพียง” *CPT, GR 10, §24*

(โปรดดู *SMR กฎที่ 85, EPR กฎที่ 12 และ 13 และ ACPR, B-1-b*)
และ *IDRCPDL, มาตรา 16*)

เด็กและเยาวชน

“ภายใต้ย่อหน้าที่ 3 มาตรา 10 ผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนจะต้องถูกแยกออกจากผู้ใหญ่และได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อวัยและสถานะด้านกฎหมายของตน เท่าที่สภาพการคุมขังจะเอื้ออำนวย” *GC 20 ย่อหน้าที่ 13*

“ในสถานที่คุมขังต่าง ๆ เด็กและเยาวชนควรถูกแยกออกจากผู้ใหญ่ เว้นแต่กรณีที่เป็นครอบครัวเดียวกัน ในสภาพที่มีการควบคุม อาจมีการควบคุมเด็กและเยาวชนร่วมกับผู้ใหญ่ที่ได้รับการคัดเลือกอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ตามโครงการพิเศษที่พิสูจน์แล้วว่า มีประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิด” *RPJDL กฎที่*

29

ความเห็น

หลักการแยกผู้ถูกคุมขังเป็นไปเพื่อการคุ้มครองและการตระหนักถึง

ความต้องการหรือสถานะที่แตกต่างกัน ไม่เพียงมีการแยกผู้ถูกคุมขังที่ขัดกับหลัก การดังกล่าว

โดยปรกติแล้ว จะมีการแยกผู้ถูกคุมขังตามเหตุผลดังนี้

- เพศและอายุ เป็นการแยกผู้หญิงออกจากผู้ชาย ผู้เยาว์ออกจากผู้ใหญ่
- สภาพด้านศาลหรือกฎหมาย เป็นเพียงผู้ต้องหาหรือเป็นผู้ต้องโทษ

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมสภาพการคุมขังจากมุมมองที่เป็นไป เพื่อการคุ้มครองและการตระหนักถึงความต้องการพิเศษ การแยกขังควรเป็นไปตามการประเมินความเสี่ยงต่อผู้ถูกคุมขังอย่างเป็นกลาง ผู้ถูกคุมขังย่อมมีโอกาสขอให้แยกขังในกรณีที่เป็นไปเพื่อการคุ้มครองอย่างชัดเจน ผู้ถูกคุมขังบางคนอาจต้องถูกแยก ทั้งนี้เพราะเผชิญกับภัยคุกคามจากผู้ถูกคุมขังคนอื่น โดยอาจมีสาเหตุมาจากชาติพันธุ์ของตน ความเชื่อทางศาสนา และอัตลักษณ์ทางเพศ คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักว่าการแยกขังอาจไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถูกคุมขังในบางประเภท ยกตัวอย่างเช่น เนื่องจากผู้หญิงและเด็กและเยาวชนมักเป็นชนกลุ่มน้อยในเรือนจำ การแยกขังพวกเขาจึงมักส่งผลให้ไม่สามารถติดต่อกับครอบครัวและเพื่อนของตนได้ ในขณะที่ผู้ต้องหาที่รอการไต่สวน แม้จะมีสถานะเป็นผู้บริสุทธิ์ตามกฎหมาย ก็อาจถูกขังในสภาพที่เลวร้ายและมีโอกาสติดต่อกับโลกภายนอกน้อยกว่าผู้ต้องโทษแล้ว

ไม่ควรมีการใช้ผลทางการตรวจด้านแพทย์เพื่อแยกผู้ถูกคุมขัง โดยอ้างว่าเขาเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าการคุมขังคนพิการและคนชราร่วมกับบุคคลทั่วไปในเรือนจำ จะตอบสนองความต้องการพิเศษของคนเหล่านี้หรือไม่

คณะผู้เข้าเยี่ยมไม่ควรลืมตรวจเยี่ยมการคุ้มครองผู้ถูกคุมขังในระหว่างการส่งตัวไปที่อื่น

ผู้เยาว์ซึ่งถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพต้องถูกคุมขังในโครงสร้างและสภาพที่มีการปรับให้เข้ากับความต้องการของตน

ประเด็นอ้างอิง

- ผู้เยาว์ถูกขังแยกจากผู้ใหญ่ตลอดเวลาหรือไม่?

ในสถานที่คุมขังซึ่งมีการคุมขังบุคคลประเภทต่าง ๆ

- มีการแยกผู้หญิงออกจากผู้ชายตลอด 24 ชั่วโมงหรือไม่?
- มีการใช้เจ้าหน้าที่ผู้หญิงเพื่อทำหน้าที่ดูแลเรือนจำในส่วนที่เป็นผู้หญิงโดยส่วนใหญ่หรือไม่?
- กลุ่มของผู้ถูกคุมขังที่มีความเสี่ยง โดยน่าเชื่อว่าอาจไม่ได้รับความปลอดภัย มีโอกาสพักอาศัยในส่วนที่แยกจากผู้ถูกคุมขังคนอื่นหรือไม่?

ในกรณีที่เป็นสถานที่คุมขังของหมู่บ้าน

- ใครเป็นผู้สั่งการให้คุมขัง และใช้เหตุผลใด?
- ผู้ถูกคุมขังสามารถขอให้เปลี่ยนสถานที่คุมขังหรือไม่?
- หากเปลี่ยนได้ ด้วยเหตุผลใด?
- เจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ป้องกันและจัดการกับความเสี่ยงเนื่องจากการละเมิดอย่างไร ทั้งความเสี่ยงต่อการละเมิดทางเพศที่เกิดขึ้นเนื่องจากผู้ถูกคุมขังที่มีเพศเดียวกัน?
- มีข้อมูลชี้ชัดว่ามีการแยกขังคนกลุ่มน้อย ด้วยเหตุผลอื่นซึ่งไม่ใช่เหตุผลด้านความปลอดภัยหรือไม่?

เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม

PRI, *Making standards work*, London 2001. (Section II Due process and complaints, pp. 29-54; Section VIII, Inspections, pp. 167-174)

UN HCHR, *Human Rights and Prisons*, Geneva 2003 (Section 5 Making prisons safe places, pp. 72-75)

Andrew Coyle, *A Human Rights Approach to Prison Management*, 2003. (Chapter 6: Disciplinary procedures and punishments, pp.75-82; Chapter 9 Requests and complaints pp.105-110, Chapter 10: Inspection procedures, pp.111-116)

AI, *Combating torture*, London 2003. (Chapter 5 Conditions of

detention, pp. 133; 139-143)

สภาพทางกายภาพ

คณะผู้เข้าเยี่ยมน่าจะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการตรวจเยี่ยมสภาพทางกายภาพในสถานที่คุมขัง

หน่วยงานซึ่งทำให้บุคคลเสื่อมเสียซึ่งอิสรภาพ มีหน้าที่ตอบสนองความต้องการที่สำคัญยิ่งยวดของบุคคลผู้นั้น การทำให้บุคคลเสื่อมเสียซึ่งอิสรภาพถือเป็นการลงโทษลักษณะหนึ่ง รัฐบาลไม่มีสิทธิในการลงโทษรุนแรงกว่านี้ ด้วยการจัดให้สภาพการคุมขังเลวร้ายและไม่สอดคล้องต่อมาตรฐานที่รัฐมีพันธกรณี

สภาพการดำรงชีวิตที่เหมาะสมในสถานที่คุมขังเป็นองค์ประกอบสำคัญเพื่อการรักษาสิทธิความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกคุมขัง สถานที่สำหรับอยู่อาศัย อาหารและสุขอนามัยล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ถูกคุมขังเกิดความภูมิใจต่อศักดิ์ศรีและความเป็นอยู่ที่ดีของตน

ผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมโครงสร้างทั่วไปของสถานที่คุมขัง ทั้งในด้านแหล่งพลังงาน แหล่งน้ำ การจัดการของเสียและการทำความสะอาดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อศักดิ์ศรีของมนุษย์

ผู้เข้าเยี่ยมไม่ควรลืมว่าสภาพชีวิตของผู้ถูกคุมขังก็สะท้อนสภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ด้วย

ในบรรดาสถานที่คุมขังต่าง ๆ ปัญหาการอยู่กันอย่างหนาแน่นเป็นปัญหาสำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้เพราะอาจมีอิทธิพลในทางลบต่อสภาพอย่างอื่นของการคุมขัง และกระทบต่อบรรยากาศทั่วไปในนั้น ถ้ามีความหนาแน่น

จนถึงจุดหนึ่ง หรือได้รับผลกระทบในทางลบจากปัจจัยอื่น การอยู่กันอย่างแออัด อาจถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติอย่างผิดมนุษย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์อย่างหนึ่ง

สภาพทางกายภาพ

- อาหาร
 - แสงสว่างและการระบายอากาศ
 - สุขอนามัยส่วนบุคคล
 - ห้องน้ำ
 - เสื้อผ้าและเครื่องนอน
 - ความแออัดและสภาพที่อยู่อาศัย
-

อาหาร

มาตรฐาน

“1. สถานที่คุมขังต้องจัดให้ผู้ถูกคุมขังทุกคนได้รับโภชนาการตรงตามเวลา อาหารที่มีคุณค่าพอเพียงสำหรับสุขภาพและความแข็งแรง มีคุณภาพดี มีการปรุงและเสิร์ฟอย่างดี

2. ผู้ถูกคุมขังทุกคนต้องมีน้ำดื่มกินตลอดเวลาที่ต้องการ” *SMR กฎที่*

20

“1. เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ต้องตรวจเยี่ยมและให้คำปรึกษาต่อผู้อำนวยการเกี่ยวกับ

ปริมาณ คุณภาพ การจัดเตรียมและบริการด้านอาหาร” *SMR กฎที่ 26*

“1. เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานของหน่วยงานด้านสาธารณสุข ผู้บริหารสถานที่คุมขังจะต้องให้บริการอาหารตามเวลาปกติ โดยเป็นอาหารที่มีการจัดเตรียมและส่งมอบให้เหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานด้านโภชนาการและอนามัยทั้งในแง่คุณภาพและปริมาณ และมีการคำนึงถึงปัจจัยด้านอายุ สุขภาพ สภาพการทำงานและอื่น ๆ อย่างเช่น เงื่อนไขด้านศาสนาหรือวัฒนธรรม

2. ผู้ถูกคุมขังทุกคนต้องมีน้ำดื่มกินตลอดเวลา” *EPR กฎที่ 25*

โปรดดู ACPR, A-11 และ IDRC PDL, มาตรา 32

เด็กและเยาวชน

“การลดอาหารและการจำกัดหรือปฏิเสธการติดต่อกับสมาชิกในครอบครัว ควรเป็นสิ่งต้องห้ามในทุกกรณี” *RPJDL กฎที่ 67*

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมต้องพัฒนาวิธีการที่ทำให้สามารถตรวจเยี่ยมสภาพอาหารของนักโทษว่ามีความพอเพียงทั้งในแง่ปริมาณ คุณภาพและความหลากหลายอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพมีสุขภาพแข็งแรงและไม่เจ็บป่วย อันเป็นผลมาจากภาวะทุพโภชนาการ ผู้ถูกคุมขังต้องสามารถเข้าถึงน้ำดื่มได้ตลอดเวลา

ในบางประเทศ อาจต้องมีหรือต้องมีการยอมให้ครอบครัวนำอาหารมาเสริมมาให้ผู้ถูกคุมขังบางคน ในกรณีดังกล่าว คณะผู้เข้าเยี่ยมต้องตรวจเยี่ยมว่าสถานที่คุมขังตระหนักถึงผู้ถูกคุมขังที่ไม่ได้รับอาหารจากภายนอก และมีการแก้ปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการพิเศษของเขาหรือไม่

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรให้ความสนใจต่อสุขอนามัยและประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศักดิ์ศรีของผู้ถูกคุมขัง อย่างเช่น เวลาในการเสิร์ฟอาหาร เวลาที่อนุญาตให้กินอาหาร และลักษณะการเสิร์ฟอาหาร

ประเด็นอ้างอิง

- มีมาตรฐานใดบ้างเกี่ยวข้องกับปริมาณ คุณภาพและความ

หลากหลายของอาหาร? ใครเป็นผู้กำหนดเมนูอาหาร? บุคลากรด้านการแพทย์มีบทบาทในเรื่องนี้อย่างสม่ำเสมอหรือไม่?

- งบประมาณด้านอาหารในแต่ละปีเป็นอย่างไร (งบประมาณต่อหัวและต่อวันของนักโทษ)?
- เวลาอาหารเป็นอย่างไร? ระยะเวลาระหว่างอาหารในแต่ละมื้อเหมาะสมหรือไม่?
- มีการเสิร์ฟอาหารนักโทษด้วยความเคารพหรือไม่? มีการเลือกปฏิบัติอย่างชัดเจนในการแบ่งปันอาหาร และการจัดสรรหน้าที่ของนักโทษในโรงอาหารหรือไม่?
- ผู้ถูกคุมขังมีโอกาสได้รับอาหารและน่านอกเหนือจากเวลาอาหารปกติหรือไม่?
- น้ำดื่มมีลักษณะเป็นอย่างไร? เป็นน้ำดื่มที่สะอาดและมีให้บริการตลอดทั้งปีหรือไม่?
- มีการจัดอาหารพิเศษสำหรับผู้ป่วย คนชรา เด็กที่เข้ามาอยู่ในเรือนจำพร้อมแม่หรือไม่?
- มีการเคารพต่อเงื่อนไขด้านอาหารสำหรับศาสนิกในบางศาสนาหรือไม่?
- อาหารที่จัดสะท้อนถึงความลำเอียงด้านชาติพันธุ์ของผู้ถูกคุมขังหรือไม่?
- มีโรงอาหารหรือร้านค้าในเรือนจำซึ่งผู้ถูกคุมขังสามารถซื้ออาหารได้หรือไม่ และภายใต้เงื่อนไขใด? ใครเป็นผู้ตัดสินใจด้านสต็อก

สินค้า?

- มาตรการและแนวปฏิบัติสำหรับครอบครัวที่นำอาหารมาให้ เป็นอย่างไร?
 - สภาพของครัวเป็นอย่างไร มีการตรวจเยี่ยมด้านสุขภาพและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอหรือไม่?
-

แสงสว่างและการระบายอากาศ

มาตรฐาน

“ในทุกสถานที่ซึ่งผู้ต้องโทษถูกกำหนดให้ใช้ชีวิตหรือทำงาน

(ก) หน้าต่างต้องมีความกว้างมากพอสำหรับการอ่านหนังสือหรือทำงานโดยใช้แสงธรรมชาติของผู้ถูกคุมขัง และต้องมีการก่อสร้างในลักษณะที่ช่วยนำอากาศใหม่เข้ามา ไม่ว่าจะมึระบบระบายอากาศอย่างอื่นเพียงพอหรือไม่ก็ตาม

(ข) ต้องจัดให้มีแสงไฟประดิษฐ์มากเพียงพอเพื่อให้ผู้ถูกคุมขังสามารถอ่านหนังสือหรือทำงานได้ โดยไม่เป็นอันตรายต่อการมองเห็น” *SMR กฎที่ 11 (โปรดดู EPR กฎที่ 16 ด้วย)*

“1. เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ต้องตรวจเยี่ยมและให้คำแนะนำต่อผู้อำนวยการอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับ

(ค) สุขอนามัย ระบบทำความร้อน แสงสว่างและการระบายอากาศในสถานที่คุมขัง” *SMR กฎที่ 26*

“คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานมักตรวจพบอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเช่น บานประตูหน้าต่าง บานเกล็ดหรือแผ่นเหล็กที่ใช้เพื่อปิดหน้าต่างห้องขัง อันเป็นเหตุให้ผู้ถูกคุมขังไม่ได้รับแสงตามธรรมชาติ และเป็นเหตุให้อากาศบริสุทธิ์ไม่สามารถเข้ามาในห้อง ซึ่งมักเป็นลักษณะการก่อสร้างของห้องขังโดยทั่วไปสำหรับผู้ต้องหากที่ถูกกักตัวก่อนการไต่สวน คณะกรรมการเพื่อป้องกันการ

ทรมานยอมรับอย่างเต็มที่ว่า อาจมีความจำเป็นจะต้องใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยเป็นพิเศษเพื่อป้องกันความเสี่ยงในการสมคบคิดและ/หรือร่วมทำอาชญากรรมของผู้ถูกคุมขังบางส่วน อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้มาตรการเช่นนี้น่าจะเป็นการทำในกรณีพิเศษมากกว่าเป็นการทำตามปกติ ซึ่งหมายถึงว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณานักโทษแต่ละราย ทั้งนี้เพื่อดูว่ามีความจำเป็นต้องใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยเป็นพิเศษสำหรับบุคคลผู้นั้นหรือไม่ นอกจากนั้น แม้ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้มาตรการดังกล่าว ก็ไม่ควรปิดกั้นแสงตามธรรมชาติและอากาศบริสุทธิ์สำหรับนักโทษ อากาศบริสุทธิ์เป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำหรับชีวิต และนักโทษทุกคนมีสิทธิได้รับอากาศบริสุทธิ์ นอกจากนั้น การขาดซึ่งปัจจัยทั้งสองอย่าง ทำให้เกิดเงื่อนไขของการแพร่ระบาดของโรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัณโรค

คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานตระหนักดีว่าการจัดให้มีสภาพการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในสถานที่คุมขัง ต้องใช้ต้นทุนมากและการปรับปรุงในหลายประเทศไม่อาจเกิดขึ้นได้เพราะขาดงบประมาณ อย่างไรก็ตาม การกำจัดอุปกรณ์ที่ปิดกั้นหน้าต่างในห้องขัง (และติดตั้งอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยอย่างอื่นที่มีการออกแบบอย่างเหมาะสม ในกรณีที่จำเป็น) คงไม่ทำให้เกิดต้นทุนมากนัก และในเวลาเดียวกันจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง" *CPT, GR 11, §30*

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมจำเป็นต้องตรวจเยี่ยมว่าผู้ถูกคุมขังได้รับแสงตาม

ธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์และอุณหภูมิที่เหมาะสมอย่างเพียงพอหรือไม่ ทั้งจากการสังเกตด้วยตนเองและการสอบถามผู้ถูกคุมขังและเจ้าหน้าที่

ผู้เข้าเยี่ยมสามารถตรวจเยี่ยมการระบายอากาศได้จากการพิจารณาขนาดของห้องขังและความหนาแน่นของผู้อยู่อาศัย ไม่ควรมีการปิดกั้นหน้าต่างและควรปล่อยให้อากาศเข้ามาโดยสะดวก ผู้ถูกคุมขังควรสามารถปิดหรือเปิดแสงไฟในห้องของตนเองได้ด้วยตนเอง

มาตรฐานสากลที่ใช้กับการคุมขังตามปกติ ก็ควรนำมาใช้กับห้องขังสำหรับลงโทษผู้ถูกคุมขังด้วย

ประเด็นอ้างอิง

- ระบบระบายอากาศในห้องขังพอเพียงหรือไม่?
- อุณหภูมิในห้องขังเหมาะสมหรือไม่?
- หน้าต่างมีขนาดกว้างเพียงพอ เปิดได้ไหม?
- ผู้ถูกคุมขังสามารถปรับแสงสว่าง ระบบระบายอากาศและระบบทำความร้อนได้ด้วยตัวเองหรือไม่?
- มีการทำความร้อนและมีระบบทำความร้อนที่ปลอดภัยหรือไม่?
- แสงสว่างมากเพียงพอสำหรับการอ่านหนังสือหรือไม่?

ห้องน้ำ

มาตรฐาน

“ระบบสุขาควรมีอย่างพอเพียงเพื่อตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของผู้ถูกคุมขังในยามจำเป็น โดยมีลักษณะที่เหมาะสมและสะอาด”
SMR กฎที่ 12 (โปรดดู EPR กฎที่ 17 ด้วย)

“การมีห้องน้ำพร้อมใช้และการดูแลรักษาให้ได้ตามมาตรฐานสุขอนามัยที่ดีเป็นองค์ประกอบสำคัญของสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับมนุษย์

ในแง่ดังกล่าว คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานต้องระบุว่า การปฏิบัติในบางประเทศที่ให้ผู้ถูกคุมขังถ่ายลงในกระโถนที่อยู่ในห้องขังของตน (ซึ่งจะมีการ “นำไปทิ้ง” ในช่วงเวลาที่กำหนด) เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม ควรมีการติดตั้งห้องน้ำในห้องขัง (โดยเป็นส่วนหนึ่งของห้องขัง หากเป็นไปได้) หรือมีวิธีการที่ปล่อยตัวผู้ถูกคุมขังออกจากห้องขังโดยไม่มีความล่าช้าในทุกเวลา (แม้แต่ตอนกลางคืน) เพื่อให้สามารถใช้ห้องน้ำได้” *CPT, GR 2, §49*

โปรดดู IDRCPLD, มาตรา 31

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจห้องน้ำเพื่อดูว่าใช้งานได้ตามปกติ มีความเป็นส่วนตัวมากพอและมีสุขอนามัยเพียงพอตลอดเวลา พวกเขาอาจต้องพูดคุยกับผู้ถูกคุมขังเพื่อสอบถามว่ามีการจำกัดการเข้าถึงห้องน้ำอย่างไม่มีเหตุผลหรือไม่

ผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าในแต่ละห้องขังมีห้องน้ำอยู่ และมีกำแพงกันแยกจากห้องขัง ในกรณีที่เป็นการสืบแบบไม่มีนักราด ให้ตรวจว่ามีการนำกระโถนไปเททิ้งบ่อยครั้งเพียงใด

ในกรณีที่ห้องน้ำอยู่ด้านนอกของห้องขัง ให้ตรวจเยี่ยมว่าผู้ถูกคุมขังสามารถเข้าห้องน้ำได้โดยไม่เสียเวลาหรือไม่

ผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมด้วยว่าหน่วยงานของเรือนจำคอยดูแลความสะอาดในห้องน้ำอย่างพอเพียงหรือไม่

ประเด็นอ้างอิง

- อัตราส่วนระหว่างจำนวนนักโทษกับห้องน้ำเป็นอย่างไร สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำหรือไม่?
- นักโทษสามารถเข้าห้องน้ำได้โดยมีความเป็นส่วนตัวอย่างพอเพียงหรือไม่?
- หากในสถานที่คุมขังไม่มีห้องน้ำ
 - o นักโทษต้องรอนานเพียงไรกว่าที่จะไปใช้ห้องน้ำด้านนอกได้
- ผู้ถูกคุมขังที่ถูกลือคในห้องตอนกลางคืนจะทำธุระส่วนตัวได้อย่างไร?
 - o ต้องขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม
 - o ต้องใช้กระโถนที่มีฝาปิด?
- ห้องน้ำมีความสะอาดและถูกสุขลักษณะเพียงใด?

- มีระเบียบในการดูแลห้องน้ำเพื่อให้สะอาดและใช้งานได้
อย่างไรบ้าง?
 - มีหลักฐานที่แสดงว่ามีการจัดห้องน้ำในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม
ต่อคนกลุ่มน้อยหรือไม่?
-

สุขอนามัยส่วนบุคคล

มาตรฐาน

“ต้องมีห้องอาบน้ำอย่างพอเพียงเพื่อให้ผู้ถูกคุมขังทุกคนสามารถและอาจถูกกำหนดให้ต้องอาบน้ำได้ ในอุณหภูมิที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ และอาบได้บ่อยครั้งเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาสุขอนามัยพื้นฐาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฤดูกาลและพื้นที่ แต่อย่างน้อยควรอาบน้ำสัปดาห์ละหนึ่งครั้งในภูมิอากาศแบบอบอุ่น” *SMR กฎที่ 13 (ข้อความที่คล้ายคลึงกันอยู่ใน EPR กฎที่ 18)*

“ควรกำหนดให้ผู้ถูกคุมขังรักษาร่างกายให้สะอาด และเพื่อการนี้ ควรมีการจัดเตรียมน้ำและอุปกรณ์การอาบน้ำที่จำเป็นเพื่อให้เกิดสุขภาพที่ดีและความสะอาด” *SMR กฎที่ 15*

“เพื่อให้ผู้ถูกคุมขังมีลักษณะภายนอกที่ดีเพื่อให้เกิดความเคารพตนเอง ในสถานที่คุมขังจะต้องมีการจัดเตรียมบริการดูแลผมและหนวด เพื่อให้ผู้ถูกคุมขังชายสามารถโกนหนวดโกนเคราอย่างสม่ำเสมอ” *SMR กฎที่ 16*

“นอกจากนั้น ผู้ถูกคุมขังควรเข้าถึงห้องอาบน้ำได้อย่างพอเพียง และหากเป็นไปได้ควรจัดให้มีก๊อกน้ำในห้องขังด้วย” *CPT, GR 2, §49*

“ควรให้ความใส่ใจต่อความต้องการด้านสุขอนามัยพิเศษสำหรับผู้หญิง การเข้าถึงห้องอาบน้ำและห้องน้ำได้ตลอดเวลา การกำจัดผ้าอนามัยเปื้อนเลือดอย่างปลอดภัยและการจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่อสุขอนามัย อย่างเช่น ผ้าเช็ดตัวและ

ผ้าอนามัยแบบสอด มีความสำคัญอย่างยิ่ง การไม่จัดหาซึ่งอุปกรณ์ที่จำเป็นเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติอย่างลดทอนความเป็นมนุษย์อย่างหนึ่ง” *CPT, GR 10, §31*

โปรดดู ACPR, A-11 และ IDRCPLD, มาตรา 31

ความเห็น

การรักษาสุขอนามัยของร่างกายสะท้อนถึงประเด็นด้านสุขภาพและการให้ความเคารพต่อผู้อื่นและตนเอง สุขอนามัยส่วนบุคคลอาจเชื่อมโยงกับการปฏิบัติทางศาสนา ซึ่งต้องได้รับการเคารพ การเข้าถึงห้องอาบน้ำและห้องน้ำที่ถูกลักษณะ เป็นวิธีการช่วยลดการแพร่ระบาดของโรคในบรรดาผู้ถูกคุมขังและเจ้าหน้าที่ และมีความสำคัญอย่างยิ่งในกรณีที่มีการคุมขังตัวไว้เป็นเวลานานในสภาพที่แออัดยัดเยียด

เราอาจพิจารณาประเด็นสุขอนามัยส่วนบุคคลและสุขอนามัยในสถานที่คุมขัง ได้จากทัศนคติต่อการปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังโดยหน่วยงานแห่งนั้น การบังคับให้อยู่ในสภาพที่มีสุขอนามัยต่ำเป็นการกระทำที่เลวร้ายและลดทอนความเป็นมนุษย์

หน่วยงานผู้ควบคุมตัวต้องจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อให้บุคคลสามารถรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลได้

และการจัดสถานที่ดังกล่าว ต้องไม่เกินไปในลักษณะที่ทำให้ผู้ถูกคุมขังอับอาย อย่างเช่น การบังคับให้อาบน้ำในที่เปิดเผย

ผู้หญิงต้องได้รับแจกอุปกรณ์เพื่อรองรับประจำเดือนอย่างมีสุขอนามัย

ในลักษณะที่เคารพความเป็นส่วนตัว หากมีผู้ถูกคุมขังหญิงพร้อมกับเด็กเล็ก ผู้ถูกคุมขังก็ควรได้รับอุปกรณ์เพิ่มเติมที่จำเป็นสำหรับเด็กด้วย

ความถี่ของการอาบน้ำจะขึ้นอยู่กับสภาพอากาศและระดับการทำงานของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

ประเด็นอ้างอิง

- ผู้ถูกคุมขังสามารถเข้าถึงที่อาบน้ำอย่างถาวรหรือไม่?
- ผู้ถูกคุมขัง (ทั้งที่ทำงานและไม่ทำงาน) เข้าถึงห้องอาบน้ำได้บ่อยครั้งเพียงใด?
- จำนวนห้องอาบน้ำมีพอเพียงหรือไม่?
- มีการซ่อมแซมและรักษาความสะอาดหรือไม่?
- หน่วยงานผู้ควบคุมตัวแจกจ่ายอุปกรณ์เพื่อสุขอนามัยอย่างไร และบ่อยครั้งเพียงใด?
- มีการตอบสนองความต้องการด้านศาสนาและวัฒนธรรมหรือไม่?
- มีหลักฐานที่แสดงว่ามีการเลือกปฏิบัติในด้านห้องอาบน้ำต่อคนกลุ่มน้อยหรือไม่?
- มีการตอบสนองความต้องการด้านการมีประจำเดือนของผู้หญิง (อย่างเช่น การได้รับผ้าอนามัยและการเข้าถึงที่อาบน้ำ) หรือไม่?

เสื้อผ้าและเครื่องนอน

มาตรฐาน

“1. ผู้ถูกคุมขังทุกคนซึ่งไม่ได้รับอนุญาตให้สวมเสื้อผ้าของตนเอง จะต้องได้รับมอบเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับสภาพอากาศและช่วยให้ตนเองมีสุขภาพดี เสื้อผ้าดังกล่าวต้องไม่มีลักษณะที่ลดทอนความเป็นมนุษย์หรือดูหมิ่น

2. ต้องมีการรักษาเสื้อผ้าให้สะอาดและอยู่ในสภาพเรียบร้อย ต้องมีการเปลี่ยนและซักชุดชั้นในบ่อยครั้งเพียงพอเพื่อรักษาสุขอนามัย

3. ในกรณีพิเศษ เมื่อมีการนำตัวผู้ถูกคุมขังออกจากเรือนจำตามคำสั่งของทางการ ผู้ถูกคุมขังต้องได้รับอนุญาตให้สวมใส่เสื้อผ้าของตนเองหรือสวมใส่เสื้อผ้าที่ไม่สะอาดตาเกินไป” *SMR กฎที่ 17 (โปรดดู EPR กฎที่ 22 ด้วย)*

“ในกรณีที่อนุญาตให้ผู้ถูกคุมขังสวมใส่เสื้อผ้าของตนเอง เมื่อกลับเข้าสู่สถานที่คุมขัง ต้องมีมาตรการจัดการให้เสื้อผ้านั้นสะอาดและเหมาะสมต่อการสวมใส่อีก” *SMR กฎที่ 18*

“ตามมาตรฐานในท้องถิ่นหรือในประเทศ ผู้ถูกคุมขังทุกคนต้องมีที่นอนแยกจากกัน มีที่นอนพอเพียง และสะอาด โดยมีการเปลี่ยนเครื่องนอนบ่อยครั้งเพื่อให้เกิดความสะอาด” *SMR กฎที่ 19*

“ผู้ถูกคุมขังทุกคนต้องมีที่นอนแยกจากกัน มีเครื่องนอนที่เหมาะสม และเป็นส่วนตัว ซึ่งได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยและมีการเปลี่ยน

เครื่องนอนบ่อยครั้งเพื่อให้เกิดความสะอาด” *EPR กฎที่ 24*

โปรดดู ACPR, A-11 และ B-1-e) และ IDRCPLD, มาตรา 31

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจต้องตรวจห้องพัสดุและพูดคุยกับเจ้าหน้าที่และผู้ถูกคุมขัง เพื่อดูว่าผู้ถูกคุมขังมีเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับสภาพอากาศและเป็นการเคารพศักดิ์ศรีของตนหรือไม่ การบังคับให้ใส่เสื้อผ้าซึ่งเป็นการดูหมิ่นผู้ถูกคุมขัง โดยเป็นการลงโทษอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่ไม่อาจกระทำได้ไม่ว่าในสถานการณ์ใด ๆ หากเป็นไปได้ ผู้ถูกคุมขังควรเก็บเสื้อผ้าของตนเอง หรือสวมเสื้อผ้าของพลเรือน เพื่อให้สามารถแสดงอัตลักษณ์ของตนเองได้

ผู้ถูกคุมขังแต่ละคนควรเข้าถึงอุปกรณ์ซักกรีด เพื่อให้มีการซักเสื้อผ้า โดยเฉพาะชุดที่สวมติดเนื้อ อยู่อย่างสม่ำเสมอ โดยอาจร่วมกันซักหรือต่างคนต่างซัก

ผู้ถูกคุมขังควรมีที่นอนและเครื่องนอนของตนเองซึ่งอยู่ในสภาพสะอาด และเหมาะสม การแบ่งกันนอนในเตียงเดียวกันหรือการผลิตกันนอนในที่นอนเดียวกันเป็นสิ่งที่ไม่อาจยอมรับได้ เมื่อมีความแออัดยัดเยียดในระดับสูง หน่วยงานของรัฐซึ่งดูแลสถานที่คุมขังต้องมีมาตรการที่เหมาะสมโดยทันทีเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ต้องมีการเปลี่ยนผ้าปูที่นอนอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็นอ้างอิง

- ผู้ถูกคุมขังสวมใส่เสื้อผ้าแบบใด?
 - เสื้อผ้าอาภรณ์ (รองเท้าและเสื้อผ้าอย่างอื่น) เหมาะสมกับสภาพอากาศและฤดูกาลหรือไม่?
 - ผู้ถูกคุมขังที่ต้องทำงานมีเสื้อผ้าสวมใส่อย่างเหมาะสมหรือไม่?
 - ผู้ถูกคุมขังสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ซักผ้าได้อย่างไร เช่น เครื่องอบผ้า บริเวณสำหรับซักผ้าหรือไม่?
 - ผู้ถูกคุมขังแต่ละคนมีที่นอนและเครื่องนอนที่แยกเฉพาะของตนเองหรือไม่?
 - มีการซักเครื่องนอนบ่อยครั้งเพียงใด? มีการเตรียมเสื้อผ้าและเครื่องนอนในจำนวนพอเพียงหรือไม่?
 - เสื้อผ้าและเครื่องนอนได้รับการบำรุงรักษาอย่างดีหรือไม่?
 - ผู้ถูกคุมขังสามารถสวมเสื้อผ้าของตนเองในการเข้ารับฟังการไต่สวนจากศาลหรือไม่?
 - มีการแจกจ่ายเสื้อผ้าและเครื่องนอนอย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติหรือไม่?
-

ความแออัดและสภาพที่อยู่อาศัย

มาตรฐาน

“1. ในกรณีที่แต่ละห้องขังมีที่นอนในตัว ผู้ถูกคุมขังแต่ละคนควรสามารถพักอยู่ในห้องขังของตนเพียงลำพังในตอนกลางคืน ในกรณีพิเศษ เช่น ภาวะแออัดที่เกิดขึ้นชั่วคราว ผู้ควบคุมเรือนจำอาจยกเว้นไม่ปฏิบัติตามกฎนี้ได้ ในกรณีนั้นควรมีการจัดให้มีผู้ถูกคุมขังสองคนในห้องขังเดียว

2. ในกรณีที่ใช้ห้องขังแบบพักร่วมกันหลายคน ต้องมีการคัดเลือกผู้ถูกคุมขังที่เข้าพักอย่างระมัดระวัง เพื่อให้ผู้เข้าพักในห้องเดียวกันมีท่าทีที่ดีต่อกัน โดยควรมีการตรวจตราดูแลอย่างสม่ำเสมอในตอนกลางคืน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของสถานที่คุมขัง” *SMR กฎที่ 9*

“ภาวะแออัดเกินควรเป็นประเด็นสำคัญสำหรับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมาน ในกรณีที่สถานที่คุมขังจำเป็นต้องรับผู้ถูกคุมขังเพิ่มเติมจนมากเกินไปกำลังความสามารถตามระบบที่ออกแบบมา จะส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อบริการและกิจกรรมในสถานที่คุมขังนั้น ทำให้คุณภาพชีวิตโดยรวมลดลง ซึ่งอาจลดลงอย่างมาก นอกจากนั้น ภาวะแออัดยัดเยียดในเรือนจำหรือในบางส่วนของเรือนจำ อาจเข้าข่ายเป็นการปฏิบัติอย่างผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ เมื่อมองจากด้านกายภาพ” *CPT, GR 2, §46*

“ปรากฏการณ์แออัดยัดเยียดในเรือนจำ ส่งผลให้เกิดความเสื่อมถอยของทัศนสถานทั่วทั้งยุโรปอย่างต่อเนื่อง และปิดกั้นโอกาสในการปรับปรุง

สภาพการคุมขัง ในรายงานทั่วไปฉบับก่อนมีการเน้นถึงผลด้านลบของความแออัดยัดเยียดในเรือนจำแล้ว ในขณะที่พื้นที่การทำงานของคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานแพร่หลายครอบคลุมทั่วทวีปยุโรป คณะกรรมการฯ ต้องเผชิญกับปัญหาการคุมขังที่เพิ่มขึ้นอย่างมากและเป็นเหตุให้เกิดการแออัดยัดเยียดในเรือนจำ การที่รัฐอ้างว่าเป็นเพราะอัตราการเกิดอาชญากรรมที่สูง เป็นเหตุให้ต้องจับกุมคุมขังพลเรือนของตนเองเป็นจำนวนมากนั้น เป็นเหตุผลที่ไม่น่าเชื่อถือ ทั้งนี้เพราะปัญหานี้น่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและหน่วยงานด้านตุลาการด้วย

ในสภาพดังกล่าว การเพิ่มเงินให้กับเรือนจำอาจไม่ใช่ทางแก้ปัญหาดังกล่าว อาจเป็นการทบทวนกฎหมายและแนวปฏิบัติที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการควบคุมตัวก่อนการไต่สวนและภายหลังมีคำสั่งลงโทษ รวมทั้งการทบทวนบทลงโทษที่ไม่กำหนดให้มีการควบคุมตัว ทั้งนี้เป็นไปตามวิธีการที่เสนอโดยคณะกรรมการของรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะที่ R (99) 22 ว่าด้วยความแออัดในเรือนจำและการขยายตัวอย่างรวดเร็วของประชากรในเรือนจำ คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานหวังว่า รัฐภาคีจะปฏิบัติตามหลักการในบทบัญญัติที่สำคัญดังกล่าว โดยสภาแห่งยุโรปควรจับตามองการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะเหล่านี้ อย่างใกล้ชิด” CPT, GR 11, §28

“1. ผู้ถูกคุมขังควรสามารถเข้าพักในห้องขังตามลำพังในตอนกลางคืน เว้นแต่เมื่อพิจารณาว่าจะเป็นประโยชน์มากกว่าหากให้ผู้ถูกคุมขังพักร่วมกัน

2. ในกรณีที่มีการพักร่วมกัน ต้องจัดให้มีนักโทษซึ่งมีความสัมพันธ์อัน

ติดต่อกันเข้าพักด้วยกัน โดยควรมีการตรวจตราดูแลอย่างสม่ำเสมอในตอนกลางคืน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของสถานที่คุมขัง” *EPR กฎที่ 14*

“ในหลายประเทศซึ่งคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานได้ไปเยือน โดยเฉพาะในยุโรปกลางและตะวันออก ผู้ถูกคุมขังมักพักอาศัยในหอพักขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นที่รวมของสถานที่ต่าง ๆ ที่ผู้ถูกคุมขังใช้ในแต่ละวัน เป็นทั้งที่นอน และที่พักอาศัย และเป็นที่ตั้งของห้องน้ำด้วย โดยหลักการแล้ว คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานไม่เห็นด้วยกับการจัดสภาพที่อยู่อาศัยในลักษณะที่เป็นเรือนจำปิด และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งเนื่องจากกรณีที่พบโดยทั่วไป หอพักในลักษณะเช่นนั้น อยู่ในสภาพที่แออัดและไม่ถูกสุขลักษณะ ไม่เป็นที่สงสัยว่าหลายปัจจัยรวมทั้งลักษณะทางวัฒนธรรมเป็นเหตุให้บางประเทศจัดรูปแบบการพักรวมกันสำหรับผู้ถูกคุมขัง แทนที่จะให้อยู่ในห้องขังเดี่ยวแยกจากกัน อย่างไรก็ตาม การจัดให้นักโทษหลายสิบคนอาศัยและหลับนอนอยู่ในห้องขังเดียวกัน เป็นสิ่งที่แทบไม่สามารถหาข้อสนับสนุนได้ และเป็นสิ่งที่ควรต่อต้าน

หอพักขนาดใหญ่ย่อมทำให้ผู้ถูกคุมขังขาดความเป็นส่วนตัวในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้น ยังทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการข่มขู่และใช้ความรุนแรงในระดับสูง การจัดสถานที่พักเช่นนั้น มีแนวโน้มส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมย่อยของผู้กระทำผิด และส่งเสริมให้กลุ่มอาชญากรรมไปมาหาสู่กันได้ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้การควบคุมของเจ้าหน้าที่เป็นไปด้วยความยากลำบากอย่างยิ่ง หรือเป็นไปได้เลย โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดการจลาจลในเรือนจำ อันเป็นเหตุให้แทบไม่สามารถหลีกเลี่ยงการนำกำลังจากภายนอกเข้ามาแทรกแซงเพื่อแก้ปัญหา ใน

สภาพที่พิกัดดังกล่าว การจัดให้ผู้ถูกคุมขังแต่ละคนเข้าพักตามความเหมาะสมจากการประเมินความเสี่ยงและความต้องการ แทบจะเป็นไปไม่ได้เลย ปัญหาเหล่านี้จะรุนแรงยิ่งขึ้นในกรณีที่ถูกคุมขังมีจำนวนเพิ่มขึ้นจนเกินระดับที่เหมาะสม นอกจากนี้ ในสถานการณ์ดังกล่าว ภาระต่อสาธารณสุขปกรณในชุมชน อย่างเช่น การใช้อาบน้ำหรือห้องน้ำ และการมีระบบระบายอากาศไม่พอเพียงสำหรับคนจำนวนมาก มักจะนำไปสู่สภาพการณ์ที่เลวร้าย

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการเพื่อป้องกันทรมานต้องเน้นว่า การเปลี่ยนจากสภาพหอพักขนาดใหญ่ไปสู่ห้องขังขนาดเล็กต้องเกิดขึ้นโดยมีหลักประกันว่าผู้ถูกคุมขังสามารถใช้เวลาในแต่ละวันอย่างเหมาะสมเพื่อกิจการที่มี ความหมาย กิจการที่มีลักษณะหลากหลายและเกิดขึ้นอยู่นอกห้องขัง” *CPT, GR 11, §29*

“ต้องมีการรักษาความสะอาดในสถานที่ซึ่งมีการใช้ประโยชน์โดยและเพื่อผู้ถูกคุมขังอยู่เสมอ โดยทั่วไปแล้ว ผู้ถูกคุมขังเองเป็นผู้ดูแลรักษาสถานที่ ดังนั้นควรมีการจัดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อให้พวกเขาสามารถทำหน้าที่นั้นได้” *บันทึกที่ 99 คณะกรรมการรัฐมนตรี*

โปรดดู ACPR, A-11 และ IDRCPLD, ย่อหน้าที่ 1 และ 2 ของมาตรา 53 และมาตรา 31

ความเห็น

ในหลายบริบท ภาวะแออัดยัดเยียดในเรือนจำ กลายเป็นปัญหาสำคัญ

และเป็นเหตุให้เกิดปัญหาห้อง ๑ อย่างอื่นตามมา ทั้งในแง่ปัญหาการรักษา สุขภาพ ความปลอดภัยและการฟื้นฟู กล่าวโดยทั่วไปแล้ว มาตรฐานสากลไม่ได้ กำหนดขนาดของพื้นที่สำหรับผู้ถูกคุมขังแต่ละคนอย่างชัดเจน แต่ในช่วงหลาย ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานเริ่มพัฒนาแนวทางดังกล่าวขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะว่าห้องขังแต่ละห้องควรมีขนาดไม่เล็กกว่า 7 ตารางเมตร สำหรับห้องขังรวม คณะกรรมการฯ เห็นว่าขนาดต่อไปนี้มีที่เหมาะสม กล่าว คือ 10 ตารางเมตร สำหรับผู้ถูกคุมขัง 2 คน 21 ตารางเมตร สำหรับผู้ถูกคุมขัง 5 คน 35 ตารางเมตร สำหรับผู้ถูกคุมขัง 7 คนและ 60 ตารางเมตร สำหรับผู้ถูก คุมขัง 12 คน

คณะผู้เข้าเยี่ยมต้องทราบความสามารถในการรองรับจำนวนคนสูงสุด ในแต่ละพื้นที่ของเรือนจำ และเหตุผลในการคำนวณพื้นที่ โดยทั่วไป สัดส่วน เหล่านี้คำนวณจากขนาดพื้นผิว (เป็นตารางเมตร) ของที่พักอาศัยเทียบกับ จำนวนผู้อยู่อาศัย อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าเยี่ยมไม่ควรพึ่งพาการคำนวณทาง คณิตศาสตร์เท่านั้น แต่ควรพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างอื่น เช่น ระยะเวลาที่ กักตัวผู้ถูกคุมขังในพื้นที่นั้นในระยะ 24 ชั่วโมง และลักษณะพิเศษของการ ออกแบบสถานที่คุมขัง อย่างน้อยผู้ถูกคุมขังแต่ละคนจะต้องมีที่นอนเป็นของ ตนเอง

คณะผู้เข้าเยี่ยมต้องให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะแออัด ยัดเยียดกับหน่วยงานหลายแห่ง ซึ่งสามารถดำเนินการที่เหมาะสมได้ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงสภาพดังกล่าวก็ขึ้นอยู่กับบริบทด้วย โดยอาจมีการ ปรับปรุงเพื่อใช้ประโยชน์พื้นที่ที่ไม่มีการใช้สอย เพื่อแก้ปัญหาภาวะแออัดยัด

เอียด แต่ในขณะที่เดียวกันคณะผู้เข้าเยี่ยมก็อาจเสนอมาตรการเพื่อปฏิรูปร
กฎหมายหรือกระบวนการยุติธรรม และส่งเสริมให้มีทางเลือกอื่นนอกจากการ
คุมขัง คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักว่าการสร้างสถานที่คุมขังเพิ่มเติมมักไม่ใช่วิธี
แก้ปัญหาในระยะยาว

ตามมาตรฐานสากล การคุมขังควรมีลักษณะข้งเดี่ยวมากกว่าข้งรวม
แต่ในบางวัฒนธรรม อาจมีความเหมาะสมกว่าถ้าจัดให้ผู้ถูกคุมขังอยู่ร่วมกันใน
สัดส่วนที่เหมาะสม การข้งรวมควรใช้อย่างจำกัดโดยคำนึงถึงจำนวนผู้ถูกคุมขัง
ที่แบ่งกันใช้ห้อง ทั้งนี้ต้องมีความระมัดระวังในการคัดเลือกผู้ที่พักในห้อง
เดียวกัน เพื่อจำกัดความเสี่ยงเนื่องจากการละเมิดสิทธิในระหว่างผู้ถูกคุมขังด้วย
กันเอง

ผู้เข้าเยี่ยมต้องให้ความสำคัญกับความสะอาดในที่พักของผู้ถูกคุมขัง
ด้วย

ประเด็นอ้างอิง

- สภาพความเหมาะสมในห้องข้งในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - o จำนวนผู้ถูกคุมขังต่อตารางเมตร?
 - o จำนวนชั่วโมงที่ผู้ถูกคุมขังใช้ชีวิตอยู่ในห้องข้ง
(จำนวนชั่วโมงที่ถูกกักอยู่ในห้องในช่วงเวลา 24 ชั่วโมง)?
 - o เมื่อเรือนจำปิด ยังคงมีการระบายอากาศและมี
ปริมาณอากาศอย่างเหมาะสมหรือไม่?

- o ระยะเวลาการคุมขังที่วางแผนไว้?
- ผู้ถูกคุมขังทุกคนมีที่นอนของตนเองหรือไม่?
 - o มีการบำรุงรักษาที่พักอย่างสม่ำเสมอและมีการจัดอุปกรณ์เพื่อซักล้างทำความสะอาดหรือไม่?
 - o ในห้องขังรวม กลุ่มที่พักร่วมกันประกอบด้วยกลุ่มใดบ้าง และมีหลักเกณฑ์ในการจัดสรรผู้ถูกคุมขังในแต่ละห้องอย่างไร?
 - o มีการจัดสรรพื้นที่ในห้องขังรวมอย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติหรือไม่?
 - o ในกรณีที่มีภาวะแออัด มีพื้นที่นอกห้องขังหรือห้องพักซึ่งไม่ได้ถูกใช้ประโยชน์และสามารถนำมาดัดแปลงเป็นที่พักหรือไม่?

เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม

PRI, Making standards work, London 2001. (Section III Physical conditions – Basic necessities, pp.55-68)

UN HCHR, Human Rights and Prisons, Geneva 2003 (Section 3: Right to an adequate standard of living, pp.34-45)

AI, Combating torture, London 2003. (Chapter 5 Conditions of detention, pp. 120-122)

กิจกรรมเพื่อการฟื้นฟู

หน่วยงานควบคุมตัวไม่ได้มีหน้าที่แค่จัดสภาพแวดล้อมทนายกายภาพให้เหมาะสม หากต้องส่งเสริมการพัฒนาส่วนบุคคลของผู้ถูกคุมขัง และช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมเมื่อออกจากสถานที่คุมขังแล้ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับทั้งตัวผู้ถูกคุมขังและสังคมโดยรวม การเข้าเยี่ยมของครอบครัว การได้รับการศึกษา การฝึกวิชาชีพและการทำงาน และกิจกรรมพักผ่อนจึงมีประโยชน์ในแง่นี้ บางกิจกรรมอาจไม่เป็นที่พึงประสงค์ แต่ก็เป็นที่รักของผู้ถูกคุมขังทุกคน

ตัวแทนจากภาคประชาสังคมและชุมชนท้องถิ่น ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะและความสนับสนุนในทางปฏิบัติของคณะผู้เข้าเยี่ยมอาจมีประโยชน์อย่างมากและช่วยให้หน่วยงานควบคุมตัวสามารถทำงานที่ทำหายนี้ได้

เพื่อสุขภาพทางกายและใจที่ดีสำหรับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพในทุกรูปแบบ รวมทั้งผู้ต้องหาในระหว่างการสอบสวนและการกักตัวก่อนการไต่สวน พวกเขาควรมีโอกาสใช้ชีวิตอยู่นอกห้องขัง โดยทำกิจกรรมที่มีคุณค่าและมีความหลากหลาย คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจตรวจเยี่ยมว่าทางหน่วยงานผู้ควบคุมตัวให้ความสำคัญกับกิจกรรมฟื้นฟูโดยกำหนดให้เป็นเป้าหมายสำคัญหรือไม่ และมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างพอเพียงหรือไม่ ผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจดูว่ามีการเตรียมการอย่างพอเพียงเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าเยี่ยมของครอบครัว การได้รับการศึกษา การฝึกวิชาชีพและการทำงาน (โดยไม่ควรเป็นการบังคับให้ทำงานสำหรับผู้ต้องหาที่ยังไม่ได้รับโทษ)

ควรตรวจดูด้วยว่างานในสถานที่คุมขังสอดคล้องกับโลกภายนอก ยกตัวอย่างเช่น การฝึกอาชีพและการทำงานก็ควรตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานภายนอก และมาตรฐานการศึกษาที่มีความเท่าเทียมกับมาตรฐานภายนอกเรือนจำเช่นกัน

กิจกรรมเพื่อการฟื้นฟู

- การติดต่อกับครอบครัวและเพื่อน
 - การติดต่อกับโลกภายนอก
 - การศึกษา
 - กิจกรรมกลางแจ้ง
 - กิจกรรมเพื่อการพักผ่อน
 - ศาสนา
 - การทำงาน
-

การติดต่อกับครอบครัวและเพื่อน

มาตรฐาน

“ยกเว้นตามบทบัญญัติที่ปรากฏในย่อหน้าที่ 4 ของหลักการที่ 16 และย่อหน้าที่ 3 ของหลักการที่ 18 จะต้องไม่มีการปฏิเสธการสื่อสารของผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังกับโลกภายนอก โดยเฉพาะการติดต่อกับครอบครัวหรือทนายความ เว้นแต่เป็นการห้ามติดต่อเพียงไม่กี่วัน” *BPP หลักการที่ 15*

“ผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมและติดต่อกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะสมาชิกในครอบครัวของตน และควรได้รับโอกาสอย่างพอเพียงในการสื่อสารกับโลกภายนอก โดยอาจกำหนดให้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่เหมาะสมและข้อจำกัดตามที่กฎหมายหรือกฎระเบียบบัญญัติไว้” *BPP หลักการที่ 19*

“ผู้ถูกคุมขังควรได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับครอบครัวและเพื่อนที่เชื่อถือได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งโดยการสื่อสารทางไกลและการมาเยี่ยม โดยอาจมีการกำกับดูแลเท่าที่จำเป็น” *SMR กฎที่ 37*

“ผู้ถูกคุมขังที่ยังไม่ได้รับการไต่สวนต้องได้รับอนุญาตให้แจ้งต่อครอบครัวของตนทันทีเกี่ยวกับการคุมขัง และต้องได้รับการอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสมเพื่อการสื่อสารกับครอบครัวและเพื่อน และเพื่อการมาเยี่ยมของพวกเขา โดยอาจมีข้อจำกัดและการกำกับดูแลเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์

ในการจัดการด้านความยุติธรรม ความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของหน่วยงาน” *SMR กฎที่ 92*

“สำคัญอย่างยิ่งที่ผู้ถูกคุมขังจะมีโอกาสติดต่อกับโลกภายนอกอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ผู้ถูกคุมขังต้องได้รับความช่วยเหลือให้สามารถรักษาความสัมพันธ์ที่มีกับครอบครัวและเพื่อนสนิทได้ หลักการสำคัญควรเน้นที่การส่งเสริมให้มีการติดต่อกับโลกภายนอก ข้อจำกัดต่อการติดต่อดังกล่าวควรเป็นไปเพื่อเหตุผลด้านความปลอดภัยในลักษณะที่เหมาะสมหรือในแง่ของทรัพยากรที่มีอยู่เท่านั้น

คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานต้องการเน้นในที่นี้ถึงความจำเป็นที่ต้องมีความยืดหยุ่น สำหรับการปฏิบัติตามกฎการเข้าเยี่ยมและการติดต่อทางโทรศัพท์ ในกรณีที่ครอบครัวของผู้ถูกคุมขังอยู่ในที่ไกลออกไป (อันเป็นเหตุทำให้การเข้าเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอทำไม่ได้) ยกตัวอย่างเช่น ผู้ถูกคุมขังควรได้รับอนุญาตให้สะสมเวลาการเข้าเยี่ยมและ/หรือได้รับโอกาสที่ดีขึ้นในการติดต่อทางโทรศัพท์กับครอบครัวของตน” *CPT, GR 2, §51*

“รัฐบาลควร

คุ้มครองให้บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพมี (...) สิทธิที่จะมีผู้เข้าเยี่ยมและสามารถติดต่อกับสมาชิกครอบครัวของตนได้” *RIG, บทบัญญัติที่ 31*

โปรดดู CDD, A-8-b), B-1-f) และ B-3-b) และ IDRC PDL, ย่อหน้าที่ 1 และ 2 ของมาตรา 36 และมาตรา 38

เด็กและเยาวชน

“เด็กและเยาวชนควรได้รับอนุญาตให้สื่อสารกับครอบครัว เพื่อนและบุคคลอื่นหรือตัวแทนของหน่วยงานภายนอกที่น่าเชื่อถือ สามารถออกจากสถานที่คุมขังเพื่อไปเยี่ยมบ้านและครอบครัว และได้รับอนุญาตพิเศษให้สามารถออกจากสถานที่คุมขังเพื่อไปเรียนหนังสือ ฝึกอาชีพหรือออกไปด้วยเหตุผลสำคัญอย่างอื่น (...)” *RPJDL กฎที่ 59*

“ภายใต้ย่อหน้าที่ 3 มาตรา 10 ผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนจะต้อง (...) ได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับอายุและสถานภาพทางกฎหมาย รวมทั้งสภาพการคุมขังอย่างเช่น (..) การติดต่อกับญาติพี่น้อง ทั้งนี้ให้เป็นไปเพื่อการปรับปรุงพฤติกรรมและฟื้นฟูจิตใจ” *GC 21 ย่อหน้าที่ 13*

โปรดดู RPJDL กฎที่ 60, 61 และ 62 และ IDRCPLD, มาตรา 39

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมต้องตระหนักว่าสภาพการติดต่อกับครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้ถูกคุมขังส่วนใหญ่จะได้รับเสรีภาพในอนาคต การได้รับอนุญาตและส่งเสริมให้รักษาความสัมพันธ์กับครอบครัวและเพื่อน จะช่วยให้สามารถปรับตัวเข้าสู่สังคมภายหลังได้รับการปล่อยตัวได้

ผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่ามีการรักษาสมดุลที่ีระหว่างความจำเป็นในการรักษาความปลอดภัยกับความมีมนุษยธรรมหรือไม่ การติดต่อกับครอบครัวและเพื่อนไม่ควรถือเป็นสิทธิพิเศษสำหรับผู้ถูกคุมขังบางคน หากเป็น

สิทธิสำหรับผู้ถูกคุมขังทุกคน ไม่ควรลงโทษผู้ถูกคุมขังด้วยการลิดรอนสิทธิในการเข้าเยี่ยมและการสื่อสาร การค้นสิ่งของและการค้นตัวควรเป็นไปในลักษณะให้ความเคารพ เหมาะสมกับกาลเทศะ คณะผู้เข้าเยี่ยมควรให้ความใส่ใจกับสิทธิของครอบครัวและเพื่อนด้วย

การเข้าเยี่ยมเป็นวิธีการที่ดีที่สุดเพื่อรักษาความสัมพันธ์ คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยความสะดวกของการเข้าเยี่ยม ซึ่งเป็นตัวสะท้อนความเคารพที่เรือนจำมีให้กับผู้ถูกคุมขังและครอบครัวของเขา โดยปกติแล้ว ผู้ถูกคุมขังควรได้รับอนุญาตให้สามารถติดต่อพบกับตัวบุคคลจริง ๆ ได้ การเข้าเยี่ยมของครอบครัวในห้องที่จัดไว้เป็นพิเศษและเป็นการส่วนตัว ทำให้เกิดความสนิทสนมกันมากขึ้น และเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม ทั้งนี้ควรครอบคลุมถึงการเข้าเยี่ยมของคนรักและ/หรือสามีภรรยา เพื่อให้มีการเข้าเยี่ยมของครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการคุมขังบุคคลอยู่ในสถานที่ซึ่งใกล้กับบ้านที่พักของตน

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าผู้ถูกคุมขังได้รับการอำนวยความสะดวกให้สื่อสารทางโทรศัพท์อย่างพอเพียงหรือไม่ (โดยเฉพาะสำหรับคนต่างชาติ) และสามารถได้รับจดหมายซึ่งไม่ถูกทำให้เสียหายและได้รับตรงต่อเวลา คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักว่าในเรือนจำมีระบบเซ็นเซอร์หรือก้ากับควบคุมหรือไม่ และตรวจดูว่ามีความเหมาะสมกับความเสียงที่อาจเกิดขึ้นจากใครบางคนหรือไม่ สภาพการคุมขังคนต่างชาติเป็นสิ่งที่ต้องให้ความใส่ใจในระยะยาว คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่ามีการหาทางช่วยเหลือผู้ถูกคุมขังบางคนที่มีปัญหาในการติดต่อกับครอบครัวและเพื่อนหรือไม่ หรือปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการปล่อยตัวและกลับไปยังประเทศบ้านเกิดของตน

เด็กและเยาวชนและผู้หญิงควรได้รับความใส่ใจเป็นพิเศษจากคณะผู้เข้าเยี่ยม เพื่อป้องกันปัญหาการปรับตัวเข้าสู่สังคม ควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนสามารถรักษาความสัมพันธ์กับครอบครัว โดยเฉพาะพ่อแม่ไว้ได้ ผู้หญิงในหลายสังคมมีหน้าที่สำคัญในการดูแลเด็ก การคุมขังแม่ย่อมส่งผลกระทบต่อลูก คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่ามีการให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษต่อครอบครัวของเด็กและเยาวชนและผู้หญิงที่ตกเป็นผู้ถูกคุมขังหรือไม่ อย่างเช่น การเดินทางของครอบครัวจากที่ไกล ๆ เพื่อเข้าเยี่ยม (สถานที่คุมขังของเด็กและเยาวชนและผู้หญิงมักมีจำนวนน้อยกว่า และมักจะตั้งอยู่ไกลจากบ้านของพวกเขา)

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าทางเรือนจำสนับสนุนการฟื้นฟูความสัมพันธ์ของผู้ถูกคุมขังที่ขาดการติดต่อกับครอบครัวของตน อันเป็นผลมาจากความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ เรือนจำควรมีความสัมพันธ์กับหน่วยงานติดตามญาติของคณะกรรมการกาชาดสากล โดยอาจติดต่อผ่านสภากาชาดในประเทศหรือสมาคมพระจันทร์เสี้ยวแดงก็ได้

ประเด็นอ้างอิง

การเข้าเยี่ยม

- อนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าเยี่ยมบ่อยครั้งเพียงใด?
- การเข้าเยี่ยมแต่ละครั้งมีเวลานานเพียงใด?
- มีการจำกัดการเข้าเยี่ยมสำหรับผู้ถูกคุมขังบางประเภทหรือไม่?

ไม่?

- หากมีข้อจำกัดดังกล่าว มีเหตุผลอะไร?
- มีการปฏิบัติต่อครอบครัวในสถานที่คุมขังอย่างไรบ้าง?
- มีการให้ข้อมูลเพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวสามารถติดต่อและเข้าเยี่ยมผู้ถูกคุมขังอย่างไรบ้าง?
- มีความใส่ใจเป็นพิเศษในการอำนวยความสะดวกให้กับเด็กที่มาเยี่ยมผู้ถูกคุมขังหรือไม่?
- เรือนจำและหน่วยงานภายนอกจัดสถานที่รอพบสำหรับครอบครัวหรือไม่?
- สภาพของการเข้าเยี่ยมมีลักษณะทั่วไปเป็นอย่างไร?
- การควบคุมดูแลการเข้าเยี่ยมอยู่ในระดับใด?
- ทางเรือนจำหาทางช่วยเหลืออย่างอื่นในกรณีที่มีผู้ถูกคุมขังซึ่งไม่เคยมีคนมาเยี่ยมเลยหรือไม่?
- มีความช่วยเหลือเป็นพิเศษสำหรับชาวต่างชาติที่ต้องการติดต่อกับครอบครัว (โดยเฉพาะการโทรศัพท์) หรือไม่?

การติดต่อสื่อสาร

- มีการเซ็นเซอร์จดหมายส่วนตัวหรือไม่?
- ถ้ามีการเซ็นเซอร์ มีหลักการอย่างไรบ้าง และเจ้าหน้าที่รวมทั้งบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพทราบถึงหลักเกณฑ์นั้นหรือไม่?

- เจื่อนไซในการรับพัสดุจากภายนอกเป็นอย่างไร? มีการอนุญาตให้รับพัสดุบ่อยครั้งเพียงไร?

โทรศัพท์

- ผู้ถูกคุมขังมีโอกาสโทรศัพท์ติดต่อกับภายนอกหรือไม่?
 - ติดต่อได้บ่อยครั้งเพียงใด? มีระบบการชำระเงินอย่างไร?
 - การอนุญาตให้มีการเข้าเยี่ยม การติดต่อสื่อสารและการใช้โทรศัพท์ เป็นไปในลักษณะที่ยุติธรรม โปร่งใสและไม่เลือกปฏิบัติหรือไม่?
-

การติดต่อกับโลกภายนอก

มาตรฐาน

“1. ผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังต้องได้รับอนุญาตให้สื่อสารและปรึกษากับทนายความของตน

2. ผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังต้องได้รับอนุญาตให้มีเวลามากพอและได้รับการอำนวยความสะดวกในการปรึกษากับทนายความของตน

3. ต้องไม่มีการลิดรอนหรือจำกัดสิทธิผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังในการพบและปรึกษาและสื่อสารอย่างเป็นทางการเป็นส่วนตัวกับทนายความของตนโดยไม่ชักช้าหรือไม่มีการเซ็นเซอร์ ยกเว้นกรณีพิเศษตามที่กฎหมายหรือกฎระเบียบบัญญัติไว้ หรือตามข้อยกเว้นที่ผู้พิพากษาหรือหน่วยงานอื่นเห็นว่าจำเป็นเพื่อรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อย

4. เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอาจมีการจับตามองการสัมภาษณ์ระหว่างผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังกับทนายความของตนได้ แต่ต้องไม่มีการรับฟัง” *BPP หลักการที่ 18 (โปรดดู SMR กฎที่ 93)*

“ต้องมีการช่วยให้ผู้ถูกคุมขังได้รับข้อมูลข่าวสารที่สำคัญอยู่อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้โดยการอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสารหรือเอกสารของหน่วยงาน การรับฟังวิทยุ การเข้าฟังการบรรยายหรือวิธีการที่คล้ายคลึงอย่างอื่นตามที่ได้รับอนุญาตหรืออยู่ใต้การควบคุมของหน่วยงานนั้น” *SMR กฎที่ 39*

เด็กและเยาวชน

“ควรทำทุกวิถีทางเพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถสื่อสารกับโลกภายนอกอย่างพอเพียง โดยเป็นสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมและมีมนุษยธรรม และเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเตรียมพร้อมที่จะกลับเข้าสู่สังคม” *RPJDL กฎที่ 59*

คนต่างชาติ

“1. ผู้ถูกคุมขังที่เป็นคนต่างชาติต้องได้รับการอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสมเพื่อที่จะสื่อสารกับตัวแทนด้านการทูตและสถานกงสุลของประเทศตน

2. ผู้ถูกคุมขังในประเทศที่ไม่มีตัวแทนด้านการทูตหรือกงสุลในประเทศนั้น และบุคคลผู้ไร้สัญชาติ จะต้องได้รับการอำนวยความสะดวกที่คล้ายคลึงกันในการติดต่อกับตัวแทนด้านการทูตของประเทศนั้น ซึ่งมีหน้าที่ดูแลเรื่องดังกล่าว หรือการติดต่อกับหน่วยงานในประเทศหรือหน่วยงานสากลที่ทำหน้าที่คุ้มครองบุคคลเช่นนั้น” *SMR กฎที่ 38*

“เพื่ออำนวยความสะดวกการทำหน้าที่ด้านกงสุลสำหรับบุคคลที่มาจากประเทศต้นทาง

(ก) เจ้าหน้าที่กงสุลต้องมีอิสระในการสื่อสารกับประชาชนของประเทศต้นทาง และสามารถเข้าถึงพวกเขาได้ ในทำนองเดียวกัน ประชาชนของประเทศต้นทางย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารและการเข้าถึงเจ้าหน้าที่กงสุลของประเทศตนเองได้

(ข) ในกรณีที่มีการร้องขอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศปลายทาง จะต้องแจ้งให้สถานกงสุลของประเทศต้นทางทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีการจับกุมหรือสั่งขัง หรือสั่งควบคุมตัวบุคคลเพื่อรอการไต่สวนหรือคุมขังในลักษณะอื่น หากผู้ถูกจับกุม ผู้ต้องโทษในเรือนจำ ผู้ถูกควบคุมตัวหรือคุมขังสื่อสารข้อความใดต่อสถานกงสุลของตน จะต้องมีการนำส่งข้อความนั้นโดยไม่ชักช้า หน่วยงานผู้ควบคุมตัวจะต้องแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทราบโดยไม่ชักช้าเกี่ยวกับสิทธิของตนภายใต้ย่อหน้าย่อยของมาตรานี้

(ค) เจ้าหน้าที่กงสุลย่อมมีสิทธิเข้าเยี่ยมประชาชนจากประเทศต้นทาง ซึ่งอยู่ในเรือนจำ อยู่ใต้การควบคุมหรือการคุมขัง และสามารถพูดคุยและติดต่อกับบุคคลผู้นั้นได้ รวมทั้งจัดให้มีทนายความ ทั้งยังมีสิทธิในการเข้าเยี่ยมประชาชนของประเทศต้นทางซึ่งอยู่ในเรือนจำ ถูกควบคุมตัวหรือถูกคุมขังในพื้นที่ของตนภายหลังมีการตัดสินคดีแล้ว อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่กงสุลควรจัดเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในนามของประชาชนของตนซึ่งอยู่ในเรือนจำ ถูกควบคุมตัวหรือถูกคุมขัง ในกรณีที่บุคคลผู้นั้นปฏิเสธไม่ให้มีการช่วยเหลืออย่างชัดเจน

การปฏิบัติตามสิทธิที่ปรากฏในย่อหน้าที่ 1 ของมาตรานี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศปลายทาง ทั้งนี้ตามเงื่อนไขที่ว่ากฎหมายและกฎระเบียบดังกล่าวจะต้องเป็นไปในลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิตามที่ระบุไว้ในมาตรานี้” *อนุสัญญาเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ด้านกงสุล มาตรา 36*

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจพูดคุยกับผู้ถูกคุมขังเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการติดต่อกับบุคคลผู้ได้รับอนุญาต การสื่อสารกับทนายความอย่างเป็นทางการและไม่มีการแทรกแซง มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้ถูกคุมขังทุกคน และผู้ถูกคุมขังควรมีโอกาสติดต่อกับตัวแทนด้านศาสนาที่ตนนับถือด้วย (โปรดดูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาสนา)

ผู้ถูกคุมขังที่เป็นต่างชาติควรมีสติธิที่จะติดต่อกับตัวแทนด้านการทูตจากประเทศของตน หรือหากไม่มีตัวแทนด้านการทูต ให้ติดต่อกับหน่วยงานอื่นของประเทศตนหรือองค์กรซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแทนหรือคุ้มครองผู้ถูกคุมขัง หากชาวต่างชาติไม่ต้องการให้แจ้งหน่วยงานด้านการทูตของตน ก็ควรปฏิบัติตามความปรารถนาเช่นนั้น บุคคลผู้ีสติธิในฐานะผู้ลี้ภัยย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเข้าเยี่ยมโดยตัวแทนจากสำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านผู้ลี้ภัย องค์กรสหประชาชาติ

การติดต่อกับโลกภายนอกช่วยให้ผู้ถูกคุมขังสามารถติดตามความเป็นไปในสังคมได้ คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าผู้ถูกคุมขังโดยเฉพาะผู้ถูกคุมขังในระยะยาว สามารถเข้าถึงสื่อชนิดต่าง ๆ อย่างเช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุและโทรทัศน์หรือไม่

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักถึงสิทธิของผู้ถูกคุมขังตามกฎหมายสากล ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การลงคะแนนเสียง และตรวจเยี่ยมว่ามีการใช้สิทธิดังกล่าวในทางปฏิบัติหรือไม่

ประเด็นอ้างอิง

การเข้าถึงทนายความ

- ผู้ถูกคุมขังสามารถสื่อสารกับทนายความของตนอย่างเป็นทางการอิสระและเป็นความลับหรือไม่?
- เงื่อนไขในการเข้าถึงของทนายความเป็นอย่างไร?

การติดต่อของคนต่างชาติดังกับโลกภายนอก

- คนต่างชาตินักคนสามารถติดต่อกับหน่วยงานด้านการทูตของประเทศตนได้หรือไม่?
- เกิดอะไรขึ้นในกรณีที่มีปฏิเสธรการติดต่อ?
- เกิดอะไรขึ้นในกรณีที่หน่วยงานด้านการทูตไม่ติดต่อกลับตามคำร้องขอของผู้ถูกคุมขังที่เป็นชาวต่างชาติ (โดยเฉพาะการติดต่อในเรื่องสำคัญ อย่างเช่น เอกสารการเดินทางหายหรือหมดอายุ)?

การเข้าถึงข้อมูลภายนอก

- บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพมีช่องทางการเข้าถึงสื่อต่าง ๆ (หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์) อย่างไร?
- มีข้อจำกัดหรือมีหลักเกณฑ์อย่างไรบ้าง?
- ทางเรือนจำอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้ถูกคุมขังสามารถรับฟังหรือรับชมโทรทัศน์หรือไม่?

- ทางเรือนจำจัดให้มีหนังสือพิมพ์ นิตยสารและสิ่งอื่นอย่างอื่น ๆ โดยไม่คิดมูลค่าหรือไม่? ถ้าไม่มี ผู้ถูกคุมขังสามารถซื้อหรือบอกรับหนังสือเหล่านั้นเองได้หรือไม่?
-

การศึกษา

มาตรฐาน

“1. ควรมีบทบัญญัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้ถูกคุมขังทุกคนได้รับประโยชน์จากการศึกษาเพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาด้านศาสนาในประเทศนั้นก็ตาม หากเป็นไปได้ การศึกษาสำหรับผู้ไม่รู้หนังสือและผู้เยาว์ควรเป็นการบังคับ และควรเป็นสิ่งที่หน่วยงานผู้ควบคุมตัวให้ความใส่ใจเป็นพิเศษ

2. หากเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ การศึกษาของผู้ถูกคุมขังควรเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพราะเมื่อได้รับการปล่อยตัวแล้ว พวกเขาสามารถเรียนต่อได้โดยสะดวก” *SMR กฎที่ 77*

“ผู้ถูกคุมขังทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้านวัฒนธรรมและการศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์” *BPTD หลักการที่ 6*

“หน่วยงานทุกแห่งควรจัดให้มีโครงการศึกษาอย่างรอบด้าน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถูกคุมขังทุกคนสามารถศึกษาต่อได้ อย่างน้อยเพื่อตอบสนองความต้องการและความหวังส่วนตัวของตน โครงการศึกษาดังกล่าวควรมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการปรับตัวเข้ากับสังคม ส่งเสริมทักษะด้านศีลธรรมและการเคารพตนเองของผู้ถูกคุมขัง” *EPR กฎที่ 77*

“ควรถือว่าการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมเพื่อฟื้นฟู โดยมี

สถานภาพเช่นเดียวกันและให้ผลตอบแทนพื้นฐานแบบเดียวกับกิจกรรมฟื้นฟูอย่างเช่น การทำงาน ทั้งนี้เมื่อมีการให้การศึกษาในเวลาทำงานปกติ และถือเป็นส่วนหนึ่งของโครงการบำบัดบุคคลที่ได้รับอนุญาต” *EPR กฎที่ 78*

“ผู้ถูกคุมขังทุกคนควรเข้าถึงการศึกษา โดยอาจประกอบด้วยวิชาเรียนในห้องเรียน การฝึกอาชีพ กิจกรรมที่สร้างสรรค์และกิจกรรมทางวัฒนธรรม การฝึกฝนด้านร่างกายและกีฬา การศึกษาด้านสังคมและห้องสมุด” *R(89)12, §1*

“ซ) ในกรณีที่เป็นไปได้ ผู้ถูกคุมขังควรได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมการศึกษาภายนอกเรือนจำ

ฅ) ในกรณีที่ต้องจัดการศึกษาภายในเรือนจำ ชุมชนจากภายนอกอาจมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่” มติที่ 1990/20 ของสภามหาเศรษฐกิจและสังคม องค์การสหประชาชาติ ว่าด้วยการศึกษาในเรือนจำ (UN Economic and Social Council)

โปรดดู เนื้อหาทั้งหมดของข้อเสนอ R(89)12,

§1 and of ECOSOC resolution 1990/20

; SMR, Rule 82; EPR Rules 79 to 82, รวมทั้งข้อเสนอนี้และด้านการศึกษาในเรือนจำขององค์การยูเนสโก

การคุมขังระหว่างรอการไต่สวน

“กิจกรรมที่เหมาะสม (การทำงาน การศึกษา การกีฬา ฯลฯ) เป็นองค์

ประกอบสำคัญเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของผู้ถูกคุมขัง ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรเกิดขึ้นสำหรับทุกสถานที่คุมขัง ไม่ว่าจะเป็นสถานที่คุมขังสำหรับนักโทษเด็ดขาดหรือผู้ต้องหาที่รอการไต่สวน คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานมีข้อสังเกตว่า กิจกรรมในสถานที่คุมขังผู้ถูกคุมขังมีอยู่จำกัดอย่างยิ่ง การจัดการด้านกิจกรรมฟื้นฟูในสถานที่คุมขังซึ่งมีการหมุนเวียนของผู้ถูกคุมขังอย่างรวดเร็วเหล่านั้นไม่ใช่เรื่องที่ทำได้ง่าย เป็นที่ชัดเจนว่า อาจมีความเป็นไปได้ที่จะจัดกิจกรรมบำบัดแบบส่วนบุคคลในสถานที่คุมขังสำหรับนักโทษเด็ดขาดได้ อย่างไรก็ตาม ไม่ควรปล่อยให้ผู้ถูกคุมขังต้องทนทุกข์ทรมานเป็นเวลาหลายสัปดาห์หรือหลายเดือนในห้องขัง โดยไม่มีโอกาสออกมาภายนอก ไม่ว่าสภาพแวดล้อมในนั้นจะดีเพียงใดก็ตาม คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานเห็นว่า ผู้ถูกคุมขังในสถานที่คุมขังเช่นนั้นควรมีโอกาสใช้ชีวิตอยู่นอกห้องขัง ได้ทำกิจกรรมที่มีคุณค่าและหลากหลายในเวลาที่เหมาะสมในแต่ละวัน (8 ชั่วโมงขึ้นไป) แน่หนอนว่า กิจกรรมเพื่อการฟื้นฟูสำหรับนักโทษเด็ดขาดควรเป็นสิ่งที่สนับสนุนยิ่งกว่า” *CPT, GR 2, §47*

ผู้หญิง

ผู้หญิงที่ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพควรมีโอกาสทำกิจกรรมที่มีคุณค่า (การทำงาน การอบรม การศึกษา การกีฬา ฯลฯ) ในลักษณะที่เท่าเทียมกับผู้ชาย (...) ตัวแทนของคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานมักพบว่าผู้ถูกคุมขังหญิงมีโอกาสทำกิจกรรมที่ถือว่า “เหมาะสม” กับตนเอง (อย่างเช่น การเย็บปักถักร้อยหรืองานหัตถกรรม) ในขณะที่ผู้ถูกคุมขังชายมักมีโอกาสฝึกฝนงานที่

ทำเป็นอาชีพมากกว่า ตามทัศนะของคณะกรรมการฯ การเลือกปฏิบัติเช่นนั้นส่งเสริมทัศนะที่ล้าหลังเกี่ยวกับบทบาทด้านสังคมของผู้หญิง นอกจากนั้นการปฏิเสธไม่ให้ผู้หญิงมีโอกาสอย่างเท่าเทียมในการทำกิจกรรมเพื่อการฟื้นฟู อาจถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติที่ลดทอนความเป็นมนุษย์อย่างหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขอื่น ๆ ด้วย” *CPT, GR 10, §25*

โปรดดู ACPR, A-14-a) และ IDRCPLD, มาตรา 35

เด็กและเยาวชน

“เด็กและเยาวชนในวัยของการศึกษาภาคบังคับทุกคน มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาซึ่งตอบสนองความต้องการและความสามารถของตน และเป็นการศึกษาที่ช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ การศึกษาเช่นนั้นควรจัดให้ภายนอกสถานที่คุมขัง อย่างเช่น ในโรงเรียนของชุมชนหากเป็นไปได้ และเป็นการศึกษาที่ถ่ายทอดโดยผู้สอนที่มีคุณภาพ โดยเป็นระบบการเรียนการสอนที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวสามารถศึกษาต่อได้อย่างง่ายดาย (...)” *RPJDL กฎที่ 38*

“เด็กและเยาวชนที่มีอายุมากกว่าระดับการศึกษาภาคบังคับและต้องการเรียนหนังสือต่อ ควรได้รับอนุญาตและได้รับการส่งเสริม ควรมีความพยายามช่วยให้พวกเขาเข้าถึงโครงการด้านการศึกษาที่เหมาะสม” *RPJDL กฎที่ 39*

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าในเรือนจำมีระบบการศึกษาและการจัดลำดับความสำคัญเป็นอย่างไร การศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวของผู้ถูกคุมขังในช่วงที่กลับเข้าสู่สังคม และกระตุ้นพัฒนาการของผู้ถูกคุมขังเอง ทั้งยังตอบสนองความต้องการของประชากรในเรือนจำ อย่างเช่น ความต้องการเรียนรู้ภาษาท้องถิ่น หรือการเรียนรู้เพื่อให้สามารถอ่าน เขียน และนับได้

มาตรฐานสากลจัดให้การศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของวิธีการอย่างเป็นองค์รวมเพื่อช่วยฟื้นฟูและเตรียมตัวผู้ถูกคุมขังที่ได้รับการปล่อยตัว เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของตน

เพื่อให้การศึกษาช่วยในการปรับตัวเข้าสู่สังคมและการติดต่อกับโลกภายนอก ผู้ที่จัดการศึกษานั้นควรเป็นสมาชิกในชุมชน (อาจเป็นโรงเรียนหรือวิทยาลัยในท้องถิ่น ผู้สอนที่มาจากท้องถิ่น) โดยอาจเข้าศึกษาในโรงเรียนในชุมชนนั่นเอง โดยมาตรฐานการศึกษาที่ได้รับควรเป็นที่ยอมรับในโลกภายนอกด้วย

การเข้ารับการศึกษาคควรให้ผลตอบแทนในลักษณะเดียวกับการทำงาน

ประเด็นอ้างอิง

- ในเรือนจำมีบริการการศึกษาอย่างไรบ้าง?
- สัดส่วนของผู้ถูกคุมขังที่มีโอกาสได้รับการศึกษาเป็นอย่างไร?

- ผู้ถูกคุมขังทุกคนที่สนใจด้านการศึกษา จะได้รับโอกาสเช่นนั้นหรือไม่?
 - มีการเก็บข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับการเข้าถึงและความสำเร็จด้านการศึกษาหรือไม่?
 - ระบบการศึกษาที่มีอยู่สอดคล้องกับเป้าหมายหรือไม่?
มีการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและความต้องการของผู้ถูกคุมขัง บางประเภท (อย่างเช่น ผู้ถูกคุมขังที่เป็นคนต่างชาติ) หรือไม่?
 - เป็นการศึกษาที่มีประโยชน์หรือไม่?
 - ในการสอนหรือการอบรม มีครูหรือผู้อบรมจากภายนอกมาเกี่ยวข้องหรือไม่?
 - มีการจัดการศึกษาขั้นที่ใด?
 - ผู้ถูกคุมขังสามารถใช้ห้องสมุดได้ในสภาพแบบใด?
 - ในห้องสมุดมีหนังสือซึ่งเป็นหนังสือในภาษาที่ไม่ใช่ภาษาพูดของผู้ถูกคุมขังหรือไม่?
 - ผู้หญิงมีโอกาสดำเนินการศึกษาที่มีคุณภาพ และอยู่ภายใต้เงื่อนไขเดียวกับผู้ถูกคุมขังชายหรือไม่?
 - โอกาสด้านการศึกษาของผู้ถูกคุมขังเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ ในโลกภายนอกเป็นอย่างไร?
 - มีการจัดการศึกษาให้อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติหรือไม่?
-

กิจกรรมกลางแจ้ง

มาตรฐาน

“1. ผู้ถูกคุมขังทุกคนที่ไม่ได้เป็นลูกจ้างของแหล่งงานภายนอก ย่อมมีสิทธิที่จะออกกำลังกายกลางแจ้งอย่างเหมาะสมอย่างน้อย 1 ชั่วโมงต่อวัน หากสภาพอากาศเอื้ออำนวย

2. ผู้ถูกคุมขังวัยเยาว์และผู้ถูกคุมขังที่มีอายุและสภาพร่างกายเหมาะสม ควรได้รับการฝึกฝนด้านร่างกายและสันตนาการในช่วงที่ออกกำลังกาย โดยควรจัดพื้นที่และวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมเพรียงด้วย” *SMR กฎที่ 21*

“ผู้ถูกคุมขังทุกคนที่ไม่ได้เป็นลูกจ้างของแหล่งงานภายนอก หรือไม่ได้ถูกคุมขังในเรือนจำแบบเปิด ควรได้รับอนุญาตให้เดินในที่กลางแจ้งอย่างน้อย 1 ชั่วโมงต่อวัน หากสภาพอากาศเอื้ออำนวย และได้รับการปกป้องจากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย” *EPR กฎที่ 86*

“ควรมีการบัญญัติให้มีกิจกรรมกลางแจ้ง ข้อกำหนดที่อนุญาตให้ผู้ถูกคุมขังมีสิทธิที่จะออกกำลังกายกลางแจ้งอย่างเหมาะสมอย่างน้อย 1 ชั่วโมงต่อวัน เป็นมาตรการคุ้มครองพื้นฐาน (ทั้งนี้หากเป็นไปได้ควรส่งเสริมให้มีชุดของกิจกรรมที่หลากหลาย) คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานต้องการเห็นว่าผู้ถูกคุมขังทุกคนควรมีโอกาสออกกำลังกายกลางแจ้งทุกวัน โดยไม่มีข้อยกเว้น (รวมทั้งผู้ที่ถูกลงโทษด้วยการขังเดี่ยว) และหากเป็นไปได้ สถานที่เพื่อออกกำลังกายกลางแจ้งควรมีขนาดใหญ่เพียงพอ และควรมีร่มกำบังอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย” *CPT, GR 2, §48*

(โปรดดู ACPR, A-11 และ IDRCPLD, มาตรา 33)

เด็กและเยาวชน

“เด็กและเยาวชนทุกคนควรมีสันทิธิที่จะออกกำลังกายกลางแจ้งอย่าง เป็นอิสระในช่วงเวลาหนึ่งในแต่ละวัน หากสภาพอากาศเอื้ออำนวย โดยควรมี กิจกรรมสันทนาการและกิจกรรมฝึกฝนด้านร่างกายด้วย และควรจัดเตรียมพื้นที่ วัสดุและอุปกรณ์เพื่อกิจกรรมเหล่านี้ด้วย (...)” *RPJDL กฎที่ 47*

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจพูดคุยกับผู้ถูกคุมขังและเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจดูว่าผู้ ถูกคุมขังทุกคนมีโอกาสออกกำลังกายอย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมงอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่มีข้อยกเว้นหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การมีโอกาสอยู่นอกห้องขังหรือห้อง ควบคุมตัวไม่ควรจำกัดอยู่แค่ช่วงเวลานี้ โดยเฉพาะในกรณีที่เป็นการควบคุมตัว นานเป็นเวลาหลายวัน

ในช่วงออกกำลังกาย ผู้ถูกคุมขังควรมีพื้นที่กว้างใหญ่และหากเป็นไปได้ควรได้สัมผัสกับธรรมชาติและพืชพรรณต่าง ๆ การจัดให้มีพื้นที่ขนาดเล็กและ มีกำแพงล้อมรอบ ในลักษณะห้องขังที่ไม่มีหลังคา ไม่ถือว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ มีการออกกำลังกายในที่กลางแจ้ง

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรสังเกตลักษณะการออกกำลังกายกลางแจ้ง เข้า ส้ารวจสถานที่ซึ่งมีการออกกำลังกาย และส้ารวจว่ามีกิจกรรมในช่วงออกกำลังกายอย่างไรบ้าง

ประเด็นอ้างอิง

- มีการปฏิบัติตามกฎที่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกคุมขังทุกคนออกกำลังกายในที่อากาศบริสุทธิ์ได้วันละ 1 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อยหรือไม่?
- พื้นที่ออกกำลังกายมีขนาดและมีลักษณะอย่างไร?
- ในช่วงเวลาสำหรับการออกกำลังกายกลางแจ้ง ผู้ถูกคุมขังได้ทำกิจกรรมอะไรบ้าง (กีฬา เดิน ออกกำลังกาย)?
- จำนวนเวลาทั้งหมดที่มีโอกาสอยู่นอกห้องขัง?
- ในกรณีที่มีการจำกัดช่วงเวลาที่จะออกไปภายนอกห้องขังหรือสถานคุมขัง เจ้าหน้าที่ให้เหตุผล ว่าอย่างไร?
- ระบบการควบคุมตัวมีลักษณะค่อนข้างกตัญญู?
- การขาดความปลอดภัยในสถานที่คุมขัง?
- จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่พอเพียง?
- สถาปัตยกรรมและพื้นที่ที่มีอยู่?
- การจำกัดสิทธิในระยะสั้นเนื่องจากเหตุการณ์สำคัญบางอย่าง?
- อื่น ๆ

กิจกรรมเพื่อการพักผ่อนและกิจกรรมด้านวัฒนธรรม

มาตรฐาน

“ทุกสถานที่คุมขังจะต้องจัดให้มีกิจกรรมสันทนาการและกิจกรรมด้านวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์ทางกายและใจของผู้ถูกคุมขัง” *SMR กฎที่ 78 (โปรดดูกฎที่ 82 ด้วย)*

“ผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังย่อมมีสิทธิที่จะได้รับบริการด้านการศึกษาด้านวัฒนธรรมและข้อมูลข่าวสารอย่างเหมาะสม ภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ในกรณีที่เป็งบประมาณของภาครัฐ ทั้งนี้เพื่อทำให้เกิดสภาพอันเหมาะสมที่ช่วยรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในสถานที่คุมขังหรือเรือนจำ” *BPP หลักการที่ 28*

“ทุกสถานที่คุมขังควรมีห้องสมุดเพื่อให้ผู้ถูกคุมขังทุกประเภทใช้ได้ โดยมีหนังสือด้านการเรียนการสอนและสันทนาการอย่างพอเพียง และควรส่งเสริมให้ผู้ถูกคุมขังใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่” *SMR กฎที่ 40*

“กิจกรรมเพื่อการฟื้นฟูของเรือนจำควรให้ความสำคัญกับสุขภาพทางกายและใจ โดยจัดกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อช่วยทำให้เกิดความสมบูรณ์ทางร่างกาย การออกกำลังกายที่พอเพียงและการทำกิจกรรมสันทนาการ” *EPR กฎที่ 83*

“ควรมีการจัดโครงการฝึกฝนด้านร่างกาย กีฬา และกิจกรรมสันทนาการ

การอื่น ๆ ภายใต้กรอบและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อการฟื้นฟู โดยควรมีการจัดวัสดุและอุปกรณ์ให้พร้อมเพียง” *EPR กฎที่ 84*

โปรดดู EPR กฎที่ 85 และ ACPR A-11

เด็กและเยาวชน

“การออกแบบสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและการจัดสภาพแวดล้อมควรตอบสนองเป้าหมายในการส่งเสริมการปรับตัวให้เข้ากับสังคม ทั้งนี้โดยให้ความเคารพต่อความต้องการเป็นส่วนตัว การกระตุ้นการรับรู้การให้โอกาสในการสื่อสารกับเพื่อนและการมีส่วนร่วมด้านกีฬา การออกกำลังกายและกิจกรรมในยามพักผ่อนของเด็กและเยาวชน (...)” *RPJDL กฎที่ 32*

“เด็กและเยาวชนทุกคนควรมีเวลาส่วนหนึ่งเพื่อกิจกรรมพักผ่อนในแต่ละวัน โดยเวลาช่วงนั้นอาจใช้ไปเพื่อทำงานศิลปะและพัฒนาทักษะด้านหัตถกรรมก็ได้ หากเด็กและเยาวชนต้องการ สถานที่คุ้มครองดูแลให้เด็กแต่ละคนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงเพียงพอที่จะเข้าร่วมกิจกรรมฝึกฝนด้านร่างกาย ทั้งควรมีการฝึกฝนและบำบัดด้านร่างกายเพื่อการรักษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีปัญหา โดยอยู่ใต้การดูแลของเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์” *RPJDL กฎที่ 47*

ความเห็น

เช่นเดียวกับคนในสังคมทั่วไป คนในเรือนจำก็ต้องทำกิจกรรมเพื่อพักผ่อนเช่นกัน กีฬามีส่วนช่วยรักษาสุขภาพของผู้ถูกคุมขัง ช่วยเพิ่มพลังด้าน

ร่างกาย ทั้งยังช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับผู้ถูกคุมขังคนอื่น ๆ และเจ้าหน้าที่ คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจดูว่าหน่วยงานแห่งนั้นส่งเสริมการทำกิจกรรมในยามว่าง เพื่อตอบสนองความต้องการและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้ถูกคุมขังหรือไม่ ควรตรวจดูว่ามีการจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ และมีการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่เพื่อผู้ถูกคุมขังหรือไม่

ประเด็นอ้างอิง

- ผู้ถูกคุมขังได้รับอนุญาตให้เล่นกีฬาอะไรบ้าง? บ่อยครั้งและเป็นเวลานานเพียงไร?
- กิจกรรมอื่น ๆ ที่มี อย่างเช่น กิจกรรมด้านวัฒนธรรมมีหรือไม่?
- หากมีการจำกัดประเภทของกิจกรรมและเวลาในการทำกิจกรรม อะไรเป็นเหตุผลที่ต้องทำเช่นนั้น ตามข้อมูลที่ได้รับ และตามที่ผู้ตรวจเยี่ยมเข้าใจเอาเอง?
- มีห้องสมุดหรือไม่? มีการเข้าถึงหรือไม่? มีหนังสือสำหรับผู้ถูกคุมขังที่เป็นชาวต่างชาติหรือไม่?
- มีการจัดห้องหรือพื้นที่สำหรับกิจกรรมยามพักผ่อนหรือไม่? กิจกรรมยามพักผ่อนมีอะไรบ้าง?
- มีการเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเข้าถึงกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียมกัน มีความยุติธรรม โปร่งใสและไม่เลือกปฏิบัติหรือไม่?

ศาสนา

มาตรฐาน

“1. ในสถานที่คุมขังซึ่งมีจำนวนผู้ถูกคุมขังที่นับถือศาสนาเดียวกันมากเพียงพอ ควรมีการแต่งตั้งหรือรับรองตัวแทนของศาสนานั้น ในกรณีที่มีจำนวนผู้ถูกคุมขังมากพอและเงื่อนไขต่าง ๆ เอื้ออำนวย ควรมีโครงสร้างเช่นนั้นตลอดเวลา

2. ตัวแทนที่ได้รับการแต่งตั้งหรือรับรองและมีคุณสมบัติตามย่อหน้าที่ 1 ต้องได้รับอนุญาตให้จัดพิธีทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ และสามารถเยี่ยมเพื่อเทศนาอย่างเป็นทางการกับผู้ถูกคุมขังในศาสนาของตนในเวลาที่เหมาะสม

3. จะต้องไม่มีการปฏิบัติที่ไม่ให้ผู้ถูกคุมขังคนใดเข้าพบกับตัวแทนแห่งศาสนาตนได้ ในทางกลับกัน หากผู้ถูกคุมขังคนใดไม่ต้องการให้ตัวแทนศาสนาเข้าเยี่ยม ก็ควรมีการปฏิบัติตามความเห็นของเขาอย่างเต็มที่” SMR กฎที่ 41

“หากเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ผู้ถูกคุมขังทุกคนควรได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาภายในสถานที่คุมขังเพื่อตอบสนองความต้องการด้านศาสนา และอาจมีหนังสือศาสนาและคำสั่งสอนตามความเชื่อของตนในครอบครอง” SMR กฎที่ 42

“หากเงื่อนไขในสถานที่คุมขังเอื้ออำนวย ควรมีการเคารพต่อความเชื่อทางศาสนาและการปฏิบัติด้านวัฒนธรรมของกลุ่มที่ผู้ถูกคุมขังเป็นสมาชิกอยู่”

BPTD หลักการที่ 3

“หากเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ผู้ถูกคุมขังทุกคนควรได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมพิธีกรรมหรือการชุมนุมทางศาสนาภายในสถานที่คุมขัง เพื่อตอบสนองความต้องการด้านศาสนา จิตวิญญาณและศีลธรรม และอาจมีหนังสือศาสนาหรือวรรณกรรมที่จำเป็นในครอบครอง” *EPR กฎที่ 46 (โปรดดู EPR กฎที่ 47 ด้วย)*

โปรดดู ACPR, A-11 และ IDRCPLD, มาตรา 43

ความเห็น

เสรีภาพด้านศาสนาเป็นสิทธิมนุษยชนพื้นฐานและผู้ถูกคุมขังควรมีโอกาสใช้เสรีภาพนี้ รวมทั้งเสรีภาพของกลุ่มที่จะเข้าร่วมในพิธีกรรมทางศาสนา แต่ต้องไม่เป็นการบังคับ ผู้ถูกคุมขังซึ่งไม่มีความเชื่อในศาสนาใด และไม่ต้องการปฏิบัติตามหลักศาสนาใด ไม่ควรถูกบังคับให้ต้องเข้าร่วมในพิธีกรรมหรือถูกเลือกปฏิบัติ

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าไม่มีการจำกัดสิทธิในการบูชาสำหรับศาสนิกของศาสนาหลักหรือศาสนาแห่งชาติ และไม่มีการเพิกเฉยต่อสิทธิของคนกลุ่มน้อย

ผู้ถูกคุมขังควรมีโอกาสได้รับการเข้าเยี่ยมจากตัวแทนด้านศาสนา โดยเป็นการเข้าเยี่ยมอย่างเป็นทางการอย่างน้อยโดยที่เจ้าหน้าที่เรือนจำไม่ร่วมรับฟังด้วย

ประเด็นอ้างอิง

- อะไรเป็นหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งตัวแทนด้านศาสนาในสถานที่คุมขัง (อย่างเช่นจำนวนชั้นต่ำของผู้นับถือศาสนานั้น)?
 - มีศาสนาซึ่งมีตัวแทนที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือมีการจัดพิธีกรรมหรือการชุมนุมอย่างไรบ้าง? กิจกรรมเหล่านี้ตอบสนองการปฏิบัติด้านศาสนาของผู้ถูกคุมขังทุกคนหรือไม่?
 - มีการกำหนดเงื่อนไขที่ผู้ถูกคุมขังต้องทำตามเพื่อให้สามารถเข้าถึงตัวแทนศาสนาตนหรือไม่?
 - พิธีกรรมจัดขึ้นเมื่อใด (บ่อยครั้งเพียงไร) และที่ใด? มีการอำนวยความสะดวกด้านสถานที่สำหรับผู้ที่ต้องการเข้าร่วมหรือไม่? จำนวนผู้เข้าร่วมโดยเฉลี่ยมีเท่าใด?
 - มีการเอื้ออำนวยเพื่อให้ผู้ถูกคุมขังสามารถปฏิบัติตามหลักศาสนาของตน ทั้งในแง่การกินอาหาร การแต่งกาย สุขอนามัยและการสวดภาวนาอย่างเป็นทางการเป็นส่วนตัวหรือไม่?
-

การทำงาน

มาตรฐาน

“ต้องมีการกำหนดเงื่อนไขเพื่อช่วยให้ผู้ถูกคุมขังได้รับการจ้างงานที่มีคุณค่าและมีผลตอบแทน ซึ่งจะช่วยให้พวกเขาสามารถปรับตัวให้เข้ากับตลาดแรงงานในประเทศได้ และช่วยให้มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวและทำรายได้ให้กับครอบครัว” *BPTP หลักการที่ 8*

1. การใช้แรงงานในเรือนจำต้องไม่เป็นลักษณะเชิงบังคับ
2. ผู้ต้องโทษทุกคนจะต้องทำงาน ต้องฝึกฝนเพื่อความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจ ทั้งนี้ตามความเห็นของเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์
3. ต้องมีการจัดงานที่มีคุณค่าและพอเพียงเพื่อช่วยให้ผู้ถูกคุมขังมีงานทำอย่างเต็มที่ในวันทำงานปกติ
4. หากเป็นไปได้ งานที่จัดให้ควรมีลักษณะส่งเสริมหรือเพิ่มความสามารถของผู้ถูกคุมขังที่จะดำรงชีวิตอย่างซื่อสัตย์ภายหลังได้รับการปล่อยตัวได้
5. ต้องมีการจัดการฝึกด้านอาชีพในกิจการที่มีประโยชน์ให้กับผู้ถูกคุมขัง เพื่อให้ได้รับประโยชน์และควรจัดอย่างยิ่งสำหรับนักโทษวัยเยาว์
6. ผู้ถูกคุมขังควรสามารถเลือกประเภทของงานที่ต้องการทำได้ ภายในข้อจำกัดของการฝึกงานที่มีอยู่ตามเงื่อนไขของสถานที่คุมขัง และตามหลักวินัย” *SMR กฎที่ 71 (ข้อความที่คล้ายคลึงกันปรากฏอยู่ใน EPR กฎที่ 71)*

“ต้องไม่มีการบังคับให้บุคคลทำงานไม่ว่าในรูปแบบแรงงานบังคับหรือ

แรงงานทาส” ICCPR มาตรา 8.3 (a)

“1. การจัดโครงสร้างและวิธีการทำงานในสถานที่คุมขัง ควรคล้ายคลึงกับการทำงานภายนอกเรือนจำให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อเตรียมให้ผู้ถูกคุมขังสามารถปรับตัวเข้ากับชีวิตการทำงานแบบปรกติ

2. ต้องไม่มีการให้ความสำคัญกับผลกำไรของอุตสาหกรรมในเรือนจำมากกว่าประโยชน์ที่ผู้ถูกคุมขังจะได้รับจากการฝึกอาชีพ” SMR กฎที่ 72 (ข้อความที่คล้ายคลึงกันปรากฏอยู่ใน EPR กฎที่ 72)

“1. จำนวนชั่วโมงการทำงานสูงสุดของผู้ถูกคุมขังต่อวันและสัปดาห์ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือกฎระเบียบที่มีอยู่ โดยให้ความสำคัญกับกฎหรือจารีตในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานของคนทั่วไปที่เป็นอิสระ

2. ในการกำหนดชั่วโมงการทำงาน ให้มีวันพักผ่อน 1 วันต่อสัปดาห์ และให้มีเวลามากพอเพื่อการศึกษาและกิจกรรมอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของการบำบัดและฟื้นฟูผู้ถูกคุมขัง” SMR กฎที่ 75

“1. จะต้องมึระบบจ่ายค่าตอบแทนอย่างเท่าเทียมสำหรับงานของผู้ถูกคุมขัง

2. ภายใต้ระบบดังกล่าว ผู้ถูกคุมขังต้องได้รับอนุญาตให้ใช้รายได้ส่วนหนึ่งสำหรับซื้อสิ่งของเครื่องใช้ที่ไม่ขัดต่อระเบียบ และส่งรายได้อีกส่วนหนึ่งให้กับครอบครัวของตน

ระบบดังกล่าว ควรเปิดโอกาสให้สถานที่คุมขังหักรายได้ส่วนหนึ่งเป็นเงินสะสมที่จะส่งมอบให้กับผู้ถูกคุมขังเมื่อได้รับการปล่อยตัว” *SMR กฎที่ 76 (ข้อความที่คล้ายคลึงกันปรากฏอยู่ใน EPR กฎที่ 76)*

(โปรดดู SMR กฎที่ 73, 74 ACPR, A-15 และ IDRCPLD, ย่อหน้าที่ 1 ของมาตรา 34)

เด็กและเยาวชน

“ตามย่อหน้าที่ 3 ของมาตรา 10 ผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนจะต้อง (...) ได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับอายุและสถานภาพทางกฎหมาย รวมทั้งสภาพการคุมขังอย่างเช่น (...) ระยะเวลาการทำงานที่สั้นกว่า (...) โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการปรับพฤติกรรมและการฟื้นฟู” *ย่อหน้าที่ 13 ของ GC 21*

“เด็กและเยาวชนควรสามารถเลือกประเภทของงานที่ต้องการทำได้ภายในข้อจำกัดของการฝึกงานที่มีอยู่ตามเงื่อนไขของสถานที่คุมขัง และตามหลักวินัย” *RPJDL กฎที่ 43*

“หากเป็นไปได้ เด็กและเยาวชนควรมีโอกาสในการทำงานที่มีค่าตอบแทนในชุมชน ทั้งนี้โดยถือเป็นการฝึกด้านอาชีพที่ช่วยเพิ่มโอกาสที่จะหางานที่เหมาะสมทำเมื่อได้รับการปล่อยตัวให้กลับไปอยู่ในชุมชน ประเภทของงานควรเป็นลักษณะการฝึกฝนที่เหมาะสมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน

เมื่อได้รับการปล่อยตัว การจัดโครงสร้างและวิธีการทำงานในสถานที่คุมขัง ควร คล้ายคลึงกับการทำงานภายนอกเรือนจำให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อเตรียมให้เด็กและ เยาวชนสามารถปรับตัวเข้ากับชีวิตการทำงานแบบปรกติได้” *RPJDL กฎที่ 45*

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าทางเรือนจำให้ความสำคัญกับการฝึก อาชีพมากกว่าการเอาเปรียบแรงงานเพื่อกำไร โดยมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการ ใช้แรงงานของผู้ถูกคุมขัง ควรมุ่งดูแลให้ผู้ถูกคุมขังแต่ละคนมีโอกาสทำงานที่มี คุณค่า ให้ผลตอบแทน โดยไม่ได้ถูกเอาเปรียบเป็นแรงงานราคาถูก

การทำงานที่มีคุณค่าอย่างสม่ำเสมอถือเป็นองค์ประกอบสำคัญใน การเตรียมตัวผู้ถูกคุมขังให้กลับคืนสู่สังคม และกลับคืนสู่สถานประกอบการภาย นอกเรือนจำ ในแง่ของการกลับสู่สังคม ผู้ถูกคุมขังควรมีโอกาสฝึกฝนทักษะที่ ช่วยเพิ่มศักยภาพในการหางานถูกกฎหมายทำในอนาคต การฝึกฝนทักษะด้าน อาชีพที่ปรับให้เข้ากับตลาดแรงงานภายนอก จะมีบทบาทสำคัญในส่วนนี้

อาจมีการบังคับให้ผู้ต้องโทษทำงาน ด้วยเงื่อนไขบางประการเท่านั้น แรงงานบังคับหรือแรงงานทาสเป็นสิ่งต้องห้าม แต่ไม่ใช่ว่าการบังคับให้นักโทษ ทำงานจะถือเป็นสิ่งที่ละเมิดข้อห้ามดังกล่าว ในบางประเทศ ศาลยังคงลงโทษ บุคคลโดยการบังคับให้ทำงานหนัก ซึ่งขัดกับอนุสัญญาองค์การแรงงานโลกว่า ด้วยแรงงานบังคับ

ผู้ต้องหาที่รอการไต่สวนจะต้องไม่ถูกบังคับให้ทำงาน แต่อาจทำได้หาก ต้องการ

เฉพาะผู้ถูกคุมขังที่มีความสามารถในการทำงานเท่านั้น จึงควรทำงานได้ ในกรณีที่ผู้ทำงานเจ็บป่วย แพทย์ต้องให้การวินิจฉัยผู้ถูกคุมขังและหากจำเป็นอาจต้องออกไปรับรองแพทย์ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ถูกคุมขังถูกปฏิเสธค่าแรง

ผู้ถูกคุมขังหญิงควรมีโอกาสที่เท่าเทียมในด้านแรงงาน ซึ่งจะช่วยให้พวกเขาสามารถประกอบอาชีพหลังได้รับการปล่อยตัวได้ และไม่ควรจำกัดอยู่เฉพาะงานบางอย่างเช่นการเย็บปักถักร้อยและงานหัตถกรรม

เงื่อนไขสำคัญที่สุดได้แก่

- ไม่มีการใช้งานเป็นการลงโทษ
- ควรเป็นงานที่ให้ค่าตอบแทน (ในบางประเทศจะมีการหักลดวันต้องโทษลงตามจำนวนรายได้ที่ผู้ถูกคุมขังหามาได้)
- ชั่วโมงการทำงานไม่ควรมากเกินไปกว่าชั่วโมงการทำงานโดยปรกติภายนอก
- สถานประกอบการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยและสุขภาพระดับประเทศ

ประเด็นอ้างอิง

- โอกาสในการทำงานภายในสถานที่คุมขังเป็นอย่างไร และเมื่อเปรียบเทียบกับงานภายนอกเป็นอย่างไร?
- มีโอกาสในการทำงานนอกสถานที่คุมขังหรือไม่ (โดยเฉพาะ

สำหรับคนหนุ่มสาว และผู้ที่ใกล้จะได้รับการปล่อยตัว)?

- หากไม่มีงานมากพอสำหรับผู้ถูกคุมขังทุกคน มีการคัดเลือกงานให้แต่ละคนอย่างไร?
- การจัดสรรงานดังกล่าวมีความยุติธรรม โปร่งใสและไม่เลือกปฏิบัติหรือไม่?
- มีการจัดฝึกอาชีพอย่างไรบ้าง?
- เป็นการทำงานอย่างสมัครใจหรือไม่?
- สภาพการทำงานเป็นอย่างไร และเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพการทำงานภายนอกเป็นอย่างไรบ้าง?
- ผู้ถูกคุมขังซึ่งทำงานนอกสถานที่คุมขังได้รับการคุ้มครองด้านสิทธิหรือไม่?
- มีการแบ่งปันรายได้ระหว่างบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ หน่วยงานผู้ควบคุมตัวและรัฐบาลหรือไม่? ถ้ามี มีการแบ่งปันและใช้หลักเกณฑ์ที่โปร่งใสหรือไม่?
- ผู้ถูกคุมขังมีโอกาสใช้และเก็บสะสมเงินรายได้ได้อย่างไร?

เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม

Andrew Coyle, A Human Rights Approach to Prison Management, 2003. (Chapter 7 constructive activities and social reintegration; Chapter 8: Contacts with the Outside World, pp.83-104)

PRI, Making standards work, London 2001. (Section V Prisoners contacts with the outside world, pp.101-115; Section VI – Programmes for prisoners, pp. 7-149)

UN HCHR, Human Rights and Prisons, Geneva 2003 (Section 6: Making the best use of prisons; Section 7: Prisoner's contact with the outside world, pp.76-102)

Peter Sutton, (ed.) Basic Education in Prisons: Final Report, United Nation/ UNESCO Institute for Education (UIE) joint publication

บริการด้านการแพทย์

สุขภาพกายและใจของผู้ถูกคุมขังมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการคุมขังทำให้พวกเขามีโอกาสดูแลสุขภาพตนเองน้อยลง และอาจก่อให้เกิดด้านลบทั้งทางกายและใจต่อผู้ถูกคุมขัง หน่วยงานผู้ควบคุมตัวมีหน้าที่ดูแลให้ผู้ถูกคุมขังมีสุขภาพเป็นที่น่าพอใจ มีสภาพชีวิตและการทำงานที่ดี และมีการดูแลสุขภาพด้านแพทย์อย่างเหมาะสม บริการสุขภาพในเรือนจำควรมีความทัดเทียมกับบริการซึ่งอยู่ภายนอก

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรให้ความสนใจต่อประเด็นความยินยอมและการปิดเป็นความลับ ความสัมพันธ์ที่มีพื้นฐานจากความไว้วางใจเป็นองค์ประกอบสำคัญระหว่างคนไข้กับแพทย์ กฎบัตรสากลระบุไว้ด้วยว่า เราไม่อาจนำตัวผู้ถูกคุมขังเพื่อทดลองยา ซึ่งเป็นกรทดลองที่ส่งผลกระทบต่อความสมบูรณ์ทางกายหรือใจ

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักถึงปัญหาสุขภาพสำคัญของผู้ถูกคุมขังในประเทศหรือภูมิภาคของตน โดยอาจจะเป็นวัณโรค เอชไอวี/เอดส์ และการใช้สารเสพติด ควรมีการจัดโครงการบำบัดเพื่อผู้ป่วย และมีการส่งต่อไปยังสถานพยาบาลอื่นเมื่อได้รับการปล่อยตัว

บริการด้านการแพทย์

- การเข้าถึงบริการรักษา
 - การดูแลสุขภาพโดยเฉพาะสำหรับผู้หญิง (และทารก)
 - การดูแลสุขภาพโดยเฉพาะสำหรับผู้ถูกคุมขังที่มีอาการทางจิต
 - เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์
-

การเข้าถึงบริการรักษา

มาตรฐาน

“เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ควรตรวจสอบสุขภาพของผู้ถูกคุมขังทันทีหลังจากมีการรับตัวเข้าสถานที่คุมขัง และในภายหลังหากจำเป็น ทั้งนี้เพื่อพยายามช่วยฟื้นฟูอาการเจ็บป่วยทางกายหรือใจและดำเนินมาตรการที่จำเป็น มีการคัดกรองเพื่อแยกผู้ถูกคุมขังที่ต้องสงสัยว่าติดเชื้อหรืออาจเป็นต้นเหตุการแพร่ระบาดของโรค การบันทึกสภาพบกพร่องทางกายหรือใจที่ขัดขวางการฟื้นฟู และการวินิจฉัยความสามารถทางกายของผู้ถูกคุมขังทุกคนว่าเหมาะสมกับการทำงานหรือไม่” *SMR กฎที่ 24 (ข้อความที่คล้ายคลึงกันปรากฏอยู่ใน EPR กฎที่ 29)*

“จะต้องมีการตรวจสอบสุขภาพผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังโดยทันทีเมื่อมีการนำตัวเข้าสู่สถานที่คุมขังหรือนำตัวมาคุมขัง ทั้งนี้เพื่อสามารถให้บริการดูแลและรักษาที่จำเป็นได้ในภายหลัง โดยไม่ควรมีค่าใช้จ่ายสำหรับบริการดูแลและรักษา” *BPP หลักการที่ 24*

“เมื่อมีการนำตัวผู้ถูกคุมขังทุกคนเข้าสู่เรือนจำ จะต้องให้เจ้าหน้าที่หน่วยดูแลสุขภาพตรวจสอบสุขภาพโดยไม่ชักช้า ในรายงานจนถึงปัจจุบัน คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการสัมภาษณ์ผู้ถูกคุมขังแรกเข้าทุกคนอย่างละเอียด และหากจำเป็น ควรให้แพทย์ตรวจสอบสุขภาพโดยทันทีเมื่อมีการนำเข้า ในบางประเทศ การคัดกรองสุขภาพเป็นงานที่ทำโดย

พยาบาลผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้รายงานข้อมูลต่อแพทย์ กรณีเช่นนี้อาจถือว่าเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า

ควรมีการแจกจ่ายข้อมูลหรือหนังสือให้กับผู้ถูกคุมขังเมื่อแรกเข้า ทั้งนี้เพื่ออธิบายให้ทราบถึงการทำงานของหน่วยบริการสุขภาพ และตั้งเตือนให้เข้าใจถึงการปฏิบัติตนเพื่อขออนามัยเบื้องต้น” *CPT, GR 3, §33*

“2. จะต้องมีการส่งต่อผู้ถูกคุมขังที่เจ็บป่วยซึ่งต้องการการรักษาเป็นพิเศษ ไปยังหน่วยงานผู้เชี่ยวชาญหรือโรงพยาบาลเอกชน ในกรณีที่มีสถานพยาบาลในเรือนจำ จะต้องมีการจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์และเวชภัณฑ์เพื่อการดูแลและรักษาอย่างเหมาะสมสำหรับผู้ถูกคุมขังที่ป่วย และจะต้องมีเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรมมาอย่างเหมาะสม

3. ผู้ถูกคุมขังทุกคนจะต้องสามารถเข้าถึงบริการจากทันตแพทย์ที่มีความชำนาญ” *SMR กฎที่ 22*

“1. เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ต้องเป็นผู้ดูแลสุขภาพทางกายและใจของผู้ถูกคุมขัง และดูแลผู้ถูกคุมขังที่ป่วยในแต่ละวัน โดยเฉพาะผู้ที่แจ้งว่ามีอาการเจ็บป่วย และผู้ถูกคุมขังที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ” *SMR กฎที่ 25 (ข้อความที่คล้ายคลึงกันปรากฏอยู่ใน EPR กฎที่ 30)*

“เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องดูแลให้มีการคุ้มครองสุขภาพบุคคลที่อยู่ใต้การควบคุมอย่างเต็มที่ และต้องดำเนินการโดยทันทีเพื่อให้มีการดูแล

จากเจ้าหน้าที่เมื่อมีความจำเป็น” *จรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย มาตรา 6*

“ในระหว่างถูกควบคุมตัว ผู้ถูกคุมขังควรสามารถพบแพทย์ได้ทุกเวลา ไม่ว่าจะเป็นผู้ถูกคุมขังประเภทใด (โดยเฉพาะผู้ถูกคุมขังที่ถูกขังเดี่ยวซึ่งควรสามารถเข้าถึงแพทย์ได้เป็นพิเศษ โปรดดูย่อหน้าที่ 56 ของรายงานทั่วไปฉบับที่ 2 ของคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมาน (CPT/Inf (92) 3)) ควรมีการจัดระบบบริการด้านสุขภาพในลักษณะที่ช่วยให้มีการขอความช่วยเหลือจากแพทย์ได้โดยไม่มีการชักช้า

ผู้ถูกคุมขังควรได้รับบริการสุขภาพในลักษณะที่มีการปกปิดเป็นความลับ อย่างเช่น การส่งมอบข้อความไว้ในซองจดหมายปิดผนึก นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่เรือนจำไม่ควรทำตัวเป็นผู้คัดกรองคำร้องขอเพื่อเข้าพบแพทย์” *CPT, GR 3, §34*

โปรดดู ACPR, A-4 และ IDRCPLD, มาตรา 25

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรมีข้อมูลที่จำเป็นเพื่อช่วยให้สามารถเปรียบเทียบบริการสุขภาพในเรือนจำกับบริการเอกชนได้ คุณภาพของบริการที่ให้กับบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพต้องมีความทัดเทียมกับบริการภายนอกทัณฑ์สถาน (หลักการเรื่องความเท่าเทียม)

ผู้ถูกคุมขังแรกเข้าควรมีโอกาสพบแพทย์หรือพยาบาลผู้ชำนาญ เพื่อ

ให้เจ้าหน้าที่คัดกรองและตรวจอาการเจ็บป่วยที่มีอยู่เดิม รวมทั้งอาการบาดเจ็บที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการถูกคุมขังในสถานที่คุมขังก่อนหน้านี้ กระบวนการคัดกรองมีความสำคัญในแง่ที่ช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในบรรดาผู้ถูกคุมขังและเจ้าหน้าที่ด้วย

ผู้ถูกคุมขังทุกคนควรเข้าพบแพทย์ได้โดยไม่ชักช้า (หากไม่ใช่กรณีฉุกเฉิน ให้เข้าพบได้ภายใน 1 วัน) วิธีการตรวจสอบสุขภาพของผู้ถูกคุมขังก็ต้องเป็นไปด้วยความเคารพต่อศักดิ์ศรีของพวกเขา ด้วยเหตุดังกล่าว การพบแพทย์จึงควรเกิดขึ้นอย่างเป็นส่วนตัว หรืออย่างน้อยเจ้าหน้าที่เรือนจำและผู้ถูกคุมขังคนอื่น ๆ ไม่ควรมีส่วนรู้เห็นด้วย เจ้าหน้าที่ของเรือนจำต้องอนุญาตให้เข้าพบแพทย์ได้ตามที่ผู้ถูกคุมขังต้องการ แม้จะไม่มีกรบอกรเหตุผลของการเข้าพบก็ตาม

ผู้ถูกคุมขังที่ต้องได้รับการรักษาพยาบาลเป็นพิเศษควรได้รับการรักษาดังกล่าว โดยอาจเป็นการเข้าพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในเรือนจำแห่งนั้น หรือการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญที่อื่น แต่ละสถานที่คุมขังต้องมีระบบส่งตัวฉุกเฉินไปยังโรงพยาบาล

การปฏิเสธไม่ให้ได้รับการรักษาถือได้ว่าเป็นการทารุณอย่างหนึ่ง

ผู้ถูกคุมขังไม่ควรที่จะต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาล

หากในขณะผู้เข้าเยี่ยมไม่มีเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ที่ไม่มีคุณสมบัติอยู่ด้วย สมาชิกคนอื่น ๆ ก็ต้องทำหน้าที่ขอข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพด้านสุขภาพของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ อาการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งที่สุดโรคติดต่อและโรคระบาดที่ตรวจพบ อัตราการเสียชีวิต ทั้งยังควรตรวจเยี่ยม

ระบบการเข้ารับบริการด้านสุขภาพ

ประเด็นอ้างอิง

- สภาพทั่วไปด้านการแพทย์เป็นอย่างไร?
- เรือนจำมียุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านั้นหรือไม่?
- เรือนจำเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ระดับชาติเพื่อแก้ปัญหา
วัณโรค เอชไอวี/เอดส์และโรคสำคัญอย่างอื่นหรือไม่?
- การพบแพทย์เกิดขึ้นที่ใดและในสภาพแบบใด?
- บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพเข้ารับบริการด้านสุขภาพ
อย่างไร (ต้องรอนัดพบแพทย์หรือพบผู้เชี่ยวชาญภายนอกนานเพียง
ไร)?
 - o สามารถเข้าพบได้ตามคำร้องขอ โดยมีกระบวนการอย่างไร?
 - o โดยการร้องขอจากเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ซึ่งมีการตรวจ
เยี่ยมเรือนจำบ่อยครั้งเพียงใด?
 - o โดยการร้องขอจากเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมตัว และมีกระบวนการ
อย่างไร?
- มีเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์อยู่เวรทั้งกลางวันและกลางคืน
หรือไม่?
- มีกระบวนการส่งต่อฉุกเฉินทั้งกลางวันและกลางคืนหรือไม่?
- มีระบบการเข้าพบนักจิตวิทยาอย่างไร?
- มีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติในการอนุญาตให้พบ

เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์หรือการรักษาอย่างไรบ้าง?

เวชภัณฑ์

- ที่เก็บเวชภัณฑ์ (ตู้แช่เย็น) มีความเหมาะสมหรือไม่?
 - มีการสั่งซื้อยาอย่างไร?
 - มีการควบคุมปริมาณเวชภัณฑ์อย่างไร?
-

เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์

มาตรฐาน

“1. เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ต้องเป็นผู้ดูแลสุขภาพทางกายและใจของผู้ถูกคุมขัง และดูแลผู้ถูกคุมขังที่ป่วยในแต่ละวัน โดยเฉพาะผู้ที่แจ้งว่ามีอาการเจ็บป่วย และผู้ถูกคุมขังที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์จะต้องรายงานให้ผู้อำนวยความสะดวกทราบ เมื่อเห็นว่าสุขภาพกายหรือใจของผู้ถูกคุมขังได้รับผลกระทบหรือจะได้รับผลกระทบจากการคุมขังอย่างต่อเนื่อง หรือจากสภาพการคุมขังอย่างอื่น” *SMR กฎที่ 25 (ข้อความที่คล้ายคลึงกันปรากฏอยู่ใน EPR กฎที่ 30)*

“1. ในทุกสถานที่คุมขัง จะต้องมียาเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ที่มีคุณสมบัติอย่างน้อย 1 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ด้านจิตเวชอยู่บ้าง ลักษณะการให้บริการควรมีลักษณะใกล้เคียงกับบริการสุขภาพโดยทั่วไปของชุมชนหรือประเทศ โดยควรประกอบด้วยบริการด้านจิตเวช เพื่อการวิเคราะห์โรค และในบางกรณีอาจมีการบำบัดอาการจิตไม่ปรกติด้วย

2. จะต้องมี การส่งต่อผู้ถูกคุมขังที่เจ็บป่วยซึ่งต้องการการรักษาเป็นพิเศษ ไปยังหน่วยงานผู้เชี่ยวชาญหรือโรงพยาบาลเอกชน ในกรณีที่มีสถานพยาบาลในเรือนจำ จะต้องมีการจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์และเวชภัณฑ์เพื่อการดูแลและรักษาอย่างเหมาะสมสำหรับผู้ถูกคุมขังที่ป่วย และจะต้องมีเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรมมาอย่างเหมาะสม” *SMR กฎที่ 22 (ข้อความที่คล้ายคลึงกันปรากฏอยู่ใน EPR กฎที่ 26)*

“ระบบบริการสุขภาพในเรือนจำควรให้บริการปรึกษาสำหรับผู้ป่วยนอกและบริการรักษาฉุกเฉิน (โดยควรมีหน่วยพยาบาลและเตียงคนไข้) เป็นอย่างน้อย และผู้ถูกคุมขังทุกคนควรสามารถรับบริการจากทันตแพทย์ที่มีคุณสมบัติด้วย นอกจากนี้แพทย์ในเรือนจำควรสามารถขอรับบริการจากผู้เชี่ยวชาญได้

ในแง่ของบริการรักษาฉุกเฉิน ควรมีแพทย์ที่สามารถตามตัวได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ควรมีเจ้าหน้าที่ซึ่งสามารถทำการปฐมพยาบาลได้อยู่ในเรือนจำตลอดเวลาโดยเฉพาะผู้ที่มีประสบการณ์ด้านพยาบาลมาก่อน

ควรมีเจ้าหน้าที่ด้านการดูแลสุขภาพ ให้การกำกับดูแลรักษาผู้ป่วยนอกอย่างเหมาะสม ในหลายกรณีการพึงเจอะความเห็นของผู้ถูกคุมขังในการให้บริการดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง อาจไม่เพียงพอ” *CPT, GR 3 §35*

“การกระทำต่อไปนี้ขัดกับหลักจริยธรรมด้านการแพทย์สำหรับเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ โดยเฉพาะแพทย์ผู้รักษา

(ก) การรับรองหรือมีส่วนร่วมรับรองความทนทานของผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังต่อการปฏิบัติหรือการลงโทษในบางรูปแบบ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อร่างกายหรือใจ และไม่ปฏิบัติตามกฎบัตรสากลที่เกี่ยวข้อง หรือการเข้าร่วมในการปฏิบัติหรือการลงโทษในลักษณะดังกล่าว ซึ่งไม่ปฏิบัติตามกฎบัตรสากลที่เกี่ยวข้อง” หลักการด้านจริยธรรมทางการแพทย์เกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ โดยเฉพาะแพทย์ ในการคุ้มครองผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังเพื่อให้ปลอดภัยจากการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ฆาตกรรมหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ หลักการที่ 4 องค์การสหประชาชาติ

“เจ้าหน้าที่ดูแลสุขภาพในเรือนจำมักเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีความเสี่ยง การทำหน้าที่ดูแลสุขภาพของผู้ป่วย (ผู้ถูกคุมขังที่ป่วย) อาจทำให้เกิดความขัดแย้งกับระบบจัดการและรักษาความปลอดภัยในเรือนจำ ซึ่งทำให้เกิดคำถามและทางเลือกทางจริยธรรมที่ยุ่งยาก เพื่อให้เกิดการทำงานดูแลสุขภาพอย่างเป็นทางการอิสระ คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานเห็นว่า เจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องปฏิบัติหน้าที่ได้ใกล้เคียงมากที่สุดกับระบบบริการสุขภาพกระแสหลักในชุมชนทั่วไป” *CPT, GR 3, §71*

โปรดดู SMR กฎที่ 23-25 และ IDRCPLD, มาตรา 29

ความเห็น

ในการตรวจเยี่ยมระบบดูแลสุขภาพในสถานที่คุมขัง คณะผู้เข้าเยี่ยมชมควรให้ความสำคัญกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์และความเป็นอิสระในการตัดสินใจด้านการแพทย์ โดยควรมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ดูแลให้สภาพการคุมขังโดยทั่วไปมีลักษณะช่วยให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีที่สุด ทั้งนี้โดยการรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงผลกระทบที่มีต่อคุณภาพการรักษาและสภาพการคุมขัง
 - ตรวจสอบโรคติดต่อและเสนอแนะมาตรการเพื่อหลีกเลี่ยงการแพร่ระบาดของโรค
 - ดูแลให้ผู้ถูกคุมขังสามารถพบแพทย์และรักษาอย่างเป็นทางการเป็นส่วนตัวได้
 - การส่งต่อผู้ป่วยไปยังผู้อำนวยการ
- ภาระหน้าที่หลายชั้นเป็นเหตุให้แพทย์ในเรือนจำไม่ได้ทำหน้าที่แค่

แพทย์ส่วนตัวสำหรับผู้ถูกคุมขัง หากยังเป็นที่ปรึกษาให้กับฝ่ายจัดการของสถานที่คุมขังด้วย ซึ่งอาจนำไปสู่ผลประโยชน์ทับซ้อน บทบาทการเป็นผู้ให้คำปรึกษากับฝ่ายบริหารของเรือนจำควรจำกัดอยู่แต่การให้ความเห็นว่าจะปรับปรุงสุขภาวะทั่วไปและของแต่ละบุคคลอย่างไร โดยไม่ควรมีการขอให้แพทย์หรือพยาบาลเข้าไปมีส่วนร่วมในการลงโทษ ซึ่งขัดต่อจรรยาบรรณของแพทย์ และขัดต่อการตีความโดยทั่วไปของ SMR¹⁹

เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ต้องมีความเป็นอิสระอย่างเต็มที่ในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการรักษา โดยเป็นอิสระจากหน่วยงานผู้ควบคุมตัว ซึ่งจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อบริการสุขภาพในเรือนจำเป็นส่วนหนึ่งของระบบสาธารณสุขของประเทศ แทนที่จะต้องขึ้นอยู่กับอำนาจของเรือนจำแห่งนั้น

เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณการรักษาความลับโดยทั่วไป

การประเมินผลความสามารถ ความเป็นอิสระและการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ รวมทั้งคุณภาพการให้บริการเป็นหน้าที่ของผู้ชำนาญการด้านสุขภาพ ด้วยเหตุดังกล่าว คณะผู้เข้าเยี่ยมจึงควรมีสมาชิกเป็นผู้ชำนาญการด้านการแพทย์ หรือสามารถติดต่อกับผู้ชำนาญการด้านการแพทย์ได้

ประเด็นอ้างอิง

- หน่วยงานดูแลสุขภาพประกอบด้วยบุคลากรอย่างไร (จำนวน

19 โปรดดูประเด็นนี้ ยกตัวอย่างเช่น กรณี PRI, *Making Standards Work*, p.80, § 39ff

นของแพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักจิตเวช ฯลฯ)?

- บุคลากรเหล่านี้มีคุณสมบัติอย่างไรหรือไม่มี?
 - หน่วยงานดูแลสุขภาพในเรือนจำมีความสัมพันธ์กับระบบสาธารณสุขแห่งชาติอย่างไร ทั้งในแง่การเข้าถึงสินค้า บริการ ข้อมูล ข่าวสารและการอบรม?
 - เวลาในการทำงานสอดคล้องกับความต้องการในเรือนจำหรือไม่?
 - มีหน้าที่อย่างไรบ้าง?
-

การดูแลสุขภาพพิเศษสำหรับผู้หญิงและทารก

มาตรฐาน

“(...) เพื่อให้ผู้หญิงซึ่งถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพได้รับการปฏิบัติตามหลักการแห่งความเท่าเทียม เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์และพยาบาลซึ่งเป็นผู้ให้บริการจะต้องเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมการดูแลสุขภาพของผู้หญิงมาโดยเฉพาะ รวมทั้งนักสูตินรีเวช นอกจากนี้ ผู้หญิงซึ่งถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพก็ควรได้รับมาตรฐานดูแลและป้องกันโรคติดต่อที่เกี่ยวกับผู้หญิงภายนอก รวมทั้งการคัดกรองมะเร็งเต้านมและปากมดลูก” *CPT, GR 10, §32*

“1. ในเรือนจำหญิง จะต้องมีการมีที่พักรักษาพิเศษที่จำเป็นสำหรับการดูแลและรักษาหญิงในช่วงก่อนคลอดบุตรและหลังคลอด โดยหากเป็นไปได้ควรจัดให้มีการคลอดบุตรในโรงพยาบาลนอกเรือนจำ ในกรณีที่บุตรถือกำเนิดในเรือนจำไม่ควรระบุข้อมูลเช่นนั้นไว้ในสูติบัตร

2. ในกรณีที่อนุญาตให้มีการเลี้ยงดูทารกในเรือนจำพร้อมกับแม่ ทางเรือนจำต้องจัดให้มีสถานรับเลี้ยงเด็กที่มีเจ้าหน้าที่ผู้มีความชำนาญ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ดูแลทารกในขณะที่แม่ไม่สามารถทำหน้าที่นั้นได้” *SMR กฎที่ 23*

“โดยทั่วไปแล้ว ไม่ควรให้มีการคลอดบุตรในเรือนจำ และตามหลักปฏิบัติทั่วไปของภูมิภาคของสภาแห่งยุโรป จะต้องมีการส่งตัวหญิงผู้ตั้งครรภ์ที่เป็นผู้ถูกคุมขังออกไปยังโรงพยาบาลในช่วงเวลาอันเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมาจากคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานพบตัวอย่างของหญิงตั้ง

ครรภ์ที่ถูกพันธนาการ หรือถูกผูกติดกับเตียงหรือผูกติดกับเครื่องเรือนอย่างอื่น ในระหว่างมีการตรวจด้านสูตินรีเวชหรือการส่งตัว การกระทำเช่นนั้นเป็นสิ่งที่ไม้อาจยอมรับได้โดยสิ้นเชิง และถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติอย่างไร้มนุษยธรรมและลดทอนความเป็นมนุษย์อย่างหนึ่ง ควรจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยด้วยวิธีการอย่างอื่น” CPT, GR 10, §27

โปรดดู ACPR, B-2b), c), d) and e) และ IDRCPL, มาตรา 20

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักว่า เรือนจำโดยทั่วไปมักไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับความต้องการพิเศษของผู้หญิงได้ ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งทางกายและใจ นอกจากนี้ ยังมีกรณีที่ผู้หญิงถูกละเมิด โดยเฉพาะการละเมิดทางเพศก่อนการส่งตัวเข้าเรือนจำ ในหลายประเทศ ผู้หญิงต้องเผชิญความเสี่ยงแม้ในช่วงที่ถูกคุมขังแล้ว

ควรมีการจัดบริการดูแลด้านสูตินรีเวชให้ และมีมาตรการพิเศษเพื่อรองรับความต้องการเนื่องจากการตั้งครรภ์และการทำหน้าที่ของแม่

ประเด็นอ้างอิง

- ในเรือนจำมีนักสูตินรีเวชประจำอยู่หรือไม่ และมีชั่วโมงการทำงานอย่างไร?
- เจือจางในการเข้าพบนักสูตินรีเวชเป็นอย่างไร?

- มีการตอบสนองความต้องการพิเศษของหญิงผู้ตั้งครรภ์หรือไม่?
 - มีการตอบสนองความต้องการพิเศษของแม่ที่ต้องดูแลเด็กอ่อนหรือไม่?
 - ผู้หญิงคลอดบุตรที่ใด?
 - ในเรือนจำที่มีหญิงผู้ถูกคุมขังซึ่งดูแลทารกของตนเอง มีการเข้าถึงนักรูมาเรชหรือไม่?
 - ผู้หญิงได้รับการด้านสุขภาพที่เทียบเท่ากับผู้ชายหรือไม่?
-

การดูแลสุขภาพโดยเฉพาะสำหรับผู้ถูกคุมขังที่มีอาการทางจิต

มาตรฐาน

1. บุคคลซึ่งมีอาการวิกลจริตจะต้องไม่ถูกคุมขังในเรือนจำ โดยต้องจัดให้มีการส่งตัวไปยังหน่วยงานด้านจิตเวชโดยทันที
2. ผู้ถูกคุมขังที่มีอาการทางจิตประสาทหรือความผิดปกติด้านจิต จะต้องได้รับการดูแลและรักษาในหน่วยงานที่เชี่ยวชาญพิเศษภายใต้การดูแลของแพทย์
3. ในช่วงที่ยังอยู่ในเรือนจำ ผู้ถูกคุมขังที่มีลักษณะดังกล่าวจะต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษจากเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์
4. แผนการแพทย์หรือจิตเวชในเรือนจำจะต้องให้การรักษาด้านจิตเวชกับผู้ถูกคุมขังทุกคนที่ต้องการการรักษาดังกล่าว” *SMR กฎที่ 82 (ข้อความที่คล้ายคลึงกันปรากฏอยู่ใน EPR กฎที่ 100)*

“ผู้ถูกคุมขังที่มีอาการผิดปกติทางจิตอย่างรุนแรง ควรถูกส่งตัวไปดูแลในสถานพยาบาล ซึ่งมีเครื่องมือและเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญอย่างเหมาะสม โดยนักจิตเวชจะเป็นผู้วินิจฉัยการรับตัวผู้ถูกคุมขังเพื่อเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้อนุมัติ” *ย่อหน้า ที่ 55 R(98)7*

“ถือเป็นความก้าวหน้าจากจุดยืนด้านจริยธรรมที่มีการส่งตัวผู้ถูกคุมขัง

เพื่อเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลนอกเรือนจำ โดยเป็นสถานพยาบาลภายใต้ระบบสาธารณสุข แต่จากอีกมุมมองหนึ่ง มีผู้เห็นว่าการจัดให้มีแผนกจิตเวชในเรือนจำ ทำให้สามารถให้บริการดูแลและรักษาอย่างเต็มที่โดยมีการเก็บข้อมูลเป็นความลับ และสร้างความเข้มแข็งให้กับบริการด้านการแพทย์และสังคมภายในเรือนจำแห่งนั้น” *CPT, GR 3, §43*

โปรดดู ACPR, B-5-b), c) and d) และ IDRCPLD, มาตรา 17

ความเห็น

สัดส่วนของผู้ถูกคุมขังที่มีอาการทางจิตในเรือนจำมักสูงกว่าประชากรภายนอกทั่วไป ดังนั้นคณะผู้เข้าเยี่ยมควรตรวจเยี่ยมว่าผู้ถูกคุมขังที่มีอาการทางจิตได้รับการดูแลและรักษาอย่างพอเพียงหรือไม่ ทั้งนี้ควรเป็นการดูแลและรักษาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวช

หากจำเป็น ควรมีแผนกให้บริการที่สามารถดูแลอย่างพอเพียงในเรือนจำ ในขณะที่มาตรฐานสากลส่วนใหญ่มีความเชื่อว่า โรงพยาบาลด้านจิตประสาทเป็นสถานที่ที่ดีที่สุดเพื่อการรักษาพิเศษ และมักมีข้อเสนอแนะให้ส่งตัวผู้ถูกคุมขังที่มีอาการทางจิตรุนแรงไปยังโรงพยาบาลด้านจิตเวช

แต่จากอีกมุมมองหนึ่ง ดังที่ปรากฏในรายงานทั่วไปฉบับที่ 3 ของคณะกรรมการเพื่อป้องกันทรมาน การจัดให้มีแผนกจิตเวชในเรือนจำก็อาจเป็นข้อได้เปรียบอย่างหนึ่ง ทางคณะกรรมการฯ เชื่อว่าการทำเช่นนั้นจะช่วยยกระดับการทำงานเพื่อตอบสนองอาการเจ็บป่วยทางจิตและผู้ถูกคุมขังที่มีพฤติกรรมผิดปกติได้อย่างเป็นมืออาชีพมากขึ้น

เพื่อให้สามารถตรวจเยี่ยมว่าบริการด้านจิตเวชในสถานที่คุมขังมีพอเพียงหรือไม่ คณะผู้เข้าเยี่ยมอาจประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวชในบางครั้ง ในกรณีที่ไม่สามารถหาผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวชได้ คณะผู้เข้าเยี่ยมก็ยังสามารถตรวจเยี่ยมว่าทางเรือนจำมีนโยบายให้การดูแลด้านสุขภาพจิตหรือไม่ และมีการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว โดยมีการประสานงานกับบริการสาธารณสุขภายนอกเรือนจำอย่างเหมาะสมหรือไม่

อีกประเด็นหนึ่งที่เกี่ยวข้องกันแต่ก็แตกต่างกันได้แก่ กรณีที่มีคำสั่งบังคับเพื่อกักตัวผู้ถูกคุมขังในโรงพยาบาลด้านจิตเวช คณะผู้เข้าเยี่ยมบางหน่วย อย่างเช่น คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมาน และกลไกที่จัดตั้งขึ้นตามพิธีสารเลือกรับต่อทำนองสัญญาต่อต้านการทรมาน อาจกำหนดขอบเขตการทำหน้าที่ครอบคลุมการตรวจเยี่ยมสภาพการคุมขังของบุคคลเช่นนั้นได้ ประเด็นนี้ไม่ถูกรวมอยู่ในหนังสือคู่มือเล่มนี้ แต่มีการอ้างอิงถึงงานเขียนที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นอ้างอิง

- มีผู้ถูกคุมขังที่เข้าสู่เรือนจำในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ซึ่งตรวจพบว่ามีอาการทางจิตประสาทหรือไม่?
- ในกรณีที่มีผลการตรวจวิเคราะห์ดังกล่าว ทางเรือนจำปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังอย่างไร (อย่างเช่น ส่งตัวไปยังโรงพยาบาลจิตเวชภายนอก จัดให้มีแผนกพิเศษเพื่อดูแลภายในเรือนจำ ไม่มีการจัดมาตรการพิเศษใด ๆ)?

- ใครเป็นผู้ดูแลการรักษาผู้ถูกคุมขังเหล่านั้น (นักจิตเวช แพทย์ทั่วไป)?
- ในเรือนจำมีนักจิตเวชอยู่มากน้อยเพียงใด และมีเวลาทำงานในนั้นบ่อยครั้งหรือไม่?
- ผู้ถูกคุมขังที่มีอาการทางจิตได้รับการรักษาอย่างไร (การรักษาด้วยยา กิจกรรมบำบัด ฯลฯ)?

เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม

PRI, Making standards work, London 2001. (Section IV Prisoners' mental and physical health, pp.69 to 98

Andrew Coyle, A Human Rights Approach to Prison Management, 2003. (Prisoners and Health care, pp.49-58)

PRI, Making standards work, London 2001. (Section V Prisoners contacts with the outside world, pp. 101-115;Section VI – Programmes for prisoners, pp.17-149)

UN HCHR, Human Rights and Prisons, Geneva 2003 (Section 4: Health Care of prisoners, pp.46-63)

มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

CPT 3rd General report on activities, Health care services in prisons, CPT/Inf(93)12§ 30-77.

CPT 10th General report on activities, Women deprived of their liberty, CPT/Inf(2000)13, §26-33)

CPT 8th General report on activities, Involuntary Placement in psychiatric establishments, CPT/Inf

(98)12,§25-58)

International Council of Prison Medical services, Oath of Athens for prison physicians, 1979. www.icpms.interfree.it/atheus

UN Principles for the protection of persons with mental illness, 1991

บุคลากรในเรือนจำ

คณะผู้เข้าเยี่ยมไม่ควรละเลยตรวจเยี่ยมการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลผู้ถูกคุมขัง เนื่องจากพวกเขาเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดการปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง คุณภาพความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ถูกคุมขังเป็นกุญแจสำคัญที่นำไปสู่สภาพการคุมขังที่มีมนุษยธรรม

ปัจจัยต่อไปนี้มีส่วนในการกำหนดคุณภาพของเจ้าหน้าที่

- องค์กร (จำนวนของเจ้าหน้าที่ จำนวนผู้หญิงในบุคลากร สัดส่วนของเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่โดยตรงกับผู้ถูกคุมขัง เวลาและสภาพการทำงาน
 - การคัดเลือกเจ้าหน้าที่และการอบรมพื้นฐาน
 - ทักษะและทัศนคติแบบมืออาชีพ
 - เงื่อนไขการให้บริการและสถานภาพ
 - ความเชี่ยวชาญพิเศษ
 - การใช้กำลัง
 - ทัศนะด้านเพศและความหลากหลายทางวัฒนธรรม
 - ผู้อำนวยการ
-

อาจมีการจัดแบ่งกลุ่มเจ้าหน้าที่ออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้ แม้ว่าอาจมีการรวมภาระหน้าที่ในบางส่วนเพื่อประโยชน์บางอย่าง)

- การบริหารจัดการ
- การควบคุมสอดส่องดูแลภายใน
- การสอดส่องดูแล/รักษาความปลอดภัยภายนอก (ซึ่งอาจไม่ได้อยู่ที่อำนาจหน้าที่ของพัศดีเรือนจำเสมอไป)
- เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์
- เจ้าหน้าที่ด้านสังคม (ผู้รับผิดชอบต่อชีวิตประจำวันของผู้ถูกคุมขังกลุ่มหนึ่ง)
- เจ้าหน้าที่ด้านขนส่ง
- เจ้าหน้าที่อบรม (ด้านการศึกษา กิจกรรม การทำงาน)
- เจ้าหน้าที่ด้านคลังพัสดุ

ขอบเขตการตรวจเยี่ยมการทำงานของเจ้าหน้าที่อาจแตกต่างกันไปสำหรับคณะผู้เข้าเยี่ยมคณะต่าง ๆ อย่างไรก็ดีตาม สมาชิกคณะผู้เข้าเยี่ยมต้องมีโอกาสพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการคุมขัง ควรครอบคลุมถึงสภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่และทัศนของพวกเขาคือต่อการทำงานในเรือนจำและการปรับปรุงต่าง ๆ ที่พวกเขาเห็นว่าจำเป็น

บุคลากรในเรือนจำ

- ประเด็นทั่วไป
 - การอบรมบุคลากรในเรือนจำ
-

ประเด็นทั่วไป

มาตรฐาน

“1. ฝ่ายบริหารของเรือนจำต้องทำหน้าที่คัดเลือกบุคลากรทุกระดับอย่างระมัดระวัง ทั้งนี้เนื่องจากคุณสมบัติ มนุษยธรรม ทักษะแบบมืออาชีพและความเหมาะสมส่วนบุคคลในการทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การบริหารจัดการเรือนจำอย่างเหมาะสม

2. ฝ่ายบริหารของเรือนจำจะต้องกระตุ้นเตือนสาธารณะและบุคลากรของตนเองอย่างสม่ำเสมอว่า ภาระหน้าที่เช่นนี้เป็นงานบริการสังคมที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และต้องหาหนทางที่เหมาะสมเพื่อเผยแพร่ให้สาธารณะตระหนักถึงความจริงข้อนี้

3. เพื่อให้ข้อความข้างต้นเป็นจริง ควรมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ให้เป็นเจ้าหน้าที่เต็มเวลา ซึ่งจะเป็นบุคลากรแบบมืออาชีพและมีสถานภาพเป็นข้าราชการ โดยมีความมั่นคงในตำแหน่งงานที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรม ประสิทธิภาพและสุขภาพร่างกายเท่านั้น ควรมีการกำหนดเงินเดือนอย่างพอเพียงเพื่อสร้างแรงดึงดูดใจและรักษาเจ้าหน้าที่ทั้งชายและหญิงที่มีความเหมาะสม ควรมีการจัดสวัสดิการและบริการอย่างอื่นให้เหมาะสมกับสภาพการทำงาน” *SMR กฎที่ 46 (โปรดดู กฎที่ 54 ด้วย)*

“จากทัศนะที่มองว่าบุคลากรในเรือนจำมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการที่ดีและการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ขององค์กรและการปฏิบัติ ฝ่ายบริหารของเรือนจำต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติตามกฎของเจ้า

หน้าที” EPR กฎที่ 51

“(…) การมีบุคลากรละกันทั้งสองเพศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยป้องกันการทารุณในสถานที่คุมขัง การมีทั้งเจ้าหน้าที่ชายและหญิงอาจมีประโยชน์ทั้งในแง่การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของการควบคุมตัวและการทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสถานที่คุมขัง” CPT, GR 10, §23

“ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดระบบเรือนจำที่มีมนุษยธรรมได้แก่ การมีบุคลากรในเรือนจำที่ผ่านการคัดเลือกและอบรมอย่างเหมาะสม เป็นผู้มีความคิดด้านความสัมพันธ์กับผู้ถูกคุมขังอย่างเหมาะสม มีความรักในงานที่ทำมากกว่าทำแค่เป็นอาชีพ การสร้างความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับผู้ถูกคุมขังควรถือว่าเป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของการทำหน้าที่ด้วยความรัก

เป็นที่น่าเสียดาย คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานมักพบว่าโดยทั่วไปแล้ว เจ้าหน้าที่และผู้ถูกคุมขังมีความสัมพันธ์แบบทางการและค่อนข้างห่างเหิน เจ้าหน้าที่มักมีทัศนคติที่เคร่งเครียดต่อผู้ถูกคุมขัง และมีการสนทนากับพวกเขาบ่อยมาก คณะกรรมการฯ เป็นว่าการกระทำในลักษณะต่อไปนี้จะสะท้อนถึงวิธีทำงานแบบดังกล่าว การบังคับให้นักโทษยื่นหันหน้าเข้าฝาผนังในขณะที่รอเจ้าหน้าที่ให้มาเข้าพบ หรือรอให้ผู้เข้าเยี่ยมเดินผ่านไป การบังคับให้ผู้ถูกคุมขังก้มศีรษะหรือประสานมือไว้ด้านหลังในขณะที่เดินอยู่ในเรือนจำ เจ้าหน้าที่ถือไม้กระบองในลักษณะที่เห็นชัดเจนและยั่วเย้า การปฏิบัติเช่นนั้นเป็นสิ่งไม่จำเป็นในการรักษาความปลอดภัย ทั้งยังไม่ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้า

หน้าที่กับผู้ถูกคุมขัง

ความเป็นมืออาชีพอย่างแท้จริงของบุคลากรในเรือนจำจะเกิดขึ้นเมื่อพวกเขาสามารถปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง ในลักษณะที่เหมาะสมและมีมนุษยธรรมพร้อม ๆ กับสามารถรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยได้ ในแง่นี้ฝ่ายบริหารของเรือนจำควรบ่มเพาะความรู้สึกไว้วางใจอย่างชอบด้วยเหตุผลในบรรดาเจ้าหน้าที่ และให้มีการมองว่าผู้ถูกคุมขังย่อมปรารถนาจะปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม การพัฒนาความสัมพันธ์ในเชิงบวกและสร้างสรรค์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ถูกคุมขัง ไม่เพียงช่วยลดความเสี่ยงจากการทารุณเท่านั้น หากยังสร้างความเข้มแข็งให้กับการควบคุมและการรักษาความปลอดภัยด้วย ในทางกลับกัน การปฏิบัติเช่นนั้นจะช่วยให้ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่

การส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ถูกคุมขังยังขึ้นอยู่กับปริมาณเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างพอเพียงในแต่ละช่วงเวลาและในแต่ละแผนก รวมทั้งในอาคารสถานที่ซึ่งมีการใช้งานโดยผู้ถูกคุมขัง ผู้แทนของคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานมักไม่ค่อยพบสภาพดังกล่าว จำนวนเจ้าหน้าที่ซึ่งต่ำและ/หรือการส่งเจ้าหน้าที่ไปประจำตามจุดต่าง ๆ ซึ่งไม่พอเพียง ทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความใกล้ชิดกับผู้ถูกคุมขัง และย่อมเป็นอุปสรรคขัดขวางพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดี ทั้งยังทำให้เกิดบรรยากาศที่ไม่ไว้วางใจระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ถูกคุมขัง

เป็นที่สังเกตว่า ในกรณีที่มีเจ้าหน้าที่ไม่พอเพียง การทำงานล่วงเวลาอาจมีความจำเป็นเพื่อรักษาระดับความปลอดภัยและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการฟื้นฟูในเรือนจำ แต่การทำงานล่วงเวลามักทำให้เกิดความเครียดของเจ้าหน้าที่

และความท้อถอยอย่างไม่จำเป็น ซึ่งมักนำไปสู่ความตึงเครียดที่เลวร้ายยิ่งขึ้นในบรรยากาศของเรือนจำ” *CPT, GR 11, §26*

โปรดดู IDRC PDL, ย่อหน้าที่ 1 ของมาตรา 7

เด็กและเยาวชน

“บุคลากรในเรือนจำควรมีคุณสมบัติเหมาะสม และมีจำนวนผู้เชี่ยวชาญอย่างพอเพียงในด้านต่าง ๆ ทั้งนักการศึกษา ผู้ฝึกสอนอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษา นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตเวชและนักจิตวิทยา โดยควรมีการจ้างงานบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้อย่างถาวร (...)” *RPJDL กฎที่ 81.1*

“ฝ่ายบริหารของเรือนจำต้องทำหน้าที่คัดเลือกบุคลากรทุกระดับอย่างระมัดระวัง ทั้งนี้เนื่องจากคุณสมบัติ มนุษยธรรม ทักษะแบบมืออาชีพและความเหมาะสมส่วนบุคคลในการทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม รวมทั้งการจัดให้มีบุคลากรที่เหมาะสมกับงาน” *RPJDL กฎที่ 82.3*

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากพวกเขามีบทบาทสำคัญในการสร้างบรรยากาศทั่วไปในสถานที่คุมขัง ด้วยเหตุดังกล่าว การคัดเลือกบุคลากรตามหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับทักษะและความสามารถส่วนบุคคล จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง จะ

ต้องมีจำนวนเจ้าหน้าที่อย่างพอเพียง ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการในการรักษาความปลอดภัย และเพื่อให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ถูกคุมขัง โดยอุดมคติแล้ว ควรจัดให้มีความสมดุลระหว่างเจ้าหน้าที่ชายและหญิงซึ่งสะท้อนสภาพสังคมทั่วไป

สภาพการทำงานและสภาพภาพของเจ้าหน้าที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อทัศนคติที่พวกเขามีต่อผู้ถูกคุมขัง ควรมีการให้ความใส่ใจเป็นพิเศษต่อการขึ้นคำตอบแทน ปรับปรุงชั่วโมงทำงาน การส่งเสริมด้านอาชีพและโอกาสที่จะเปลี่ยนหน้าที่การงาน

เพื่อการคุ้มครองผู้ถูกคุมขัง บุคลากรในเรือนจำควรปฏิบัติตามกฎของการรายงานอย่างชัดเจน แต่ไม่มีความจำเป็นใด ๆ ที่จะต้องจัดโครงสร้างในเรือนจำให้เป็นแบบเดียวกับโครงสร้างของกองทัพ อย่างเช่น การมียศตำแหน่งแบบทหาร

พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ถูกคุมขังขึ้นอยู่กับคำสั่งที่พวกเขาได้รับอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เจ้าหน้าที่เองได้รับอิทธิพลจากวิธีทำงานและพฤติกรรมของผู้มีตำแหน่งสูงขึ้นไป ได้รับอิทธิพลจากคำพูดของนักการเมืองและทัศนะของประชาชนทั่วไปที่มีต่อผู้ถูกคุมขัง ผู้อำนวยการมักมีอิทธิพลอย่างมากต่อเจ้าหน้าที่ในสถานที่คุมขัง

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรสังเกตคุณภาพความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ถูกคุมขังอย่างใกล้ชิด และควรเลือกใช้ภาษาเพื่อแสดงความเห็น นำเสียง การใช้ภาษาท่าทางและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในบางสถานการณ์

ประเด็นอ้างอิง

คณะผู้เข้าเยี่ยมชมควรมีข้อมูลต่อไปนี้

- จำนวนบุคลากรและสัดส่วนของบุคลากรที่ทำงานโดยตรงกับผู้ถูกคุมขัง
- หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ ระดับการศึกษาและประวัติส่วนบุคคล
 - การอบรมเบื้องต้นและการอบรมต่อเนื่อง
 - เงินเดือนโดยเฉลี่ย
 - จำนวนเจ้าหน้าที่หญิงและระดับของอำนาจหน้าที่
 - เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังอย่างไร และผู้ถูกคุมขังปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่อย่างไร
 - ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ถูกคุมขัง
 - ทักษะของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ถูกคุมขัง ต่อเจ้าหน้าที่ระดับสูงขึ้นไปและต่องานที่ทำ
 - ผู้ถูกคุมขังมีโอกาสเข้าพบผู้อำนวยการอย่างไรบ้าง
 - ความถี่ของการสำรวจทุกส่วนของเรือนจำโดยผู้อำนวยการ

การอบรมบุคลากรในเรือนจำ

มาตรฐาน

“1. เจ้าหน้าที่ต้องมีระดับการศึกษาและความรู้เพียงพอเพียง

ก่อนการทำหน้าที่ ควรมีการจัดอบรมเพื่อให้ทราบถึงหน้าที่โดยทั่วไป และหน้าที่เฉพาะ และควรให้ผ่านการทดสอบทางทฤษฎีและปฏิบัติ

หลังจากปฏิบัติหน้าที่และอยู่ในระหว่างการทำหน้าที่แล้ว เจ้าหน้าที่จะต้องรักษาและเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านอาชีพของตน ด้วยการเข้าร่วมการอบรมซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวอย่างสม่ำเสมอ” *SMR กฎที่ 47*

“เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ เจ้าหน้าที่งาน ตำรวจและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวหรือการปฏิบัติต่อบุคคลที่ถูกจับกุม ถูกคุมขังหรือถูกคุมขัง จะต้องได้รับคำสั่งและการอบรมอย่างเหมาะสม” *GC 20 ย่อหน้าที่ 10*

“สุดท้ายแล้ว คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานต้องการเน้นความสำคัญอย่างยิ่งของการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย (อันควรประกอบด้วย การให้ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน ตามมาตรา 10 ของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอย่างผิดมนุษย์และลดทอนความเป็นมนุษย์ องค์การสหประชาชาติ) อาจกล่าวได้ว่าไม่มีหลักประกันเพื่อป้องกันการทารุณบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพที่ดีกว่าการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่เรือนจำที่ผ่านการอบรมมาอย่างเหมาะสม เจ้าหน้าที่ซึ่งมีทักษะจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จ โดยไม่ต้องเลือกใช้การทารุณ และสามารถให้

ความคุ้มครองขั้นพื้นฐานกับผู้ถูกคุมขังและผู้ถูกคุมขังได้” *CPT, GR 2, §59*

“ในลักษณะดังกล่าว คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานเชื่อว่า ความสามารถในการสื่อสารระหว่างบุคคลควรเป็นปัจจัยสำคัญในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และในระหว่างการอบรม ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะในการสื่อสารระหว่างบุคคล โดยอยู่บนพื้นฐานความเคารพต่อศักดิ์ศรีของมนุษย์ การมีทักษะดังกล่าวมักช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่เรือนจำสามารถคลี่คลายสถานการณ์เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงได้ และโดยทั่วไปยังช่วยลดความตึงเครียดและเพิ่มคุณภาพชีวิตทั้งในสถานีตำรวจและเรือนจำ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง” *CPT, GR 2, §60*

โปรดดู IDRCPLD, ย่อหน้าที่ 2 ของมาตรา 7

เด็กและเยาวชน

“เจ้าหน้าที่ควรได้รับการอบรมเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการอบรมด้านจิตวิทยาเด็ก สวัสดิภาพเด็กและมาตรฐานสากลและบรรทัดฐานด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิเด็ก รวมทั้งกฎระเบียบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เจ้าหน้าที่จะต้องรักษาและเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านอาชีพของตน ด้วยการเข้าร่วมการอบรมซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวอย่างสม่ำเสมอ” *RPJDL กฎที่ 85*

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักว่าเจ้าหน้าที่ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและได้รับการอบรมอย่างดีเป็นพื้นฐานนำไปสู่ระบบทัศนสถานที่มีมนุษยธรรม และควรหาข้อมูลเกี่ยวกับการอบรมที่มีอยู่และการเหมาะสมของการอบรม การอบรมควรเน้นคุณค่าจริยธรรมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อการทำงานกับมนุษย์อย่างมีมนุษยธรรม และเน้นที่ทักษะเชิงเทคนิคที่จำเป็น (อย่างเช่น ทักษะเพื่อรักษาความปลอดภัยและการใช้กำลัง) เนื้อหาการอบรมควรครอบคลุมถึงการสื่อสารระหว่างบุคคล การป้องกันการก่อกวน การจัดการความขัดแย้งอย่างสันติวิธีและการจัดการความเครียด

เจ้าหน้าที่ทุกคนควรมีโอกาสได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง โดยไม่คำนึงถึงว่ามีเพศ อายุ และตำแหน่งใด โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ

เจ้าหน้าที่ควรได้รับการดูแลและสนับสนุนด้านจิตใจ และมีการวิเคราะห์ด้านจิตวิทยา โดยเฉพาะภายหลังเกิดเหตุการณ์รุนแรง

ประเด็นอ้างอิง

- หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ในปัจจุบันเป็นอย่างไร?
- เจ้าหน้าที่ใหม่ได้รับการอบรมเบื้องต้นอย่างไร (ประเภทของการอบรม ระยะเวลา เนื้อหา การให้คำแนะนำกับประเด็น)?
- โอกาสที่จะได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่องเป็นอย่างไร? มีการใช้ประโยชน์จากการอบรมนั้นหรือไม่?
- เจ้าหน้าที่ซึ่งทำงานกับผู้ถูกคุมขังกลุ่มพิเศษ อย่างเช่น เด็ก

และเยาวชน ได้รับการอบรมเป็นพิเศษหรือไม่?

- การอบรมเจ้าหน้าที่ครอบคลุมถึงเรื่องคำร้องเรียน การตรวจเยี่ยมและการควบคุมดูแล (ทั้งการตรวจเยี่ยมโดยคณะผู้เข้าเยี่ยมจากภายนอก) หรือไม่?

เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม

PRI, Making standards work, London 2001. (Section VII- Prison staff pp.151 – 166)

Andrew Coyle, A Human Rights Approach to Prison Management, 2003. (Prison staff and the administration of prisons, pp.13- 30)

UN HCHR, Human Rights and Prisons, Geneva 2003. (Section12, The administration of prisons and prison staff, pp.162-171)

การควบคุมตัวโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ

คณะผู้เข้าเยี่ยมบางหน่วยงานอาจได้รับอำนาจในการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังทุกประเภท หรือเฉพาะการควบคุมตัวโดยตำรวจ แม้แต่หน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจในการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังแบบอื่น ๆ ก็อาจได้รับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมานและการทารุณที่เกิดขึ้นในช่วงที่ถูกควบคุมตัวโดยตำรวจ ซึ่งอาจเป็นโอกาสแรกที่ถูกคุมขังสามารถร้องเรียนตั้งข้อกล่าวหาได้ เนื่องจากพวกเขามักกลัวที่จะร้องเรียนจนกว่าจะถูกปล่อยตัวออกจากการควบคุมของตำรวจแล้ว รายงานและกิจกรรมของคณะผู้เข้าเยี่ยมทุกประเภทควรครอบคลุมข้อกล่าวหาดังกล่าว ไม่ว่าคณะผู้เข้าเยี่ยมจะมีอำนาจหน้าที่แบบใด ในกรณีซึ่งมีหน่วยงานตรวจเยี่ยมการควบคุมตัวโดยตำรวจหรือการทำหน้าที่ของตำรวจแยกต่างหากออกไป คณะผู้เข้าเยี่ยมควรหาทางประสานงานกับหน่วยงานนั้น

การเข้าเยี่ยมสถานที่ตำรวจแตกต่างจากการเข้าเยี่ยมเรือนจำ เนื่องจากในสถานที่ตำรวจมักมีการจำกัดการติดต่อกับโลกภายนอกอย่างเข้มงวด ทำให้ผู้ถูกคุมขังเกิดความกลัวที่จะพูดกับตัวแทนคณะผู้เข้าเยี่ยม ความแตกต่างอย่างอื่นประกอบด้วยสภาพทางกายภาพของการควบคุมตัว ซึ่งไม่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อการควบคุมตัวในระยะยาว และมักมีเครื่องอำนวยความสะดวกแค่พื้นฐานเท่านั้น ควรให้ความคุ้มครองกับผู้ถูกคุมขังในแง่ของกระบวนการที่เกี่ยวข้องด้วย โดยคณะผู้เข้าเยี่ยมควรดูแลให้ผู้ถูกคุมขังได้รับการชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรมีความรู้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับข้อกฎหมายในท้องถิ่น

ที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาการควบคุมตัวโดยตำรวจและบทบาทของผู้พิพากษาในการอนุมัติให้มีการฝากขังต่อไป การควบคุมตัวโดยตำรวจควรเป็นระยะเวลาสั้นโดยภายหลังระยะเวลาดังกล่าว (ซึ่งมักอยู่ระหว่าง 24-72 ชั่วโมง) บุคคลที่ถูกตำรวจควบคุมตัวจะต้องได้รับการปล่อยตัว หรือมีการนำตัวไปขออำนาจศาลเพื่อฝากขังต่อ หรือให้มีการปล่อยตัว

แต่ในบางกรณี อาจมีการละเมิดขั้นตอนดังกล่าวและ/หรือผู้พิพากษาดัดสันใจให้ฝากขังได้โดยยังไม่ทันเห็นตัวผู้ถูกคุมขัง ในช่วงเวลาการควบคุมตัวภายหลังจากจับกุมถือเป็นช่วงที่มีความเสี่ยงต่อการทารุณมากที่สุด ทั้งนี้ตามเนื้อหาในบทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ/การทรมาน และการทารุณ มักเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในช่วงที่มีการควบคุมตัวดังกล่าว

มาตรการคุ้มครองขั้นพื้นฐาน

มาตรฐาน

“การคุ้มครองผู้ถูกคุมขังครอบคลุมถึงการอนุญาตให้มีการเข้าพบแพทย์และทนายความโดยทันทีและสม่ำเสมอ และหากมีความเหมาะสมต่อการสอบสวน ให้อนุญาตให้พบสมาชิกในครอบครัวได้ด้วย” *GC 20, para 11 in fine*

“คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อสิทธิสามประการของผู้ที่อยู่ในการควบคุมตัวของตำรวจ สิทธิของบุคคลที่จะมีการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวให้กับบุคคลที่สามตามที่ต้องการ (อาจเป็นสมาชิกครอบครัว เพื่อน สถานกงสุล) สิทธิในการเข้าพบทนายความและสิทธิในการขอพบแพทย์เพื่อตรวจสุขภาพตามที่ต้องการ (นอกเหนือจากการตรวจสุขภาพโดยแพทย์ซึ่งจัดให้โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่แล้ว) ในทัศนะของคณะกรรมการฯ สิทธิดังกล่าวถือเป็นมาตรการคุ้มครองขั้นพื้นฐานเพื่อป้องกันการทรมานบุคคลที่ถูกควบคุมตัว ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตั้งแต่จุดเริ่มต้นของการควบคุมตัวไม่ว่าการกระทำนั้นจะมีชื่อเรียกอย่างไรตามระบบกฎหมายก็ตาม (การทำให้สูญเสียบริวาร (apprehension) การจับกุม (arrest) ฯลฯ)” *CPT, GR 2, §36*

“คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานได้นับย้ำหลายครั้งว่า จากประสบการณ์ของตน ช่วงเวลาหลังการจับกุมเป็นช่วงที่มีความเสี่ยงต่อการข่มขู่ คุกคามและการทารุณด้านร่างกายมากที่สุด ด้วยเหตุดังกล่าว การให้โอกาสบุคคลที่ถูกตำรวจควบคุมตัวเข้าพบทนายความในช่วงเวลานั้น ถือเป็นมาตรการ

คุ้มครองเพื่อป้องกันการทารุณในชั้นพื้นฐาน การมีโอกาสเช่นนั้นจะขัดขวางการกระทำของผู้ที่มุ่งร้ายต่อผู้ถูกคุมขัง นอกจากนี้ การเข้าพบทนายความทำให้มีโอกาสดำเนินการอย่างเหมาะสมหากมีการทารุณเกิดขึ้นจริง คณะกรรมการฯ ตระหนักว่าเพื่ออำนวยความสะดวกต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสอบสวน อาจมีข้อยกเว้นไม่ให้ผู้ต้องหาได้พบทนายความตามที่ต้องการโดยทันที อย่างไรก็ตาม ข้อยกเว้นเช่นนั้นไม่ควรถือเป็นเหตุปิดกั้นสิทธิในการเข้าพบทนายความในช่วงที่มีการสอบสวนไปทั้งหมด ในกรณีดังกล่าว ควรเปิดโอกาสให้มีการเข้าพบทนายความอิสระได้

สิทธิในการเข้าพบทนายความควรครอบคลุมถึงสิทธิในการพูดคุยกับทนายความอย่างเป็นทางการ และเป็นส่วนตัว และบุคคลผู้ถูกควบคุมตัวควรมีสิทธิที่จะให้ทนายความปรากฏตัวอยู่ด้วยในช่วงการสอบสวนของตำรวจ โดยปรกติแล้วการให้พบทนายความไม่ควรขัดขวางเจ้าหน้าที่จากการสอบถามบุคคลผู้ถูกควบคุมตัวในประเด็นเร่งด่วน แม้ในช่วงที่ไม่มีทนายความอยู่ด้วย (อาจเป็นเพราะทนายความติดธุระอย่างอื่น) ทั้งไม่ควรปิดกั้นสิทธิในการสับเปลี่ยนทนายความ ซึ่งขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในการสอบสวน

คณะกรรมการฯ ยังเน้นด้วยว่าสิทธิในการเข้าพบทนายความไม่ควรเป็นสิทธิเฉพาะผู้ต้องหาในคดีอาญาเท่านั้น หากควรเป็นสิทธิสำหรับทุกคนที่ได้รับหมายสั่งให้มายังและพักอยู่ที่สถานีตำรวจ อย่างเช่น ทนายความ

“นอกจากนั้น เพื่อให้มีการปฏิบัติตามสิทธิในการเข้าพบทนายความอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการอำนวยความสะดวกให้กับบุคคลที่ไม่สามารถจ่ายค่าตอบแทนให้กับทนายความได้” *CPT, GR 12, §41*

“บุคคลผู้ถูกควบคุมตัวควรมีสสิทธิในการพบแพทย์อย่างเป็นทางการ กล่าวอีกอย่างหนึ่ง ควรมีการเรียกแพทย์มาพบได้โดยไม่ชักช้า หากบุคคลผู้ถูกควบคุมตัวร้องขอให้มีการตรวจสุขภาพ ตำรวจไม่ควรคัดกรองคำร้องขอดังกล่าว นอกจากนั้น สิทธิในการพบแพทย์ควรครอบคลุมถึงสิทธิของบุคคลผู้ถูกควบคุมตัวที่จะได้รับการตรวจสุขภาพ ทั้งนี้เป็นการตรวจโดยแพทย์ที่ตนเองต้องการ (นอกเหนือจากการตรวจโดยแพทย์ที่จัดให้โดยตำรวจ)

การตรวจสุขภาพของบุคคลผู้ถูกควบคุมตัวของตำรวจ จะต้องเป็นไปโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่มีส่วนร่วมรับฟัง และให้พ้นสายตาของเจ้าหน้าที่ด้วย เว้นแต่แพทย์ร้องขอเป็นอย่างอื่น

บุคคลผู้ได้รับการปล่อยตัวจากการควบคุมตัวโดยตำรวจโดยไม่มีการนำตัวไปไต่สวน ย่อมมีสิทธิที่จะร้องขอให้มีการตรวจสุขภาพและออกไปรับรองสุขภาพจากแพทย์ด้านนิติเวชที่มีคุณสมบัติเหมาะสม” *CPT, GR 12, §42*

“ควรมีการคุ้มครองสิทธิของบุคคลผู้ถูกควบคุมตัวที่ต้องการให้มีการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวให้กับบุคคลที่สามได้ทราบ ตั้งแต่ในช่วงเริ่มต้นของการควบคุมตัวโดยตำรวจ แน่แน่นอนว่า คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานตระหนักว่าอาจมีข้อยกเว้นอยู่บ้างสำหรับการใช้สิทธิดังกล่าว ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อย่างไรก็ตาม ควรมีการกำหนดข้อยกเว้นดังกล่าวอย่างชัดเจน และมีการใช้อย่างจำกัด และให้ใช้ได้เมื่อมีมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสมอย่างอื่น (อย่างเช่น มีการระบุในบันทึกการ

จับกุมถึงเหตุผลการไม่ให้เข้าพบทนายความโดยทันที และการกำหนดให้ต้องมีการขออนุมัติตามข้อยกเว้นโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูง ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีหรืออัยการ)” *CPT, GR 12, §43*

“บุคคลผู้ถูกควบคุมตัวโดยตำรวจย่อมมีสิทธิที่จะให้มีการแจ้งข้อมูลการควบคุมตัวให้กับบุคคลที่สามตามที่ต้องการ มีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือด้านกฎหมายและมีสิทธิที่จะได้รับการตรวจสุขภาพโดยแพทย์ เมื่อใดก็ตามที่เป็นไปได้ ทั้งนี้ตามการเลือกของตนเอง” *จรรยาบรรณของตำรวจแห่งยุโรป 2001 มาตรา 57*

โปรดดู ACPR, A-17-b) และ B-1 h) และ g), IDRCPLD, ย่อหน้าที่ 1 ของมาตรา 36

เด็กและเยาวชน

โปรดดู IDRCPLD, ย่อหน้าที่ 36 ของมาตรา 4

ความเห็น

ในช่วงต่อจากการจับกุมนั้นเองเป็นช่วงที่มีความเสี่ยงมากที่สุดที่ผู้ถูกคุมขังจะถูกละเมิดโดยผู้ทำหน้าที่ดูแลและควบคุมตัว ด้วยเหตุดังกล่าว อำนวยการในการควบคุมตัวบุคคลโดยชั่วคราวของตำรวจจึงควรมาพร้อมกับมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสม คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานระบุถึงมาตรการคุ้มครองที่มีความสำคัญอย่างยิ่งตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นของการควบคุมตัว

- การแจ้งข้อมูลต่อบุคคลที่สาม
- การเข้าพบทนายความ
- การเข้าพบแพทย์

คณะผู้เข้าเยี่ยมจำเป็นต้องถามในสิ่งต่อไปนี้

ประเด็นอ้างอิง

- ผู้ถูกคุมขังสามารถแจ้งข้อมูลกับครอบครัวหรือบุคคลที่สามหรือไม่?
 - ผู้ถูกคุมขังสามารถติดต่อกับทนายความได้หรือไม่?
 - ผู้ถูกคุมขังได้เข้าพบแพทย์หรือไม่?
 - มีการปฏิบัติตามระยะเวลาควบคุมตัวสูงสุดตามกฎหมายหรือไม่?
 - มีการนำตัวผู้ถูกคุมขังไปปรากฏตัวต่อหน้าผู้พิพากษาหรือไม่?
 - ผู้ถูกคุมขังตั้งข้อกล่าวหาอย่างเป็นทางการระบุว่ามีการทรมานเกิดขึ้นหรือไม่? และมีการแก้ปัญหานี้อย่างไร?
 - มีการแยกระหว่างผู้ถูกคุมขังชายและหญิงหรือไม่? แยกระหว่างผู้เยาว์กับผู้ใหญ่หรือไม่?
 - มีการคุ้มครองไม่ให้ผู้ถูกคุมขังข่มขู่กันเองหรือไม่?
 - มีเจ้าหน้าที่ซึ่งทำงานโดยตรงกับเด็กและเยาวชนและผู้หญิงหรือไม่?
-

การลงทะเบียน

มาตรฐาน

“คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานเห็นว่า ในการปฏิบัติตาม มาตรการคุ้มครองพื้นฐานสำหรับบุคคลผู้ถูกควบคุมตัวโดยตำรวจ (และเพื่ออำนวยความสะดวกการทำงานของตำรวจ) จะต้องมีการทำบันทึกการควบคุมตัวของผู้ถูกคุมขังแต่ละคนโดยละเอียด ทั้งนี้เพื่อบันทึกทุกแง่มุมเกี่ยวกับการควบคุมและการปฏิบัติที่เกิดขึ้นกับผู้ถูกคุมขัง (ช่วงเวลาที่มีการทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพและเหตุผลในการทำเช่นนั้น มีการชี้แจงให้ทราบถึงสิทธิ ช่วงเวลาที่เกิดร่องรอยของการบาดเจ็บ อาการผิดปกติทางจิต ฯลฯ ช่วงเวลาที่มีการติดต่อมาจากญาติและสถานกงสุลและทนายความ และเมื่อมีการเข้าเยี่ยมโดยบุคคลดังกล่าว เมื่อมีการให้อาหาร เมื่อมีการสอบสวน เมื่อมีการส่งตัวหรือปล่อยตัว ฯลฯ) สำหรับข้อมูลสำคัญหลายประการ (อย่างเช่น วัตถุประสงค์การควบคุมตามบันทึกการควบคุมตัว การได้รับฟังซึ่งสิทธิของตน และการใช้ซึ่งสิทธิหรือการเลี้ยงที่จะใช้สิทธิ) ต้องมีการแสดงลายเซ็นของผู้ถูกคุมขังด้วย และหากจำเป็นให้มีการอธิบายว่าเหตุใดจึงไม่มีการลงลายมือชื่อ นอกจากนี้ทนายความของผู้ถูกคุมขังควรเข้าถึงบันทึกการควบคุมตัวดังกล่าว” *CPT, GR 2, §40*

ความเห็น

การลงทะเบียนเป็นมาตรการคุ้มครองที่สำคัญ เนื่องจากเป็นหลักฐานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรที่มีข้อมูลสำคัญทุกอย่างเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อบุคคลผู้นั้นและกระบวนการที่เกิดขึ้นตามมา ข้อมูลในการลงทะเบียนอาจมีหลาย

ประเภท และข้อมูลเหล่านี้มักมีอยู่ในใบลงทะเบียนที่แตกต่างกัน คณะผู้เข้าเยี่ยมควรมีความคุ้นเคยกับระบบการลงทะเบียน และสามารถจำแนกได้ว่าเอกสารชิ้นใดไม่มีการกรอกข้อมูลอย่างสมบูรณ์ ข้อมูลที่สำคัญประกอบด้วยชื่อของผู้ถูกคุมขัง เหตุผลการจับกุม เวลาของการจับกุม การสอบสวน การส่งตัว และการแจ้งข้อมูลให้บุคคลที่สามทราบ ต้องมีการสอบสวนว่าบุคคลผู้นั้นมีโอกาสในการอุทธรณ์คำสั่งคุมขังในระหว่างอยู่ใต้การควบคุมหรือไม่ และมีการลงทะเบียนข้อมูลเหล่านั้นหรือไม่และอย่างไร

ประเด็นอ้างอิง

- มีการลงทะเบียนข้อมูลต่อไปนี้หรือไม่ เช่น เวลาของการจับกุม เวลาของการสอบสวน การส่งตัวหรือการปล่อยตัว เวลาที่มีการแจ้งให้บุคคลที่สามทราบ ลักษณะและช่วงเวลาที่มีการแจ้งให้บุคคลผู้นั้นทราบถึงสิทธิของตนเอง เวลาที่แพทย์ หนายความและบุคคลที่สามเข้าเยี่ยม?
- การให้อาหาร มีการให้อาหารอย่างไร และเมื่อไร?
- มีการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบและมีโครงสร้างชัดเจนหรือไม่?
- มีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการปฏิบัติตามระยะเวลาสูงสุดของการควบคุมตัวหรือไม่?
- มีการลงทะเบียนข้อมูลเกี่ยวกับการทำให้บาดเจ็บทางกายหรือข้อมล่าว่ามีการทรมานหรือการทารุณหรือไม่?

การสอบสวน

มาตรฐาน

“1. จะต้องมีการบันทึกระยะเวลาในการสอบสวนผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขัง และช่วงเวลาระหว่างการสอบสวน รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสอบสวนและบุคคลอื่น ๆ ที่ปรากฏตัวระหว่างการสอบสวน และมีการยืนยันความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าวตามที่กฎหมายกำหนด

2. เมื่อมีกฎหมายบัญญัติ ผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังหรือทนายความของตนสามารถเข้าถึงข้อมูลตามที่บรรยายในย่อหน้าที่ 1 ของหลักการนี้ได้”
BPTD หลักการที่ 23

“ในแง่ของกระบวนการสอบสวน คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานเห็นว่าควรมีแนวปฏิบัติที่กำกับขั้นตอนการสัมภาษณ์ของตำรวจต่อผู้ถูกคุมขัง ซึ่งควรครอบคลุมถึงประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ การแจ้งให้ผู้ถูกคุมขังทราบถึงรายละเอียดส่วนตัวเกี่ยวกับบุคคลที่อยู่ร่วมในการสัมภาษณ์ (ชื่อและ/หรือรหัสประจำตัว) ระยะเวลาการสัมภาษณ์ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ช่วงเวลาพักระหว่างการสัมภาษณ์แต่ละครั้งและช่วงเวลาพักในขณะที่มีการสัมภาษณ์ สถานที่ที่ใช้เป็นที่สัมภาษณ์ ข้อมูลว่าผู้ถูกคุมขังต้องยืนยันในขณะที่ตอบคำถามหรือไม่ การสัมภาษณ์บุคคลซึ่งในขณะนั้นตกอยู่ใต้อิทธิพลของยาเสพติด เหล้า ฯลฯ ทั้งควรกำหนดให้มีการระบุถึงเวลาที่เริ่มและยุติการสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบ คำร้องขอของผู้ถูกคุมขังในระหว่างการสัมภาษณ์และคำร้องขอของบุคคลที่อยู่ร่วมในการสัมภาษณ์

คณะกรรมการฯ เสริมว่าการใช้อุปกรณ์บันทึกเสียงการสัมภาษณ์ของตำรวจเป็นมาตรการคุ้มครองที่มีประโยชน์เพื่อป้องกันการทรมานผู้ถูกคุมขัง (และเป็นประโยชน์อย่างมากต่อตำรวจเอง)” *CPT, GR 2, §39*

“การบันทึกเสียงด้วยอุปกรณ์ไฟฟ้า (อย่างเช่นเสียงและ/หรือภาพเคลื่อนไหว) ในระหว่างการสัมภาษณ์เป็นมาตรการคุ้มครองสำคัญอีกส่วนหนึ่งเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทรมานผู้ถูกคุมขัง คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่า หลายประเทศเริ่มมีการใช้ระบบดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งเอื้ออำนวยให้มีการบันทึกกระบวนการสัมภาษณ์อย่างสมบูรณ์และตรงกับความจริง และอำนวยความสะดวกในการสอบสวนตามข้อกล่าวหาว่ามีการทรมาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งบุคคลที่ถูกละเมิดโดยตำรวจและต่อตำรวจเองที่ต้องเผชิญกับข้อกล่าวหาที่ไร้มูลความจริง ที่ว่าพวกเขาได้ใช้การทรมานด้านร่างกายหรือการกดดันด้านจิตใจ การบันทึกการสัมภาษณ์ของตำรวจด้วยอุปกรณ์ไฟฟ้ายังช่วยลดโอกาสที่ในเวลาต่อมาจำเลยจะปฏิเสธว่าตนเองไม่ได้กล่าวข้อความบางอย่าง” *CPT, GR 12, §36*

“การสอบสวนผู้ต้องสงสัยเป็นภารกิจพิเศษ ผู้ที่จะทำหน้าที่ได้อย่างน่าพอใจต้องผ่านการอบรมเป็นพิเศษมาก่อน สำคัญที่สุด เป้าหมายของการสอบสวนต้องมีความชัดเจนเป็นอย่างยิ่ง โดยเป้าหมายควรอยู่ที่การได้มาซึ่งข้อมูลที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ทั้งนี้เพื่อเข้าถึงความจริงเกี่ยวกับประเด็นของการสอบสวน โดยไม่ใช่เป็นการขอให้บุคคลอื่นสารภาพตามสมมติฐานที่ตำรวจ

องว่าบุคคลผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดอยู่แล้ว นอกจากการอบรมที่เหมาะสม การนำจรรยาบรรณเพื่อการสอบสวนผู้ต้องหาในคดีอาญามาใช้ จะมีประโยชน์อย่างยิ่งในการกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายปฏิบัติตามเป้าหมายข้างต้นอย่างเคร่งครัด” *CPT, GR 12, §34*

“ควรสังเกตว่า การป้องกันการทรมานและการทารุณอย่างมีประสิทธิภาพอย่างหนึ่ง คือการทบทวนกฎ คำสั่ง วิธีการและการปฏิบัติในการสอบสวน รวมทั้งวิธีการในการควบคุมตัวและการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ถูกจับกุม ถูกกักตัวหรือถูกคุมขังอย่างเป็นระบบ” *GC 20, ย่อหน้าที่ 11*

“เพื่อให้เกิดการคุ้มครองผู้ถูกคุมขังอย่างมีประสิทธิภาพ (...) ควรมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ของการสอบสวนทุกครั้ง พร้อมทั้งระบุชื่อของผู้ที่อยู่ร่วมในการสอบสวน โดยควรมีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านี้ในกระบวนการไต่สวนหรือกระบวนการด้านราชการอย่างอื่น” *GC 20, ย่อหน้าที่ 11*

“ควรมีการกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อการดำเนินงานและการสัมภาษณ์อย่างเหมาะสมของตำรวจ (...) ทั้งนี้เพื่อกำกับให้มีการสัมภาษณ์อย่างเป็นธรรมชาติ โดยในระหว่างการสัมภาษณ์ผู้ที่ถูกสอบสวนจะต้องทราบอย่างชัดเจนถึงเหตุผลของการสัมภาษณ์ รวมทั้งข้อมูลอย่างอื่น รวมทั้งต้องมีการบันทึกการสัมภาษณ์ของตำรวจอย่างเป็นระบบ” *จรรยาบรรณของตำรวจแห่งยุโรป § 50*

ความเห็น

ขั้นตอนการสอบสวนเป็นช่วงเวลาสำคัญเนื่องจากเป็นช่วงที่ผู้ถูกคุมขังเสี่ยงต่อการถูกทารุณหรือทรมาน ในระบบการสอบสวนที่เน้นให้มีการสารภาพมากกว่าการรวบรวมพยานหลักฐานอย่างรอบคอบ โอกาสที่ตำรวจจะหันไปใช้การทารุณหรือการทรมานมีอยู่สูง และความเสียดังนี้จะเพิ่มขึ้นเมื่อการเลื่อนชั้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องพึ่งพาจำนวนผู้ต้องหาที่ได้รับการลงโทษ

เมื่อคณะผู้เข้าเยี่ยมได้พบกับผู้ถูกคุมขังที่ผ่านการสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการสอบสวน พวกเขาควรตระหนักถึงสภาพที่ไม่ปกติในการทำงาน และควรมีความละเอียดอ่อนต่อสภาวะอารมณ์ของผู้ถูกคุมขังและความปลอดภัยของเขา สำคัญอย่างยิ่งที่ต้องหาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของคณะผู้เข้าเยี่ยมในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับความต้องการและความกลัวของผู้ถูกคุมขัง

ในกรณีที่ผู้ถูกคุมขังแจ้งข้อกล่าวหาว่าถูกละเมิดทางกายหรือวาจาต่อคณะผู้เข้าเยี่ยม (ทั้ง ๆ ที่ทราบว่ามีความเสี่ยงจากการทำเช่นนั้น) ผู้เข้าเยี่ยมไม่ควรละเลยที่จะเก็บข้อมูล “ที่เป็นกลาง” เกี่ยวกับการสอบสวน ซึ่งอาจมีประโยชน์ต่อการพิสูจน์ (หรือโต้แย้ง) ข้อกล่าวหา อย่างเช่น ช่วงเวลา ระยะเวลา และสถานที่ของการสอบสวน รวมทั้งชื่อและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ที่อยู่ร่วมในการสอบสวน

ประเด็นอ้างอิง

- บุคคลผู้นั้นกล่าวหาว่ามีการใช้ความรุนแรงต่อร่างกายหรือไม่?
- เกิดขึ้นในระหว่างการจับกุมหรือเกิดขึ้นในระหว่างการสอบสวน?

- บุคคลผู้นั้นได้รับหรือกำลังได้รับความเจ็บปวดทางใจอันเนื่องมาจากการละเมิดหรือการข่มขู่หรือไม่?
 - สภาพของการสอบสวนเป็นอย่างไร?
 - ในเอกสารการลงทะเบียนมีการระบุชื่อของผู้สอบสวน และระยะเวลาในการสอบสวนและช่วงหยุดพักระหว่างการสอบสวนหรือไม่?
(โปรดดูบทที่ 4 การปฏิบัติ/การทรมานและการทารุณ)
-

ข้อมูล

มาตรฐาน

“บุคคลผู้ถูกจับกุมจะต้องได้รับข้อมูล ณ เวลาของการจับกุมเกี่ยวกับ เหตุผลในการจับกุม และจะต้องได้รับแจ้งถึงข้อกล่าวหาโดยทันที” *BPP หลักการที่ 10*

“ในช่วงการจับกุมและในช่วงที่เริ่มการกักตัวหรือคุมขัง หรือโดยทันที หลังจากนั้น บุคคลผู้ถูกควบคุมตัวต้องได้รับการชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในการจับกุม การกักตัวหรือการคุมขัง เกี่ยวกับข้อมูลและคำอธิบายถึงสิทธิของตน และการใช้สิทธิดังกล่าว” *BPP หลักการที่ 13*

“สิทธิของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพจะมีค่าน้อยอย่างยิ่ง หากบุคคลผู้นั้นไม่ตระหนักถึงสิทธิเหล่านั้น ด้วยเหตุดังกล่าว บุคคลผู้ถูกควบคุมตัว โดยตำรวจควรได้รับทราบอย่างชัดเจนถึงสิทธิของตนอย่างไม่ชักช้า โดยเป็นการอธิบายในภาษาที่ตนเองเข้าใจ เพื่อให้เกิดการอธิบายดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจควรแจกจ่ายเอกสารที่อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิเหล่านั้นอย่างชัดเจนตั้ง แต่ช่วงเริ่มต้นของการควบคุมตัว นอกจากนี้ควรขอให้บุคคลผู้นั้นลงนามใน เอกสารที่ยืนยันว่าตนเองได้รับการชี้แจงเกี่ยวกับสิทธิของตนแล้ว” *CPT, GR 12, §44*

“หากมีกฎหมายในท้องถิ่นอนุญาต ตำรวจต้องแจ้งให้บุคคลผู้ถูกทำให้

เสื่อมเสียอิสรภาพทราบโดยทันทีถึงเหตุผลของการควบคุมตัวและข้อกล่าวหาใด ๆ ที่มี และต้องแจ้งให้บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพทราบอย่างไม่ชักช้าถึงขั้นตอนการปฏิบัติในคดีของตน” จรรยาบรรณของตำรวจแห่งยุโรป § 55

ความเห็น

คณะผู้เข้าเยี่ยมควรทราบว่าผู้ที่ถูกจับกุมควรได้ทราบข้อมูลใดบ้าง และตรวจเยี่ยมว่าพวกเขาได้รับข้อมูลเหล่านั้นหรือไม่ ผู้ต้องหาควรได้รับทราบเหตุผลของการจับกุม พวกเขาควรได้รับการชี้แจงเกี่ยวกับสิทธิของตน (อย่างเช่น การติดต่อกับบุคคลที่สาม ทนายความ ฯลฯ) โดยมีการแจ้งข้อมูลเหล่านั้นในภาษาที่เข้าใจได้ และอาจเป็นการเขียนเพื่อแจ้งให้ทราบ และให้มีการอ่านให้ฟังในกรณีที่บุคคลผู้นั้นไม่รู้หนังสือ

ประเด็นอ้างอิง

- บุคคลผู้นั้นได้รับการอธิบายถึงเหตุผลของการจับกุมโดยทันทีหรือไม่?
- บุคคลผู้นั้นได้รับทราบเกี่ยวกับสิทธิของตนหรือไม่ รับทราบทางวาจาหรือทางลายลักษณ์อักษร?
- ภาษาที่ใช้เป็นภาษาที่เขาเข้าใจหรือไม่? มีการใช้ล่ามแปลหรือไม่?
- มีการปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังที่อ่อนแออย่างไร?

สภาพทางกายภาพ

มาตรฐาน

“ห้องขังในสถานีดำรวจทุกห้องควรมีความสะอาดและมีขนาดพอเหมาะกับจำนวนผู้ถูกคุมขัง และมีแสงสว่างเพียงพอ (อย่างเช่น มีแสงสว่างพอสำหรับอ่านหนังสือ ยกเว้นช่วงเวลานอน) โดยควรให้ห้องขังได้รับแสงตามธรรมชาติหากเป็นไปได้ นอกจากนี้ ในห้องขังควรมีอุปกรณ์เพื่อการพักผ่อน (อย่างเช่น เก้าอี้หรือม้านั่ง) และในกรณีที่บุคคลผู้นั้นต้องพักอาศัยในสถานะนั้น ระหว่างการควบคุมตัว ควรมีการจัดเตรียมที่นอนและผ้าห่มสะอาดให้ด้วย บุคคลผู้ถูกควบคุมตัวโดยตำรวจควรสามารถเข้าถึงห้องน้ำในสภาพที่เหมาะสม สามารถชำระร่างกายตนเองได้อย่างพอเพียง ทั้งยังสามารถเข้าถึงน้ำดื่มและได้รับอาหารในเวลาอันเหมาะสม อย่างน้อยอาหารหนึ่งมื้อใหญ่ (เป็นอาหารที่อิ่มท้องมากกว่าแค่แซนด์วิช) ต่อวัน บุคคลผู้ถูกควบคุมตัวโดยตำรวจเป็นเวลา 24 ชั่วโมงหรือมากกว่านั้น ควรมีโอกาสออกกำลังกายกลางแจ้งทุกวันหากเป็นไปได้” *CPT, GR 12, §47*

“ขนาดที่เหมาะสมของห้องขังในสถานีดำรวจ (หรือที่พักของผู้ถูกคุมขัง/ผู้ต้องหาแบบต่าง ๆ) เป็นประเด็นคำถามที่ยุ้งยาก การประเมินในเรื่องนี้ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ อย่างไรก็ตาม ตัวแทนของคณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีความปฏิบัติอย่างคร่าว ๆ ในเรื่องนี้ ในปัจจุบันมีการใช้หลักเกณฑ์ต่อไปนี้ (ซึ่งถือว่าเป็นระดับมาตรฐานขั้นต่ำที่ควรจะเป็น) เพื่อประเมินลักษณะของห้องขังอันเป็นที่อยู่ของผู้ต้องหาเพียงหนึ่งคน ซึ่งต้องพักอาศัยอยู่เป็นเวลาหลายชั่วโมง กล่าวคือต้องมีขนาด 7 ตารางเมตร มี

ความกว้างระหว่างผนัง 2 เมตรหรือมากกว่านั้น มีระยะห่างระหว่างเพดานกับพื้น 2.5 เมตร” CPT, GR 2, §43

“ตำรวจต้องดูแลให้เกิดความปลอดภัยสุขภาพที่ดี สุขอนามัยและสารอาหารที่ครบถ้วนสำหรับบุคคลผู้ถูกควบคุมตัว ห้องขังในสถานที่ตำรวจควรมีขนาดเหมาะสม มีแสงไฟและการระบายอากาศอย่างพอเพียง และมีอุปกรณ์สำหรับการนอนหลับพักผ่อน” *จรรยาบรรณของตำรวจแห่งยุโรป § 56*

ความเห็น

การควบคุมตัวของตำรวจน่าจะมีระยะเวลาสั้น สภาพของห้องขังจึงอาจมีลักษณะพื้น ๆ อย่างไรก็ตาม ห้องขังในสถานที่ตำรวจต้องมีแสงสว่างและการระบายอากาศตามธรรมชาติ มีอุณหภูมิที่พอเหมาะกับสภาพอากาศและฤดูกาล หากต้องพักค้างคืนในห้องขัง ห้องขังนั้นต้องมีที่นอนและผ้าห่ม และผู้ถูกคุมขังควรสามารถเข้าห้องน้ำได้โดยไม่ชักช้า อย่างไรก็ตาม คณะผู้เข้าเยี่ยมควรตระหนักว่าสถานที่เหล่านี้ในบางครั้งก็ถูกใช้มาเป็นเวลานาน และอาจมีสภาพไม่สมบูรณ์ได้

ยิ่งห้องขังมีขนาดเล็กเท่าใด ก็ควรมีการควบคุมตัวในนั้นน้อยลงเท่านั้น คณะกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานใช้หลักเกณฑ์ต่อไปนี้เพื่อประเมินห้องขังบุคคลของตำรวจ ซึ่งเป็นสถานที่ที่ใช้ควบคุมตัวเป็นเวลาหลายชั่วโมง กล่าวคือ ต้องมีขนาด 7 ตารางเมตร (มีความกว้างระหว่างผนัง 2 เมตรหรือมากกว่านั้น มีระยะห่างระหว่างเพดานกับพื้น 2.5 เมตร)

ประเด็นอ้างอิง

- พื้นที่ในห้องขังมีขนาดเท่าใด เมื่อเทียบจำนวนมาตรฐานของผู้ถูกคุมขังกับจำนวนผู้ถูกคุมขังที่มีอยู่จริงในห้องขังเป็นอย่างไร? แอ็ดดัลด์เยี่ยมหรือไม?
- ห้องขังมีแสงสว่างจากธรรมชาติเข้าถึงหรือไม่?
- มีอุณหภูมิเหมาะสมกับฤดูกาลหรือไม่?
- ห้องขังมีเก้าอี้/ม้านั่งและที่นอนหรือไม่?
- มีการให้อาหารกับบุคคลผู้นั้นหรือไม่? เป็นอาหารร้อนหรือไม่?
- ผู้ถูกคุมขังมีน้ำดื่มหรือไม่?
- สภาพการเข้าห้องน้ำเป็นอย่างไร?

เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม

AI, Combating torture, London 2003. (Chapter 4 Safeguards in custody, pp. 89-109)

มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

CPT 2nd General report on activities, Police custody, CPT/Inf 92) 3, § 36- 41

ภาคผนวก

1	รายการที่ต้องตรวจเยี่ยม
2	ตัวอย่างของการบันทึกเข้าเยี่ยมภายใน
3	พิธีสารเลือกรับต่อกำยอนุสัญญาต่อต้านการทรมานองค์กรสหประชาชาติ
4	รายชื่อมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
5	เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม
6	รายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยงานที่เป็นประโยชน์
7	การควบคุมตัวโดยตำรวจ

ภาคผนวก 1

รายการที่ต้องตรวจเยี่ยม

การปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขัง

- ข้อกล่าวหาว่ามีการทรมานและการทารุณ
- การใช้กำลังหรือวิธีการพันนาการร่างกายอย่างอื่น
- การขังเดี่ยว

มาตรการคุ้มครอง

การอธิบายข้อมูลให้ผู้ถูกคุมขัง

- ข้อมูลตอนแรกรับ
- โอกาสในการแจ้งข้อมูลกับบุคคลที่สาม
- การเข้าถึงกฎระเบียบและขั้นตอนปฏิบัติภายในเรือนจำ

ขั้นตอนปฏิบัติและการลงโทษด้านวินัย

- คำอธิบายโดยย่อถึงขั้นตอนปฏิบัติ
- องค์ประกอบของอำนาจในการลงโทษ
- โอกาสในการอุทธรณ์ รวมทั้งการมีตัวแทนช่วยร้องเรียน
- ประเภทของการลงโทษและความถี่ (สัดส่วน)
- การตรวจสอบสุขภาพโดยแพทย์ตอนที่ถูกจับกุม

- ข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับประเภทและเหตุผลของการลงโทษ
- ห้องขังเพื่อลงโทษ

ขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียนและการตรวจเยี่ยม

- การมีโครงสร้างขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียนและการตรวจเยี่ยม
- ความเป็นอิสระของขั้นตอนปฏิบัติ
- การเข้าถึงขั้นตอนปฏิบัติ (เข้าถึงได้ง่ายและมีประสิทธิภาพหรือไม่)

การแยกประเภทผู้ถูกคุมขัง

การลงทะเบียนข้อมูล

สภาพทางกายภาพ

ความสามารถในการรองรับผู้ถูกคุมขังและจำนวนผู้ถูกคุมขังจริง (ในช่วงที่มีการเข้าเยี่ยม)

- จำนวนผู้ถูกคุมขังแยกตามประเภทต่าง ๆ
- สัดส่วนของผู้ถูกคุมขังต่างชาติ
- สัดส่วนเมื่อจำแนกตามเพศและอายุ

ห้องขัง (ในแง่กายภาพ)

- ขนาดและความหนาแน่น/จำนวนผู้ถูกคุมขังโดยเฉลี่ยต่อห้องขัง

- สภาพด้านกายภาพ แสงสว่าง การระบายอากาศ เพอร์นิเจอร์ ระบบสุขภัณฑ์
- สุขอนามัย

อาหาร

- มีอาหาร (คุณภาพ ปริมาณ ความหลากหลาย ความถี่)
- โภชนาการพิเศษ (เพื่อเหตุผลด้านการแพทย์ วัฒนธรรมหรือศาสนา)

สุขอนามัยส่วนบุคคล

- ที่อาบน้ำ (จำนวนห้อง ความสะอาด การซ่อมแซม ความถี่ในการอาบน้ำสำหรับผู้ถูกคุมขังที่ต้องทำงานและผู้ถูกคุมขังอื่น ๆ)
- อุปกรณ์ด้านสุขภัณฑ์ (ภายในห้องขัง ภายนอก การเข้าถึง ความสะอาด)
- เครื่องนอน (คุณภาพ ความสะอาด ความถี่ในการเปลี่ยน)
- โอกาสในการซักผ้า

กิจกรรมเพื่อการฟื้นฟูและกิจกรรมอื่น ๆ

การจัดสรรเวลา

- เวลาที่อยู่ในห้องขังแต่ละวัน
- เวลาออกกำลังกายแต่ละวัน
- เวลาในการทำงานแต่ละวัน

- เวลาที่ได้อยู่นอกห้องขังในแต่ละวัน
- เวลาสำหรับกีฬาต่อสัปดาห์
- เวลาสำหรับกิจกรรมอื่น ๆ

กิจกรรมในเรือนจำ

- การทำงาน การเข้าถึงงาน ประเภทของงาน สัดส่วนของผู้ถูกคุมขังที่ทำงาน
- การบังคับให้ทำงาน ค่าตอบแทน สวัสดิการด้านสังคม สภาพของสถานที่ทำงานในเรือนจำ
- การศึกษา การเข้าถึงการศึกษา ประเภทของการศึกษา (เพื่อการรู้หนังสือและการนับเลข การศึกษาระดับมัธยม ด้านอาชีพ ระดับมหาวิทยาลัย) ความถี่ของหลักสูตรการศึกษา ผู้จัดการศึกษา ผู้สอน สัดส่วนของผู้ถูกคุมขังที่ได้เรียน สภาพของห้องเรียน
- การพักผ่อน ประเภทของกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน การเข้าถึง สภาพของห้องเพื่อพักผ่อนและอุปกรณ์กีฬา
- ห้องสมุด
- กิจกรรมด้านศาสนา ตัวแทนด้านศาสนา (ศาสนาที่มีตัวแทน สภาพการเข้าถึง ความถี่และช่วงเวลาการเข้าเยี่ยมของตัวแทนด้านศาสนา) พิธีกรรมด้านศาสนา (การเข้าถึง สถานที่ประกอบพิธี) โอกาสในการปฏิบัติตามหลักศาสนา อย่างเช่น ในเรื่องของการชำระล้างร่างกายและอาหาร

การติดต่อกับโลกภายนอก

- การเข้าเยี่ยม การเข้าถึง ความถี่ สภาพของการเข้าเยี่ยม ระยะเวลา และความสม่ำเสมอ การเข้าเยี่ยมโดยญาติ/เด็ก/คู่สามีหรือภรรยา สภาพของห้องเข้าเยี่ยม
- การติดต่อด้านจดหมายและพัสดุ ความถี่ การเซ็นเซอร์
- การสนทนาทางโทรศัพท์ ความถี่ สภาพ คนต่างชาติ

บริการด้านการแพทย์

การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ

- การตรวจสุขภาพเมื่อแรกเข้า
- ขั้นตอนปฏิบัติเพื่อขอรับบริการด้านสุขภาพ
- สถานพยาบาล จำนวนเตียง อุปกรณ์ เวชภัณฑ์
- จำนวนผู้ถูกคุมขังที่ได้รับการรักษา

เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์

จำนวนและเวลาให้บริการของแพทย์ พยาบาล นักจิตเวชและนักจิตวิทยารวมทั้งเจ้าหน้าที่อื่น ๆ

บุคลากรในเรือนจำ

- จำนวน (แยกตามประเภท)
- ความสัมพันธ์ระหว่างผู้คุมกับผู้ถูกคุมขัง ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่าย

บริหารกับผู้ถูกคุมขัง

- การอบรมเจ้าหน้าที่ (การอบรมเบื้องต้นและการอบรมต่อเนื่อง)

ภาคผนวก 2

ตัวอย่างของบันทึกการเข้าเยี่ยมภายใน

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานที่คุมขัง

- ชื่อของสถานที่คุมขัง
- ประเภทของสถานที่คุมขัง
- ที่อยู่

หน่วยงานผู้บริหารสถานที่คุมขัง

- ชื่อของผู้เป็นหัวหน้า
- ชื่อของผู้เป็นรองหัวหน้า

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเข้าเยี่ยม

- วันที่เข้าเยี่ยม
- ประเภทและ/หรือวัตถุประสงค์ของการเข้าเยี่ยม
- วันที่เข้าเยี่ยมครั้งก่อน
- ชื่อของสมาชิกคณะผู้เข้าเยี่ยม

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่คุมขัง

ศักยภาพของสถานที่

- ศักยภาพในการบริหาร
- ศักยภาพในการรองรับผู้ถูกคุมขังโดยเฉลี่ย
- จำนวนผู้ถูกคุมขังในช่วงวันแรกของการเข้าเยี่ยม (แบ่งตามประเภท/ เพศ/สัญชาติ)
- สัดส่วนของผู้ถูกคุมขังต่างชาติ
- ประเทศที่มาของผู้ถูกคุมขังต่างชาติ
- สัดส่วนตามเพศ
- จำนวนผู้ถูกคุมขังวัยเยาว์
- จำนวนผู้ถูกคุมขังสูงอายุ

โครงสร้างของสถานที่

- สภาพของอาคาร (จำนวนอาคาร อายุ การบำรุงรักษา การรักษาความปลอดภัย)
- สภาพของห้องขังและสถานที่ซึ่งใช้ร่วมกัน

ข้อมูลจากการเข้าเยี่ยม

*การพูดคุยในช่วงเริ่มต้นเข้าเยี่ยม ประเด็นที่มีการพูดคุย
สภาพด้านต่าง ๆ ของการคุมขังและข้อเสนอแนะ*

- ตามความเห็นของผู้ถูกคุมขัง
- ตามความเห็นของผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่
- ตามความเห็นของคณะผู้เข้าเยี่ยมเมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงต่าง ๆ

การพูดคุยในช่วงท้ายของการเข้าเยี่ยม

- ปัญหาที่พูดคุย
- คำตอบที่ได้รับ

สิ่งที่ต้องปฏิบัติ

- ระยะเวลาสั้น
- ระยะเวลากลาง

รายละเอียดผู้ติดต่อ

ความถี่ของการเข้าเยี่ยม

ประเด็นที่ต้องตรวจเยี่ยมในการเข้าเยี่ยมครั้งหน้า

ภาคผนวก 3

พิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้าน การทรมาน องค์การสหประชาชาติ

อารัมภบท

รัฐภาคีที่รับรองพิธีสารเลือกรับจะต้อง

ยืนยันว่าการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์เป็นสิ่งต้องห้าม และถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง

เชื่อมั่นว่าจะต้องมีมาตรการเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์ (นับแต่นี้เรียกว่า อนุสัญญา) และเพื่อส่งเสริมการคุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพให้ปลอดภัยจากการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์

ระลึกว่ามาตรา 2 และ 16 ของอนุสัญญามีผลบังคับให้รัฐภาคีต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันการกระทำอันเป็นการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์ในพื้นที่เขตอำนาจศาลในประเทศของตน

ตระหนักว่าประเทศต่าง ๆ มีหน้าที่หลักในการดำเนินตามมาตรฐานเหล่านี้ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการคุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพและการเคารพต่อสิทธิมนุษยชนของพวกเขาอย่างเต็มที่ ซึ่งถือเป็นภาระรับผิดชอบร่วมกันของทุกคนและหน่วยงานระดับนานาชาติที่จะส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกในประเทศ

ระลึกว่าการป้องกันการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพต้องเกิดจากการศึกษาและองค์ประกอบด้านต่าง ๆ อย่างเช่น กฎหมาย การบริหาร ตุลาการ และมาตรการอื่น ๆ

ระลึกว่าที่ประชุมโลกว่าด้วยสิทธิมนุษยชนประกาศอย่างหนักแน่นว่าความพยายามในการขจัดความทรมาน ควรเป็นข้อกังวลที่สำคัญสูงสุดเพื่อป้องกันการทรมาน และเรียกร้องให้มีการรับรองพิธีสารเลือกรับต่อทำนองสัญญา ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดตั้งระบบป้องกันโดยผ่านการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังอย่างสม่ำเสมอ

เชื่อมั่นว่าการคุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพให้ปลอดภัยจากการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์ จะได้รับการหนุนเสริมจากมาตรการอื่นนอกจากกฎหมายที่มีลักษณะช่วยป้องกัน โดยมีการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังอย่างสม่ำเสมอ

เห็นชอบต่อบทบัญญัติต่อไปนี้

หมวด 1 หลักการทั่วไป

มาตรา 1

วัตถุประสงค์ของพิธีสารคือการพัฒนากระบวนการเข้าเยี่ยมสถานที่ซึ่งทำให้บุคคลเสื่อมเสียซึ่งอิสรภาพโดยหน่วยงานนานาชาติและระดับชาติที่เป็นอิสระอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการทรมาน การปฏิบัติและการลงโทษที่ทารุณ ขาดมนุษยธรรม หรือลดทอนความเป็นมนุษย์

มาตรา 2

1. คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ (นับแต่นี้เรียกว่า คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน) จะได้รับการจัดตั้งและจะทำหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในพิธีสาร

2. คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะทำหน้าที่ภายใต้กรอบของธรรมนูญขององค์การสหประชาชาติ และจะปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และหลักการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบรรทัดฐานขององค์การสหประชาชาติที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

3. ในทำนองเดียวกัน คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะปฏิบัติตามหลักการการปกปิดข้อมูลเป็นความลับ ความไม่ลำเอียง การไม่เลือกปฏิบัติและความเป็นกลาง

4. คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันและรัฐภาคีจะร่วมมือในการดำเนินงานตามพิธีสาร

มาตรา 3

รัฐภาคีแต่ละรัฐจะจัดตั้ง มอบหมายหน้าที่หรือส่งเสริมให้มีหน่วยงาน เข้าเยี่ยมระดับชาติแห่งหนึ่งหรือหลายแห่ง เพื่อป้องกันการทรมานและการ ลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ (นับ แต่นี้เรียกว่า กลไกการป้องกันในระดับชาติ)

มาตรา 4

1. ตามพิธีสารฉบับนี้ รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องอนุญาตให้มีการเข้าเยี่ยม ของหน่วยงานตามที่ระบุถึงในมาตรา 2 และ 3 ไปยังสถานที่ภายใต้เขตอำนาจ ศาลของตนซึ่งเป็นสถานที่ควบคุมตัวบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ ทั้งนี้ ตามคำสั่งของหน่วยงานของรัฐ หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย (นับแต่นี้เรียกว่า สถานที่คุมขัง) การเข้าเยี่ยมเหล่านี้ให้ถือว่าเป็นไปเพื่อ คุ้มครองบุคคลให้ปลอดภัยจากการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่าง ทารุณ ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ หากจำเป็น

2. ตามวัตถุประสงค์ของพิธีสารฉบับนี้ การทำให้สูญเสียดังกล่าว หมายถึงการใช้วิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการคุมขังหรือการคุมขังหรือการกักตัว บุคคลไว้ในสถานที่ควบคุมตัวของเอกชนหรือของรัฐ อันเป็นเหตุให้บุคคลผู้นั้น ไม่ได้รับอนุญาตให้จากไปตามที่ต้องการ โดยเป็นคำสั่งของหน่วยงานด้านตุ ลการดำเนียบบริหารหรือหน่วยงานอื่น ๆ ก็ดี

หมวด 2 คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน

มาตรา 5

1. คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะประกอบด้วยสมาชิก 10 คน หลังจากมีการให้สัตยาบันหรือการลงนามเป็นประเทศที่ 50 ต่อพิธีสารฉบับนี้ ให้เพิ่มจำนวนสมาชิกในคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันขึ้นเป็น 25 คน

2. สมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน จะได้รับการคัดเลือกจากบุคคลผู้มีคุณธรรมสูง มีประสบการณ์การทำงานอย่างเชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะด้านกฎหมายอาญา การบริหารงานของเรือนจำหรือตำรวจ หรือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

3. องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะได้รับการพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักการกระจายด้านภูมิศาสตร์อย่างเท่าเทียม และให้มีตัวแทนจากอารยธรรมและระบบกฎหมายที่แตกต่างกันของรัฐภาคี

4. ในการพิจารณาองค์ประกอบจะมีการให้ความสำคัญกับสมดุลด้านเพศ ทั้งนี้ตามหลักการของความเท่าเทียมและการไม่เลือกปฏิบัติ

5. จะไม่มีสมาชิกสองคนในคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันที่มาจากประเทศเดียวกัน

6. สมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะทำหน้าที่ของตนอย่างเป็นเอกเทศ เป็นอิสระ ไม่ลำเอียงและจะตอบสนองการทำงานของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา 6

1. ตามย่อหน้าที่ 2 ของมาตรานี้ รัฐภาคีแต่ละรัฐอาจเสนอชื่อบุคคลที่มีความสามารถและคุณสมบัติสอดคล้องกับเงื่อนไขในมาตรา 5 และจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ได้รับการเสนอชื่ออย่างเต็มที่ โดยสามารถเสนอชื่อได้ไม่เกินสองคน

2. (ก) ผู้ได้รับการเสนอชื่อจะต้องเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติของประเทศใดประเทศหนึ่งที่เป็นสมาชิกผู้เป็นภาคีของพิธีสารฉบับนี้

(ข) อย่างน้อยหนึ่งในสองผู้ได้รับการเสนอชื่อจะต้องเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติของประเทศผู้เสนอชื่อ

(ค) แต่ละรัฐภาคีไม่สามารถเสนอชื่อได้เกินกว่าสองคน

(ง) ก่อนที่รัฐภาคีจะเสนอชื่อบุคคลที่มีสัญชาติของรัฐภาคีอื่น จะต้องมีการขออนุญาตจากรัฐภาคีนั้นเสียก่อน

3. อย่างน้อยเป็นเวลา 5 เดือนก่อนวันประชุมของรัฐภาคีเพื่อทำการเลือกตั้ง เลขานุการองค์การสหประชาชาติ จะส่งจดหมายไปยังรัฐภาคี เพื่อเชิญให้ส่งชื่อบุคคลภายใน 3 เดือน เลขานุการจะเสนอรายชื่อของผู้ได้รับการเสนอชื่อเรียงตามอักษร และระบุชื่อรัฐภาคีที่เป็นผู้เสนอชื่อนั้น

มาตรา 7

1. การเลือกตั้งสมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันให้เป็นไปตามลักษณะดังนี้

(ก) ต้องให้นำหนักสำคัญต่อการปฏิบัติตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ใน

มาตรา 5 ของพิธีสารฉบับนี้

(ข) การเลือกตั้งเบื้องต้นจะต้องจัดขึ้นไม่ช้ากว่า 6 เดือนหลังจากที่พิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้

(ค) รัฐภาคีจะเลือกตั้งสมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันโดยการหย่อนบัตรเป็นความลับ

(ง) การเลือกตั้งสมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะมีขึ้นในที่ประชุมทุก 2 ปีของรัฐภาคีซึ่งจัดโดยเลขาธิการ องค์การสหประชาชาติ ในที่ประชุมดังกล่าว ซึ่งต้องมีสมาชิกสองในสามจึงถือว่าครบองค์ประชุม บุคคลผู้ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุดและได้รับคะแนนเสียงข้างมากอย่างเด็ดขาดจากบรรดาผู้แทนรัฐภาคีที่เข้าร่วมประชุมและลงคะแนนเสียง

2. ในระหว่างการเลือกตั้ง หากปรากฏว่าบุคคลผู้มีสัญชาติเดียวกันสองคนจากรัฐภาคีได้รับเลือกด้วยคะแนนเสียงพอเพียงเพื่อให้เป็นสมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน ให้ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงมากกว่าได้ดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน ในกรณีที่มิผู้ได้รับคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

(ก) ในกรณีที่เป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อจากรัฐภาคีซึ่งตนเป็นพลเมืองอยู่ ให้บุคคลผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน

(ข) ในกรณีที่ผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้งสองคนได้รับการเสนอชื่อจากรัฐภาคีเดียวกันซึ่งตนเป็นพลเมืองอยู่ ให้มีการลงคะแนนเสียงโดยการหย่อนบัตรลับแยกเป็นสองครั้งเพื่อตัดสินว่าบุคคลผู้ใดจะได้เป็นสมาชิก

(ค) ในกรณีที่บุคคลทั้งสองไม่ได้เป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อจากรัฐภาคีที่ตนเป็นพลเมืองอยู่ ให้มีการลงคะแนนเสียงโดยการหย่อนบัตรลับแยกเป็นสองครั้งเพื่อตัดสินว่าบุคคลผู้ใดจะได้เป็นสมาชิก

มาตรา 8

ในกรณีที่สมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันเสียชีวิตหรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ ให้รัฐภาคีผู้เสนอชื่อสามารถเสนอชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติและความสามารถตามที่ปรากฏในมาตรา 5 ทั้งนี้โดยให้ความสำคัญต่อความสมดุลด้านความสามารถที่หลากหลาย เพื่อดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการประชุมครั้งใหม่ของรัฐภาคี โดยให้มีการรับรองโดยเสียงส่วนใหญ่ของรัฐภาคีด้วย การรับรองให้เป็นไปโดยอัตโนมัติ เว้นแต่มีรัฐภาคีครั้งหนึ่งหรือมากกว่านั้นที่แสดงความไม่เห็นด้วยภายในเวลา 6 สัปดาห์ หลังจากได้รับแจ้งการแต่งตั้งจากเลขาธิการ องค์การสหประชาชาติแล้ว

มาตรา 9

สมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี และมีสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้งครั้งใหม่หากได้รับการเสนอชื่อ วาระการดำรงตำแหน่งของครั้งหนึ่งของสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งจากการเลือกตั้งครั้งแรกจะสิ้นสุดลงภายหลัง 2 ปี รายชื่อของสมาชิกที่ดำรงตำแหน่งเพียง 2 ปีจะได้รับการคัดเลือกโดยทันทีภายหลังการเลือกตั้งครั้งแรก ทั้งนี้โดยการจับฉลากของประธานที่ประชุมตามที่อ้างถึงในมาตรา 1 (ง) ในมาตรา 7

มาตรา 10

1. คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ให้ดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 2 ปีและอาจได้รับการเลือกตั้งใหม่

2. คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะกำหนดกฎระเบียบการปฏิบัติของตนเอง โดยกฎระเบียบเหล่านั้นครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ รวมไปถึง

(ก) ครั้งหนึ่งของสมาชิกบวกกับสมาชิกอีกหนึ่งคน ให้ถือเป็นองค์ประชุม

(ข) การตัดสินใจของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันให้อาศัยเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม

(ค) คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะประชุมอย่างปิดลับ

3. เลขาธิการ องค์การสหประชาชาติ จะเป็นผู้เรียกประชุมครั้งแรกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน หลังจากการประชุมครั้งแรกแล้ว คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะจัดการประชุมตามวาระที่กำหนดไว้ตามระเบียบคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันและคณะกรรมการต่อต้านการทรมาน จะจัดการประชุมร่วมกันอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อปี

หมวด 3 อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน

มาตรา 11

คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะ

(ก) เข้าเยี่ยมสถานที่ตามที่อ้างถึงในมาตรา 4 และให้ข้อเสนอแนะต่อ

รัฐภาคี ในเรื่องของการคุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพเพื่อให้ปลอดภัยจากการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์

(ข) ในส่วนที่เกี่ยวกับกลไกการป้องกันในระดับชาติ

(i) ให้คำแนะนำและช่วยเหลือรัฐภาคีเมื่อจำเป็น ในการจัดตั้งกลไกการป้องกันในระดับชาติ

(ii) รักษาการติดต่ออย่างเป็นทางการเป็นความลับหากเป็นไปได้กับกลไกการป้องกันในระดับชาติ และเสนอที่จะจัดการอบรมและให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคทั้งนี้เพื่อเพิ่มศักยภาพ

(iii) ให้คำแนะนำและช่วยเหลือกลไกการป้องกันในระดับชาติในการประเมินความต้องการและวิธีการที่จำเป็นเพื่อส่งเสริมการคุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพเพื่อให้ปลอดภัยจากการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์

(iv) ให้ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตต่อรัฐภาคีทั้งนี้เพื่อส่งเสริมศักยภาพและอำนาจหน้าที่ของกลไกการป้องกันในระดับชาติในการป้องกันการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษยหรือลดทอนความเป็นมนุษย์

(ค) เพื่อป้องกันการทรมานโดยทั่วไป ให้ร่วมมือกับหน่วยงานและกลไกขององค์การสหประชาชาติ รวมทั้งหน่วยงานหรือองค์กรระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ เพื่อส่งเสริมการคุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพเพื่อให้ปลอดภัยจากการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่าง

ทารุณ ผิดมนุษย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์

มาตรา 12

เพื่อให้คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันสามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 11 ให้รัฐภาคี

(ก) ต้อนรับคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันเมื่อไปเยี่ยมประเทศและอนุญาตให้สามารถเข้าถึงสถานที่คุมขังตามที่ระบุไว้ในมาตรา 4 ของพิธีสารฉบับนี้

(ข) ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทุกอย่างตามที่คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันร้องขอ ทั้งนี้เพื่อประเมินความต้องการและมาตรการที่อาจนำมาใช้เพื่อส่งเสริมการคุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพเพื่อให้ปลอดภัยจากการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์

(ค) ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการติดต่อระหว่างคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันกับกลไกการป้องกันในระดับชาติ

(ง) พิจารณาข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน และเข้าร่วมการเจรจาเพื่อหามาตรการดำเนินงานที่เป็นไปได้

มาตรา 13

1. คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะจัดตารางเวลาการเข้าเยี่ยมรัฐภาคีอย่างสม่ำเสมอ ตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา 11 โดยในครั้งแรกให้ทำแบบสุ่ม

2. หลังการปรึกษาหารือแล้ว คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะแจ้งให้รัฐ

ภาคีทราบถึงโครงการเข้าเยี่ยม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมของการเข้าเยี่ยมได้โดยไม่ชักช้า

3. ในการเข้าเยี่ยมจะต้องมีสมาชิกอย่างน้อยสองคนจากคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน และหากจำเป็น อาจเดินทางไปพร้อมกับผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และความรู้ทางวิชาชีพอย่างชัดเจนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพิธีสารฉบับนี้ โดยเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่จัดเตรียมเพื่อขอเสนอนี้โดยรัฐภาคี สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนสหประชาชาติและศูนย์เพื่อป้องกันอาชญากรรมนานาชาติ องค์การสหประชาชาติ ในการจัดเตรียมบัญชีรายชื่อ รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องจะสามารถเสนอรายชื่อผู้เชี่ยวชาญจากประเทศตนได้ไม่เกิน 5 คน รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องอาจคัดค้านการเสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญบางคนที่เข้าร่วมในการเข้าเยี่ยม ซึ่งในกรณีดังกล่าวคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันต้องเสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญคนอื่นแทน

4. ในกรณีที่คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันเห็นว่าเหมาะสม อาจเสนอให้มีการเข้าเยี่ยมเพื่อติดตามผลในระยะสั้นภายหลังการเข้าเยี่ยมปกติก็ได้

มาตรา 14

1. เพื่อให้คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันสามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของตนได้ รัฐภาคีของพิธีสารฉบับนี้จะต้องอนุญาตให้

(ก) เข้าถึงข้อมูลทุกอย่างรวมทั้งจำนวนของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพในสถานที่คุมขังตามที่ระบุไว้ในมาตรา 4 รวมทั้งสถานที่และตำแหน่งอื่น ๆ โดยไม่มีข้อจำกัด

(ข) เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อบุคคล รวมทั้งสภาพการคุมขัง โดยไม่มีข้อจำกัด

(ค) เข้าถึงสถานที่คุมขัง บริเวณ และอาคารสถานที่ทุกแห่งได้ โดยไม่มีข้อจำกัด แต่ให้เป็นไปตามย่อหน้าที่ 2 ด้านล่าง

(ง) มีโอกาสได้สัมภาษณ์บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพเป็นส่วนตัวโดยไม่ต้องมีพยานรู้เห็น ทั้งการสัมภาษณ์ตัวต่อตัวหรือผ่านล่ามหากจำเป็น รวมทั้งการสัมภาษณ์บุคคลอื่นที่คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันเชื่อว่าอาจให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์

(จ) มีอิสรภาพในการเลือกสถานที่ที่ต้องการเข้าเยี่ยมและบุคคลที่ต้องการสัมภาษณ์

2. การคัดค้านการเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขังบางแห่ง อาจเป็นไปได้ตามเหตุผลเร่งด่วนและไม่อาจขัดแย้งได้ อย่างเช่น เหตุผลในการป้องกันประเทศ การรักษาความปลอดภัยของสาธารณะ ภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือสภาพผิดปกติอย่างร้ายแรงของสถานที่ที่จะทำการเยี่ยม ซึ่งอาจเป็นเหตุป้องกันไม่ให้เกิดการเข้าเยี่ยมดังกล่าวได้ รัฐบาลไม่สามารถใช้อำนาจตามประกาศภาวะฉุกเฉินที่มีอยู่แล้วเพื่อห้ามการเข้าเยี่ยมได้

มาตรา 15

หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่คนใดไม่อาจสั่งการ บังคับใช้ อนุญาตให้ใช้ หรือยอมให้ใช้การลงโทษต่อบุคคลหรือองค์กรที่ให้ข้อมูลกับคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน หรือตัวแทนของหน่วยงานได้ ไม่ว่าข้อมูลนั้นจะเป็นจริงหรือเท็จ

และจะต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลหรือองค์กรแห่งนั้นในลักษณะใดก็ตาม

มาตรา 16

1. คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะแจ้งให้รัฐภาคีทราบถึงข้อเสนอนี้และข้อสังเกตของตนอย่างเป็นทางการ และความลับ และหากเป็นประโยชน์จะแจ้งให้กลไกการป้องกันในระดับชาติทราบด้วย

2. คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะตีพิมพ์รายงานของตนพร้อมกับความเห็นของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง หากรัฐภาคีต้องการเช่นนั้น และหากรัฐภาคีเปิดเผยข้อมูลบางส่วนของรายงานต่อสาธารณะ คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันก็อาจตีพิมพ์รายงานฉบับนั้นทั้งฉบับหรือบางส่วนก็ได้ อย่างไรก็ตาม จะต้องไม่มีการตีพิมพ์ข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่จะมีการแสดงความยินยอมอย่างชัดเจนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะนำเสนอรายงานประจำปีที่เปิดเผยได้ต่อสาธารณะกับคณะกรรมการต่อต้านการทรมาน

4. หากรัฐภาคีปฏิเสธไม่ร่วมมือกับคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันตามมาตรา 12 และ 14 หรือไม่ดำเนินการเพื่อปรับปรุงสภาพที่เป็นอยู่ตามข้อเสนอนี้ของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน และหากมีการร้องขอจากคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน และหลังจากได้ให้โอกาสรัฐภาคีในการแสดงความเห็นของตนแล้ว คณะกรรมการต่อต้านการทรมานอาจตัดสินโดยใช้เสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกเพื่อประกาศประเด็นปัญหาต่าง ๆ ต่อสาธารณะหรือให้มีการตีพิมพ์รายงานของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน

หมวด 5 กลไกการป้องกันในระดับชาติ

มาตรา 17

รัฐภาคีแต่ละรัฐจะส่งเสริม มอบหมายหน้าที่หรือจัดตั้งกลไกการป้องกันในระดับชาติหนึ่งหรือหลายกลไกเพื่อป้องกันการทรมานในประเทศอย่างช้าที่สุดภายในหนึ่งปีหลังจากที่พิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้หรือหลังจากประเทศตนให้สัตยาบันรับรองหรือลงนาม กลไกที่จัดตั้งขึ้นแบบกระจายเป็นหลายหน่วยงานอาจได้รับมอบหมายหน้าที่ให้ทำงานแบบกลไกการป้องกันในระดับชาติ เพื่อตอบสนององค์ประกอบของพิธีสารฉบับนี้ หากหน่วยงานเหล่านั้นมีคุณสมบัติสอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 18

1. รัฐภาคีต้องดำเนินการให้กลไกการป้องกันในระดับชาติมีความเป็นอิสระในการทำงาน และความเป็นอิสระของบุคลากร
2. รัฐภาคีจะต้องดำเนินการที่จำเป็นเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในกลไกการป้องกันในระดับชาติมีความรู้ความเชี่ยวชาญแบบมืออาชีพ โดยต้องดูแลให้มีความสมดุลด้านเพศและมีตัวแทนอย่างพอเพียงจากชนชาติพันธุ์และคนกลุ่มน้อยในประเทศ
3. รัฐภาคีต้องดำเนินการเพื่อให้มีทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการทำงานของกลไกการป้องกันในระดับชาติ
4. เมื่อมีการจัดตั้งกลไกการป้องกันในระดับชาติแล้ว รัฐภาคีจะต้องให้

ความเคารพต่อหลักการที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของหน่วยงานระดับชาติเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

มาตรา 19

กลไกการป้องกันในระดับชาติจะได้รับมอบหมายอำนาจอย่างน้อยให้

(ก) สามารถตรวจเยี่ยมการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพในสถานที่คุมขังตามที่ระบุถึงในมาตรา 4 อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิ และหากจำเป็นให้มีการคุ้มครองเพื่อให้ปลอดภัยจากการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์

(ข) ให้ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติและสภาพของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ และเพื่อป้องกันการทรมานและการลงโทษและการปฏิบัติอย่างทารุณ ผิดมนุษย์หรือลดทอนความเป็นมนุษย์ โดยพิจารณาจากบรรทัดฐานที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ

(ค) ยื่นข้อเสนอละข้อสังเกตเกี่ยวกับกฎหมายที่มีอยู่หรือกฎหมายที่กำลังร่าง

มาตรา 20

เพื่อช่วยให้กลไกการป้องกันในระดับชาติสามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของตนได้ รัฐภาคีของพิธีสารฉบับนี้จะต้องอนุญาตให้

(ก) เข้าถึงข้อมูลทุกอย่างรวมทั้งจำนวนของบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสีย

อิสรภาพในสถานที่คุมขังตามที่ระบุไว้ในมาตรา 4 รวมทั้งสถานที่และตำแหน่งอื่น ๆ

(ข) เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อบุคคล รวมทั้งสภาพการคุมขัง

(ค) เข้าถึงสถานที่คุมขัง บริเวณ และอาคารสถานที่ทุกแห่งได้

(ง) มีโอกาสได้สัมภาษณ์บุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพอย่างเป็นทางการโดยไม่ต้องมีพยานรู้เห็น ทั้งการสัมภาษณ์ตัวต่อตัวหรือผ่านล่ามหากจำเป็น รวมทั้งการสัมภาษณ์บุคคลอื่นที่กลไกการป้องกันในระดับชาติเชื่อว่าอาจให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

(จ) มีอิสรภาพในการเลือกสถานที่ที่ต้องการเข้าเยี่ยมและบุคคลที่ต้องการสัมภาษณ์

(ฉ) สิทธิในการติดต่อกับคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันเพื่อส่งข้อมูลให้และประชุมร่วมกัน

มาตรา 21

1. หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่คนใดไม่อาจสั่งการ บังคับใช้ อนุญาตให้ใช้ หรือยอมให้ใช้การลงโทษต่อบุคคลหรือองค์กรที่ให้ข้อมูลกับกลไกการป้องกันในระดับชาติ หรือตัวแทนของหน่วยงานได้ ไม่ว่าข้อมูลนั้นจะเป็นจริงหรือเท็จ และจะต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลหรือองค์กรแห่งนั้นในลักษณะใดก็ตาม

2. ข้อมูลที่เป็นความลับที่เก็บรวบรวมโดยกลไกการป้องกันในระดับชาติจะต้องได้รับการรักษาเป็นอย่างดี จะต้องไม่มีการตีพิมพ์ข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่จะมีการแสดงความยินยอมอย่างชัดเจนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 22

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐบาลจะต้องพิจารณาข้อเสนอของกลไกการป้องกันในระดับชาติ และเข้าร่วมการเจรจาเพื่อหามาตรการดำเนินงานที่เป็นไปได้

มาตรา 23

รัฐบาลของพิธีสารฉบับนี้จะต้องดำเนินการให้มีการตีพิมพ์และเผยแพร่รายงานประจำปีของกลไกการป้องกันในระดับชาติ

หมวด 5 คำประกาศ**มาตรา 24**

1. หลังจากให้สัตยาบันรับรองแล้ว รัฐบาลีอาจประกาศเลื่อนการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้หมวด 3 หรือหมวด 4 ของพิธีสารฉบับนี้
2. คำประกาศเลื่อนจะมีผลบังคับใช้เป็นเวลาไม่เกิน 3 ปี ภายหลังจากนำเสนอจากรัฐบาลีและภายหลังการปรึกษาหารือกับคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันแล้ว คณะกรรมการต่อต้านการทรมานอาจขยายเวลาให้อีก 2 ปี

หมวด 6 บทบัญญัติด้านการเงิน

มาตรา 25

1. องค์การสหประชาชาติเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้ของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน
2. เลขาธิการ องค์การสหประชาชาติ จะต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่และสถานที่เพื่อให้คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามพิธีสารฉบับนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26

1. จะต้องมีการจัดตั้งกองทุนพิเศษตามขั้นตอนปฏิบัติของสมัชชาใหญ่ โดยให้มีการเบิกจ่ายตามขั้นตอนการปฏิบัติด้านการเงินและระเบียบขององค์การสหประชาชาติ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนด้านการเงินต่อการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน ภายหลังจากการเข้าเยี่ยมรัฐภาคี รวมทั้งสนับสนุนโครงการให้ความรู้สำหรับกลไกการป้องกันในระดับชาติ
2. แหล่งรายได้ของกองทุนพิเศษอาจมาจากการบริจาคโดยสมัครใจของรัฐบาล องค์การระหว่างรัฐบาลและองค์กรเอกชน และมูลนิธิเอกชนหรือสาธารณะอย่างอื่น

หมวด 7 บทบัญญัติส่วนท้าย

มาตรา 27

1. พริศสารฉบับนี้จะเปิดให้มีการลงนาม โดยรัฐภาคีที่ลงนามในอนุสัญญาแล้ว
2. พริศสารฉบับนี้จะเปิดให้มีการให้สัตยาบันรับรองโดยรัฐภาคีที่ให้สัตยาบันหรือเป็นภาคีของอนุสัญญาแล้ว โดยจะต้องมีการส่งมอบสัตยาบันสารให้กับเลขาธิการ องค์การสหประชาชาติ
3. พริศสารฉบับนี้จะเปิดให้มีการเข้าเป็นภาคี (ภาคยานุวัติ) ต่อไปได้ โดยรัฐภาคีผู้ให้สัตยาบันรับรองอนุสัญญาแล้ว
4. การเข้าเป็นภาคีจะมีผลสมบูรณ์เมื่อเลขาธิการ องค์การสหประชาชาติได้รับภาคยานุวัติสารแล้ว
5. เลขาธิการ องค์การสหประชาชาติจะแจ้งให้ประเทศผู้ร่วมลงนามในพริศสารฉบับนี้หรือเป็นภาคีของพริศสารทราบถึงการได้รับซึ่งภาคยานุวัติสารหรือสัตยาบันสารแล้ว

มาตรา 28

1. พริศสารฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 30 หลังจากที่ได้รับเลขาธิการ องค์การสหประชาชาติได้รับภาคยานุวัติสารหรือสัตยาบันสารเป็นฉบับที่ 20 แล้ว
2. สำหรับแต่ละประเทศที่ให้สัตยาบันหรือเข้าเป็นภาคีพริศสาร ภายหลังจากเลขาธิการ องค์การสหประชาชาติได้รับภาคยานุวัติสารหรือสัตยาบันสารเป็นฉบับที่ 20 แล้ว พริศสารฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 30 ภายหลังจาก

วันที่มีการรับภาคยานุวัติสารหรือสัตยาบันสารนั้นแล้ว

มาตรา 29

บทบัญญัติในพิธีสารฉบับนี้ครอบคลุมทุกปริมณฑลของสหพันธรัฐโดยไม่มีข้อจำกัดหรือข้อยกเว้น

มาตรา 30

ไม่มีข้อจำกัดใด ๆ ที่ใช้ต่อพิธีสารฉบับนี้

มาตรา 31

บทบัญญัติในพิธีสารฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อพันธกรณีซึ่งรัฐภาคีมีต่ออนุสัญญาระดับภูมิภาคใด ๆ ที่กำหนดให้มีระบบการเยี่ยมสถานที่คุมขัง ควรมีการส่งเสริมให้คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันและหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาระดับภูมิภาคดังกล่าว ปรึกษาหารือและร่วมมือกันทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานซ้ำซ้อน และส่งเสริมการทำงานตามวัตถุประสงค์ของพิธีสารฉบับนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา 32

บทบัญญัติในพิธีสารฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อพันธกรณีที่รัฐภาคีมีต่ออนุสัญญาเจเนวา 4 ฉบับซึ่งลงนามเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 1949 และพิธีสารต่อท้ายในวันที่ 8 มิถุนายน 1977 ทั้งไม่ส่งผลกระทบต่อโอกาสที่รัฐภาคีจะ

อนุญาตให้คณะกรรมการกาชาดสากลเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขัง ในสภาพการณ์ที่ไม่ได้กล่าวถึงในกฎบัตรมนุษยธรรมนานาชาติ

มาตรา 33

1. รัฐภาคีใด ๆ อาจเพิกถอนการเป็นภาคีต่อพิธีสารฉบับนี้ ณ เวลาใดก็ได้ด้วยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเลขาธิการ องค์การสหประชาชาติ ซึ่งจะเป็นผู้แจ้งต่อรัฐภาคีอื่น ๆ ซึ่งเป็นภาคีของพิธีสารและอนุสัญญาฉบับนี้ต่อไป การเพิกถอนจะมีผลบังคับใช้ภายในหนึ่งปี หลังจากวันที่เลขาธิการ องค์การสหประชาชาติได้รับจดหมายขอเพิกถอน

2. การเพิกถอนดังกล่าวย่อมไม่ส่งผลให้รัฐภาคีพ้นจากพันธกรณีที่มีต่อพิธีสารฉบับนี้ ในกรณีที่มีการกระทำหรือเกิดเหตุการณ์ขึ้นก่อนวันที่การเพิกถอนจะมีผลบังคับใช้ หรือเป็นการกระทำที่คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันได้มีคำวินิจฉัยแล้ว หรืออาจมีคำวินิจฉัยต่อรัฐภาคีนั้น ทั้งการเพิกถอนดังกล่าวย่อมไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษากรณีที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องอยู่แล้วของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกัน ก่อนวันที่การเพิกถอนจะมีผลบังคับใช้

3. ภายหลังจากวันที่การเพิกถอนมีผลบังคับใช้ คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะไม่เริ่มการตรวจเยี่ยมกรณีใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศดังกล่าว

มาตรา 34

1. รัฐภาคีใด ๆ ของพิธีสารฉบับนี้อาจเสนอให้มีการแก้ไขและให้ส่งข้อเสนอนั้นมาที่เลขาธิการ องค์การสหประชาชาติ เมื่อได้รับข้อเสนอดังกล่าว

เลขาธิการจะนำเสนอต่อรัฐภาคี โดยแจ้งให้รัฐภาคีตอบกลับว่าเห็นชอบให้มีการจัดประชุมเพื่อพิจารณาและลงความเห็นต่อข้อเสนอให้แก้ไขพิธีสารหรือไม่ ในกรณีที่ภายใน 4 เดือนหลังจากวันที่มีการแจ้งข้อเสนอดังกล่าวไปแล้ว และหนึ่งในสามของรัฐภาคีเห็นชอบให้มีการจัดประชุมดังกล่าว เลขาธิการจะต้องจัดการประชุมในนามของ องค์การสหประชาชาติ จากนั้นเลขาธิการจะนำข้อแก้ไขใด ๆ ซึ่งรับรองโดยเสียงสองในสามของรัฐภาคีซึ่งอยู่ในที่ประชุมและลงคะแนนเสียงไปเสนอต่อที่ประชุมองค์การสหประชาชาติ เพื่อให้รัฐภาคีรับรองต่อไป

2. ข้อแก้ไขใด ๆ ซึ่งรับรองตามย่อหน้าที่ 1 ของมาตรานี้ จะมีผลบังคับใช้เมื่อเป็นที่ยอมรับของสองในสามของรัฐภาคีของพิธีสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกระบวนการด้านรัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศ

3. เมื่อข้อแก้ไขมีผลบังคับใช้ จะส่งผลให้รัฐภาคีที่ยอมรับแก้ไขต้องปฏิบัติตามพันธกรณี ส่วนรัฐภาคีอื่น ๆ จะยังคงปฏิบัติตามบทบัญญัติในพิธีสารฉบับนี้ และปฏิบัติตามข้อแก้ไขที่ตนเองรับรองก่อนหน้านั้น

มาตรา 35

สมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันและกลไกการป้องกันในระดับชาติจะต้องได้รับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเป็นอิสระ สมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันและกลไกการป้องกันในระดับชาติจะต้องได้รับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองตามที่ระบุไว้ในมาตรา 22 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิประโยชน์และความคุ้มครอง องค์การสหประชาชาติ ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 1946 และให้เป็นไปตามบทบัญญัติตาม

มาตรา 23 ของอนุสัญญาฉบับนั้น

มาตรา 36

เพื่อไม่ให้ขัดกับบทบัญญัติและวัตถุประสงค์ของพิธีสารฉบับนี้ และสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองตามที่ได้รับ ในระหว่างการเยือนรัฐภาคีสมาชิกของคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันจะต้อง

(ก) เคารพต่อกฎหมายและระเบียบของประเทศที่เดินทางไปเยี่ยม

(ข) งดเว้นการปฏิบัติหรือกิจกรรมใด ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานอย่างไม่ลำเอียงและมีความเป็นสากลของตน

มาตรา 37

1. จะต้องมีการส่งมอบพิธีสารฉบับนี้ซึ่งมีการจัดทำเป็นภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซียและสเปน โดยมีความน่าเชื่อถือเท่าเทียมกัน ให้กับเลขาธิการ องค์การสหประชาชาติ

2. เลขาธิการ องค์การสหประชาชาติจะส่งมอบสำเนาที่มีการรับรองของพิธีสารฉบับนี้ให้กับทุกประเทศ

ภาคผนวก 4

รายชื่อของมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

1. องค์การสหประชาชาติ

1.1 หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาและสนธิสัญญาขององค์การสหประชาชาติ

สามารถหาข้อมูลได้จาก www.unhcr.ch fi Treaties ในส่วนของคณะผู้ตรวจเยี่ยมสนธิสัญญา

- International Covenant on Civil and Political Rights, 1966 Treaty Body: The Human Rights Committee
- Convention against Torture and other forms of cruel, inhuman or degrading Treatment or Punishment, 1984 Treaty Body: The Committee against Torture
- Optional Protocol to the Convention against Torture and other forms of cruel, inhuman or degrading Treatment or Punishment, 2002 Additional information to be found under: www.apt.ch fi UN & Legal fi Information on the Optional Protocol
- Convention on the Rights of the Child, 1989 Treaty Body: The

Committee on the Rights of the Child

- Vienna Convention on Consular Relations, 1967 To be found under: www1.umn.edu/humanrts

1.2 เอกสารที่ไม่มีผลในทางพันธกรณี องค์การสหประชาชาติ

- Body of Principles for the Protection of All Persons under Any Form of Detention or Imprisonment,
 - adopted by UN General Assembly resolution 43/173 of 9 December 1988
 - Basic Principles for the Treatment of Prisoners, adopted by UN General Assembly resolution 45/111 of 14 December 1990
 - United Nations Rules for the Protection of Juveniles Deprived of their Liberty, adopted by UN General Assembly resolution 45/113 of 14 December 1990
 - United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (“The Beijing Rules”), adopted by the UN General Assembly resolution 40/33 of 29 November 1985
 - Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners approved by ECOSOC in its resolutions 633 C (XXIV) of 31 July 1957 and 2076 (LXII) of 13 May 1977
 - Principles of Medical Ethics relevant to the Role of Health

Personnel, particularly Physicians, in the Protection of Prisoners and Detainees against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, adopted by UN General Assembly resolution 37/194 on 18 December 1982

- Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials, adopted by the Eighth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders, Havana, Cuba, 27 August to 7 September 1990
- Code of conduct for law enforcement officials, adopted by UN General Assembly resolution 34/169 on 17 December 1979
- UN Principles for the protection of persons with mental illness and the improvement of Mental Health care, adopted by UN General Assembly resolution 46/119 on 17 December 1991
- UNHCR revised guidelines on applicable criteria and standards relating to the detention of asylum seekers, 1999 To be found under www.unhcr.ch
- Statement on body searches of prisoners, adopted by the 45th World Medical Assembly, Budapest, Hungary, October 1993 To be found under: www.wma.net/e/policy/b5.htm
- Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures (The Tokyo Rules), adopted by General Assembly resolution 45/110 of 14

December 1990

2. สหภาพอาฟริกา

- African Charter on Human and Peoples' Rights, adopted by the Organisation of African Unity, on 27 June 1981 To be found under: www.africa-union.org fi Official Documents fi Treaties, Conventions & Protocols
- Draft African Charter on Prisoner's Rights Draft adopted by the Fifth Conference of the Central, Eastern and Southern African Heads of Correctional Services, Windhoek Namibia, 4th to 7th September 2001, and discussed at the Pan-African Conference on Penal and Prison Reform in Africa, Ouagadougou from 18th to 20th of September 2002, Additional information available at www.penalreform.org
- Guidelines and measures for the Prohibition and Prevention of Torture, Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment in Africa (The Robben Island Guidelines), 2002 To be found under: www.apr.ch fi Africa
- The Kampala Declaration on Prison Conditions in Africa, produced by an African conference on prison conditions, 1996 To be found under: www.penalreform.org/english/pana_declarationkampala.htm

3. องค์การแห่งรัฐอเมริกา

สามารถหาข้อมูลได้จาก www.cidh.oas.org fi Basic Documents

- American Convention on Human Rights (Pact of San Jose), adopted by the Inter-American Specialized Conference on Human Rights of the Organization of American States, San José, Costa Rica, 22 November 1969
- American Declaration of the Rights and Duties of Man, adopted by the Ninth International Conference of American States, 2 May 1948
- Inter-American Convention to Prevent and Punish Torture, adopted by the 15th regular session of the General Assembly of the Organization of American States, Cartagena de Indias, Colombia, 9 December 1985
- Draft Inter-American Declaration Governing the Rights and Care of Persons Deprived of Liberty,
- sponsored by the Costa Rican government and prepared by Penal Reform International in 2001, in view of submission to the General Assembly of the Organisation of American States, available on www.penalreform.org

4. สภาแห่งยุโรป

4.1 อนุสัญญาสภาแห่งยุโรป

- European Convention on Human Rights, ETS No. 005, 1950 To be found under: www.coe.int fi Human Rights
- European Convention for the Prevention of Torture and other Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, ETS No. 126, 1987 To be found under: www.cpt.coe.int fi Documents fi Reference
- Documents All CPT standards can be found on www.cpt.coe.com

4.2 เอกสารที่ไม่มีผลในทางพันธกรณี สภาแห่งยุโรป

- Recommendation R(87)3 European Prison Rules, adopted by the CoE Committee of Ministers on 12 February 1987, reference: Rec(87)3
- Recommendation R(89)12 on Education in Prison, adopted by the CoE Committee of Ministers on 13 October 1989, reference: Rec(89)12
- Recommendation R(98)7 concerning the ethical and organizational aspects of health care in prison,
 - adopted by the CoE Committee of Ministers on 8 April 1998, reference: Rec(98)7
- Recommendation R(80)11 concerning custody pending trial, adopted by the Committee of Ministers on 27 June 1980, reference:

Rec(80)11

- Recommendation R(82) 16 on prison leave, adopted by the Committee of Ministers on 24 September 1982, reference: Rec(82)16
- Recommendation R(82)17 Concerning custody and treatment of dangerous prisoners, adopted by the Committee of Ministers on 24 September 1982, reference: Rec(82)17
- Recommendation R (84) 12 concerning foreign prisoners, adopted by the Committee of Ministers on 21 June 1984, reference: Rec(84)12
- Recommendation R(89)14 on the ethical issues of HIV infection in health care and social settings,
 - adopted by the Committee of Ministers on 24 October 1989, reference: Rec(89)14
- Recommendation R(92)16 on the European rules on community sanctions and measures,
 - adopted by the Committee of Ministers on 19 October 1992, reference: Rec(92)16
- Recommendation R(93)6 concerning prison and criminological aspects of the control of transmissible diseases including AIDS and related health problems in prison, adopted by the Committee of Ministers on 18 October 1993, reference: Rec(93)6

- Recommendation R(98)7 concerning the ethical and organizational aspects of health care in prisons,
 - adopted by the Committee of Ministers on 8 April 1998; Reference Rec(98)7
- Recommendation R(98)8 concerning the ethical and organizational aspects of health care in prison,
 - adopted by the Committee of Ministers on 8 April 1998, reference: Rec(98)8
- Recommendation R(99)22 concerning prison overcrowding and prison population inflation, adopted by the Committee of Ministers on 30 September 1999, reference: Rec(99)22
- Recommendations Rec(2001)10 on The European Code of Police Ethics, adopted by the Committee of Ministers on 19 September 2001; reference Rec(2001)10

ภาคผนวก 5

เอกสารที่ควรอ่านเพิ่มเติม

1. เกี่ยวกับการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง

- APT/OSCE-ODHIR, Monitoring places of detention: a practical guide for NGOs, Geneva, December 2002, available on www.apr.ch in English and Russian
- Penal Reform International, Monitoring prison conditions in Europe: Report of a European, Seminar held in Marly-le-Roi, France, Paris, 1997

2. เกี่ยวกับพิธีสารเลือกรับต่อทำนองสัญญาต่อต้านการทรมาน

- APT, The Optional Protocol to the UN Convention against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment: A Manual for Prevention, Geneva, 2004, available in English, (French, Spanish and Portuguese to follow).
- APT, Implementation of the Optional Protocol to the UN Convention against Torture. The Establishment and Designation of National Preventive Mechanisms, Geneva, April 2003, available at

- www.apt.ch in English, French, Spanish and Russian.

3. เกี่ยวกับการทรมาน

- Camille Giffard, The Torture Reporting Handbook, How to document and respond to allegations of torture within the international system for the protection of human rights, Human Rights Centre, University of Essex, 2000. Available in Arabic, English, French, Spanish and Russian
- United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights, Istanbul Protocol, Manual on the Effective investigation and Documentation of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading
- Treatment or Punishment, Professional Training Series no. 8, New York, Geneva, 2001
- Amnesty International, Combating torture: A manual for action, London, 2003, available on www.amnesty.org in English.
- OSCE/ODIHR, Preventing Torture – A Handbook for OSCE Field staff, Warsaw 1999, available on www.osce.org in English and Russian

4. เกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานในเรือนจำ

- Andrew Coyle, A Human Rights Approach to Prison

Management. Handbook for prison staff. International Centre for Prison Studies, 2003, available on www.prisonstudies.org in Arabic, Brazilian

- Portuguese, Chinese, English, Russian, Spanish and Turkish.
- Penal Reform International, Making standards work, an international handbook on good prison practice. London, 2001, available in English, French, Russian and Spanish, for download on www.penalreform.org in English and French.
- United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights, Human Rights and Prisons - A manual on Human Rights Training for Prisons Officials, Professional Training Series No.9, Geneva, 2003
- Nigel S. Rodley, The treatment of prisoners under international law, Second Edition, Oxford, 1999.
- Vivien Stern, A sin against the future – Imprisonment in the world. Penguin Books, 1998
- Peter Sutton, (ed.), Basic Education in Prisons: Final Report, United Nation/ UNESCO Institute for Education (UIE) joint publication, English version available free of charge at UIE, French and Spanish version available on the UIE Website: <http://www.unesco.org/education/uie/online/prifr/prifr.pdf> Others

5. เกี่ยวกับการตรวจเยี่ยมสิทธิมนุษยชนโดยทั่วไป

- Helsinki Foundation for Human Rights, Human Rights Monitoring, Warsaw, 2001
- United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights, Professional Training Series n°7, Training Manual on Human Rights Monitoring, New York, Geneva, 2001

6. เกี่ยวกับหน่วยงานเข้าเยี่ยมสถานที่คุมขัง

- APT, Visiting places of detention: Practices and Lessons learned by selected domestic institutions, Seminar Report, Geneva, 2004
- APT, The Impact of External Visiting of Police Stations on Prevention of Torture and Ill-Treatment, Study, Geneva, 1999.
- APT, Standard Operating Procedures of International Mechanisms Carrying Out Visits to places of detention, Seminar Report, Geneva, 1997
- International Committee of Red Cross, Deprived of freedom, Geneva 2002
- Malcolm D. Evans and Morgan Rod, Preventing Torture, A study of the European Convention for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or punishment, Oxford, 1998.
- Rod Morgan and Malcolm D. Evans, Protecting prisoners, The

Standards of the European Committee for the Prevention of Torture in context, Oxford, 1999.

- Rod Morgan and Malcolm D. Evans, Combating Torture in Europe, Council of Europe Publishing, 2001
- APT Series on Prevention of Torture in Europe (in French and English)
- Brochure n°3 – Barbara Bernath, CPT history, mandate, composition, Geneva, December 1999.
- Brochure n°4 – Ursula Kriebaum, CPT Modus Operandi, Geneva, May 2002.
- APT/Council of Europe, A visit by the CPT – What’s it all about? 15 questions and answers for the police, May 1999

ภาคผนวก 6

รายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยงานที่เป็นประโยชน์

1. องค์กรนานาชาติ

International Committee of the Red Cross

19 Avenue de la Paix, 1211 Geneva, Switzerland

Telephone: +41 (0)22 734 60 01 Fax: +41 (0)22 733 20 57

E-mail: webmaster.gva@icrc.org

Website: www.icrc.org

United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights

Palais des Nations, 8-14 Avenue de la Paix, 1211 Geneva 10,
Switzerland

Telephone: +41 (0)22 917 90 00 Fax: +41 (0)22 917 90 12

E-mail: webadmin.hchr@unog.ch

Website: www.unhchr.ch

United Nations Office on Drugs and Crime

Vienna International Centre

Wagramerstr. 5 P.O. Box 500, 1400 Vienna, Austria

Telephone: +43 1 260 60 0 Fax +43 1 260 60 58 66

E-mail: unodcnodc.org

Website: www.unvienna.org

United Nations High Commissioner for Refugees

Department of International Protection

P.O Box 2500, 1211 Geneva 2, Switzerland

Telephone: +41 (0)22 739 84 77 Fax: +41 (0)22 739 73 54

Website: www.unhcr.ch

Commonwealth Secretariat

Human Rights Unit

Marlborough House, Pall Mall, London SW1Y 5HX, United Kingdom

Telephone +44 207 747 64 08 Fax +44 207 747 64 18

Website www.thecommonwealth.org

2. องค์การระดับภูมิภาค

ยุโรป

Council of Europe

67075 Strasbourg Cedex, France

Website: www.coe.int

European Court of Human Rights

Telephone: +33 3 88 41 20 32 Fax: +33 3 88 41 27 91

Website: www.echr.coe.int

European Committee for the Prevention of Torture (CPT)

Telephone: +33 3 88 41 23 88 Fax: +33 3 88 41 27 72

E-mail: cpt.doc@coe.int

Website: www.cpt.coe.int

European Parliament

L-2929, Luxembourg

Telephone: +352 4300-1 Fax: +352 43 70 09

Website: www.europa.eu.int

Organization for Security and Cooperation in Europe

Office for Democratic Institutions and Human Rights

Aleje Ujazdowskie 19, 00557 Warsaw, Poland

Telephone: +48 22 520 06 00 Fax: +48 22 520 06 05

E-mail: office@odhir.pl

Website: www.osce.org/inst/odihr

**European Institute for Crime Prevention and Control, affiliated with
the
United Nations (HEUNI)**

POB 157 Uudenmaankatu 37, 00121 Helsinki, Finland

Phone: +358 9 1606 78 80 Fax: +358 9 16 06 78 90

E-mail: heuni@om.fi

Website: www.heuni.fi

อาฟริกา

African Commission on Human and Peoples' Rights

90 Kairaba Avenue, P.O. Box 673, Banjul, The Gambia

Telephone: +220 392962; Fax: +220 390764

Website: www.achpr.org

Organization of African Unity

P.O. Box 3234, Roosevelt Street, W21K19 Addis Ababa, Ethiopia

Telephone: (251-1) 51 77 00, Fax (251-1) 51 78 44

Website: www.africa-union.org

**United Nations African Institute for the Prevention of Crime and the
Treatment of Offenders**

P.O. Box 10590, Kampala, Uganda

Telephone (256) 41 22 11 19, Fax: (256) 41 22 26 23

E-mail: unafri@unafri.or.ug

Website: www.unafri.or.ug

อเมริกา

Inter-American Commission on Human Rights

Organization of American States (OAS)

1889 F Street, N.W., Washington D.C: 2006, USA

Telephone (1 202) 458-6002 Fax: (1 202) 458-3992

Website www.cidh.org

**United Nations Latin American Institute for the Prevention of Crime
and the Treatment of Offenders (ILANUD)**

Edificio Plaza de la Justicia, 3er piso, Apartado Postal 10071-1000

San José Costa Rica

Telephone +506.257.5826 Fax: +506. 233.7175

E-mail: ilanud@ilanud.or.cr

Website www.ilanud.or.cr

เอเชีย**United Nations Asia and Far East Institute for the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders (UNAFEI)**

1-26 Harumi-cho, Fuchu-shi, Tokyo 183-0057, Japan

Telephone : +81.42.333.7021, Fax : +81.42.333.7024

E-mail : unafei@moj.go.jp

Website: www.unafei.or.jp

3. องค์การพัฒนาเอกชน**องค์การนิรโทษกรรมสากล****Amnesty International (International Secretariat)**

1 Easton Street, London WC1X 8 DJ, United Kingdom

Telephone: +44 171 413 55 00 Fax: +44 171 956 11 57

E-mail: amnestyis@amnesty.org

Website: www.amnesty.org

Association for the Prevention of Torture (APT)

10 Route de Ferney, P.O. Box 2267, 1211 Geneva 2, Switzerland

Telephone: +41 22 919 21 70 Fax: +41 22 919 21 80

E-mail: apt@apt.ch

Website: www.apt.ch

Human Rights Watch (HRW)

485 Fifth Avenue, 3rd Floor, New York, NY 10017, USA

Telephone: +1 212 290 47 00 Fax: +1 212 736 13 00

E-mail: hrwny@hrw.org

Website: www.hrw.org

International Centre for Prison Studies (ICPS)

King's College London School of Law 3rd Floor

26-29 Drury Lane London WC2B 5RL United Kingdom

Telephone: +44 (0) 207 848 1922 Fax: +44 (0) 207 848 1901

E-mail: icps@kcl.ac.uk

Website: www.prisonstudies.org

International Commission of Jurists (ICJ)

26 Chemin de Joinville, P.O Box 160, 1216 Geneva, Switzerland

Telephone: +41 22 979 38 00 Fax: +41 22 979 38 01

E-mail: info@icj.org

Website: www.icj.org

International Federation of the League of Human Rights (FIDH)

17 Passage de la Main d'Or, 75011 Paris, France

Telephone: +33 1 43 55 25 18 Fax: +33 1 43 55 18 80

E-mail: fidh@csi.com

Website: www.fidh.imagnet.fr

**International Federation of Action by Christians for the Abolition of
Torture (FI.ACAT)**

27 Rue de Maubeuge, 75009 Paris, France

Telephone: (33) 1 42 80 01 60 Fax: (33) 1 42 80 20 89

E-mail: fi.acat@wanadoo.fr

Inter-Parliamentary Union (IPU)

Place du Petit-Saconnex, P.O. Box 438

1211 Geneva 19, Switzerland

Telephone: +41 (0)22 734 41 50 Fax: +41 (0)22 733 31 41

E-mail: postbox@mail.ipu.org

Website: www.ipu.org

International Rehabilitation Council for Torture Victims

Borgergade 13, P.O. Box 2107, 1014 Copenhagen, Denmark

Telephone: +45 33 76 06 00 Fax: +45 33 76 05 00

E-mail: irct@irct.org

Website: www.irct.org

International Service for Human Rights

1 rue de Varembé, P.O. Box 16, 1211 Geneva 20, Switzerland

Telephone: +41 (0)22 733 51 23 Fax: +41 (0)22 733 08 26

E-mail: dir@ishr-sidh.ch

Website: www.ishr.ch

World Organisation against Torture (OMCT—SOS Torture)

8, rue du Vieux-Billard, P.O. Box 21, 1211 Geneva 8, Switzerland

Telephone: +41 (0)22 809 49 39 Fax: +41 (0)22 809 49 29

E-mail : omct@omct.org

Website: www.omct.org

Penal Reform International

The Bon Marché Centre 241-251 Ferndale Road London SW9 8BJ

Telephone: +44 207 721 76 78 Fax: +44 207 721 87 85

E-mail: Headofsecretariat@penalreform.org

Website: www.penalreform.org

The Redress Trust

6 Queen Square, London WC1N 3AR, United Kingdom

Telephone:+ 44 171 278 9502 Fax: +44 171 278 9410

E-mail: redresstrust@gn.apc.org

Website: www.redress.org

องค์กรพัฒนาเอกชนระดับภูมิภาค

African Centre for Democracy and Human Rights Studies

P. O. Box 2728, Serrekunda, Zoe Tembo Building, Kerr Sereign, The

Gambia

Telephone: +220 462341/2 Fax: +220 462338/9

Website: www.acdhhrs.org

Asia-Pacific Human Rights Network

B – 6/6 Safdarjung Enclave Extension, 110029 New Delhi, India

Telephone: +91 11 619 2717/06 Fax: +91 11 619 11 20

Website www.hrhc.net/sahrdc

Inter-American Center for Justice and International Law (CEJIL)

1630 Connecticut Ave. N.W. Suite 555, Washington D.C. 20009-1053,

USA

Telephone: +1 202 319-3000 Fax +1 202 319-3019

Website www.cejil.org

Inter-American Institute on Human Rights (IIDH)

P.O. Box 10.081-1000, San José, Costa Rica

Telephone: +506 234-0404 Fax: +506 234-0955

Website: www.iidh.ed.cr

International Helsinki Federation for Human Rights

Wickenburggasse 14/7, 1080 Vienna, Austria

Telephone: +43 1 408 88 22 Fax: +43 1 408 88 22 50

E-mail: office@ihf-hr.org

Website: www.ihf-hr.org

ขอขอบคุณเป็นพิเศษต่อศูนย์ข้อมูลคณะกรรมการกาชาดสากล

การมีคณะผู้เข้าเยี่ยมเพื่อตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังอย่างสม่ำเสมอและไม่มีการแจ้งล่วงหน้า เป็นหนึ่งในวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการป้องกันการทรมาน และการทารุณบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ กลไกหลายอย่างมีส่วนร่วมในการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังอย่างเช่น สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ผู้เข้าเยี่ยมทั่วไป ตัวแทนของศาล รัฐสภาและองค์กรภาคประชาสังคม

การตรวจเยี่ยมเพื่อป้องกันการทรมานและการทารุณทวีความสำคัญยิ่งขึ้นเมื่อมีการรับรองพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน (Optional Protocol to the UN Convention against Torture: UNCAT) สนธิสัญญาสากลฉบับนี้เสนอให้ใช้วิธีการเข้าเยี่ยมทั้งจากหน่วยงานในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อป้องกันการละเมิดในระดับโลก รัฐบาลิกของพิธีสารจะร่วมมือกับคณะกรรมการสากลและต้องจัดการให้มีกลไกการป้องกันในระดับชาติที่เป็นอิสระเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

ในช่วง 27ปีที่ผ่านมาสมาคมเพื่อป้องกันการทรมานเป็นพลังสำคัญในการส่งเสริมการตรวจเยี่ยมเพื่อป้องกันการละเมิดในสถานที่คุมขัง และมีผู้ขอให้จัดทำคู่มือเชิงปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้อาจจัดตั้งหน่วยงานเข้าเยี่ยมและมีส่วนร่วมในการตรวจเยี่ยมรวมทั้งสามารถอบรมสมาชิกของตนเองได้

คู่มือเชิงปฏิบัติของสมาคมเพื่อป้องกันการทรมานครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- ใครเป็นผู้ตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง
- หลักในการตรวจเยี่ยม
- การเตรียมตัวเข้าตรวจเยี่ยม
- การตรวจเยี่ยม
- การติดตามผลหลังการตรวจเยี่ยม
- ควรตรวจเยี่ยมแ่งมุมใดในสถานที่คุมขัง
- มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

สมาคมเพื่อป้องกันการทรมาน Association for the Prevention of Torture

Route de Ferney 10 - P.O. Box 2267 1211 Geneva 2 - SWITZERLAND

Tel: + 41 22 919 2170 - Fax: + 41 22 919 2180 www.apt.ch - apt@apt.ch

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

422 ถนนพญาไท (ใกล้สะพานหัวช้าง) เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

โทรศัพท์ 0 2219 2983, โทรสาร 0 2219 2983, สายด่วนร้องเรียน 1377

Email: help@nhrc.or.th, Website: <http://www.nhrc.or.th>

มูลนิธิสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา

111 ซอยสิทธิชน ถนนสุขุมวิทสาทรวิจิตร ห้วยขวาง สามเสนนอก กรุงเทพฯ 10320

Email: info@hrdfoundation.org